

SPRÁVA KRNAP

SPRÁVA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU
DYREKCJA KARKONOSKIEGO PARKU NARODOWEGO
THE KRKONOŠE MOUNTAINS NATIONAL PARK ADMINISTRATION
VERWALTUNG DES RIESENGBIRGSNATIONALPARKS

ROČENKA
ALMANACH
YEARBOOK
JAHRBUCH
2006

SLOVO NA ÚVOD.....	7
1. KRKONOŠSKÝ NÁRODNÍ PARK ENCYKLOPEDICKY	9
2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPRÁVY KRNAP	11
CHARAKTERISTIKA SPRÁVY KRNAP A JEJÍ HLAVNÍ ČINNOSTI	11
Z HLAVNÍCH ČINNOSTÍ JEDNOTLIVÝCH ODBORŮ	13
PORADNÍ ORGÁNY SPRÁVY KRNAP – RADA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU – VĚDECKÁ SEKCE	15
PORADNÍ ORGÁNY SPRÁVY KRNAP – RADA KRKONOŠSKÉHO NÁRODNÍHO PARKU – REGIONÁLNÍ SEKCE	19
ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VĚKU A POHLAVÍ	23
ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VZDĚLÁNÍ A POHLAVÍ	23
3. OCHRANA PŘÍRODY	24
PROJEKT NATURA 2000 V KRKONOŠÍCH	24
PROGRAM PÉČE O KRAJINU – MANAGEMENT NELESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	26
KONCERTY NA LUČNÍ BOUDĚ	27
FRÉZOVÁNÍ CESTY NA LUČNÍ BOUDU	29
PROGRAM PÉČE O KRAJINU	31
PÉČE O KVĚTNATÉ HORSKÉ LOUKY KRKONOŠ	32
PÉČE O TRAVNÍ POROSTY NA ÚZEMÍ KRNAP	34
ÚTULEK PRO HANDICAPOVANÁ ZVÍŘATA	36
KONFERENCE GEOEKOLOGICKÉ PROBLÉMY KRKONOŠ	37
MORUŠKOVÉ SETKÁNÍ STUDENTŮ	38
ZEMĚDĚLSTVÍ NA ÚZEMÍ KRNAP A JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA	40
VRBA DVOUBARVÁ (SALIX BICOLOR) OCHRANA A REKONSTRUKCE POROSTU VE SNĚŽNÉM ŽLABU, KULTIVACE EX SITU	45
4. PÉČE O LES	48
PROBLEMATIKA CHOVU JELENÍ ZVĚŘE, ZNAČKOVÁNÍ ZVĚŘE	48
SNĚHOVÁ KALAMITA – POPIS SITUACE, DŮSLEDKY	49
HOSPODAŘENÍ V LESÍCH, PRÁCE ZA 5 LET, LHP	50
PŘEMNOŽENÍ PLOSKOHŘBETKY V ROCE 2006	51
100LETÁ POCHŮZKA	53
5. VÝZKUM	56
KOORDINACE VÝZKUMNÝCH AKTIVIT NA ÚZEMÍ KRNAP	56
ŠŤOVÍK ALPSKÝ	57
LESNICKÝ VÝZKUM	61
GRANT GA ČR č. 310/06/1546 – EXPERIMENTÁLNÍ OVĚŘENÍ ZMĚN VE VÝŠKOVÉM ROZŠÍŘENÍ KLÍŠTĚTE OBECNÉHO (IXODES RICINUS) A RIZIKA ZAČLEŇOVÁNÍ JÍM PŘENÁŠENÝCH NÁKAZ DO HORSKÝCH EKOSYSTÉMŮ	66
6. INFORMATIKA A GIS	72
SPISOVÁ SLUŽBA V SYSTÉMU E-SPIS	72
METADATOVÉ SYSTÉMY NA SPRÁVĚ KRNAP	73
7. STÁTNÍ SPRÁVA.....	80
VÝVOJ V LEGISLATIVĚ	80
ZVLÁŠTNÍ ODBORNÁ ZPŮSOBILOST	82
VÝJIMKY UDĚLOVANÉ VLÁDOU ČR	82
AGENDA VYŘIZOVANÁ ODBOREM STÁTNÍ SPRÁVY – SROVNÁNÍ LET 2005–2006	84
SBĚR BORŮVEK	85
POKUTA LUČNÍ BOUDA	86
PLÁN HLAVNÍCH POVODÍ	87
ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE NA ÚZEMÍ KRNAP A JEHO OCHRANNÉHO PÁSMA	88
PROPOJENÍ LANOVKAMI HARRACHOV – ROKYTNICE NAD JIZEROU	89
8. TERÉNNÍ A STRÁŽNÍ SLUŽBA.....	91
ÚVOD	91
SBOR DOBROVOLNÉ STRÁŽE	95
TERÉNNÍ INFORMAČNÍ STŘEDISKA (TIS)	96
VYBAVENÍ TERÉNU	99

ZIMNÍ ÚDRŽBA CEST.....	100
LETNÍ ÚDRŽBA A OPRAVY CEST.....	100
MANAGEMENT A MONITORING PŘÍRODY.....	101
REGULACE PROVOZU VOZIDEL V OBLASTI KRNPAP.....	102
LIKVIDACE ODPADU.....	105
PŘEDNÁŠKY A VEDENÉ EXKURSE.....	105
DŘEVOVÝROBA SVOBODA NAD ÚPOU.....	106
AUTOKEMP VE ŠPINDLEROVĚ MLÝNĚ.....	107
JUNIOR RANGER PROJECT.....	109
ASOCIACE STRÁŽCŮ PŘÍRODY CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY.....	110
9. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ.....	112
Z ČINNOSTI ODDĚLENÍ EKOLOGICKÉ VÝCHOVY.....	112
KRKONOŠSKÉ STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY RÝCHORSKÁ BOUDA.....	116
PUBLIKAČNÍ A PROPAGAČNÍ ČINNOST.....	119
10. KRKONOŠSKÉ MUZEUM.....	121
EXPOZICE.....	121
VÝSTAVY.....	121
JINÉ KULTURNÍ AKCE.....	123
PRÁCE SE SBÍRKAMI.....	124
KNIHOVNA.....	125
KULTURNĚ-VÝCHOVNÁ, PUBLIKAČNÍ A BADATELSKÁ ČINNOST.....	125
PŘEHLED VÝSLEDKŮ V OBORU ARCHEOLOGIE.....	126
DOKONČENÍ REKONSTRUKCE DOMU ČP. 1 V JILEMNICI.....	127
NÁVŠTĚVNOST MUZEÍ SPRÁVY KRNPAP V ROCE 2006.....	129
11. ZAHRANIČNÍ, NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ AKTIVITY SPRÁVY KRNPAP.....	131
VIZE KRKONOŠE 2050.....	131
POVODNĚ.....	138
NOVÉ ZNAKY U PRAMENE LABE.....	139
INTERREG IIIA.....	140
SPOLUPRÁCE SPRÁVY KRNPAP SE SDRUŽENÍM KRKONOŠE – SVAZEK MĚST A OBCÍ.....	141
SPOLUPRÁCE V RÁMCI BBRK MEZI POLSKOU A ČESKOU STRANOU V OBLASTI EKOLOGICKÉ VÝCHOVY.....	147
PROJEKT KRKONOŠE ZE SEDLA KOLA V ROCE 2006.....	148
KRKONOŠE – LYŽAŘSKÝ BĚŽECKÝ RÁJ.....	149
12. FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ SPRÁVY KRNPAP.....	152
ÚVOD.....	152
VÝNOSY.....	153
NÁKLADY.....	157
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK.....	159
MZDY A PRACOVNÍCI.....	160
INVESTIČNÍ ČINNOST.....	161
OSTATNÍ.....	163
13. KRKONOŠE V PUBLIKACÍCH.....	166
MĚSÍČNÍK KRKONOŠE – JIZERSKÉ HORY.....	166
OPERA CORCONTICA – SBORNÍK VĚDECKÝCH PRACÍ Z KRKONOŠ.....	167
PRUNELLA 31/2006.....	168
REGIONÁLNÍ LITERATURA V ROCE 2006.....	169
PRÁCE TÝKAJÍCÍ SE KRKONOŠ VYŠLÉ V ROCE 2006.....	171
14. KONTAKTY, ADRESY.....	173
15. KARKONOSKI PARK NARODOWY.....	175
SŁOWO WSTĚPNE.....	175
OPIS ENCYKLOPEDYCZNY – KARKONOSKI PARK NARODOWY.....	176
INFO O KPN.....	187
OCHRONA EKOSYSTEMÓW NIELEŚNYCH.....	189
OCHRONA EKOSYSTEMÓW LEŚNYCH.....	191

OCHRONA ZWIERZĄT	194
OCHRONA ZWIERZĄT ŁOWNYCH W KARKONOSKIM PARKU NARODOWYM	195
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ KARKONOSKIEGO CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ W 2006 ROKU	196
KARKONOSKIE CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ.....	199
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PRACOWNI GIS W ROKU 2006.....	201
UDOSTĘPNIANIE PARKU DLA TURYSTYKI.....	202

Rašelinná jezírka na Labské louce
Stawy torfowe na Labskiej louce
Peat Lake at Labská louka [Elbe's Meadow]
Moortümpel auf der Elbwiese/Labská louka

Slovo na úvod

Petr Štěpánek

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou Ročenka Správy Krkonošského národního parku za rok 2006, a to již tradičně v elektronické podobě s možností rychlé volby vybraných informací kliknutím na příslušnou část obsahu.

Rok 2006 se nesl v duchu nedostatečného objemu finančních prostředků, proto musela být nastavena razantní úsporná opatření včetně omezení údržeb, zastavení některých činností apod. Situaci navíc zkomplikovaly další faktory. Sněhová kalamita na přelomu roku 2005/6 poškodila lesní porosty, došlo k zavalení lyžařských tras a cest, které musely být rychle uvolněny, následně pak byla kalamita zpracována – jen v západních Krkonoších na třech lesních správách se jednalo o 19 000 m³ dřeva. Díky „příznivému“ počasí došlo k přemnožení ploskohřbetky, proto na 185 ha musel být aplikován letecký postřik. V srpnu postihly Krkonoše přívalové deště a povodně, které způsobily sesuvy půd a škody na cestách a vodních tocích ve výši 48 milionů korun. Přes veškerá úsporná opatření skončilo hospodaření naší organizace v záporném výsledku, který musel být vyrovnán použitím rezervního fondu.

Činnost Správy KRNAP je zachycena v následujících kapitolách. Zde bych chtěl jen upozornit na některé události, kauzy a činnosti, které si jistě zaslouží vaši pozornost:

- dopracování definitivní verze *Vize Krkonoše 2050* k přijetí krkonošskými obcemi a dalšími subjekty
- realizace projektu *Natura 2000 v Krkonoších*, vč. přípravy informační brožury
- využití prostředků z *Programu péče o krajinu* Správou KRNAP a dalšími subjekty
- spolupráce se sdružením *Krkonoše – svazek měst a obcí* mj. na projektech Krkonoše – lyžařský běžecký ráj, Krkonoše ze sedla kola, Podkrkonošské cyklotrasy, Krkonošské cyklobusy atd.
- řešení řady kauz jako Luční bouda, vodní díla v Krkonoších – zejména nádrž Vilémov, nepovolený sběr borůvek atd.
- lanová dráha Sněžka – odstoupení od lyžařského areálu Růžohorky a jednání o rekonstrukci stávající lanovky
- nárůst agendy státní správy v návaznosti na novelizace zákona č. 114/92 Sb. a nové vyhlášky
- získání osvědčení Zvláštní odborné způsobilosti dalšími 20 pracovníky
- získání prostředků z EU v rámci programu Interreg IIIA na vydání letáků, brožur, průvodců a prezentací na CD a DVD
- změna grafické úpravy časopisu Krkonoše a přechod na celobarevný tisk
- v rámci ekologické výchovy rozvoj akcí pro veřejnost, služeb pro školy a soutěží
- v rámci muzejních aktivit otevření nových výstavních prostor v čp. 1 v Jilemnici, nárůst počtu výstav a návštěvnosti

Jsme v roce 2007 a výhled činnosti nevypadá příliš optimisticky. Dojde k dalšímu krácení objemu prostředků ze strany zřizovatele. Počátkem roku postihla Krkonoše větrná kalamita, které padlo za oběť přes 70 tisíc m³ dřeva. Je třeba pokračovat na odstraňování povodňových škod z roku 2006 atd.

Očekáváme, že bude dořešena kauza *Lanová dráha Sněžka* a dostavěna poštovna na Sněžce. Očekáváme přijetí dokumentu *Vize Krkonoše 2050* krkonošskými obcemi a dalšími subjekty. K projednávání bude připraven nový *Plán péče*.

Doufáme, že čtenáři ročenky zde naleznou potřebné informace a získají nové poznatky o činnosti Správy Krkonošského národního parku. Další informace pak lze nalézt na našich internetových stránkách www.krnep.cz, stejně tak kontakty na zpracovatele jednotlivých kapitol, případně další odborné pracovníky.

1. KRKONOŠSKÝ NÁRODNÍ PARK ENCYKLOPEDICKY

Karkonoski park narodowy – dane encyklopedyczne Encyclopedic Essentials Data of the Krkonoše National Park Der Riesengebirgsnationalpark – enzyklopädisch

Krkonoše

- krystalické pohoří prvohorního stáří o rozloze 721 km² (jižní česká část 454 km², severní polská část 177 km²)
- rozpětí nadmořských výšek od 400 po 1 602 m n. m. (vrchol Sněžky, nejvyšší česká hora)
- geologickou stavbu určují krystalické břidlice (svory, fylity, kvarcitty) a krkonošská žula
- výrazné pozůstatky čtvrtohorního zalednění a působení periglaciálního klimatu – ledovcové kary a trogy, morény, ledovcová jezera, mrazem tříděné půdy, tory, periglaciální sutě, kryoplanační terasy
- pramenná oblast Labe, Úpy, Jizerky a Mumlavy, na polské straně Kamienna, Wrzosówka, Podgórna, Lomnica a Jedlica; výrazné vodopády, obří hrnce
- chladné a vlhké oceánické podnebí, převládající západní větry, teplota +6 °C až 0 °C, srážky od 800 mm na úpatí až po 1 600 mm na hřebenech; sněhová pokrývka 100 až 300 cm, na hřebenech zůstává ležet až 180 dní; 50 aktivních lavinových drah
- 4 vegetační výškové stupně (submontánní mezi 400 až 800 m n. m., montánní mezi 800 až 1 200 m n. m., subalpínský mezi 1 200 až 1 450 m n. m. a alpínský mezi 1 450 až 1 602 m n. m.)
- krkonošská arктоalpínská tundra v subalpínském a alpínském stupni je unikátním dokladem opakovaného propojení severské a alpské přírody na hřebenech Krkonoš v průběhu několika zalednění Evropy koncem třetihor a ve čtvrtohorách
- přes 1 300 druhů cévnatých rostlin a téměř 300 druhů obratlovců (převážně ptačích druhů); vysoký počet glaciálních reliktních a krkonošských endemitů
- k nejvýznamnějším ekosystémům patří: listnaté, smíšené a horské smrkové lesy, porosty kleče, květnaté horské louky, severské smilkové louky, alpínské vyfoukávané trávníky, krivolesy a alpínské nivy na lavinových drahách, hřebenová severská rašeliniště

Krkonošský národní park

- Krkonošský národní park (KRNAP), zřízen v roce 1963 na rozloze 550 km² vč. ochranného pásma, na polské straně hor zřízen Karkonoski Park Narodowy (KPN) již v roce 1959 na rozloze 56 km². Správa KRNAP sídlí ve Vrchlabí, Dyrekcja KPN v Jelení Hoře
- I. zóna KRNAP (přísná přírodní) – 4 503 ha, II. zóna (řízená přírodní) – 3 416 ha, III. zóna (okrajová) – 28 408 ha, ochranné pásmo – 18 642 ha
- od roku 1992 jsou Krkonoše zařazeny do mezinárodní sítě biosférických rezervací UNESCO, jako bilaterální biosférická rezervace Krkonoše/Karkonosze; severská rašeliniště na hřebenech jsou zařazena do seznamu mokřadů mezinárodního významu v rámci Ramsarské konvence; celé Krkonoše jsou uvedeny mezi významnými ornitologickými lokalitami v Evropě (IBA)
- na české straně Krkonoš se rozkládají katastry 29 obcí

- počet trvale bydlících obyvatel v obou parcích je přibližně 27 000, na území horské části Krkonoš se nachází přibližně 6 000 trvale obydlených nebo rekreačních objektů, z toho v národních parcích asi 1 500. Na území I. a II. zóny KRNAP je situováno 82 objektů
- celková roční návštěvnost se odhaduje na 5–6 milionů pobytových dnů na české straně Krkonoš, až 2 miliony na polské straně Krkonoš, z toho přes 60 % je v zimním období; oba národní parky tak patří mezi nejnavštěvovanější evropská chráněná území
- síť turistických cest na české straně Krkonoš má celkovou délku přibližně 800 km, v provozu je cca 400 lyžařských vleků a lanovek a přibližně stejný počet sjezdových tratí a lyžařských svahů
- podrobné informace o území KRNAP a všech aktuálních událostech lze získat v síti informačních středisek, která jsou v Peci pod Sněžkou, v Obřím dole, v Temném Dole, ve Vrchlabí, ve Špindlerově Mlýně, na Strážném, v Rokytnici nad Jizerou a v Harrachově.

Paleozoiczny krystaliczny łańcuch górski o powierzchni 721 km² – rozpiętość wysokości nad poziomem morza od 400 m po 1 602 m n. p. m. – geologiczną budowę masywu określają łupki krystaliczne i granit karkonoski – wyraźne ślady czwartorzędowego zlodowacenia i oddziaływania klimatu peryglacjalnego – źródła Łaby oraz innych rzek czeskich i polskich – chłodny i wilgotny klimat oceaniczny; pokrywa śniegowa od 100 do 300 cm – 50 aktywnych tras lawinowych – 4 strefy vegetacyjne uzależnione od wysokości – relikty glacialne i karkonoskie rośliny endemiczne – Karkonoski Park Narodowy (KRNAP) został założony w 1963 roku – obszar parku narodowego podzielony jest na trzy strefy o zróżnicowanym stopniu ochrony – od 1992 roku Karkonosze są rezerwatem biosferycznym UNESCO – na czeskiej stronie Karkonoszy leżą katastry 29 gmin – od 5 do 6 milionów gości rocznie – 800 km tras turystycznych – gęsta sieć punktów informacyjnych

A crystalline mountain range dating to the Paleozoic period and measuring 721 square kilometers – its altitude ranges from 400 meters above the sea level up to 1 602 meters above the sea level – schist and the Krkonoše Mountains granite – remains of glaciation from the Quaternary period and from the effect of periglacial climate – springs of Elbe and other Czech and Polish rivers – cold and damp Oceanian weather, snow layers measuring between 100 and 300 centimeters – 50 active avalanche areas – 4 vegetation altitude levels – glacial relics and the Krkonoše Mountains endemits – The Krkonoše Mountains National Park was founded in 1963 – the National Park's territory is divided into three zones with different levels of protection – as of 1992 The Krkonoše Mountains are a UNESCO's Biosphere Reserve – 29 municipal cadasters are located on the Czech side of the Krkonoše Mountains – 5–6 million visitors a year – 800 kilometers of tourist routes – a rich network of information centres.

Kristallines Gebirge aus dem Paläozoikum in einer Ausdehnung von 721 km² – mit Höhen von 400 bis 1 602 über dem Meeresspiegel. – kristalliner Schiefer und Riesengebirgsgranit – Überreste einer Quartärvereisung und des Einflusses periglazialen Klimas – Quellgebiet der Elbe und weiterer tschechischer und polnischer Flüsse – kühles und feuchtes ozeanisches Klima, Schneedecken von 100 bis 300 cm – 50 aktive Lawinenbahnen – 4 Höhenzonen der Vegetation – glaziale Relikte und Riesengebirgsendemiten – Riesengebirgsnationalpark – gegründet im Jahre 1963 – das Gebiet des Riesengebirgsnationalparks ist in 3 Zonen mit unterschiedlichem Schutzgrad eingeteilt – seit 1992 ist das Riesengebirge biosphärisches Schutzgebiet der UNESCO – auf tschechischer Seite befinden sich 29 Gemeinden – 5–6 Millionen Besucher jährlich – 800 km markierter Wanderwege – eng geknüpftes Netz von Informationszentren

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPRÁVY KRNAP

Struktura organizacyjna dyrekcji KRNAP

Organization of the KRNAP Administration

Organisationsstruktur der KRNAP-Verwaltung

Charakteristika Správy KRNAP a její hlavní činnosti

Charakterystyka Dyrekcji KRNAP i jego podstawowe funkcje

Characteristics of KRNAP Administration and its Main Activities

Charakteristik der KRNAP-Verwaltung und deren Haupttätigkeitsbereiche

- Správa KRNAP je příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR. Sídlí ve Vrchlabí (Dobrovského čp. 3). V regionu Krkonoš má řadu detašovaných pracovišť. V čele Správy je ředitel, jmenovaný do funkce ministrem životního prostředí.
- Správa KRNAP je odbornou organizací pro ochranu přírody, zabezpečení strážní, kontrolní a informační služby, provádění sanačních a údržbářských prací a kulturně-výchovnou činnost pro území národního parku (NP) a jeho ochranného pásma (OP). Současně provádí hospodářskou činnost v lesích.
- Posláním Správy je zajistit uchování a zlepšení přírodního prostředí NP a jeho OP, zejména ochranu či obnovu samořídících funkcí přírodních systémů, přísnou ochranu krkonošské flóry a fauny, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů a využití území NP a OP k ekologicky únosné turistice a rekreaci nezhoršující životní prostředí.

Těmto činnostem odpovídá organizační struktura Správy KRNAP (viz schéma na str. 12), podle níž je organizace členěna na pět samostatných odborů:

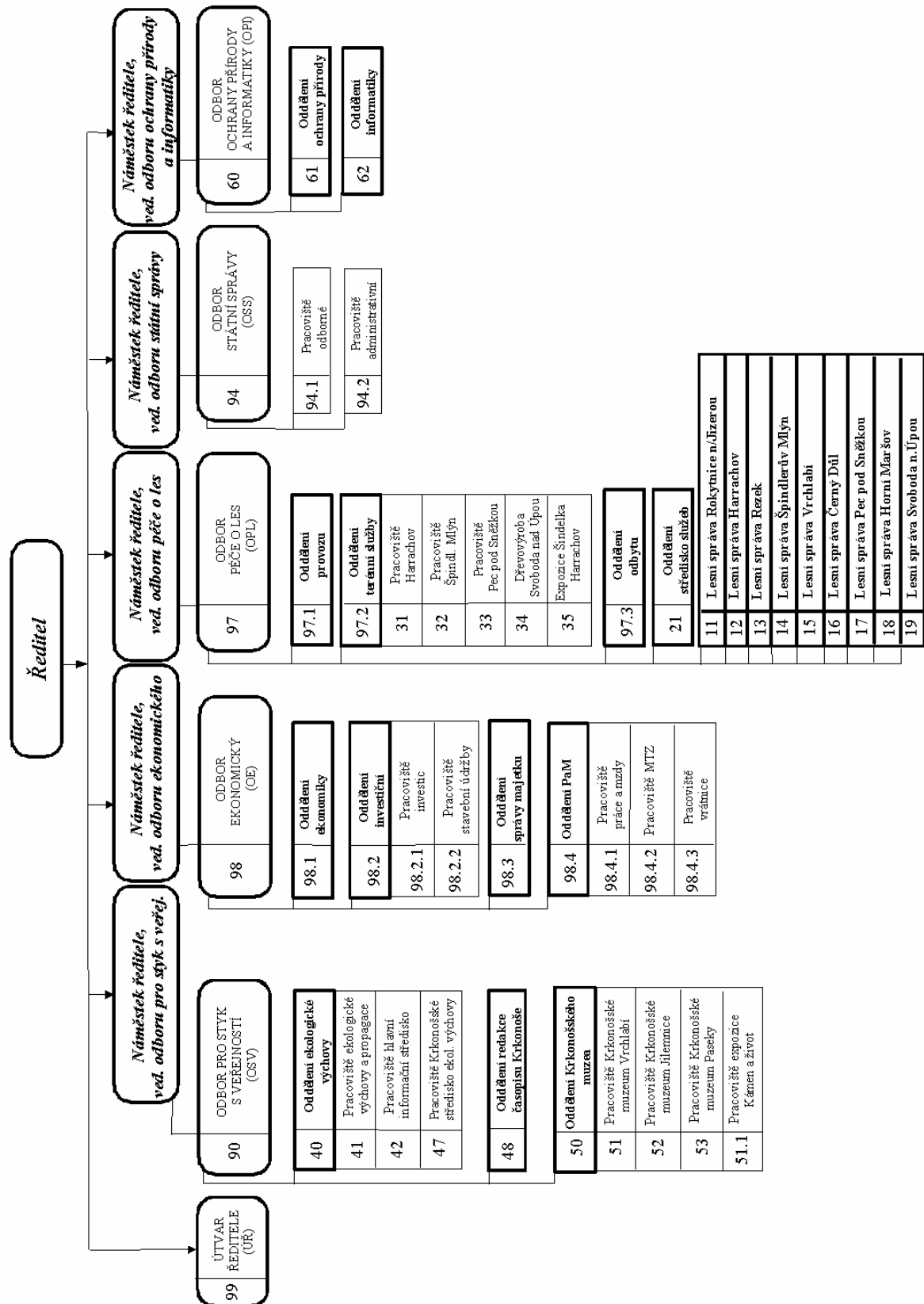
Odbor ochrany přírody a informatiky

Odbor péče o les

Odbor státní správy

Odbor pro styk s veřejností

Odbor ekonomický

Z hlavních činností jednotlivých odborů

Podstawowe zadania poszczególnych wydziałów

Main Activities of Individual Departments

Haupttätigkeiten der einzelnen Bereiche

Odbor ochrany přírody a informatiky

oddělení ochrany přírody

- systematický průzkum, inventarizace a monitoring vývoje přírodního fondu
- koordinace výzkumu přírodního fondu a účast v národních a mezinárodních výzkumných projektech
- management významných přírodovědných lokalit
- záchrana genofondu in situ a ex situ, vč. provozu útulku pro hendikepované organismy
- vyhodnocování forem využívání území NP a jeho OP
- koncipování plánu péče o NP a jeho OP a koordinace jeho plnění
- odborné posudky a poradenská činnost
- povolování vstupu do I. a II. zóny NP a zvláště chráněných území
- vydávání sborníku vědeckých prací Opera Corcontica a Ročenky Správy KRNAP

oddělení informatiky

- tvorba informačních databází a jejich využívání pomocí GIS
- výměna informací a materiálů v rámci institucí v ČR a zahraničí
- odborný a technický servis počítačové sítě Správy KRNAP
- provozování vlastní domovské stránky Správy KRNAP (www.krnep.cz) a interní verze www pro vnitřní komunikaci v rámci Správy KRNAP

Odbor péče o les

lesní hospodářství

- správa, hospodaření a ochrana lesních pozemků a lesních porostů na nich rostoucích včetně lesních cest, provozních budov – staveb, sloužících k zajištění lesního hospodaření
- zajišťuje dodavatelsky nebo ve vlastní režii veškeré činnosti zabezpečující optimální plnění všech funkcí lesů na území NP a jeho OP
- péče o genofond lesních dřevin
- správa určených drobných vodních toků a vodohospodářských děl, zajišťování lesnicko-technických meliorací a hrazení bystřin
- plnění výkonu práva myslivosti a rybářství

oddělení terénní a strážní služby

- dohled a inspekční činnost v terénu
- údržba turistických horských cest
- vybavení terénu pro návštěvníky
- regulace provozu motorových vozidel
- práce s návštěvníky, exkurze, přednášky

Odbor státní správy

- činnosti vyplývající ze zákona č. 114/92 Sb. na úsecích:
 - státní správy v ochraně přírody a krajiny na území NP a jeho OP
 - státní správy rybářství na území NP

- státní správy v ochraně zemědělského půdního fondu na území NP
- činnosti vyplývající ze zákona 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES)
- funkce dotčeného orgánu státní správy pro úseky, kde jsou výkonem státní správy pověřeny stavební úřady, okresní úřady apod. (např. stavební činnost, vodní hospodářství, odpady, lesní hospodářství, změny kultur pozemků a další)
- v rámci vymezených kompetencí vydává závazná stanoviska a vede samostatná správní řízení ukončená správními rozhodnutími
- normotvorná činnost, tj. zajišťování obecně závazných vyhlášek Správy KRNAP

Odbor pro styk s veřejností

redakce časopisu Krkonoše

- vydávání měsíčníku Krkonoše – Jizerské hory
- fotoarchiv

Krkonošské muzeum

- sbírkotvorná činnost vč. evidence, preparace, konzervace a restaurace sbírkového fondu
- správa regionální a studijní knihovny
- výzkum a průzkum regionu na úseku historie, etnografie a přírodních věd
- prezentace muzejní činnosti a sbírkového fondu prostřednictvím výstav, expozic a publikací

Uvedené činnosti jsou realizovány v síti těchto muzejních pracovišť Správy KRNAP:

- Krkonošské muzeum ve Vrchlabí (budova kláštera a tři historických domů na náměstí Míru)
- Krkonošské muzeum v Jilemnici
- Krkonošské muzeum v Pasekách nad Jizerou
- Informační středisko v Obřím dole

oddělení ekologické výchovy

- výchovné programy, přednášky a exkurze pro děti, mládež, dospělé návštěvníky a obyvatele Krkonoš
- soutěže, letní tábory a aktivity mládeže, stanice Mladých ochránců přírody
- Krkonošské středisko ekologické výchovy na Rýchorské boudě
- propagační a ediční činnost, audiovizuální programy, návrhy informačního vybavení terénu
- zajišťování činnosti sítě stálých a sezonních informačních středisek

Odbor ekonomický

- plánování a financování všech činností Správy KRNAP
- účetnictví, mzdy a fakturační činnost
- správa a ochrana majetku
- investiční činnost, údržba budov a staveb
- vnitropodniková doprava

Dyrekcja KRNAP jest organizacją niezyskową założoną przez Ministerstwo Ochrony Środowiska Republiki Czeskiej. Organizacja ma 5 samodzielnych wydziałów: Wydział Ochrony Przyrody i Informatyki, Wydział Opieki nad Lasem, Wydział Administracji Państwowej, Wydział Współpracy z Publicznością oraz Wydział Ekonomiczny. Posłannictwem Dyrekcji jest zachowanie i poprawa stanu środowiska na obszarze PN i jego PO ze

szczególnym uwzględnieniem samokontrolujących funkcji systemów naturalnych, ścisłej ochrony flory i fauny Karkonoszy oraz zachowania charakterystycznych cech lokalnego krajobrazu. Celowi temu służą również prowadzone badania naukowe i praca wychowawcza oraz wykorzystywanie terenów PN i PO do celów turystycznych i wypoczynkowych w zakresie nie zagrażającym bezpieczeństwu ekologicznemu środowiska.

KRNAP Administration is an allowance organization that was established by the Ministry of Environment of the Czech Republic. The organization is divided into five independent departments: Department of Nature Conservation and Informatics, Forest Management Department, State Administration Department, Public Relations Department, Economic Department. The aim of the Administration is to ensure the maintenance and improvement of nature environment of the National Park and its Protection Zone, especially the protection and renewal of self-controlling functions of environmental systems, strict protection of the Krkonoše Mountains flora and fauna, preserving typical appearance of the landscape, fulfilling scientific and educational aims, and using the NP and PZ territory to provide ecologically acceptable tourism as well as recreation that does not harm the environment.

Die KRNAP-Verwaltung ist eine vom Umweltministerium der Tschechische Republik gegründete Zuschussorganisation. Die Organisation ist in 5 selbständige Bereiche aufgeteilt: Bereich für Naturschutz und Informatik, Bereich für Waldpflege, Bereich für Staatsverwaltung, Bereich die Öffentlichkeitsarbeit, Ökonomischer Bereich. Mission der KRNAP-Verwaltung ist es, für die Erhaltung und Verbesserung des Umweltmilieus im Nationalpark und dessen Schutzzone zu sorgen und dies namentlich durch den Schutz und die Erneuerung der selbstregulierenden Funktionen der natürlichen Systeme, durch den strengen Schutz der Riesengebirgsflora und -fauna, sowie für die Erhaltung des typischen Landschaftsbildes, die Erfüllung wissenschaftlicher und erzieherischer Ziele und die Nutzung des Nationalparks und seiner Schutzzone zu einem ökologisch erträglichen und umweltfreundlichen Tourismus und Urlauberverkehr.

Poradní orgány Správy KRNAP – Rada Krkonošského národního parku – vědecká sekce

Organy doradcze Dyrekcji KRNAP – Rada Karkonoskiego Parku

Narodowego – sekcja naukowa

Advisory Bodies of KRNAP Administration – The Krkonoše

Mountains National Park's Board – Research Section

Beratungsorgane der KRNAP-Verwaltung – Rat des

Riesengebirgsnationalparks – wissenschaftliche Sektion

Jiří Flousek

Na samostatném podzimním zasedání Vědecké sekce Rady NP (MŽP Praha, 5. 12. 2006) byly řešeny následující problémy Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma.

(1) Vodní dílo Vilémov

Správa KRNAP ve spolupráci s krkonošskými obcemi podnikla řadu kroků, směřujících k vyřazení plánovaného VD Vilémov a dalších vodních nádrží v Krkonoších z Plánu hlavních povodí ČR. Jediným úspěchem však bylo vypuštění pouze vodní nádrže v Pasekách n. J. z PHP.

(2) Krkonošský lyžařský běžecký ráj

Správa KRNAP své rozhodnutí č. 5359/1/04 ze dne 2. 11. 2004 nerevokovala. Na jednání Regionální sekce Rady NP však upozornila zástupce krkonošských obcí, že pro úpravu běžeckých tras rolbami v I. zóně NP musí požádat o výjimku Vlády ČR. Ze dvou nejproblematictějších úseků KLBR se podařilo odklonit trasu mimo I. zónu v oblasti bufetu Na rozcestí a Klínových Bud (přesměrována na Friesovy Boudy), stále však zůstává rolbami udržovaný úsek v I. zóně mezi Voseckou a Vrbatovou boudou.

(3) Světelné znečištění

Zpráva dr. Hollana, hodnotící světelné poměry na krkonošských sjezdovkách, je v elektronické podobě dostupná na internetových stránkách <http://amper.ped.muni.cz/noc/krnapp/2006/>.

(4) Lanová dráha Sněžka

VS byla seznámena s dalším postupem aktivit v masivu Sněžky. Výstavba nové Poštovny na vrcholu byla pro nepříznivé počasí přerušena a bude dokončena v roce 2007.

Pokračují jednání k LD na Sněžku. Správa NP předložila městu Pec p. Sn. nový návrh, který v případě odstoupení od výstavby nového lyžařského areálu mezi Pecí a Růžohorkami nabízí rekonstrukci stávající LD na Sněžku a dobudování areálu mezi Velkou Úpou (chata Barrandov) a Pecí (areál Javor). Jednání s LD Sněžka, a. s., dospěla ke shodě ve většině řešených bodů, přetrvává však rozdílný pohled na kapacitu rekonstruované LD. Správa NP se snaží zamezit dalšímu zvyšování počtu návštěvníků na vrcholu Sněžky, které následně vede k vyšší zátěži přírodního prostředí v I. zóně NP, a proto požaduje rekonstrukci LD v dnešní kapacitě, tj. 250 osob/hod. v celém úseku, bez limitování kapacitou denní a měsíční.

LD Sněžka, a. s., navrhuje kapacitu vyšší (400 osob/hod. v celém úseku). LD by měla být rekonstruována ve stávající trase dle podmínek dohodnutých se Správou NP, předpokládá se využití osmimístných kabin (7 ks ve spodním a 9 ks v horním úseku LD). Z hlavních argumentů ve prospěch kapacity LD 400 osob/hod. se uvádí především nižší vytíženost kabin (dnešní dvousedačka je využita zhruba na 90 %, plánovaná osmikabinka bude využívána z 65–75 %) a reálnější a pro potenciálního investora přijatelnější ekonomickou návratnost.

Členové obou sekcí Rady NP obdrželi podkladové materiály pro svá doporučení jedné ze dvou následujících alternativ:

(A) kapacita LD na Sněžku 250 osob/hod. v celém úseku, bez omezení kapacitou denní a měsíční,

(B) kapacita LD na Sněžku 400 osob/hod. v celém úseku, omezená maximální denní kapacitou 1 000 osob a maximální měsíční kapacitou 25 000 přepravených osob.

Zatím dohodnuté podmínky k rekonstrukci dnešní LD Pec – Růžová hora (RH) – Sněžka, tzn. ve stávající trase:

- přemístění a výstavba nové dolní stanice LD v prostoru dnešního objektu Lesovna,
- rekonstrukce mezistanice na RH a horní stanice na vrcholu Sněžky v dnešním půdorysu, objemu a podobě objektů (minimalizovány budou případné nezbytné zásahy do podloží pod objekty, související s technologií použitou k rekonstrukci LD), při zachování dnešního rozsahu poskytovaných služeb,

- rekonstrukce dnešního spodního úseku LD (tj. mezi dolní stanicí v Peci p. Sn. a RH), především případné zemní práce (výměna sloupů apod.) v rozsahu dohodnutém se Správou NP,
- rekonstrukce dnešního horního úseku LD (tj. mezi RH a Sněžkou) bez jakéhokoliv zásahu do terénu, tj. bez veškerých výkopových prací např. pro vedení inženýrských sítí či zabezpečovacích zařízení, s výjimkou nezbytné výměny jednotlivých stožárů:
 - se zásahem uvnitř obvodové křivky dnešních (všech 3 nebo 4) betonových patek stožárů (v úseku RH – sedlo RH),
 - se zásahem pouze v půdorysu dnešních jednotlivých betonových patek stožárů (v úseku sedlo RH – vrchol Sněžky: s ohledem na citlivé tundrové ekosystémy),
- použití příhradových stožárů přinejmenším v horním úseku LD,
- vedení zabezpečovacího a komunikačního kabelu LD v chrániče do průměru 5 cm po povrchu půdy (způsob kotvení v konkrétních úsecích trasy LD bude dohodnut při terénní pochůzce se Správou NP),
- rekonstrukce horního úseku LD, zohledňující krajinný ráz masivu Sněžky (zachování dnešní výšky stožárů, vedení LD „kopírující“ terén) (s výhradou možné následné diskuse k oboustranně přijatelné úpravě výšky stožárů v návaznosti na technické řešení LD).

(5) Luční bouda

VS byla seznámena s dalším vývojem aktivit kolem Luční boudy. Řada jednání s jejími majiteli proběhla bez viditelného posunu vpřed. LB dále organizuje koncerty (nyní jako klubové akce pro členy Klubu přátel LB – aktuální program viz www.lucnibouda.cz), spojené se zvýšenou frekvencí průjezdu vozidel I. zónou NP. Za první z těchto koncertů v roce 2005 (nepovolená hromadná akce) byla LB vyměřena pokuta ve výši 250 000 Kč (po odvolání potvrzena v červnu 2006, nyní podána žaloba u Městského soudu v Praze). Koncem roku 2006 připravovalo MŽP podklady k žádosti o výjimku Vlády ČR k provozu vozidel k Luční boudě.

Členové VS i další účastníci jednání prezentovali své připomínky k celé kauze: současné problémy souvisejí především s komerčností objektu nalézajícího se v I. zóně NP, konflikty pramenící z rozdílné šířky zásobovací komunikace (3–3,5 m dle projektové dokumentace) a šířky v současnosti používané rolby (přes 4 m), problémy způsobují rozdílné sněhové poměry v různých úsecích zásobovací komunikace, využívání Koňské cesty by mělo být pouze „nouzové“, při souvislé sněhové pokrývce a bez jakéhokoliv pluhování a vyhrnování sněhu.

(6) Vize Krkonoše 2050

Ve stručnosti byla představena celá geneze vzniku Vize Krkonoše 2050. VS souhlasila s definitivní verzí Vize a doporučila Správě KRNAP pokračovat v jejím dalším prosazování.

(7) Výstavba ve II. zóně NP

VS byla seznámena s kauzou uvažované výstavby objektu na Zadních Rennerovkách (II. zóna NP). Správa KRNAP dne 13. 4. 2006 vydala nesouhlasné závazné stanovisko ke „Stavbě určené k ubytování zaměstnanců Grohmanovy boudy, Strážné čp. 106, s hospodářským zázemím“. Žadatel se odvolal ke stavebnímu úřadu a následně (v říjnu 2006) OVSS MŽP v Hradci Králové změnil závazné stanovisko Správy NP. Jako hlavní důvod pro tuto změnu uvedl především nesprávnou argumentaci a nedostatečné důvody pro zamítnutí stavby ze strany Správy NP. Povolení výstavby a zdůvodnění souhlasu považuje Správa NP za významný precedens pro podobné žádosti o výstavbu ve II. zóně NP.

Předseda VS upozornil na výskyt kriticky ohroženého druhu rostliny – řeřišnice Opizovy, na prameništi bezprostředně u jižního okraje základů původního objektu čp. 110 (tj. přímo v místě, kam je dle předložené projektové dokumentace plánovaná stavba situována), zjištěný během floristického kurzu východočeských botaniků.

(8) Odstraňování výsadeb kleče

Správa KRNAP zpracovala projekt, který pro období 2006–2015 navrhuje konkrétní zásahy v druhotných výsadbách kleče na geomorfologicky a botanicky cenných lokalitách v I. zóně NP (redukce v rozsahu 10–90 %, arondace negativní i pozitivní). Pro navržené managementové zásahy byla v říjnu 2006 Správě KRNAP udělena výjimka MŽP.

(9) Geoekologické problémy Krkonoš 6

Správa KRNAP uspořádala v pořadí šestou česko-polskou konferenci (Svoboda n. Ú. 3.–5. 10. 2006), věnovanou výsledkům monitoringu, výzkumu a managementu na obou stranách Krkonoš.

Aktuální složení VS

Předseda:

RNDr. František Krahulec, CSc. (BotÚ AVČR Praha)

Místopředsedové:

RNDr. Jiří Kulich (SEVER Horní Maršov)

Prof. RNDr. Stanislav Vacek, DrSc. (FLE ČZU Praha)

Členové:

Ing. arch. Jitka Brychtová (Praha)

PhDr. Rostislav Fellner, CSc. (VOŠP Svatý Jan pod Skalou)

Ing. Michael Hošek (AOPK Praha)

RNDr. Jakub Hruška, CSc. (ČGS Praha)

Ing. Jiří Hušek (Správa CHKO Jizerské hory)

RNDr. Michal Janouch (ČHMÚ Hradec Králové)

RNDr. Zdeněk Patzelt (Správa NP České Švýcarsko)

Ing. Alois Pavlíčko (Správa NP a CHKO Šumava)

RNDr. Vlastimil Pilous (Hostinné)

RNDr. Jiří Plamínek, CSc. (Praha)

Ing. František Povolný (MŽP Praha)

Dr. inž. Andrej Raj (Dyrekcja KPN)

Ing. Tomáš Rothröckl (Správa NP Podyjí)

PhDr. Ivan Rynda (FHS UK Praha)

Ing. arch. Martin Říha (ÚRHM Praha)

Doc. ing. Karel Spitzer, CSc. (EntÚ AV ČR České Budějovice)

RNDr. Jan Štursa (Vrchlabí)

RNDr. Jaroslav Vrba, CSc. (HbÚ BC AVČR Praha)

Čestný předseda (není členem VS):

Prof. Ing. Jan Jeník, CSc. (PřF UK Praha)

Tajemník (není členem VS):

RNDr. Jiří Flousek, PhD. (Správa KRNAP)

Poradní orgány Správy KRNAP – Rada Krkonošského národního parku – regionální sekce

Organy doradcze Dyrekcji KRNAP – Rada Karkonoskiego Parku Narodowego – sekcje regionalne

Advisory Bodies of KRNAP Administration – The Krkonoše Mountains National Park's Board – Regional Section

Beratungsorgane der KRNAP-Verwaltung – Rat des Riesengebirgsnationalparks – regionale Sektion

Jiří Černý

Jednání regionální sekce Rady národního parku se uskutečnila v roce 2006 17. května a 11. října 2006 ve velké zasedací místnosti MěÚ Vrchlabí. Regionální sekce na svých zasedáních projednala následující témata:

Rozvojový potenciál měst a obcí regionu Krkonoš

Projekt zpracovává firma SURPMO. Projekt má finanční podporu Královéhradeckého kraje. Konstatováno, že pro úspěšnost projektu je potřeba získat i finanční podporu z Libereckého kraje. Termín dokončení stanoven na rok 2007, a to tak, aby v červenci 2007 nastala závěrečná fáze spočívající v předložení „územně analytických podkladů“ a ne jako dosud jen analytických materiálů. Při průběžném projednávání členové rady vyjádřili názor, že tento materiál bude v praxi přínosem.

Generel šetrného rozvoje cestovního ruchu a dopravy na území KRNAP

Zpracováním tohoto tématu s podporou MŽP se stalo Urbanistické středisko Ostrava. Projekt je procesně před dokončením. Při posledním projednávání byl vyjádřen názor, že zpracovává do značné míry shodné téma jako předešlý projekt. Při projednávání závěrů vyplývajících z projektu členové regionální sekce tyto závěry odmítli a doporučili provést jejich upřesnění z hlediska reálnosti naplnění v praxi.

Projekt Vize „Krkonoše 2050“

Zasedání bylo informováno o dodržení postupu zpracování a ukončení v roce 2006. Vize vytváří podklad pro občany, ale i přijíždějící návštěvníky, jak nahlížet na zdejší region, a to: Komu má sloužit? Jak zachovat příslušné hodnoty území? Co rozvíjet? Jak prosazovat příslušné záměry?

Jako nejvhodnější forma deklarace podpory závěrů se jeví „Memorandum“, ke kterému by se obce i jiné subjekty dobrovolně přihlásily. Je představa, že stejný proces proběhne i v Polsku.

Vize „Krkonoše 2050“ obsahuje 1) úvodní motto („přátelství lidí a hor“),

2) stručný text vlastní vize (tzv. „Krkonošská ústava“)

3) rozsáhlejší příloha, detailněji rozpracovávající Vizi Krkonoše 2050, „ústavu“, je dokončena v roce 2006.

Krkonošský lyžařský a běžecký ráj

Plénium bylo seznámeno s myšlenkou tohoto projektu, spočívající ve stažení turistů na vzájemně dohodnuté upravované trasy, a tím dosažení odlehčení především nejcennějším partiím NP, a přitom nabídnutí kvalitního vyžití návštěvníkům hor. Plénium bylo seznámeno

se zkušenostmi ze zimní sezony 2005/2006. Uplynulou zimní sezonu bylo upravováno asi 500 km tras.

Sněžka – Poštovna

Souhrnnou informaci o průběhu a stavu výstavby poštovny podal ředitel Správy KRNAP. Uvedl, že po asanaci starého objektu došlo k neplánované změně, a to z důvodu porušené statiky podsklepení. To muselo být rozebráno a následně byla provedena jeho rekonstrukce (investorem byla Správa KRNAP). Tím došlo ke zpoždění výstavby vrchní části – vlastní poštovny. Investorem poštovny je nadále paní Skrbková a dodavatelem firma Ing. Klimeše. U vlastní stavby poštovny též došlo ke zdržení. Opozdlily se subdodávky ocelových prvků kostry budovy. S ohledem na pokročilé roční období bylo mezi investorem a Správou KRNAP dohodnuto, že stavba poštovny bude dokončena v roce 2007, a to do dvou měsíců po sejití sněhu.

Vodní nádrž Vilémov

K podání aktuální informace o současném stavu a připravovaných plánech se zaměřením na Krkonoše byl přizván do jednání náměstek ministra MZe – Plánování v oblasti vod na území ČR – RNDr. Punčochář a dále Ing. Král (ředitel odboru Mze). RNDr. Punčochář přednesl obecný pohled na důvody vedoucí k nutnosti se zabývat vodohospodářským plánováním. Uvedl, že byl proveden průzkum možností vybudování vodohospodářských děl na území republiky. Následně pak rozbor a redukce, takže zbylo jen asi 200 vodních děl. V nich je zahrnuta i územní rezerva nádrže Vilémov. K petici předložené za zdejší region na MZe uvedl, že bude řádně odpovězeno. Ing. Král představil prezentaci „Plánu hlavních povodí ČR“. V komentáři k prezentaci uvedl, že se jedná o věc přesahující rámec resortních politik, která má i pozadí mezinárodních závazků. Uvedl, že se jedná především o ochranu lokalit vhodných pro povrchovou akumulaci vod, ale neznamená to automatickou výstavbu. Ta závisí na mnoha věcech v budoucnu. Úzký kontakt udržuje v této věci MZe s MŽP.

Z jednání vyplynulo, že se stavbami vodních děl tohoto typu na území NP a ochr. pásma nesouhlasí Správa KRNAP ani obce.

Problematika dopravy a komunikací

Rada byla seznámena s vizí utváření dopravních komunikací v oblasti Krkonoš, a to především se vztahem k výhledu výstavby nadregionálních komunikací v Libereckém kraji, a tím odlehčení hraničního přechodu v Harrachově. Bylo zmíněno oddálení zabezpečení zvýšení kapacity komunikace Královec – Lubawka. Plénum projednávalo i celkový neutěšený stav komunikací v oblasti Krkonoš ve vztahu k jejich významu při turistické zátěži této oblasti. Rovněž byla projednána zimní údržba komunikací na území NP. Výjimka na využití solení v zimním období byla MŽP udělena.

Světelné znečištění

Regionální sekci byl stručně představen projekt výzkumu světelného znečištění hor a dosažené výsledky. Pro většinu členů to byly zcela nové inspirativní poznatky.

Plán péče o NP a jeho ochranné pásmo

V roce 2006 dokončeno první celkové znění, kterého bude využito k jednáním s dotčenými stranami. Uvedeny hrubé teze změn zonace, která nebude mít zásadní vliv na život v obcích a městech na území NP a OP.

Územní plánování a územní plány územních celků

Bylo provedeno obecné seznámení s tezemi k územnímu plánování pro VÚC Krkonoše, Liberecký kraj a k věcem souvisejícím s územním plánováním. Byl zmíněn problém, jak postupovat v situaci, kdy ještě platí starý stavební zákon a od 1. ledna 2007 bude platit nový stavební zákon. Konstatováno, že je dosud platný plán VÚC Krkonoše a nové plány jsou na různém stupni rozpracované (územní plány obcí, měst a krajů).

Byla představena prezentace škod po srpnové povodni na Krkonoších

Jen za KRNAP je odhad škod 45 mil. Kč. Dohodnuto napsat společný dopis s radou Krkonoše – svazkem měst a obcí na MZe, MŽP a min. financí o podporu na řešení povodňových škod.

Seznam členů regionální sekce

Beran Jiří, Ing.	ředitel společnosti Skiareál Špindlerův Mlýn
Bradna František, MVDr.	zástupce města Jilemnice
Ceé Petr, Ing.	výkonný ředitel TJ Spartak Rokytnice nad Jizerou
Čech Bedřich	zástupce města Vysoké nad Jizerou
Hartig Zbyněk	starosta obce Jestřabí v Krkonoších
Horynová Hana, Ing.	místostarostka města Trutnov
Hrubic Zbyněk, Ing.	starosta obce Víchova nad Jizerou
Hynek Petr, Mgr.	jednatel MEGA PLUS, Janské Lázně
Janečková Jaroslava, Ing.	zástupce krajského úřadu Libereckého kraje
Kavánová Květa	starostka obce Poniklá
Klepš Adolf	náčelník Horské služby ČR
Korbelář Jan, Mgr.	člen rady města Svobody nad Úpou
Korbelář Jan, Mgr.	ředitel SOUL a Učiliště Svoboda nad Úpou
Kraus Zdeněk, Ing.	starosta obce Černý Důl
Krejčí Jiří, Ing.	ředitel Sportovní areál, a. s., Harrachov
Krejzlík Miroslav, RNDr.	zástupce krajského úřadu Královéhradeckého kraje
Kučera Petr, Ing.	starosta obce Horní Maršov
Lorencová Eva	místostarostka města Pec p. Sněžkou
Matyáš Petr, Ing.	starosta města Rokytnice nad Jizerou
Mejsnar Jaroslav, Ing.	starosta obce Benecko
Mocil Lubomír	starosta obce Malá Úpa
Němec Václav, Ing.	starosta města Janské Lázně
Ničová Magdalena, Ing.	starostka obce Dolní Dvůr
Nosek Václav	starosta Města Jablonec nad Jizerou
Pelc Stanislav	místostarosta obce Kořenov
Růžičková Hana	starostka obce Paseky nad Jizerou
Rychtr Milan	starosta obce Vítkovice
Sazeček Miroslav, Ing.	starostka obce Strážné
Sobotka Jan, Ing.	starosta města Vrchlabí
Šmahelová Miroslava, Ing.	starostka obce Rudník
Vambra František	ředitel SKI Pec, a. s.
Vancl Jiří, Ing.	starosta obce Lánov
Vlasák Miroslav	starosta města Žacléř
Zeman Bohumil	starosta města Špindlerův Mlýn
Zeman Jiří	starosta městyse Mladé Buky
Tomíček Miloslav, JUDr.	starosta obce Dolní Lánov

Rada Parku Narodowego jest organem doradczym dyrektora Dyrekcji KRNAP. Składa się z dwóch sekcji: regionalnej i naukowej. Obie sekcje zajmowały się następującymi tematami: Zbiornik wodny Vilémov, Karkonosze – raj dla miłośników biegówek, zanieczyszczenie świetlne, kolejka linowa Śnieżka, Luční bouda, Prognoza Karkonosze 2050, budownictwo w II strefie PN, usuwanie sadzonek kosodrzewiny, konferencja Problemy geologiczne Karkonoszy, potencjał rozwojowy miast i gmin regionu Karkonoszy, ogólne zasady przyjaznego dla środowiska rozwoju ruchu turystycznego i transportu na terenie KRNAP, Śnieżka – Placówka pocztowa, problemy transportu i komunikacji, zanieczyszczenie świetlne, plan opieki nad PN i jego strefą ochronną, planowanie przestrzenne a plany zagospodarowania przestrzennego określonych obszarów, szkody po sierpniowej powodzi.

The Krkonoše Mountains National Park's Board is an advisory body to the Director of KRNAP Administration and it consists of two sections – regional and research. Both sections devoted their time to the following topics: Water works at Vilémov; the Krkonoše Mountains – skiing and cross-country skiing paradise; light pollution, Sněžka chair-lift; Luční bouda, The Krkonoše Mountains 2050 Vision; construction work in the National Park's second zone; removing planted mountain pine; conference on geo-ecological problems of the Krkonoše Mountains; development potential of the Krkonoše Mountains' towns and municipalities; measures set for thoughtful development of tourism and transportation within KRNAP [Krkonoše (Krkonoše) Mountains National Park]; Sněžka – Post; issues regarding transportation and roads; Plan for Maintaining the National Park and its Protection Zone; landscape development planning and landscape development plans of regional sections; damages after August's flood.

Der Rat des Nationalparks ist Beratungsorgan des Direktors der KRNAP-Verwaltung und setzt sich aus zwei Sektionen zusammen – der regionalen und wissenschaftlichen Sektion. Beide Sektionen befassten sich mit den folgenden Themen: Stausee Vilémov, Riesengebirge – Skilaufparadies, Licht-Umweltverschmutzung, Seilbahn zur Schneekoppe/Sněžka, Wiesenbaude/Luční bouda, Riesengebirgsvision 2050, Bauvorhaben in der II. Zone des NP, Beseitigung von Latschenkieferpflanzungen, Konferenz Geoökologische Probleme im Riesengebirge, Entwicklungspotential der Städte und Gemeinden der Riesengebirgsregion, Leitlinie für eine schonende Fremdenverkehrs- und Verkehrsentwicklung auf dem Gebiet des KRNAP, Schneekoppe/Sněžka – Poststelle, Verkehrs- und Kommunikationsproblematik, Licht-Umweltverschmutzung, Pflegeplan für den NP und dessen Schutzzone, Gebietsplanung und Raumordnungspläne der Gebietseinheiten, Schäden des Augusthochwassers.

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Podział pracowników według wieku i płci

Classification of Employees by Age and Sex

Aufgliederung der Beschäftigten nach Alter und Geschlecht

Milena Kučerová

Věk	Muži	Ženy	Celkem
Do 20 let	—	—	—
21–30 let	29	12	41
31–40 let	52	25	77
41–50 let	51	32	83
51–60 let	65	43	108
61 a více let	16	12	28
Celkem	213	124	337

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Podział pracowników według wykształcenia i płci

Classification of Employees by Received Education and Sex

Aufgliederung der Beschäftigten nach Bildung und Geschlecht

Milena Kučerová

Vzdělání dosažené	Muži	Ženy	Celkem
Základní	4	7	11
Vyučení	49	19	68
Střední odborné	6	2	8
Úplné střední	4	12	16
Úplné střední odborné	95	57	152
Vyšší odborné	3	3	6
Vysokoškolské	52	24	76
Celkem	213	124	337

3. OCHRANA PŘÍRODY

Ochrona przyrody Nature Conservation Naturschutz

Projekt Natura 2000 v Krkonoších

Projekt Natura 2000 w Karkonoszach

Natura 2000 Project in the Krkonoše Mountains

Projekt Natura 2000 im Riesengebirge

Viera Horáková, Hana Slavičková

Evropsky významná lokalita a Ptačí oblast Krkonoše

Soustavu Natura 2000 tvoří dva typy území:

1. oblasti ochrany ptactva – ptačí oblasti (PO)
2. zvláštní chráněná území pro vybraná přírodní stanoviště, rostliny a živočichy – evropsky významné lokality (EVL)

Obě lokality, Evropsky významná lokalita a Ptačí oblast Krkonoše, se nacházejí na území národního parku a jeho ochranného pásma. Proto forma ochrany naturového území zůstává téměř stejná jako v národním parku.

Jedna z povinností, které nám ukládá platný zákon o ochraně přírody a krajiny (č. 114/1992 Sb.), se týká všech, kteří plánují různé aktivity na lokalitách soustavy Natura 2000. Jedná se o záměry staveb, rekonstrukcí, realizace sportovních areálů atd. Pro každý záměr či uvažovanou koncepci musí mít žadatel také vyjádření, zda v jeho záměru či navrhované koncepci lze nebo nelze vyloučit významný vliv na stav evropsky významné lokality či ptačí oblasti (§ 45i zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění). Toto stanovisko vydává orgán ochrany přírody. Na území KRNAP a jeho ochranného pásma je jím Správa KRNAP. V případě, že nelze vyloučit významný vliv záměru či koncepce na „naturová“ území, musí být záměr nebo koncepce předmětem posouzení podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Stanoviska podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny jsou Správou KRNAP vydávána od roku 2004 (tab.1).

rok	celkem	vliv lze vyloučit	vliv nelze vyloučit	projekt	koncepce
2004	7	7	0	5	2
2005	99	72	27	74	25
2006	98	71	27	82	16

Tab.1.: Stanoviska vydaná podle § 45i ZOPK v letech 2004–2006.

Následující informace se týkají zejména zemědělců hospodařících na území „naturové“ lokality. K péči o lokalitu soustavy Natura 2000 mohou využít dotace, které poskytuje Ministerstvo zemědělství. Pro hospodaření na trvalých travních porostech v EVL a PO Krkonoše lze využít dotační tituly „Trvale podmáčené louky“ a „Ptačí lokality na travních porostech“. Další možnost čerpání dotací je možné uplatnit na lesní půdě nebo na zemědělské půdě za účelem zalesňování, a to v rámci programu Rozvoje venkova ČR na období 2007–2013. V prvním případě se jedná o finanční opatření poskytující platbu za hospodaření v oblastech Natura 2000. V druhém případě jde o možnost získání finanční podpory na zalesnění zemědělské půdy a obnovy lesnického potenciálu.

Příprava brožurky „Natura 2000 v Krkonoších“

V průběhu roku 2006 pracovníci z Oddělení ochrany přírody připravili k vydání brožurku s názvem „Natura 2000 v Krkonoších“, která doplní řadu již vydaných publikací o Krkonoších. V brožurce naleznete obecné informace o vytvoření sítě Natura 2000 na území ČR. Její největší část je věnována popisu všech přírodních stanovišť, druhů rostlin a živočichů určených k ochraně na území Evropsky významné lokality Krkonoše. Rovněž je zde podrobný popis Ptačí oblasti Krkonoše. Vše je doprovázeno mapami, kresbami a fotografiemi.

Ve dnech 10.–12. 5. 2006 proběhlo na území KRNAP v rámci programu „EU Green Enforce Informal Network“ setkání zástupců úřadů inspekce životního prostředí z členských zemí EU a ze zemí kandidujících na členství v EU. Jedním z cílů setkání bylo obeznámení účastníků s úlohou inspekce v ochraně životního prostředí v rámci EU a její zavádění do nově vznikající sítě chráněných území Natura 2000.

Další informace k programu Natura 2000 naleznete také na následujících webových stránkách:

<http://www.natura2000.cz>

<http://stanoviste.natura2000.cz>

<http://ptaci.natura2000.cz>

<http://www.dhv.cz/projekt.natura>

<http://www.natura.org>

<http://www.mze.cz>

Kompleks Natura 2000 jest kompleksem obszarów chronionych o europejskim znaczeniu. Podstawą prawną ich istnienia są dwie wytyczne (przepisy prawne UE) a mianowicie wytyczna 79/409/EHS O ochronie dziko żyjących ptaków oraz wytyczna 92/43/EHS O ochronie stanowisk naturalnych, dziko żyjących zwierząt i dziko rosnących roślin. Ich ochrona i zachowanie ma się przyczynić do powstania ogólnoeuropejskiej sieci najcenniejszych fragmentów środowiska naturalnego.

Natura 2000 System is a group of protected areas of European importance. It follows two Directives (EU legislative directives), in accordance with Directive 79/409/EHS On the Conservation of Wild Birds and Directive 92/43/EHS On the Conservation of Natural Habitats, Wild Fauna and Flora. Their protection and conservation should help create a European-wide network of most valuable parts of nature environment.

Natura 2000 ist die Bezeichnung für ein zusammenhängendes ökologisches Netz besonderer europäischer Schutzgebiete. Grundlage sind die EG-Vogelschutz-Richtlinie (gesetzliche EU-Vorschrift) 79/409/EWG über die Erhaltung der wildlebenden Vogelarten,

sowie die Richtlinie 92/43/EWG über die Erhaltung der natürlichen Lebensräume für wildlebende Tiere und Pflanzen, auch FFH-Richtlinie genannt. Deren Schutz und Erhaltung soll zur Schaffung eines ganzeuropäischen Netzes der ökologisch wertvollsten Lebensräume beitragen.

Program péče o krajinu – management nelesních ekosystémů

Program opieki nad krajobrazem – Management nieleśnych systemów ekologicznych

Taking Care of our Landscape Programme – Management of Non-Forest Ecosystems

Programm zur Landschaftspflege – Management von Ökosystemen auf Nichtwaldböden

Luboš Jiříš

V roce 2006 byla v rámci realizace Plánu péče o KRNAP a jeho ochranné pásmo zajištěna péče o vybrané nelesní lokality na území KRNAP a ochranného pásma. Účelem této péče je především naplňování úkolů, stanovených Plánem péče o KRNAP a jeho ochranné pásmo a zachování fyto a zoogenofundu Krkonoš.

A. Péče o významné botanické lokality

- Obří důl – květnatá horská louka – 1,2 ha – pokos a úklid travní hmoty
- Rýchory – květnaté horské louky, slatina – 0,5 ha – pokos a úklid travní hmoty, pastva, likvidace plevelných rostlin
- Celní lom – opuštěný vápencový lom s vápnomilnou vegetací – 0,3 ha – pokos a úklid travní hmoty, výřez náletu
- Xerotherm – subxerothermní louka – 0,9 ha – pokos a úklid travní hmoty, pastva ovcí
- Hrochova louka – luční porost se šafránem bělokvětým – 1 ha – pokos a úklid travní hmoty, vláčení
- Kotelská louka – květnaté horské louky – 1 ha – pokos a úklid travní hmoty
- Sklenářovické údolí – komplex lučních porostů – 20 ha – pokos a úklid travní hmoty, pastva dobytka, výřez náletových dřevin, vláčení
- Bíner – svahové slatiniště – 1,5 ha – pokos a úklid travní hmoty, pastva ovcí, likvidace porostů šťovíku
- Peklo – xerothermní louka, bukový porost – 0,5 ha – pokos a úklid travní hmoty, pastva ovcí
- Slunečná stráň – komplex rašelinných a slatinných luk – 8 ha – pokos a úklid travní hmoty, pastva ovcí, vláčení
- Bolkov – slatinná louka – 1,5 ha – pokos a úklid travní hmoty, pastva ovcí
- Anenské údolí – luční porost s výskytem šafránu bělokvětého – 1 ha – pokos a úklid travní hmoty
- Víchová n. Jizerou – subxerothermní louka, mokřadní společenstva – 0,8 ha – pokos a úklid travní hmoty, pastva ovcí
- Třešňovka – významný krajinný prvek, starý třešňový sad – výřez náletových dřevin

B. Speciální asanační a regulační managementové zásahy

- I.–III. zóna KRNAP – likvidace porostů šťovíku alpského
- Paseky, Benecko, povodí Labe – mapování a likvidace porostů křídlatky japonské
- Špindlerův Mlýn – instalace ochranných bariér pro obojživelníky, vybudování tůní
- Modrá stráň – likvidace porostů starčku
- Dolní Dvůr – likvidace porostu netýkavky žláznaté
- Braunovy louky – likvidace porostu lupiny mnoholisté

W 2006 roku objęto opieką wybrane obszary na terenie KRNAP i jego strefy ochronnej w ramach realizowanego Planu opieki nad KRNAP i jego strefą ochronną. Celem tej opieki jest przede wszystkim wytyczenie zadań wypływających z Planu opieki nad KRNAP i jego strefą ochronną i zachowanie banku genowego roślin i zwierząt.

In 2006 as part of the Plan for Maintaining KRNAP and Its Protection Zone, special attention was paid to chosen non-forest localities within KRNAP and its protection zone. The aim of this was to fulfil the goals set out by the Plan for Maintaining KRNAP and Its Protection Zone, and to preserve photogenic and zoogenic fund of the Krkonoše Mountains.

Im Jahre 2006 wurde im Rahmen der Realisierung des Pflegeplans für den KRNAP und dessen Schutzzone die Pflege ausgesuchter waldloser Lokalitäten (Nichtwaldboden) auf dem Gebiet des KRNAP und dessen Schutzzone sicher gestellt. Sinn und Zweck dieser Pflege ist vor allem die Erfüllung der im Pflegeplan für den KRNAP und dessen Schutzzone festgelegten Aufgaben und die Erhaltung des für das Riesengebirge typischen pflanzlichen und tierischen Genfonds.

Koncerty na Luční boudě

Koncerty w schronisku Luční bouda

Concerts at Luční bouda [Luční Chalet]

Konzerte auf der Wiesenbaude (Luční bouda)

Miloš Růžička

Koncem roku 2005 se začala na nejvýše položené horské boudě v Krkonoších neblahá tradice pořádání koncertů pro veřejnost. Ostře tak stojí proti sobě dva protichůdné zájmy. Na jedné straně vlastníků Luční boudy, akciová společnost AEZZ, která chce přirozeně zatraktivnit svou nabídku a zvýšit zisk ze svého horského hotelu. Na druhé straně je tu veřejný zájem na ochranu přírody. Problematická bouda se nachází v první zóně národního parku, uprostřed krkonošské tundry s unikátními horskými ekosystémy. Doprava na Luční boudu byla odedávna problémem, zejména v zimním období. Fungování tohoto objektu bylo vždy spojeno s předzásobením, aby v kritické době, kdy povrch není jednoznačně vhodný ani pro kolová vozidla, ani pro rolbu, mohlo dojít k omezení jízd. Zajistit obslužnost Luční boudy a přitom zcela zabránit poškození přírody je zřejmá utopie. Každý vjezd do této citlivé

lokality je určitým zásahem do přírodního prostředí, ať již „hmatatelným“ (poškození kleče, půdy, zvláště chráněných rostlin) nebo „nehmotným“ (hluk, zplodiny, snížení turistické atraktivity, krásy a pohody z pobytu v přírodě). Povolení vjezdu vozidel pro obsluhu objektu Luční boudy je tedy i za normálních okolností určitým konsensem mezi veřejným zájmem ochrany přírody a zájmem vlastníka nemovitosti. Ostatně není a nikdy nebylo v zájmu Správy KRNAP a dalších orgánů ochrany přírody činnost Luční boudy paralyzovat.

Něco jiného je však pořádání veřejných hromadných akcí s dopravou účastníků rolbami či automobily, které neustále přejíždějí po trase Pec pod Sněžkou – Richtrovy Boudy – Výrovka – Luční bouda a zajišťují kyvadlovou dopravu. Stovky lidí nahoru, za několik hodin zase zpět... Proti vlastní hudební produkci nelze nic namítat. Koncert se odehrává v chatě a již před desítkami let se z Luční ozývala country hudba. Rozdíl je v tom, že tehdy se účastníci dopravovali na běžkách...

Dle zákona o ochraně přírody a krajiny je v národních parcích pořádání a organizování veřejných hromadných akcí mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánů ochrany přírody zakázáno. AEZZ, a. s., se tedy dopouští správních deliktů, když bez souhlasu s vyhrazením od Správy KRNAP, respektive bez výjimky z ochranných podmínek udělené Vládou ČR, takové akce pořádá. Za organizování koncertů v roce 2005 (26. 11. a 17. 12.) byla udělena pokuta 250 000 Kč. Rozhodnutí se po odvolacím řízení stalo v září 2006 pravomocným. Přesto se 7. 10. 2006 konal veřejně přístupný koncert znovu, tentokrát již podruhé s rockovou skupinou Mig 21. Opět se tedy vede správní řízení o deliktu pořadatele. I v roce 2007 se již uskutečnila další hromadná akce – koncert skupiny Tři sestry 2. 3. 2007.

Jak bude pokračovat vývoj na Luční boudě? Stane se klasická turistická bouda lunaparkem pro náročné, s dovozem až na místo? Nebo zůstane tou starou horskou chatou, kam se motorovými vozidly jezdí jen v nejnútnejším případě? Snad k vyřešení přispěje pevné stanovení počtu vozidel a přesně vytyčené podmínky vjezdu dané usnesením Vlády ČR z 3. 1. 2007.

Pod koniec 2005 roku rozpoczęto organizowanie niechlubnych publicznych koncertów w najwyżej położonym schronisku w Karkonoszach. Sytuacja ta jest drastycznym przykładem zderzenia dwóch przeciwstawnych interesów. Na jednej stronie sporu stoi właściciel schroniska Luční bouda a na drugiej publiczny interes ochrony przyrody. Problematyczne schronisko znajduje się w pierwszej strefie parku narodowego, w centrum Tundry Karkonoskiej z unikatowymi górskimi systemami ekologicznymi. Transport do schroniska był od dawna bardzo problematyczny. Każdy wjazd do tej bardzo wrażliwej strefy jest pewną ingerencją w środowisko naturalne z „namacalnymi“ konsekwencjami (uszkodzenie kosodrzewiny, podłoża, zwłaszcza roślin objętych ochroną) lub „nienamacalnym“ (hałas, spaliny, ujma na turystycznej atrakcyjności, na pięknie oraz obniżenie satysfakcji z faktu pobytu w nienaruszonym środowisku naturalnym). Organizowanie masowych akcji publicznych z transportem uczestników ratrakami lub samochodami pociąga za sobą transfer setek osób do góry a po paru godzinach z powrotem w dół. Według ustawy o ochronie przyrody i krajobrazu zakazane jest organizowanie w parkach narodowych masowych akcji publicznych poza wytyczonymi miejscami i bez zgody organów ochrony przyrody. Zarządca schroniska Luční bouda dopuszcza się zatem wykroczeń organizując wspomniane koncerty bez zgody Dyrekcji KRNAP, dokładniej bez udzielenia wyjątku z warunków ochrony wydanych przez rząd RCz. Za organizowanie koncertów w 2005 roku nałożona została grzywna w wysokości 250 000 koron. Pomimo tego były organizowane kolejne koncerty.

An unfortunate tradition of organizing public concerts at the highest situated chalet in the Krkonoše Mountains started towards the end of 2005. Therefore, we have two highly different interests opposing each other. On the one side stands the owner of Luční bouda

[Luční Chalet] and on the other the public's interest to protect nature. The mentioned chalet is located in the National Park's first zone, in the middle of the Krkonoše Mountains' tundra with unique mountain ecosystems. The question of transportation to Luční bouda has been a problem from the start. Every entry into this sensitive location is in its way an interference with nature, whether it be "tangible" (damaging mountain pine, the ground, protected vegetation), or "non-tangible" (noise, fumes, decreasing tourist attractiveness of the area, its beauty and the sense of peace visitors get from being in nature.) Organizing massive public events and transporting its participants by caterpillars or by cars, brings with it the movement of hundreds of people up to the chalet and within a couple of hours back. In compliance with the Act on Landscape and Nature Protection, it is forbidden to organize massive public events outside of designated areas, which must be approved by nature protection authorities. The person who runs Luční bouda is thus committing administrative offense, when he organizes such events without KRNAP Administration's approval of designated areas, more respectively without being granted an exemption from protective measures by the Czech Republic's Government. Even though a fine in the amount of 250,000.00 CZK was issued in 2005, other concerts have still taken place.

Ende des Jahres 2005 begann auf der höchstgelegenen Gebirgsbaude des Riesengebirges die bedauerliche Tradition der Veranstaltung von öffentlichen Konzerten. Hier stoßen zwei gegensätzliche Interessen messerscharf aufeinander. Das Interesse des Eigentümers der Wiesenbaude auf der einen und das öffentliche Interesse um den Schutz der Natur auf der anderen Seite. Die problematische Baude steht in der ersten Zone des Nationalparks, inmitten der Riesengebirgstundra mit ihren einzigartigen Gebirgsökosystemen. Der Verkehr zur Wiesenbaude ist seit jeher ein Problem. Jede Fahrt in diese sensible Lokalität stellt einen bestimmten Eingriff ins natürliche Milieu dar, ganz gleich ob dieser „materieller“ (Beschädigung der Bergkiefern, des Bodens, besonders geschützte Pflanzen) oder „immaterieller“ Art ist (Lärm, Abgase, Schmälerung der touristischen Attraktivität, sowie der Schönheit und der Tiefe des Erlebnisses beim Aufenthalt in der Natur). Die Veranstaltung öffentlicher Massenveranstaltungen einschließlich des Transports der Beteiligten mittels Schneeraupen oder Pkws zieht die Bewegung hunderter von Menschen hin und wieder zurück mit sich. Laut Gesetz über den Natur- und Landschaftsschutz ist die Veranstaltung und Organisation von öffentlichen Massenveranstaltungen in Nationalparks außer an von Naturschutzorganen bewilligten Orten untersagt. Der Betreiber der Wiesenbaude läßt sich demzufolge Verwaltungsdelikte zu schulden kommen, wenn er diese Aktionen ohne Sonderbewilligung durch die KRNAP-Verwaltung, beziehungsweise ohne die Erteilung einer Ausnahme aus den Schutzbedingungen durch die Regierung der ČR veranstaltet. Für die Organisation von Konzerten im Jahre 2005 wurde ihm folgerichtig eine Geldstrafe von 250.000,- CZK auferlegt. Dennoch wurden weitere Konzerte organisiert.

Frézování cesty na Luční boudu

Frezowanie drogi do schroniska Luční bouda

Milling of the Road to Luční bouda

Fräsen des Weges zur Wiesenbaude

Radek Drahný

Začátkem května byla profrézována cesta vedoucí na Luční boudu. V souvislosti s touto aktivitou Terénní služba Správy KRNAP zaznamenala poškození tundrových trávníků a klečových porostů podél cesty. Z toho důvodu proběhlo v úterý 9. 5. v odpoledních hodinách v dané oblasti místní šetření za přítomnosti odborných pracovníků Správy KRNAP a představitelů města Pece pod Sněžkou. Na místě bylo konstatováno, že rolbou – necitlivým pohybem stroje a vyhrnováním sněhu z cesty – i samotným frézováním bylo poškozeno mnoho desítek metrů vegetace podél cesty z Pece pod Sněžkou na Luční boudu. V souvislosti s obnoveným provozem Luční boudy se jedná již o druhé významné narušení režimu ochrany národního parku.

Z pohledu botanika se jednalo o poškození značného rozsahu. Je třeba zdůraznit, že poškozené lokality leží v I. zóně národního parku, kde je ochrana přírody ze zákona na prvním místě. Poškozena byla tzv. krkonošská tundra patřící mezi světové unikáty i klečové porosty, které jsou prioritním biotopem a předmětem ochrany evropsky významné lokality Krkonoše (součást soustavy Natura 2000). Na řadě míst byly viditelné stopy od rolby, která se pohybovala vegetací a nikoliv po cestě. Zdálo se, že si řidič v některých případech nechtěl jízdu po již odtátých úsecích asfaltové komunikace poškodit pásy stroje, a proto úmyslně jezdil po tundrových trávnicích. Kosodřevina byla poškozena v mnoha úsecích. Někde bylo zřejmé, že škody vznikly frézováním sněhu, jinde je zase způsobila rolba. Zarážející však bylo, že řidič rolby dělal někdy úplně zbytečné škody. Například u Výrovky byly evidentní stopy po otáčení rolby. Místo otočení stroje na místě si však řidič vyjel široké kolečko klečí, kterou tím poničil. Výrazné škody vznikly také v úseku Výrovka – Richtrový Boudy při odhrnování sněhu rolbou mimo komunikaci. Je patrné, že se řidič snažil nahrnout sníh co nejdále od cesty, čímž poškodil půdní kryt, vegetaci i okolní dřeviny.

Paradoxní na celé věci je, že frézování sněhu v květnových dnech proběhlo o měsíc dřív, než bylo běžné v minulosti, a to i přesto, že letošní zima byla neobyčejně dlouhá a bohatá na sníh.

Správa KRNAP podala na Policii ČR oznámení na neznámého pachatele. Toto oznámení bylo 8. 6. 2006 odloženo.

Na początku maja wykonano frezowanie drogi prowadzącej na Luční bouda. W związku z tą czynnością Terenowa służba Dyrekcji KRNAP stwierdziła uszkodzenie trawników tundrowych i porostów kosodrzewiny wzdłuż drogi. Podczas wizji lokalnej stwierdzono, że ratrakiem– nieostrożne manewrowanie z maszyną i wytłaczanie śniegu z drogi jak również samo frezowanie spowodowało uszkodzenie dziesiątek metrów wegetacji wzdłuż drogi z miejscowości Pec pod Śnieżką na Luční bouda. W związku z ponownym uruchomieniem Luční boudy jest to już drugi przypadek drastycznego łamania przepisów ochrony parku narodowego.

A road leading to Luční bouda was milled at the beginning of May. As a result of this activity Field Service registered damages done to tundra grass and mountain pine along the road. It was noted in situ that with the caterpillar snow plow (insensitive movement of the machine and pushing snow off the road) and by the milling itself, tens of meters of vegetation along the road from Pec pod Sněžkou to Luční bouda were damaged. This is a second substantial violation of the regime set to protect the National Park that is connected with the renewed operation of Luční bouda.

Anfang Mai wurde der Weg zur Wiesenbaude/Luční bouda gefräst. In Zusammenhang mit dieser Aktivität hat der Geländedienst der KRNAP-Verwaltung die Beschädigung der Tundragras- und der Latschenbestände entlang des Weges festgestellt. An Ort und Stelle wurde festgestellt, daß durch die Schneeraupe – durch die rigorosen Fahrzeugbewegungen und die Schneeberäumung vom Weg und auch durch das Fräsen an sich zig Meter Vegetation entlang des Weges von Pec pod Sněžkou zur Wiesenbaude zerstört wurden. In Zusammenhang

mit der Wiederaufnahme des Betriebs der Wiesenbaude war dies bereits die zweite wesentliche Beeinträchtigung des Schutzregimes im Nationalpark.

Program péče o krajinu

Program opieki nad krajobrazem

Taking Care of our Landscape Programme

Landschaftspflegeprogramm

Alena Mládková

V roce 2006 již jedenáctým rokem přispěl Program péče o krajinu k řešení problematiky ochrany přírody na území KRNAP a jeho ochranného pásma.

Čerpání finančních prostředků na jednotlivé předměty podpory ukazuje následující přehled:

D 1. (vyhotovení plánu péče a geodetické práce)	2 akce	535 714 Kč
D 2. (údržba a budování technických zařízení nebo objektů sloužících k zajištění chráněných zájmů)	5 akcí	1 684 094 Kč
D 3. (opatření k odstranění dřívějších negativních nebo negativních vlivů)	13 akcí	838 879 Kč
D 4. (opatření zajišťující existenci částí přírody nebo existenci zvláště chráněného druhu)	29 akcí	11 348 364 Kč
celkem	49 akcí	14 407 051 Kč

Na realizaci uvedených opatření tohoto programu byly uvolněny finanční prostředky v celkové výši 13 654 tis. Kč.

Podle předmětu podpory D 2. byly finanční prostředky použity na zhotovení, instalaci a údržbu informačních tabulí, rozcestníků a ukazatelů a na opravu přístupových chodníků vycházkové trasy v Horních Albeřicích (Celní cesta) a ve Sklenářovicích (Zlatá cesta).

Podle předmětu D 3. byla podobně jako v minulých letech prováděna likvidace porostů šťovíku alpského, křídlatky a netýkavky žlaznaté. K dalším opatřením hrazeným z těchto prostředků patří asanace rozsáhlé erozní rýhy na Žacléřských Boudách v Horní Malé Úpě, odstranění erozí naplaveného materiálu z vegetace alpínských luk a z rašeliniště podél turistické cesty Zlaté návrší – Pančavský vodopád a ruční vytrhávání a odvoz plevelných druhů rostlin, které se jako nežádoucí vyskytují na Modré stráni a Pančavské louce.

Finanční prostředky dle předmětu podpory D 4. byly využity k zajištění potřebné péče o přírodní památky a botanické lokality, k realizaci požadovaného managementu na vybraných květnatých horských loukách a k poskytnutí finanční podpory na péči o trvalé travní porosty na území národního parku. Dále byly použity k provedení prací nezbytných k bezpečnému uložení dřeva určeného k zetlení na území I. a II. zóny KRNAP a na území III. zóny k přibližování dřevní hmoty v těžce přístupném terénu pomocí lanových systémů. Mezi další opatření, na něž se poskytují prostředky z Programu péče o krajinu, náleží např. úprava a vytváření trdlišť a trvalých bariér kolem silnic pro ochranu migrujících obojživelníků, podpora a posilování populací sov a denních dravých ptáků, zajištění péče o památné stromy, podpora genofondového sadu ovocných dřevin Krkonoš.

V dalších příspěvcích jsou podrobněji popsána a vyhodnocena některá z opatření, jejichž náklady byly hrazeny finančními prostředky Programu péče o krajinu.

Péče o květnaté horské louky Krkonoš

Opieka nad górskimi łąkami kwiatowymi Karkonoszy

Protection of the Krkonoše Mountains Wildflower Meadows

Pflege blühender Riesengebirgswiesen

Alena Mládková

V roce 2006 byla do Programu péče o krajinu zařazena také péče o květnaté horské louky Krkonoš pod názvem „Vybrané louky na území KRNAP“.

V tomto roce bylo na základě předmětu podpory D 4 a nově stanovených sazeb pro jednotlivá opatření (viz příloha Pravidla pro poskytnutí dotace vypracovaná Správou KRNAP) sklizeno celkem 196,7 ha travních porostů.

Do prací spojených s péčí o květnaté horské louky se zapojilo osm zájemců:

Ing. Ivana Čílová	enkláva Studniční Boudy o výměře 17,09 ha (pastva ovcí)
Blanka Šmajstrlová	enkláva Klínové Boudy o výměře 41,65 ha (pastva ovcí)
Zbyněk Malinský	enklávy Lahrovy Boudy a Přední Rennerovky o výměře 24,21 ha (pastva ovcí)
Petr Šimral	enklávy Malé Tippeltovy Boudy, Pěnkavčí Vrch, Modrý důl o celkové výměře 23,44 ha (pokos a úklid travní hmoty)
Jaromír Efler	část enklávy Malých Tippeltových Bud o výměře 1,86 ha (pastva ovcí)
Jiří Šimůnek	enkláva Sagasserovy Boudy (pastva skotu) enklávy Portášovy Boudy, Rennerovy Boudy, Šímovy Boudy, Latovo údolí, Mokrý Jámy, Nové Domky (část), U Padolské boudy o celkové výměře 82,33 ha (pokos a úklid travní hmoty)
Lucie Kopecká	část enklávy Šestidomí o výměře 1,12 ha (pokos a úklid travní hmoty)
Roman Miko	část enklávy Erlebachovy Boudy o výměře 5,0 ha (pokos a úklid travní hmoty)

Klínové Boudy
Klínové Boudy
Klínové Boudy
Keilbauden/Klínové boudy

Lahrovy Boudy
Lahrovy Boudy
Lahrovy Boudy
Lahrbauden/Lahrovy Boudy

V průběhu měsíce května a června proběhla terénní šetření na vybraných lokalitách, při nichž byli zájemci seznámeni s opatřeními, která je zapotřebí provést na jednotlivých pozemcích. V dalších měsících byla realizace průběžně konzultována a kontrolována. Provedená opatření byla přebrána v září a v říjnu.

Přehled realizovaných činností, jejich rozsah a finanční náklady jsou uvedeny v následujícím přehledu:

Podíl jednotlivých dotačních částek:

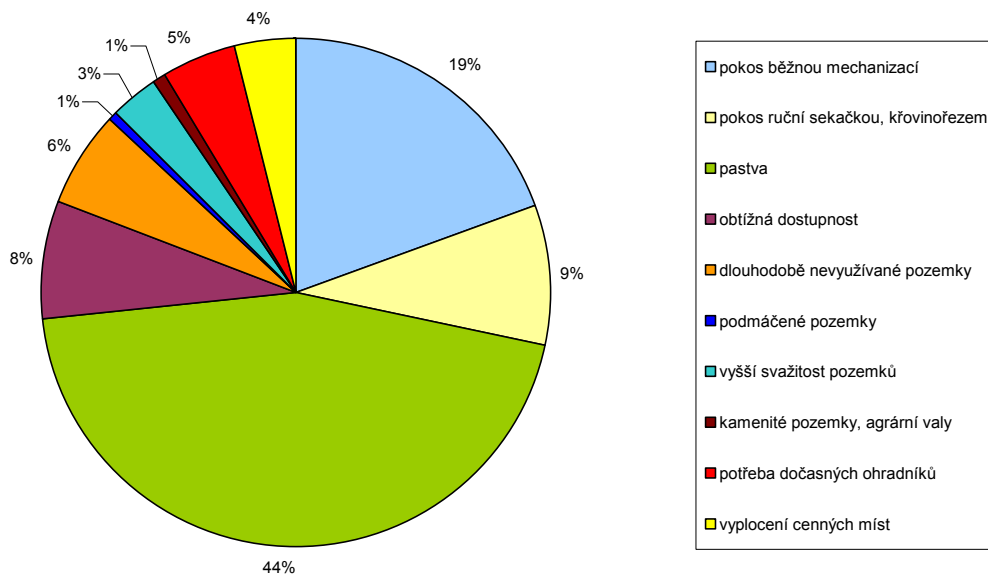
	náklady (Kč)	% z celkové částky	plocha (ha)
pokos běžnou mechanizací	380 640	19,53	95,16
pokos ruční sekačkou nebo křovinořezem	171 360	8,79	12,24
pastva	877 080	44,99	89,64
obtížná dostupnost	146 774	7,53	109,52
nevyužívané pozemky	118 222	6,07	172,49
podmáčené pozemky	9 926	0,51	34,33
vyšší svažítost	63 534	3,26	86,62
kam. poz., agrární valy	16 436	0,84	55,23
stavba dočasných ohradníků	87 708	4,50	89,64
vyplocení cenných míst	77 490	3,98	2 583 m
celková plocha:	196,7 ha		
finanční náklady:	1 949 170 Kč		
průměrný hektarový náklad:	9 909 Kč		

V roce 2006 byla péče o vybrané horské louky realizována na ploše 196,7 ha, tj. o 124,9 ha více než v předcházejícím roce. Toto navýšení vzniklo realizací pastvy ovcí na enklávách Klínové Boudy, Lahrovy Boudy a Přední Rennerovky a větším množstvím pokosených lokalit ve východních Krkonoších. Vynaložené finanční prostředky na jednotlivá opatření dokumentuje přiložený graf „Finanční náklady v roce 2006“.

Výše uvedené akce bylo možno uskutečnit v tomto rozsahu především díky vyššímu objemu přidělených finančních prostředků. Na plánovanou pastvu ovcí byly navýšeny finanční prostředky o 1 mil. Kč, které byly převedeny z rezervy Programu péče o krajinu. Celkem byla na opatření vedená pod číslem 128 (Vybrané louky na území KRNP) vyčerpána částka ve výši 2 047 860 Kč (včetně pohnojení pozemků na lokalitě Pěnkavčí Vrch).

Podobně jako v roce 2005 se i v letošním roce podařilo pohnojit travní porosty na další horské enklávě, a to na Pěnkavčím Vrchu v k. ú. Velká Úpa II. Pohnojení bylo provedeno na ploše 9 ha, k aplikaci byl použit kompost z farmy p. Šimrala ve Velké Úpě. Na uvedenou plochu bylo rozmeteno 84 tun kompostu, tj. 9,33 t na 1 hektar (při přepočtu cca 47 kg dusíku na hektar). Akci realizoval p. Petr Šimral, finanční náklady dosáhly částky 94 400 Kč.

Finanční náklady v roce 2006

Péče o travní porosty na území KRNAP

Opieka nad porostami trawiastymi na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego
 Management of the Krkonoše Mountain's Grasslands
 Pflege der Grasbestände auf dem Gebiet des KRNAP

Alena Mládková

Z Programu péče o krajinu byly již podesáté poskytnuty finanční prostředky na péči o travní porosty na území KRNAP.

Žádost o finanční příspěvek na péči o travní porosty podalo 224 fyzických a 17 právnických osob. Výše finančního příspěvku byla určena podle stejných kritérií jako v předcházejících letech a činila 3 700 Kč na 1 ha sklizených travních porostů. Dotace pro každého žadatele byla odsouhlasena na základě kontroly sklizených pozemků, při nedodržení podmínek (sklizeň všech travních porostů o výměře uvedené v žádosti, termín provedení) byl finanční příspěvek snížen. Sedm fyzických osob nesplnilo jmenované podmínky, a proto jim finanční podpora nebyla přiznána. Uvedený příspěvek byl tedy poskytnut 234 fyzickým a právnickým osobám, které zajistily sklizeň 507 ha trvalých travních porostů na území národního parku.

Na území okresu Semily získalo finanční příspěvek 144 žadatelů – celkem sklizeno 289 ha, na území okresu Trutnov obdrželo finanční příspěvek 90 žadatelů – celkem sklizeno 218 ha trvalých travních porostů.

Tento příspěvek poskytovaný z Programu péče o krajinu MŽP doplňuje dotační program ministerstva zemědělství a mohou jej využívat ti žadatelé, kteří nesplňují podmínky pro odsouhlasení dotace v resortu MZe.

Výměru travních porostů v letech 2002 až 2006 sklizených s finanční podporou Programu péče o krajinu MŽP v jednotlivých obcích na území národního parku dokládá následující tabulka.

Výměra luk sklizených s finanční podporou z Programu péče o krajinu v jednotlivých obcích (čísla viz tabulka) v letech 2002–2006						
číslo obce v mapce	obec	sklizené trvalé travní porosty (ha)				
		2002	2003	2004	2005	2006
1	Paseky nad Jizerou	10,5	8,0	8,1	6,2	7,2
2	Rokytnice nad Jizerou	15,1	18,2	21,3	8,4	8,8
3	Jablonec nad Jizerou	74,4	75,1	106,9	91,8	99,7
4	Jestřabí v Krkonoších	56,7	57,7	59,6	56,8	58,2
5	Víchová nad Jizerou	1,0	1,1	1,0	1,0	1,1
6	Vítkovice v Krkonoších	57,7	68,0	65,7	62,1	63,0
7	Benecko	48,8	52,2	60,9	56,2	51,0
8	Špindlerův Mlýn	33,4	41,1	48,0	41,9	40,0
9	Strážné	40,7	42,5	32,0	22,8	16,2
10	Dolní Dvůr	9,5	10,6	10,6	12,4	2,5
11	Černý Důl	8,9	13,7	11,6	10,6	10,9
12	Janské Lázně	3,7	4,0	2,4	2,2	-
13	Pec pod Sněžkou	33,5	41,1	38,8	42,7	41,0
14	Malá Úpa	48,1	47,6	50,9	46,1	43,0
15	Horní Maršov	24,4	27,0	86,3	56,5	63,4
16	Mladé Buky	10,6	-	-	1,2	1,2
	celkem	477,0	507,9	604,1	518,9	507,2

Program opieki nad krajobrazem przyczynia się do rozwiązania kwestii ochrony przyrody na obszarze KRNAP i jego otuliny. Pozytywną stroną programu Ministerstwa Ochrony Środowiska kultywującego krajobraz jest możliwość jego zastosowania przy poczynaniach kluczowych dla losu obszarów znajdujących się pod szczególnie ścisłą ochroną. Łącznie uzyskano 14 407 051 koron na 49 akcji (jak np. na konserwację i naprawy tras turystycznych, na dokończenie rozbiórki schroniska Česká bouda, na likwidację szczawiu alpejskiego rosnącego wzdłuż szlaków turystycznych i na eklawach łąkowych lub na zapewnienie niezbędnej opieki nad zabytkami przyrody i stanowiskami botanicznymi.

Taking Care of Our Landscape Programme helps to resolve the issue of nature protection in KRNAP's territory and its protection zone. The advantage of this landscape-molding programme (launched by the Ministry of Environment) lies in its compatibility with certain measures and directives that are specific for protected areas and should be their priority. Over all CZK 14 407 051,- was used for 49 activities (such as maintenance and repair of marked tourist trails, completed demolition of Česká Bouda, liquidation of Alpine dock along tourist routes and on meadow enclaves, providing needed care to nature monuments and botanical areas, etc.).

Das Programm Landschaftspflege soll zur Lösung der Naturschutzproblematik auf dem Gebiet des KRNAP und dessen Schutzzone beitragen. Vorteil dieses landschaftsbildnerischen Programms des Umweltministeriums ist die Möglichkeit, es in Bezug auf Maßnahmen anzuwenden, die für besondere Schutzgebiete ausschlaggebend und spezifisch sind. Insgesamt wurden 14 407 051 CZK für 49 Aktionen bereitgestellt (zum Beispiel zur Instandhaltung und Reparatur markierter Wanderwege, zur Beendigung des Abrisses der Böhmisches Baude, zur Vernichtung des Alpenampfers entlang der Wanderwege und auf Wiesenklaven oder zur Sicherstellung einer entsprechenden Pflege von Naturdenkmälern und von botanischen Lokalitäten.

Útulěk pro handicapovaná zvířata

Schronisko dla zwierząt upośledzonych

A Pound for Handicapped Animals

Tierheim für gehandicappte Tiere

Ondřejka Bachtíková

Počátkem roku 2006 díky extrémně mrazivé zimě našla v útulku azyl vyhublá a prokřehlá tato zvířata: káňata – 4 ks, poštolky – 5 ks, drobní pěvci – 10 ks.

Donesená zvířata nabrala zpět svou kondici během dvou týdnů, a tak mohla být záhy vypuštěna zpět do volné přírody.

S prvními slunnými dny, se objevila i první holátka. Drozdi – 4 ks, zvonohlíci – 5 ks, vrabci – 10 ks, kosi – 6 ks. Ve spolupráci s Městskou policií Trutnov se v útulku podařilo odchovat 15 poštolek. Čtyři poštolky, dvě káňata a jednoho jestřába nám přinesli obyvatelé Vrchlabí.

Bohužel se opět objevil problém s čerstvě vylétlými ptáčky. Jde o to, aby je lidé nesbírali a nenosili do útulku, neboť jde o období, kdy se učí létat a tak je jejich rodiče dozorují.

Radost a veselí nám předvedla mláďata veverek. Celý útulek s nimi ožil. Po pěti týdnech jsme je se slzou v oku vypouštěli v místě nálezu, tedy u Hostinného. Takovéto štěstí neměla volavka popelavá, neboť při velké vodě byla nalezena mezi Vrchlabím a Hartou na pravém břehu Labe. Nezbylo než amputovat pravé křídlo, a tak volavka nenávratně zůstává v útulku.

Stinnou stránkou začátku léta 2006 bylo nalezení tří kusů srnčí zvěře. Hrozné je, že jakmile se těchto mláďat dotkne lidská ruka, matka takového jedince odvrhne a nezbývá, než se pokusit mládě odchovat uměle. Většinou náhradní mléko tito jedinci špatně snášejí a je jen malé procento těch, kteří přežijí.

Azylu v útulku využilo i několik pěvců, např.: sýkorky – 5 ks, dlask, rorýs – 5 ks, sluka a datel. Jejich zranění nebyla tak vážná, takže se podařilo v krátkém časovém úseku je vrátit zpět do jejich přirozeného prostředí.

V listopadu nás překvapila na rybníce v parku kačka s čerstvě vylíhlými káčátky (15 ks). Bylo jasné, že jestliže bude chumelit, nepřežijí. Bylo nutné je neustále dokrmovat a prvním mrazu bylo nutné je odchytit. V útulku se zdárně přepekla, nabrala na váze a v dobré kondici mohla být vrácena zpět na rybník.

Mírný podzim a nepřicházející zima byl ideální pro nárůst váhy u ježků před zimním spánkem. První várku ježků (50 ks) se podařilo vykrmit na přijatelnou váhu ještě před zimním obdobím, a tak mohli být vypuštěni k přezimování do přírody již na konci listopadu 2006. Pouze 20 ks zůstalo na zimu v útulku. V rámci akce ekologické výchovy nazvané Bodlinka bylo několik ježků umístěno do škol, kde se o ně pod naši kontrolou vzorně starají děti.

V rámci preventivních opatření je nutné neustále zdůrazňovat, aby lidé při náhodných setkáních s mláďaty ve volné přírodě na tyto zdánlivě bezbranné jedince zásadně nesahali a nezpůsobovali tím traumata jak mláďatům, tak jejich rodičům. Následky takovýchto počinů jsou nevratné a mnohdy zbytečně dochází k úhynu.

Konference Geoekologické problémy Krkonoš

Konferencja Problemy geoekologiczne Karkonoszy

Conference Regarding the Geo-Ecological Problems of the Krkonoše Mountains

Konferenz für Geoökologische Probleme im Riesengebirge

Petra Šťastná

Ve dnech 3. až 5. října byla na střední lesnické a zemědělské škole ve Svobodě nad Úpou uspořádána vědecká konference Geoekologické problémy Krkonoš. Jednalo se již v pořadí o šestý ročník tradičního setkání české a polské (nejen) vědecké veřejnosti a pracovníků správ KRNAP a KPN. Na konferenci byly představeny současné trendy a nejnovější výsledky z výzkumné činnosti v Krkonoších. Celkem se konference zúčastnilo 162 zájemců (91 z české a 71 z polské strany); řada kolegů však přijela jen na část programu, a proto se aktuální množství účastníků pohybovalo na únosné hranici od 120 do 140 lidí.

Celkově lze říci, že na letošní ročník přijelo extrémní množství uchazečů s příspěvkem. Aby během dvou přednáškových dnů zaznělo co nejvíce příspěvků, bylo představeno pouze 11 příspěvků formou plenárního referátu a zbytek (tj. 64) byl odpřednášen ve čtyřech místnostech v šesti tematických blocích. Zbylé příspěvky (tj. 76) byly uveřejněny formou posteru a účastníci si je mohli prohlédnout jak na oficiálních prezentacích posterů, tak i individuálně během konání konference. Mimo všeobecně známých vědních disciplín, jako je botanika, zoologie, entomologie, ornitologie, lesnictví aj. byly na konferenci představeny příspěvky i z méně známých oborů jako je fykologie (nauka o řasách a sinicích) – byla zde např. představena zajímavá přednáška a poster L. Nedbalové a kol. zabývající se studiem sněžných řas v krkonošském sněhu; lichenologie (nauka o lišejnících) – přednáška W. Fałtynowicze a kol. o minulém a současném stavu lišejníků a lišejníkových druhů v Krkonoších; palynologie (analýza a historická interpretace pylových zrn nacházejících se v sedimentech) – přednáška V. Janovské o zajímavých paleobotanických nálezech (fosilních rostlin) ze sedimentů bývalého ledovcového jezera v Labském dole, či např. z limnologie (nauka o sladkých vodách a organismech v ní žijících) – přednáška J. Vrby o objevech z polských jezer Wielki a Maly Stav. Tématům z geologie a geomorfologie byl vyhrazen samostatný blok a ostatním oborům studující neživou složku přírody jako např. hydrologie, klimatologie, meteorologie nebo pedologie byl také vyhrazen tematický blok. Střední program byl určen k návštěvě hor samotnými účastníky, a i když počasí moc nepřálo, tak se exkurze na Zlaté návrší, Černou horu a Sněžku vydařily.

Abstrakty všech přihlášených příspěvků byly uveřejněny ve sborníku abstraktů, který je ke stažení na www.krnep.cz; vybrané příspěvky pak budou uveřejněny v plném rozsahu ve sborníku Opera Corcontica v roce 2007. Program, seznam příspěvků, fotogalerie a závěrečné prohlášení konference jsou také uveřejněny na výše uvedených www stránkách.

Příznivý dojem konference také činila skutečnost, že se tu objevila mladá krev magisterských nebo doktorandských studentů a začínajících vědců v poměrně hojném zastoupení. Krkonoše také poprvé poctilo svou návštěvou i početné zastoupení pracovníků dalších správ CHKO, NP a AOPK z jiných částí republiky. Další ročník konference by se měl uskutečnit v roce 2009 a to na polské straně Krkonoš.

W dniach od 3 do 5 października zorganizowana została na średniej szkole leśniczej i rolniczej w Svobodzie nad Úpą tradycyjna konferencja naukowa poświęcona Geologicznym problemom Karkonoszy. Był to już szósty z kolei rocznik tradycyjnego spotkania czeskich i polskich (nie tylko) naukowców i pracowników Dyrekcji KRNAP i KPN. Na konferencji były prezentowane współczesne tendencje i najnowsze wyniki badań naukowych w Karkonoszach. Ogółem w konferencji wzięło udział 162 przedstawicieli (91 z czeskiej a 71 z polskiej strony).

From October 3 till October 5 a traditional conference on the Geo-Ecological Problems of the Krkonoše Mountains was organized at the Secondary Forestry and Agriculture School in Svoboda nad Úpou. This was already the 6th year when Czech and Polish (not only) experts and employees of KRNAP and KPN [Polish Krkonoše Mountains National Park] sat down together. Contemporary trends and newest results from research activities in the Krkonoše Mountains were introduced. All together there were 162 participants (91 were Czech and 71 were Polish).

In den Tagen vom 3. zum 5. Oktober fand in der Forst- und Landwirtschaftsschule in Svoboda nad Úpou die traditionelle wissenschaftliche Konferenz Geoökologische Probleme des Riesengebirges statt. Dies ist der nun schon sechste Jahrgang des zur Tradition gewordenen Treffens (nicht nur) der tschechischen und polnischen wissenschaftlichen Öffentlichkeit und der Mitarbeiter beider Nationalparke - des KRNAP und des KPN. Bei der Konferenz wurden derzeitige Trends und brandneue Ergebnisse der Forschungstätigkeit im Riesengebirge vorgestellt. Insgesamt nahmen 162 Interessenten (91 auf tschechischer und 71 auf polnischer Seite) teil.

Moruškové setkání studentů

Morwowe spotkanie studentów
Student Cloudberry Session
„Maulbeer-Studententreffen“

Petra Šťastná, Milena Kociánová

19.–20. ledna 2006 se v informačním středisku Správy KRNAP v Rokytnici nad Jizerou konal první pokusný ročník malé studentské konference, nazvaný Moruškové setkání. Roztomilý ostružiník moruška patří mezi nejznámější symboly zdejší přírody. Výskyt tohoto glaciálního reliktu je navíc v Krkonoších, v rámci České republiky, jedinečný. Jeho jméno bylo proto propůjčeno i pro toto neformální setkání studentů vysokých škol. Vybráno však

bylo i k uctění památky, botaničky dr. Lenky Papáčkové-Soukupové, která ještě v nedávné minulosti ekologii této skandinávsko-krkonošské rostlinky studovala.

Hlavní náplní obou dnů byl seminář, kde byla představena témata bakalářských, diplomových nebo doktorských prací řešených na území Krkonoš. Setkání však kromě jiného umožnilo všem účastníkům bližší vzájemné poznání, získání či výměnu cenných informací, navázání pracovních kontaktů, diskuzi o problémech a představení své práce nejen pracovníkům Správy KRNAP a školitelům, ale i studentským kolegům.

Akce se kromě 22 studentů zúčastnili kolegové, jmenovitě p. prof. J. Jeník, RNDr. J. Štursa, RNDr. V. Pilous, doc. J. Málková, doc. Z. Wagnerová, dr. V. Jankovská a několik kolegů – školitelů: Mgr. Marek Křížek, Mgr. Zuzana Münsbergová, Ph.D. a Mgr. Zbyněk Engel, Ph.D.

Na setkání byla představena tato témata:

Nižší rostliny:

Eva Loskotová – Charakter invaze mechu *Campylopus intoflexus* (doktorská p.)

Jana Steinová – Chemotaxonomie skup. *Cladonia coccifera* (lichenoflora Kotelních jam) (bakalář. p.)

Zoologie:

Pavel Tlachač – Studium rozšíření, ekologie a biologie endemického poddruhu *Cochlodina dubiosa corcontica* (magister. p.)

Aleš Svoboda – Využití umělých hnízd při studiu hnízdní úspěšnosti lindušky luční ve vrcholových partiích Krkonoš (magister. p.)

Geomorfologie a sněh:

Barbora Janásková – Vliv sněhu na aktivitu a rozmístění periglaciálních tvarů ve východních Krkonoších (magister. p.)

Petra Nyplová – Strukturní půdy východních Krkonoš (bakalář. p.)

Martin Margold – Vliv dlouholežících sněhových polí na geomorfologické procesy (magister. p.)

Ondřej Marvánek – Strukturní půdy (doktorská p.)

Turismus, cestovní ruch:

Marek Kasprzak – Rozmiary i tempo erozji wodnej na drogach i ścieżkach turystycznych w Karkonoszach (magister. p.)

Jakub Šubrt – Sledování změn vybraných parametrů alpské a subalpské vegetace v závislosti na různé míře mechanické disturbance na lokalitě Mumlavská louka (KRNAP) (magister. p.)

Miroslav Erlebach – Vlivy turistického ruchu na přírodu KRNAP (bakalář. p.)

Roman Klazar – Hodnocení naučných stezek v Krkonoších (bakalář. p.)

Luboš Matějka – Rozvoj vybraných středisek sjezdového lyžování v Krkonoších (bakalář. p.)

Palynologie:

Alena Rozková – Palynologie vybraných kvartérních lokalit krkonošského národního parku

Obhospodařování luk a dynamika rostlinných druhů:

Michaela Klauisová – Monitorování vlivu agro-environmentálních programů na biodiverzitu travních porostů (doktorská p.)

Tereza Klinerová – Obhospodařování luk s *Poa chaixii* v Krkonoších: který typ hospodaření vede ke znovuvytvoření druhově bohatých luk (magister. p.)

Denisa Šormová – Analýza hospodaření nad horní hranicí lesa v Krkonoších (pokusy s *Calamagrostis villosa*) (magister. p.)

Zita Červenková – Populační dynamika *Rumex alpinus* v Krkonoších (magister. p.)

Michaela Čepková – Biologie a ekologie rákosu *Phragmites communis* na Rýchorách (magister. p.)

Jakub Těšitel – Biologické vlastnosti *Melampyrum sylvaticum* (magister. p.)

Hana Plachá – Dynamika hadcových druhů: populační biologie druhů (*Minuartia verna*) (doktorská p.)

Petra Horáková a L. Sychrová – Významné druhy v širším okolí lomů v Dolním Lánově (magister. p.)

Z nadšených ohlasů studentů vyplynul zájem o každoroční opakování tohoto setkání. Pro některé účastníky to navíc byla i první zkušenost s vystoupením na veřejnosti, pro jiné byly přínosné názory nejen od stejně starých kolegů, pár studentů se nám podařilo přesvědčit, aby své výsledky uvedli i na konferenci Geoekologické problémy Krkonoš, popř. publikovali v odborném sborníku *Opera corcontica* či na stránkách časopisu *Krkonoše – Jizerské hory*.

Do budoucna bychom setkání také rádi rozšířili o další přírodovědné obory a o studie z humanitních oborů (historie, sociologie atd.).

Více na www.krnep.cz a

http://krkonose.krnep.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=6799&Itemid=2

W styczniu 2006 roku w Rokytnicy nad Izerą zorganizowana została na próbie pierwsza mała konferencja studencka nazwana Moruškové setkání (Morwowe spotkanie). Głównym punktem programu obu dni było seminarium, na którym zaprezentowano tematy prac bakalarskich, dyplomowych lub doktorskich dotyczących Karkonoszy.

A first small experimental student conference called the Cloudberry Session took place in Rokytnice nad Jizerou in January 2006. The main programme of both days was a seminar with presentation of students' final Bachelor, Masters and Doctorate papers, which were worked out in the Krkonoše Mountains.

Im Januar 2006 fand in Rokytnice nad Jizerou der erste Versuchsjahrgang eines kleinen Studententreffens mit dem Namen Maulbeer-Treffen statt. Hauptinhalt beider Tage war ein Seminar, bei dem Themen von auf dem Gebiet des Riesengebirges erarbeiteten Bachelor-, Diplom- oder Doktorarbeiten vorgestellt wurden.

Zemědělství na území KRNAP a jeho ochranného pásma

Gospodarka rolna na terenie KRNAP i jego strefy ochronnej

Agriculture within KRNAP and Its Protection Zone

Landwirtschaft auf dem Gebiet des KRNAP und in dessen Schutzzone

Jakub Šubrt

Dotace v období 2004–2006

Po vstupu České republiky do EU v roce 2004 začaly zemědělské subjekty hospodařící na území KRNAP a jeho ochranného pásma uplatňovat podpory vycházející z reformy společné zemědělské politiky EU (SZP nebo CAP), jejímž hlavním cílem je zlepšení bezpečnosti a kvality potravin, pohody zvířat a vztahu zemědělství k životnímu prostředí. Velkou změnou bylo zavedení tzv. půdních bloků, ve kterých se evidují pozemky, na nichž probíhá zemědělské hospodaření. Zemědělci mohou získat veškeré platby a podpory pouze na pozemky vedené v registru půdních bloků (LPIS). Na základě této evidence a dalších upřesňujících podmínek žádali zemědělci v období 2004–2006 vedle přímých plateb

na plochu (SAPS) také o další dotace vymezené „Horizontálním plánem rozvoje venkova“ (HRDP) nebo „Operačním programem – Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“ (OP RVMZ), případně z programu LEADER. HRDP (a z něj odvozená nařízení vlády) stanovoval zejména pravidla čerpání plateb pro agroenvironmentální opatření (AEO) (tj. ekologické zemědělství, ošetřování travních porostů, trvale podmáčené louky, ptáčí lokality na travních porostech a další) a dotací pro hospodaření v tzv. méně příznivých oblastech (LFA). Zemědělci si mohli vybrat, ke kterým opatřením se přihlásí na dobu minimálně pěti let. Při splnění podmínek v určitém titulu a při dodržování zásad správné zemědělské praxe jim byla vyplacena podpora. OP RVMZ nabízel finanční příspěvky na nákup strojů, modernizaci zařízení a další činnosti podporující rozvoj a konkurenceschopnost zemědělství.

Pastviny v Bratrouchově
Pastwiska w Bratrouchowie
Pastures in Bratrouchov
Weideflächen bei Bratrouchov

Pastva ovcí a skotu na Tetřevích Boudách
Wypas owiec i bydła na Tetřevích Boudach
Cattle and sheep pasture at Tetřeví Boudy
Schaf- und Rinderweide bei Tetřeví Boudy

Nové dotace na období 2007–2013

Rokem 2007 vstupuje Česká republika do nového sedmiletého programovacího období 2007–2013. Pro toto období budou dotace z HRDP, OP RVMZ a LEADER sloučeny pod hlavičku nového „Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova“, který má zkratku EAFRD (EAFRD – European Agriculture Fund for Rural Development nebo česky: EZFRV – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova).

EAFRD se stane nejdůležitějším finančním nástrojem podpory komplexního rozvoje venkova pro všechny členské země Evropské unie. V roce 2006 zpracovalo MZe ve spolupráci s Výzkumným ústavem zemědělské ekonomiky dva základní dokumenty, nezbytné pro zdárné spuštění EAFRD. Jsou to:

1. Národní strategický plán pro rozvoj venkova ČR na období 2007–2013
2. Program rozvoje venkova ČR na období 2007–2013
(průběžné aktualizace obou dokumentů jsou na www.mze.cz)

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013

Tento program popisuje podmínky čerpání dotací z EAFRD a byl v létě 2006 schválen vládou ČR. Tím ovšem není jeho podoba definitivní, neboť ještě musí projít schválením Evropské komise. Po schválení Evropskou komisí budou –v průběhu roku 2007 – stanovena a

zveřejněna detailní pravidla pro čerpání dotací, konkrétní výše plateb a termíny pro přijímání žádostí. Zároveň se rozšíří nabídka dotovaných činností a způsobů hospodaření.

Dotované činnosti jsou v Programu rozvoje venkova rozděleny do čtyř tematických oblastí zvaných osy:

Osa I – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Zaměření této osy přibližně odpovídá současnému OP RVMZ. Osa I stanovuje pravidla pro dotace například na modernizace zemědělských podniků, přidávání hodnoty produktům nebo pozemkové úpravy. Navazuje na OP RVMZ a SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development – Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova).

Osa II – Zlepšování životního prostředí a krajiny

Osa II je zjednodušeně řečeno současný HRDP, a to významně rozšířený. Pro podporu udržitelného hospodaření šetrného k přírodě a krajině a pro zemědělství v chráněných územích má největší význam. Z celého Programu rozvoje venkova připadá na tuto osu největší částka. Z nám již známých opatření najdeme v této ose platby pro LFA a AEO (mírně upravené a rozšířené). Velmi zajímavá jsou ovšem i nová opatření jako např. lesnicko-environmentální tituly nebo platby v územích Natura 2000 na zemědělské i lesní půdě. Osa II má návaznost na HRDP a OP RVMZ a bude z 80 % financována z prostředků EU.

Osa III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Tato osa vymezuje nová opatření podporující život na venkově jako takový: podporu cestovního ruchu a jiných nezemědělských činností, ochranu kulturního dědictví nebo obnovu a rozvoj vesnic. Tato osa bude spolufinancována ze 75 % z prostředků EU a má návaznost na OP RVMZ a SAPARD.

Osa IV – (LEADER)

Podobně jako současný program LEADER se Osa IV zaměřuje na budování místních partnerství (tzv. místní akční skupiny – MAS), která vytvářejí a naplňují strategie rozvoje svého vlastního regionu. Osa IV bude financována z 80 % z prostředků EU.

Více informací na www.mze.cz

Nové AEO (2007–2013)

V roce 2006 probíhaly na Správě KRNAP přípravné práce na AEO pro nové programovací období. V rámci podopatření „Ošetřování travních porostů“ byl nově navržen systém AEO vycházející ze změny současného pojetí některých dotačních podpor s cílem více zvýhodnit péči o cenné, stávající i potenciálně druhově bohaté travní porosty (dále DBTP). (Tyto nové AEO jsou součástí Programu rozvoje venkova (EAFRD, Osa II)

DBTP (environmentálně cílené tituly AEO; „extenzivní, nadstavbové tituly“)

Metodika tvorby registru DBTP pro účely přidělování zemědělských dotací

Účel vymezení

Z důvodu systematického přístupu k ochraně cenných travobylinných společenstev v rámci dotačních podpor zemědělskému hospodaření bylo přistoupeno k zásadní změně v pojetí celé široké kategorie travních porostů. Tato změna spočívá v odlišení cenných a potenciálně cenných polopřirozených trávníků s charakteristickým druhovým složením od

zbylých, povětšinou produkčních travních porostů. (V současné době v ČR neexistuje v žádném administrativním, legislativním či dotačním systému funkční kategorizace travních porostů, která by pozitivně zohledňovala vyšší druhovou rozmanitost cenných travních porostů a péči o ně).

Zejména z důvodu ochrany přírody a krajiny se nabízí možnost přednostně podporovat péči o takové travní porosty, jejichž druhová skladba je nebo by potenciálně měla být blízká složení přirozených či polopřirozených rostlinných společenstev. Tyto porosty se tak mohou stát předmětem soustředěného zájmu nejen Ministerstva životního prostředí a dalších orgánů ochrany přírody, ale také celého resortu Ministerstva zemědělství. Výsledkem využití níže popsaného postupu bude zejména zvýšená a cílená ochrana druhově bohatých a potenciálně druhově bohatých travních porostů (DBTP). Na těchto lokalitách bude uplatňována definovaná šetrná péče a cílená dotační podpora formou pozitivního zvýhodnění. Vymezení DBTP také poskytne všem zemědělcům chybějící informace o jejich obhospodařovaných plochách, a to zda jsou, nebo by mohly být přírodovědně cenné.

Základním krokem k účelnému směřování zemědělských dotací na travních porostech bylo provést rozdělení zájmových ploch do několika kategorií pověřenými pracovníky resortu Ministerstva životního prostředí. Navrhované změny navazují na vymezení zájmových ploch jednotlivými orgány ochrany přírody v letech 2004 a 2005, kdy byly navrhovány lokality umožňující využití těchto AEO: „Ptačí lokality na travních porostech – bahňáci“, „Ptačí lokality na travních porostech – chřástal polní“ a „Trvale podmáčené louky a rašelinné louky“.

Nově jsou navrženy k vymezení lokality pro následující dotační tituly:

Mezofilní a vlhkomilné louky

Horské a suchomilné louky

Druhově bohaté pastviny

Suché stepní trávníky a vřesoviště (na území KRNAP a jeho OP se nevyskytují)

Vymezování environmentálně cílených AEO na travních porostech v roce 2006

Předmětem vymezení byly především přírodovědně cenné, druhově bohaté travní porosty či lokality se zvýšeným potenciálem vývoje k druhově bohatým travním porostům pro účely využití v systému AEO. Na konkrétních vymezených lokalitách a půdních blocích bude zemědělec zvýhodněn za uplatňování vybraného managementu některého z AEO, žádoucího z pohledu ochrany přírody a krajiny.

Hlavním cílem bylo vymezení v LPIS takové lokality, které pro své další zachování a správnou ekologickou funkci vyžadují z pohledu ochrany přírody a krajiny péči popsanou některým z navržených managementů AEO. K jednotlivým vymezeným plochám a půdním blokům byl pracovníky OOP Správy KRNAP přiřazen některý z environmentálně cílených titulů AEO (viz tab. 1). O tyto specifické tituly může daný zemědělec žádat pouze v případě jejich předchozího vymezení na dané lokalitě odpovědnými pracovníky OOP Správy KRNAP.

Na území KRNAP a jeho ochranného pásma byly veškeré půdní bloky s travními porosty i některé další cenné travní porosty zařazeny do využití v rámci všech níže uvedených titulů (viz tab. 1), tzn. že zemědělci mohou žádat o tyto nadstavbové tituly (oproti minulému období (2004–2006)) i na území ochranného pásma!

Tab. 1 – Přehled environmentálně cílených AE opatření na travních porostech, do nichž se mohou zemědělci v KRNAP přihlásit a které byly vymezeny v roce 2006

Environmentálně cílená AE opatření na travních porostech	Územní příslušnost pro vymezení v roce 2006
Mezofilní a vlhkomilné louky	KRNAP a ochranné pásmo
Horské a suchomilné louky	KRNAP a ochranné pásmo
Druhově bohaté pastviny	KRNAP a ochranné pásmo
Trvale podmáčené a rašelinné louky	KRNAP a ochranné pásmo
Ptačí lokality na travních porostech – chřástal polní	KRNAP a ochranné pásmo

Na travních porostech, které byly zařazeny do režimu příslušných AEO, bude moci zemědělec požádat o příslušné finanční částky (liší se v závislosti na uplatňovaném titulu) a zaváže se na pět let provádět deklarovaný management dle jednotlivých režimů AEO. V případě, že je dle OOP žádoucí provést navíc jiné zásahy (např. vyřezání náletu, seč navíc apod.), je možné tyto úkony zaplatit z jiného dotačního titulu – např. z PPK (pozor! nesmí však být v rozporu s dodržением podmínek režimu příslušného titulu AEO).

Pokud zemědělci začali čerpat některé dotace v období 2004–2006 – například AEO nebo LFA – platí pro ně po dobu čerpání těchto dotací původní podmínky, za kterých vstupovali. Nové podmínky stanovené pro období 2007–2013 nemají na původní dotace žádný vliv, vztahují se na zemědělce, kteří požádají o nové dotace v roce 2007 a později, ale žadatelé v období 2004–2006 mají možnost vstoupit do nových AEO titulů, pokud nemají v pětiletém období vyčerpáno navýšení výměry do výše 25 % z celkové výměry každého AEO opatření.

Pravdou ovšem je, že i původně nastavené podmínky pro hospodaření se po dobu čerpání dotace aktualizují a pozměňují. Pravidelně se aktualizují půdní bloky v LPIS, u pětiletých závazků AEO dotací se upřesňují pravidla pro výjimky z termínu seče atd. Aktuální informace získají zemědělci na příslušné zemědělské agentuře (ZAPÚ Trutnov a Semily), případně na stránkách Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), Krajského informačního střediska (KIS) nebo portálu www.agroenvi.cz

Vybrané novinky v titulech AEO v rámci DBTP

- louky se dělí na hnojené a nehnojené varianty, přičemž na hnojených loukách bude umožněno přepásání po druhé seči u dvojsečných a po první seči u jednosečných luk.
- při přepásání není povolen příkrm zvířat.
- u obou variant luk lze uplatnit podtitul „louky s neposečenými pásy“.
- při první seči nechat 5–10 % plochy, posekat ji až na jaře příštího roku, nejpozději po první seči.
- louky v tomto podtitulu ovšem nelze přepást.
- kosení luk provádět vždy od středů ke krajům nebo od jedné strany pozemku ke druhé (z důvodu co nejmenšího ohrožení lučních živočichů sečí).

Více informací na www stránkách:

www.agroporadenstvi.cz, www.agronavigator.cz, www.agroenvi.cz, www.ekotoxa.cz,
www.env.cz, www.mze.cz, www.uzpi.cz

W chwili obecnej przed rolnikami gospodarującymi na terenie KRNAP i jego strefy ochronnej otwierają się nowe możliwości czerpania środków finansowych z różnych funduszy UE.

At the moment new opportunities to receive financial means from various EU funds are opening up to farmers farming in KRNAP and its protection zone.

In der Gegenwart eröffnen sich Landwirten, die auf dem Gebiet des KRNAP und dessen Schutzzone wirtschaften, neue Möglichkeiten zur Inanspruchnahme von Finanzmitteln aus verschiedenen EU-Fonds.

Vrba dvoubarvá (*Salix bicolor*) ochrana a rekonstrukce porostu ve Sněžném žlabu, kultivace ex situ

Wierzba dwubarwna (*Salix bicolor*) ochrona i rekonstrukcja porostu w Śnieżnym Żlabie, kultywacja ex situ

Willow (*Salix bicolor*) – Protection and Reconstruction of the Ground Cover at Sněžný žlab, Ex Situ Cultivation.

Zweifarbige Weide (*Salix bicolor*) - Schutzmaßnahmen und Rekonstruktion ihrer Bestände im Raum Sněžný žlab, Kultivierung Ex situ

Jitka Zahradníková

Vrba dvoubarvá je legislativou ČR zařazena mezi kriticky ohrožené druhy rostlin. Krkonoše jsou jedním ze tří evropských pohoří, kde se vyskytuje. Roste pouze ve Sněžném žlabu v Úpské jámě, v nadmořské výšce 1 250 m. Monitoring porostu v období let 1992–2006 signalizuje negativní vývoj, pozorovaný od roku 1988. Sledovaná veličina, součet délky větví všech keřů, poklesla do roku 1999 o 54,4 m, tj. o 66 %. Úbytek porostu započal rozlámáním keřů jelení zvěří v roce 1987. V dalším období působilo především spásání mladých výhonů. Keře jsou též poškozovány působením lavin, plazivého sněhu a proudící vody.

V roce 2000 jsme začali s ochranou keřů před okusem ovčí vlnou a asanovali jsme blízké kaliště zakrytím klestem, příslušné poleší bylo požádáno o redukci jelení zvěře. Přikročit k ochraně vrby i celé lokality přispěl stav pěti keřů, které byly ve Sněžném žlabu vysazeny v srpnu 1999 a v následujícím roce měly zcela okousané silné letorosty i slabší obrost, byly polámané a měly odranou kůru staršího dřeva.

V následujících dvou letech však přírůstky okusem dlouho decimovaných keřů byly velmi malé, v průměru 2 cm dlouhé. V období 1999–2004 pokračoval úbytek původních keřů o dalších 14 %, přestože ochrana ovčí vlnou byla účinná. Izoenzymová analýza vzorků dvanácti v roce 2003 zde rostoucích keřů přinesla zjištění, že jde o jediný klon (CHRTEK, 2004).

V roce 2003 jsme přikročili k rekonstrukci porostu a do jádrového místa výskytu (15°42'58,92''E, 50°43'56,1''N) jsme vysadili 26 keřů, namnožených vegetativně z keřů původních. Stejně jako u starých keřů jsme i na nich aplikovali ochranu vlnou. V roce 2005 byly keře vitální, bez zkousání, s přírůstky v délce až 10 cm. V témže roce jsme výsadby doplnili dalšími 23 keři. V roce 2006 byly všechny vysázené keře v dobrém stavu.

Ochraně na lokalitě předcházela ochrana ex situ. V roce 1983 byl založen náhradní porost v Obřím dolu. Do řečiště a břehů Úpy pod Dolní Úpský vodopád bylo vysázeno 17 dvouletých keřů na tři typy stanoviště s cílem ověřit růstové vlastnosti v různých ekologických podmínkách. V letech 1987, 1994 a 1997 bylo 12 keřů postupně odneseno při místních povodních vodou Rudného potoka a dva keře zasypány sutí. Tři zbývající keře nyní srostlé v jeden, uspokojivě vegetují. V roce 1997 v náhradu za keře splavené povodněmi bylo

do břehů Úpy nad ústím Rudného potoka vysazeno 12 keřů a níže na okraj jedné z hald 5 keřů. Keře jsou zkousávané zvěří a v konkurenci vyšší břehové vegetace příliš neprosívají. Vrba dvoubarvá je v genofondové zahradě Správy KRNAP pěstována od roku 1991. Byla namnožena z bylinných řízků odebraných na původní lokalitě. Roste zde v počtu několika desítek keřů, je nenáročná na půdní podmínky, dobře reaguje na dostatek světla a vlhka a má dobré regenerační vlastnosti. Byla zde pokusně ověřena výborná schopnost vrby zakořeňovat i z dřevitých řízků bez použití stimulátorů.

Zakrytí kaliště nad lokalitou větvemi.

Gałęzie zakrywające osadnik mułu nad kolonią

Covering up the dunging area with branches.

Abdeckung der Schlammgrube über der Lokalität mit Ästen.

Vrba dvoubarvá ve Sněžném žlabu vykvetá pouze pestíkovými květy.

Wierzba dwubarwna w Śnieżnym Żlabie kwitnie tylko kwiatami ze słupkiem.

The willow (*Salix bicolor*) at Sněžný žlab has only pistillate blossoms.

Die zweifarbige Weide im Sněžný žlab trägt nur (weibliche) Stempelblüten.

Keřík vrby dvoubarvé v roce následujícím po výsadbě.

Krzew wierzby dwubarwnej w następnym roku po zasadzeniu.

The willow bush a year after it was planted.

Ein Busch der Zweifarbigen Weide ein Jahr nach deren Auspflanzung.

Citovaná literatura:

ZAHRADNÍKOVÁ J., VAŠINA V. (1996): Stav populace vrby dvoubarvé (*Salix bicolor*) v Krkonoších. – In Vacek S. (ed): Monitoring, výzkum a management ekosystémů na území KRNAP, Sborn. věd. konference, Opočno: 330–334.

CHRTEK J. (2004): Záchrana vybraných ohrožených druhů tundrové oblasti Krkonoš. In Komplexní analýza dlouhodobých změn krkonošské tundry. Závěrečná zpráva projektu VaV 610/3/00.

Wierzba dwubarwna jest z punktu widzenia przepisów prawnych RCz zaszeregowana do gatunku roślin krytycznie zagrożonych. Karkonosze są jednym z trzech europejskich łańcuchów górskich, gdzie występuje. Rośnie tylko w Śnieżnym żlabie w Úpskiej jámie, na

wysokości 1 250 m n.p.m. Monitorowanie porostu w okresie od 1992 roku do 2006 roku ujawniło negatywny rozwój zaobserwowany od 1988 roku. Śledzony faktor: łączna długość gałęzi wszystkich krzewów zmalała do 1999 roku o 54,4 m, tj. o 66 %. Ubytek porostu został zainicjowany przez rozłamanie krzewów przez zwierzynę płową w 1987 roku. W następnym okresie główną przyczyną było spasanie młodych pędów. Krzewy są również uszkodzane przez padające lawiny, pełzający śnieg i przez strumienie wody.

Willow (Salix bicolor) has been placed on the list of critically threatened vegetation species by the Czech Republic's legislation. The Krkonoše Mountains are one of the three European mountain ranges, where this species exists. It only grows in Sněžný žlab at Úpská jáma in the altitude of 1250 meters above the sea level. Monitoring of its growth between 1992–2006 shows negative development, which has already been visible since 1988. By 1999 the monitored quantity, the sum of the length of the branches of the bushes, has decreased by 54.4 meters, which is by 66 %. The bushes began diminishing when deer broke their branches in 1987. In the following period mainly the grazing of young outgrowths caused its demise. Avalanches, slithering of snow and flowing water further damaged the bushes.

Die Zweifarbige Weide gehört laut Gesetzgebung der Tschechischen Republik zu den kritisch bedrohten Pflanzenarten. Das Riesengebirge ist eines von drei Gebirgen, in denen sie vorkommt. Sie gedeiht ausschließlich in der Schneerinne/Sněžný žlab im Gletscherkar Úpská jáma, in einer Meereshöhe von 1 250 m. Ein Monitoring der Bestände in den Jahren 1992–2006 bestätigt den schon ab 1988 beobachteten negativen Trend. Der verfolgte Kennwert, die Summe der Länge aller Zweige der Büsche, ging bis 1999 um 54,4 m, d.h. um 66 % zurück. Der Rückgang der Bestände begann mit dem Brechen der Büsche durch Rotwild im Jahre 1978. Im Weiteren wurden sie vor allem durch den Abfraß der jungen Triebe geschädigt. Darüber hinaus werden die Büsche durch Lawinen, Kriechschnee und strömendes Wasser geschädigt.

4. PÉČE O LES

Opieka nad lasem

Forest Management

Waldpflege

Problematika chovu jelení zvěře, značkování zvěře

Problematyka hodowli zwierzyny płowej, znaczenie zwierzyny

Issues Regarding Deer Maintenance, and Tagging Game

Problematik der Rotwildzucht, Kennzeichnung des Wildes

Alois Grundmann

V současné chvíli se dá říci, že jelení zvěř je jediným volně žijícím živočichem, který ve svých skutečných stavech se mírně liší od normovaných stavů. Neboli se je nepodařilo dostat na úroveň odpovídající dohodě mezi OPI a OPL.

Je však nutné připomenout, že mluvíme o jarních stavech, které vycházejí ze sčítání a to na území NP je vcelku jednoduché, jelikož jde o počty, které jsou v přezimovacích obůrkách.

Při každodenních diskuzích se pak velice často argumentuje a poukazuje na to, že se vlastně jedná o zvěř, která obývá daleko větší území, než je území parku. Máme tím na mysli tzv. migraci zvěře, kdy zvěř migruje nejen do českého podhůří, ale hlavně na polskou stranu Krkonoš. Proto Správa parku přikročila v loňském roce k novému projektu značení zvěře, jejímž výsledkem by mělo být lepší zmapování stavu jelení zvěře, a to nejen v období, kdy pobývá v přezimovacích objektech.

Sledování zvěře by mělo proběhnout ve dvou rovinách. Za prvé by se každý rok označil určitý počet plastovými značkami do ušních boltců. Přitom území bylo rozděleno tak, aby každý celek měl svoji určitou barvu, pro rychlejší a lepší identifikatelnost v terénu. Počet takto označených kusů se bude odvíjet od možnosti v daném roce jak ekonomických tak technických. V roce 2006 bylo takto označeno 63 kusů. Za druhé pak by mělo být na omezeném počtu (asi 7 ks) v letošním roce použito obojku s vysílačkou umožňující průběžné sledování. Důležité je, že by se mělo jednat o dlouhodobější projekt. Tyto snahy o lepší zmapování stavů jelení zvěře proběhly i v minulosti, bylo to však v rozsahu, ze kterého nešlo vyvodit obecnější závěry.

Je třeba ještě připomenout, že v roce 2006 byla vyhlášena jelení oblast Krkonoše, která zahrnuje i některé oblasti mimo hranice národního park, kam jelení zvěř migruje zejména v zimním období. I toto může přispět k poznání, jaké jsou vlastně optimální stavy jelení zvěře pro toto území.

Obecnie można powiedzieć, że zwierzyna płowa jest jedynym gatunkiem dziko żyjącym, którego stany rzeczywiste różnią się bardzo niewiele od stanów normowanych. Ogólne obliczenia utrudnia jednakże migracja zwierząt nie tylko do czeskiego Podgórze, ale głównie na polską stronę Karkonoszy. Dlatego Dyrekcja KRNP przystąpiła do znakowania

zwierząt, co pozwoli dokładniej obliczyć aktualny stan zwierzyny płowej. Co roku określona liczba zwierząt zostanie oznakowana plastikowymi tabliczkami przymocowanymi do uszu a część zostanie oznaczona obrozą z nadajnikiem umożliwiającym obserwowanie na bieżąco.

At the present it is possible to say that deer is the only animal living in the wild, whose number is a bit over the norm. However, the total number is somewhat distorted due to animal migration not only to the foothills on the Czech side, but mostly to the Polish side of the mountains. The Park's Administration thus started tagging game, the result of which should be more precise information regarding the number of game. Each year a certain amount of deer shall receive plastic tags into their ear bolts, and another part shall receive a collar with a transmitter that enables monitoring.

In der Gegenwart kann man sagen, daß das Rotwild die einzigen frei lebenden Lebewesen sind, deren tatsächlichen Bestände von den Zielbeständen abweichen. Ihre Gesamtanzahl wird jedoch von der Migration des Wildes nicht nur ins tschechische Vorland, sondern vor allem auch auf die polnische Seite des Riesengebirges verfälscht. Deshalb hat die KRNAP-Verwaltung ein Projekt zur Kennzeichnung des Rotwildes eingeleitet, um dessen Bestände besser verfolgen zu können. Jedes Jahr wird eine bestimmte Anzahl mit Plastmarken an den Ohrmuscheln gekennzeichnet und ein Teil der Tiere bekommt ein Halsband mit Sender, was deren fortlaufendes Monitoring ermöglicht.

Sněhová kalamita – popis situace, důsledky

Katastrofálne opady śniegu – opis sytuacji, konsekwencje

Snow Calamity – Description and its Consequences

Schneekalamität – Beschreibung der Situation, Folgen

Jan Hřebačka, Alois Grundmann

Popis situace z přelomu roku 2005 a 2006

Značná sněhová nadílka se projevila i na škodách na lesních porostech Krkonoš. Zpočátku zimního období byla situace poměrně příznivá, ale po krátkém oteplení a ztěžknutí sněhu se začaly stromy lámat. V tomto období se tato situace opakuje pravidelně. Zmrzlý, původně mokrý sníh dokáže zlomit nejen jehličnany ale i listnaté stromy.

Tato situace vznikla letos a na přelomu roku 2005 a 2006. Nejvíce byla zasažena západní část Krkonoš. Jedná se zejména o oblast Harrachovska, dále byla postižena Rokytnice a částečně i Rezek.

Okamžitě po zjištění prvních náznaků kalamity provedli lesníci terénní pochůzky při kterých byl zjišťován rozsah. První odhady hovořily o cca 7 000 m³.

Struktura zasažených porostů je poměrně různorodá, ale nejvíce byly postiženy lesní porosty průměrného stáří mezi 70 a 90 lety. Vesměs se jedná o poškození individuální bez velkého plošného rozsahu. Jednotlivé zlomené stromy byly postupně těženy a dřevní hmota byla dále zužitkována.

Situace kolem některých cest byla opravdu složitá. Nakloněné stromy ohnuté častokrát přes vozovku hrozily pádem. Částečně tuto situaci řešil hasičský záchranný sbor. Většinu cest však Správa Krkonošského národního parku uvolnila v rámci své činnosti. Jako příklad můžeme uvést cestu z Harrachova do Rokytnice.

Důsledky

Postupem času byly první odhady upřesňovány. Celkem bylo zpracováno 5 024 m³ na lesní správě Rokytnice, 8 838 m³ na lesní správě Harrachov a 4 957 m³ na lesní správě Rezek. Původní odhad byl tedy překročen zejména s ohledem na nepřesné zjišťování odhadů v zimním období z důvodu sněhové pokrývky.

Na przełomie lat 2005/2006 napadał mokry śnieg, który spowodował – zwłaszcza w Karkonoszach zachodnich klęskę żywiołową. Uszkodzonych zostało bez mała 19 000 m³ masy drzewnej.

Wet snow fell at the turn of the year 2005 and 2006, which created (especially in the Western Krkonoše Mountains) a calamity. Consequently 19 000 cubic meters of wood was damaged.

Gegen Jahresende 2005 fiel nasser Schnee, der – hauptsächlich im Westriesengebirge – größere Waldschäden verursachte. Infolge dessen wurden fast 19 000 m³ Holzmasse beschädigt.

Hospodaření v lesích, práce za 5 let, LHP

Gospodarowanie w lasach, pięcioletnia praca, Leśny plan gospodarczy
Forest Management, Five Years Work, Forest Management Plan.
Forstwirtschaft, Arbeit in den zurückliegenden 5 Jahren,
Forstwirtschaftsplan

Jan Hřebačka, Alois Grundmann

V roce 2003 byl schválen lesní hospodářský plán, který s ohledem na způsoby a metody péče o lesní porosty Krkonoš lze nazvat jako přelomový. Byly stanoveny jasné priority postavené na podpoře přírodních procesů, což v péči o lesní porosty znamená zejména podporu přirozeného zmlazení a podporu obnovy lesních porostů pod ochranou mateřských stromů. Dalším hlavním cílem byla postupná změna druhové skladby a samozřejmě změna věkové a prostorové struktury stávajících lesních porostů. Velice důležitou částí systému lesního hospodářského plánování byl bezpochyby tzv. ekosystémový přístup. Důraz nebyl kladen jen a pouze na stromovou složku přírodního prostředí, ale byly zohledňovány všechny živé i neživé části přírody. Byl stanoven speciální zásahový či bezzásahový management pro botanické, zoologické a geomorfologické lokality.

Hlavní snahou hospodaření minulých pěti let byly výše uvedené příklady, ale i minimalizace škod na lesních porostech během provádění prací. Pokud došlo k ovlivnění přírodních podmínek, byla snaha provést okamžitá asanační opatření. V průběhu prací byly minimalizovány i vlivy na návštěvníky Krkonošského národního parku. Přijatá strategie péče o lesní porosty Krkonoš a lesní hospodářský plán v tomto smyslu velice napomáhá. Těžba není prováděna holosečně, v porostech zůstávají na dožití nejkvalitnější jedinci, kteří mají zaručit postupnou obnovu lesních porostů i stabilitu, myšleno je i na význam tzv. odumřelé

dřevní hmoty. Výsledky za několik málo let jsou zřetelné po celém území Krkonošského národního parku i jeho ochranného pásma. Snahou je i poučit se z provedených chyb, které naštěstí nejsou příliš časté.

Rokem 2003 byla nastolena nová etapa péče o lesní ekosystémy a zejména snaha o tzv. rehabilitaci horského přírodního prostředí Krkonoš. Jejich postupný chod a pomalá přeměna je zásadní, co se týká vnímání návštěvníků a zejména s ohledem na tvorbu věkové a prostorové struktury. Toto je jeden ze základních prvků stability lesních porostů mnohokrát prověřovaných nejrůznějšími biotickými či biotickými vlivy.

Zatwierdzenie w 2003 roku leśnego planu gospodarczego rozpoczęło nowy etap opieki nad leśnymi systemami ekologicznymi, dla którego jest charakterystyczny nacisk kładziony na dążenie do tzw. rehabilitacji górskiego środowiska naturalnego Karkonoszy. Ich stopniowe i powolne przemiany są kwestią zasadniczą z punktu widzenia postrzegania ich przez gości Karkonoszy a zwłaszcza ze względu na kształtowanie ich struktury wiekowej i przestrzennej. Jest to jednym z podstawowych elementów stabilności porostów leśnych wielokrotnie poddawanych ciężkim próbom przez najróżniejsze wpływy biosferyczne.

A new phase of maintaining forest eco-systems, and especially the so-called rehabilitation of the Krkonoše Mountains' nature environment, began in connection with the approval of a forest management plan in 2003. Its gradual implementation and slow transformation is fundamental for the way visitors view the park, and especially it is essential for the creation of an age range and spatial structure. This is just one of the elements that create stability among forest growth, and this has been reconfirmed many times by various biotic effects.

Im Jahre 2003 wurde in Verbindung mit dem gebilligten Forstwirtschaftsplan eine neue Etappe in der Pflege der Waldökosysteme und namentlich in der sog. Rehabilitation des natürlichen Gebirgsmilieus im Riesengebirge eingeleitet. Deren Weitergang und langsame Umwandlung ist von grundsätzlicher Bedeutung dafür, wie sie von den Besuchern wahrgenommen wird, namentlich im Hinblick auf die Schaffung der Alters- und räumlichen Struktur. Dies ist eines der Grundelemente der Stabilität von Waldbeständen, die mehrfach verschiedenen biotischen Einflüssen ausgesetzt waren.

Přemnožení ploskohřbetky v roce 2006

Przemnożenie osnuji świerkowej w 2006 roku

The Outbreak of False Spruce Webworm in 2006

Übervermehrung der Fichten-Gespinst-Blattwespe im Jahre 2006

Pavel Blažek

Ploskohřbetka smrková (*Cephalcia abietis* L.)

Vývojový cyklus – dospělci se rojí od ½ května do konce června, rojení trvá 2–4 týdny. Oplodněné samičky vylézají po kmenech do korun, kde kladou vajíčka na loňské či letošní jehlice (cca 100 vajíček na 1 samici). Embryonální vývoj trvá 2–4 týdny, vylíhlé housenice se soustřeďují v paždí větví, kde si zhotovují společné předivové vaky, z nichž vylézají a ožirají starší smrkové jehlice. Jejich vývoj trvá 6–8 týdnů a projdou celkem pěti

vývojovými stupni. Po ukončení žíru (koncem srpna – začátkem září) padají z korun na zem, zahrabávají se do země a v hloubce 5–25 cm přeléhávají zpravidla 2–3 roky.

Ploskohřbetka smrková a další na smrku žijící druhy ploskohřbetek jsou dle vyhlášky Mze ČR č. 101/1996 Sb. považovány za tzv. kalamitní škůdce a je potřebné věnovat odpovídající pozornost kontrole jejich výskytu a vývoje.

Za vážného škůdce je ploskohřbetka považována především proto, že se přemnožuje na velkých rozlohách smrkových porostů, vyznačujících se nízkými regeneračními schopnostmi (tj. nedostatečnou tvorbou náhradního asimilačního aparátu za poškozené a zničené jehlice). Opakované silné žíry mohou proto ohrožovat další existenci postižených porostů.

Ploskohřbetka se vyskytuje převážně ve starších stejnorodých a stejnověkých smrkových porostech, masově se přemnožuje v 70–110letých podhorských a horských smrčinách v nadmořských výškách 600–1 000 m. n. m., největší škody způsobuje v mezernatých porostech na slunných svazích.

Je zřejmé, že v současnosti opět zaznamenáváme určitý nárůst významu ploskohřbetek, byť je zatím předčasné obávat se opakování situace z 80. let minulého století, kdy byly silnými žíry ohrožovány stovky hektarů horských smrčin, postižených navíc imisní defoliací. Ploskohřbetka v Krkonoších působí spíše chronické poškození lesních porostů a monitoring jejího stavu probíhá neustále. Jediná ochrana proti ploskohřbetce je chemický postřik, ke kterému se však přistupuje až v nejnútnejších případech. Poslední provedený postřik proti ploskohřbetce byl v Krkonoších proveden v roce 1997 na ploše cca 300 ha. Poslední výraznější žíry ploskohřbetky byly zaznamenány v roce 2002, kdy se od obranného zásahu ustoupilo, následně došlo k částečnému oslabení porostů a vznikly velké půdny zásoby housenic.

K postřiku byl použit malý vrtulník.
Do opryskania użyto małego śmigłowca.
A small helicopter was used for aerial spraying.
Zur Besprühung wurde ein kleiner Hubschrauber eingesetzt.

Napadení stromu ploskohřbetkou se projevuje rezivěním jehlic.
Pojawienie się na drzewie szkodnika Cephaleia abietis zdradzają rdzewiejące szpilki.
Needle rust is a symptom of a tree attacked by a false spruce webworm.
Ein Befall der Bäume durch die Fichten-Gespinst-Blattwespe macht sich in einer rostrotten Färbung der Nadeln bemerkbar.

V roce 2006 nastala opět příznivá situace pro vývoj ploskohřbetek. Rozborem půdních sond se zjistilo, že byly překročeny kritické počty rojivců. Protože i povětrnostní podmínky byly pro rojení ploskohřbetky mimořádně příznivé (od konce první dekády června panovalo teplé a většinou i bezdešťové počasí), proběhlo rojení a kladení vajíček bez větších ztrát. Kontroly zdravotního stavu vajíček navíc prokázaly pouze jejich zanedbatelnou parazitaci. Kontrolou počtu vajíček na pokácených vzornících se zjistilo překročení tzv. kritického počtu vajíček a bylo rozhodnuto o provedení obranného zásahu.

Letecký postřik byl proveden vrtulníkem firmy Aerocentrum Mělník ve dnech 7.–9. 7. 2006. Proti škůdci byl použit přípravek Dimilin 48 SC, který je netoxický k teplokrevným živočichům. Dimilin usmrcuje larvy hmyzu jako požerový jed, a to zcela odlišným způsobem než běžně používané insekticidy. Narušuje tvorbu chitinu a proces svlékání larev.

Celková ošetřovaná plocha činila 185 ha lesních porostů, z toho 30 ha na lesní správě Rokytnice (oblast Vlčího hřebene) a zbytek na LS Vrchlabí (oblast Zadní Žalý – Rovinka a od Rovinek okolo cesty na Mísečky), ve třetí, tedy nejméně chráněné zóně KRNAP.

Účinnost zásahu se zjišťovala pozorováním spadu housenic z korun na plátěné trusníky (tzv. trusníková metoda) a posouzením intenzity žíru v ošetřených porostech a v porostech neošetřených. Dle obou metod lze konstatovat, že účinnost zásahu byla vysoká.

Kontroly stavu housenic v půdě pak proběhly na podzim 2006 a výsledky rozboru prokazují, že ve vegetační sezóně 2007 na kontrolovaných lokalitách nehrozí nebezpečí silnějšího rojení ploskohřbetek.

Na niektórych obszarach doszło do przemnożenia populacji osnuji świerkowej. Do jej likwidacji zastosowano opryskanie środkiem chemicznym ze śmigłowca. Łącznie opryskano porosty leśne o powierzchni 185 ha.

There was an outbreak of false spruce webworm in several areas. The areas were sprayed with chemicals from a helicopter in order to get rid of the insect. The total area treated amounted to 185 hectares of forest growth.

In manchen Gebieten kam es zu einer Übervermehrung der Fichten-Gespinst-Blattwespe. Zu deren Bekämpfung wurde die chemische Sprühung per Hubschrauber angewendet. Die behandelte Gesamtfläche betrug 185 ha Waldbestand.

Stoletá pochůzka

Obchód leśniczy po stu latach

A Forester's Round after a 100 Years

Hundertjährige Jubiläumswaldbegehung

Hubert Závodský

Dne 14. 9. 2006 se uskutečnila odborná lesnická exkurze, pečlivě připravovaná zaměstnanci Správy KRNAP – odboru péče o les, při příležitosti stého výročí pochůzky po lesích panství hraběte Rudolfa Morzina, kterou v roce 1906 pořádala Česká jednota lesnická.

Cílem Stoleté pochůzky, jak zněl pracovní název, bylo seznámit účastníky na jednotlivých zastávkách se současným stavem přírody, připomenout historické příčinné souvislosti vývoje a nastínit směřování lesnického managementu při spravování svěřeného

území. Přiblížení programu exkurze a přivítání téměř 120 účastníků z řad provozu, školství, výzkumu i z řad tisku, provedl ředitel Správy KRNAP ing. Jiří Novák. Pro lepší orientování účastníků byl za tímto účelem vypracován a rozdán souhrnný odborný materiál a na každé zastávce byl umístěn panel obsahující základní informace o lokalitě.

Na jednotlivých zastávkách byly připraveny tematické panely.

Na poszczególnych przystankach rozmieszczono plansze tematyczne.

Information panels were prepared at individual stops.

An den einzelnen Raststellen wurden thematische Schautafeln installiert.

Závěr celé akce byl u kamenné mohyly.

Zakończenie akcji odbyło się przy kamiennej mogile.

The whole event ended at a cairn.

Am Steinhügel (Gedenkstätte) klang die ganze Aktion aus.

Zastávka č.:

1) Slezské sedlo – postup obnovy lesních porostů poblíž horní hranice lesa v minulosti silně imisně zatížené, připomenutí činnosti nizozemské nadace FACE.

2) Holmanka – těžební činnost jako prostředek k dosažení vytyčeného cíle – (kterým je samovolný běh přírodních procesů), opatření proti kůrovci, vnášení listnáčů do smrkových monokultur, postupná likvidace nepůvodních dřevin sázených v době největší imisní zátěže.

3) Čertova strouha – vodní toky a činnosti zajišťované správou toků, povodně a škody jimi způsobené, protierozní opatření, drátokoše, hrazení bystřin – naučná stezka Čertův Důl.

4) Hříběcí Boudy – oddělení 421 – demonstrační objekt – kyselá smrková bučina jako ukázka podpory přírodních procesů v mýtních porostech, které nebyly včas rozpracovány k obnově, kde lze s využitím clonných způsobů dosáhnout přirozené obnovy SM, BK, MD, BŘ a JŘ a zajištění podílu JD umělou kultivací.

5) Management horských luk na příkladu luční enklávy Husích Bud.

Závěr celé akce byl u kamenné mohyly – památníku pochůzky České jednoty lesnické.

14 września 2006 roku zorganizowana została fachowa wycieczka leśnicza z okazji setnej rocznicy obchodu po lasach majątku hrabiego Rudolfa Morzina, którą w 1906 roku zorganizowało Czeskie Stowarzyszenie Leśnicze. Celem „Stuletniego obchodu“ było zapoznanie uczestników z aktualnym stanem przyrody, przypomnienie historycznych przyczyn

i uzależnień rozwoju oraz poinformowanie o celach wytyczonych przez management leśniczy zarządzający powierzonym mu obszarem.

On September 19, 2006 a special forest excursion took place to celebrate a centennial anniversary from the time a forest round took place around the property of Count Rudolph Morzin. The walk was organized by the Czech Forestry Association in 1906. The aim of the "Hundred Years Round" was to show its participants the contemporary state of nature, to remind them of historical context of evolution, and to show the direction the forest management of the given area is taking.

Am 14. 9. 2006 fand eine Forstfachexkursion statt – aus Anlaß des hundertjährigen Jubiläums der Waldbegehung von Graf Rudolph Morzin durch dessen herrschaftlichen Wälder, die im Jahre 1906 vom Tschechischen Forstwirtschaftsverein veranstaltet wurde. Ziel der „Hundertjährigen Waldbehebung“ war es, die Teilnehmer mit dem heutigen Stand der Natur bekannt zu machen, an historische ursächliche Zusammenhänge zu erinnern und in groben Zügen das Forstmanagement bei der Verwaltung des anvertrauten Gebiets schildern.

5. VÝZKUM

Badania

Research

Forschung

Koordinace výzkumných aktivit na území KRNAP

Koordinacja prac badawczych na terenie KRNAP

Coordination of Research Activities within KRNAP [Krkonoše Mountains National Park]

Koordination der Forschungsaktivitäten auf dem Gebiet des KRNAP

Alena Štrojsová

Koordinaci výzkumných úkolů a projektů včetně diplomových a doktorských prací zajišťuje odbor ochrany přírody a informatiky. Stejný odbor vede databázi o probíhajícím i ukončeném výzkumu a monitoringu, včetně průběžných a závěrečných zpráv. Diplomové a doktorské práce jsou uloženy v knihovně Krkonošského muzea nebo v knihovně oddělení informatiky; v roce 2007 se počítá se soustředěním všech diplomových prací do knihovny muzea.

Povolení k výzkumu na území I. a II. zóny NP se uděluje na základě vyplněného formuláře, který je přístupný na webových stránkách Správy www.krnep.cz v sekci Výzkum. Podmínkou k opětovnému povolení výzkumu je odevzdání průběžné nebo závěrečné zprávy o dosavadních výsledcích. Žádosti o povolení pošlejte elektronicky nebo písemně na adresu koordinátorky výzkumu Aleny Štrojsové (astrojsova@krnap.cz).

V roce 2006 bylo na území KRNAP a jeho ochranného pásma řešeno 154 výzkumných projektů. Oborové složení je následující: fauna – 25, flóra – 71 (z toho 23 VÚLHM Opočno), geologie – 39 (z toho 24 Česká geologická služba), geomorfologie – 12, lesní hospodářství – 1, pedologie – 2, speleologie – 1, zemědělství – 1 a historie – 1.

W 2006 roku realizowano na obszarze KRNAP i jego strefy ochronnej 154 projektów badawczych. Podział według specjalizacji wygląda następująco: fauna – 25, flora – 71 (w tym 23 VÚLHM Opočno), geologia – 39 (w tym 24 – Czeska Služba Geologoczna), geomorfologia – 12, gospodarka leśna – 1, gleboznawstwo – 2, speleologia – 1, rolnictwo – 1, historia – 1.

There were 156 research projects in KRNAP and its buffer zone in the year 2006. Projects were run in following areas: zoology – 25, botany – 71 (23 VÚLHM Opočno), geology – 39 (24 Czech Geological Survey), geomorphology – 12, forestry – 1, pedology – 2, speleology – 1, agriculture – 1 and history – 1.

Im Jahre 2006 wurden auf dem Gebiet des KRNAP und dessen Schutzzone 154 Forschungsprojekte ausgeführt. Und zwar auf den folgenden Fachgebieten: Fauna – 25, Flora – 71 (davon 23 VÚLHM Opočno), Geologie – 39 (davon 24 Tschechischer geologischer Dienst), Geomorphologie – 12, Forstwirtschaft – 1, Pedologie – 2, Speläologie – 1, Landwirtschaft – 1 und Historie – 1.

Šťovík alpský

Szczaw alpejski

Alpine Dock

Alpenampfer

Otakar Schwarz

Hlavním předmětem ochrany přírody v KRNAP je unikátní biodiverzita. Proto i v roce 2006 pokračovala Správa KRNAP v útlumovém managementu invazních geograficky nepůvodních druhů rostlin v KRNAP a jeho ochranném pásmu, tzn. v činnostech směřujících k zastavení expanze a k postupné likvidaci geograficky nepůvodních druhů rostlin vytlačujících původní krkonošské druhy z jejich přirozených stanovišť.

V současné době bezkonkurenčně nejvíce rozšířeným a proto i pro původní krkonošská rostlinná společenstva nejnebezpečnějším geograficky nepůvodním druhem s invazní strategií šíření je šťovík alpský (*Rumex alpinus*).

Šťovík alpský (*Rumex alpinus*)
Szczaw alpejski (*Rumex aplinus*)
Alpine dock (*Rumex alpinus*)
Alpenampfer (*Rumex alpinus*)

Příprava postřikovačů před školením u Friesových Bud
Przygotowywanie opryskiwaczy przed szkoleniem przy Friesowych Boudach.
Preparation of sprayers before training at Friesovy boudy.
Vorbereitung der Baumspritzen (Sprühgeräte) vor einer Schulung bei den Friesenbauden.

Oddělení ochrany přírody Správy KRNAP zabezpečilo v roce 2006 v rámci Programu péče o krajinu likvidaci šřovíku alpského na ploše 33 ha a 13 km oboustranně podél cest. V koordinaci s těmito aktivitami provedl likvidaci dalších 21 ha šřovíku alpského na lesní půdě odbor péče o les.

Velkým úspěchem bylo i zapojení místních obyvatel a majitelů ubytovacích a restauračních objektů v KRNAP do společného projektu Správy KRNAP s firmami Mercata – Polívka, s. r. o., Třebíč, a Monsanto ČR, s. r. o.

Monsanto ČR, s. r. o., (výrobce chemických prostředků) a Mercata Třebíč, s. r. o., (poradenství a distribuce přípravků na ochranu lesa) dodaly potřebné chemické prostředky Roundup (prostředky Roundup účinkují jen na zasaženou listovou plochu, ničí zasažené rostliny i s kořeny a při dopadu na půdní povrch se inaktivují), zapůjčily postřikovače (obr. 3) a odborně proškolily zájemce o zapojení do projektu (jen v oblasti Špindlerova Mlýna se projektu zúčastnilo 19 soukromých subjektů). Školení proběhlo 12. 6. 2006 v místě pilotního projektu v oblasti Friesových Bud (obr. 4), kde byli účastníci přímo v terénu seznámeni s výsledky aplikace různých prostředků Roundup (plocha ošetřená Roundupem Biaktiv, plocha ošetřená Roundupem Biaktiv včetně odstranění lat šřovíku alpského, plocha ošetřená Roundupem Rapid a plocha ošetřená Roundupem Forte) v porovnání s porostem šřovíku na srovnávací neošetřené ploše.

Úspěšnost aplikace prostředků Roundup byla prokázána fytoocenologickým průzkumem nezávislými specialisty. Fytoocenologické snímky byly zapsány s použitím stupně pokrývnosti podle Braun–Blanquetovy stupnice:

- r výskyt ojediněle
- + roztroušeně (pokrývnost zanedbatelná)
- 1 do 5 % (dostí hojně až roztroušeně)
- 2 15–25 %
- 3 25–50 %
- 4 50–75 %
- 5 75–100 %

Jako příklad pro porovnání uvádíme fytoocenologické snímky dvou bezprostředně sousedících zkušných (v terénu stabilizovaných) ploch (obr. 5).

chata Matouš	Roundup Biaktiv (4 l / 150 l) 4X odstraněny laty	Roundup Rapid (3,2 l / 150 l) 5X	stavba	Roundup Forte (2 kg/150 l) 8X
	3X			7X
	kontrola 1X odstraněny laty 2X	6X		
11X	Roundup Biaktiv (4 l / 150 l)			
	10X	9X		
potok				

Lokalizace fytoocenologických snímků 1–11 (převzato ze zprávy).

Druhová diverzita v obou fytoocenologických snímcích (1 a 2) v kontrolní ploše zůstává velmi nízká. Pokryvnost ostatních druhů je do 5 %. Mírně vyšší pokryvnosti v dolní části plochy dosahuje kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), v horní části starček Fuchsův (*Senecio ovatus*). Šťovík se může snadno šířit do okolních ošetřených ploch:

Dílčí plocha 1

Kontrolní plocha (cca 8 × 13 m)

Snímek č. 1

plocha: 5 × 5 m, sklon: 15°, expozice: západ, celk. pokryvnost E: 100 %, E1: 100 %, E0: 20 %

Latinský název	Český název	Pokryvnost
<i>Rumex alpinus</i> L.	šťovík alpský	5
<i>Urtica dioica</i> L.	kopřiva dvoudomá	1
<i>Epilobium ciliatum</i> Rafin.	vrbovka žláznatá	+
<i>Ranunculus repens</i> L.	pryskyřník plazivý	+
<i>Senecio ovatus</i> (Gaertn., B. Mey. et Scherb.) Willd.	starček Fuchsův	+
<i>Cerastium holosteoides</i> Fr.	rožec obecný	r

Na dílčí ploše 2 (snímky 3 a 4) byl aplikován přípravek Roundup Biaktiv a byly odstraněny laty. Po zásahu obrazil šťovík alpský (*Rumex alpinus*) z kořenového systému na cca 1 % z celkové plochy.

V horní partii v kontaktu s kontrolní plochou se staly dominantami kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), starček Fuchsův (*Senecio ovatus*) a vrbovka žláznatá (*Epilobium ciliatum*). V dolní části dílčí plochy po zásahu dominují vrbovka úzkolistá (*Epilobium angustifolium*), konopice pýřitá (*Galeopsis tetrahit*), srha říznačka (*Dactylis glomerata*), ve vlhčích partiích krabilice chlupatá (*Chaerophyllum hisutum*) a všedobr horský (*Imperatoria ostruthium*).

Druhová diverzita je výrazně vyšší než v kontrolní ploše. Díky obnažení a prosvětlení povrchu jsou zastoupeny i druhy nižšího bylinného patra, např. rožec obecný (*Cerastium holosteoides*), rozrazil rezekvítek (*Veronica chamaedrys*), r. douškolistý (*V. serpyllifolia*), pomněnka hajní (*Myosotis nemorosa*), silenka dvoudomá (*Silene dioica*) a v mokřích partiích mokryš střídavolistý (*Chrysosplenium alternifolium*).

Dílčí plocha 2

Aplikace přípravku Roundup Biaktiv (4 l/150 l), odstranění lat

Snímek č. 3

plocha: 5 × 5 m, sklon: 15°, expozice: západ, celk. pokryvnost E: 80 %, E1: 75 %, E0: 10 %

Latinský název	Český název	Pokryvnost
<i>Epilobium ciliatum</i> Rafin.	vrbovka žláznatá	2
<i>Senecio ovatus</i> (Gaertn., B. Mey. et Scherb.) Willd.	starček Fuchsův	2
<i>Urtica dioica</i> L.	kopřiva dvoudomá	2
<i>Alchemilla vulgaris</i> agg.	kontryhel obecný	1
<i>Dactylis glomerata</i> L.	srha říznačka	1

<i>Galeopsis tetrahit L.</i>	konopice polní	1
<i>Alopecurus pratensis L.</i>	psárka luční	+
<i>Crepis paludosa (L.) Moench</i>	škarda bahenní	+
<i>Chaerophyllum hirsutum L.</i>	krablice chlupatá	+
<i>Hypericum maculatum Crantz</i>	třezalka skvrnitá	+
<i>Imperatoria ostruthium L.</i>	všedobr horský	+
<i>Myosotis nemorosa Besser</i>	pomněnka hajní	+
<i>Poa trivialis L.</i>	lípnice obecná	+
<i>Ranunculus repens L.</i>	pryskyřník plazivý	+
<i>Rumex alpinus L.</i>	šťovík alpský	+
<i>Sagina procumbens L.</i>	úrazník položený	+
<i>Taraxacum sect. Ruderalia Kirschner, H. Ollgaard et Štěpánek</i>	pampeliška	+
<i>Veronica serpyllifolia L.</i>	rozrazil douškolistý	+
<i>Achillea millefolium agg.</i>	řebříček obecný	r
<i>Cerastium holosteoides Fr.</i>	rožec obecný	r
<i>Tussilago farfara L.</i>	podběl lékařský	r

Úspěšnost již jednorázové aplikace prostředku Roundup při likvidaci šťovíku alpského je patrný na fotografii dole na první pohled.

Na místě, kde sousedí kontrolní plocha s plochou ošetřenou prostředkem Roundup, je výsledek jednorázového zásahu patrný již při zběžném pohledu.

W miejscu, gdzie powierzchnia kontrolna sąsiaduje z powierzchnią, na której zastosowano środek Roundup efekt jednorazowego opryskania jest dobrze widoczny na pierwszy rzut oka.

The result is visible when you compare the untreated area with the area treated once by Roundup.

Dort, wo die Kontrollfläche an die mit dem Mittel Roundup behandelte Fläche angrenzt, ist das Ergebnis des einmaligen Eingriffs auf den ersten Blick zu erkennen.

Dyrekcja KRNAP również w 2006 roku kontynuowała program ograniczania występowania inwazyjnych nieoryginalnych z punktu widzenia geograficznego gatunków roślin. Obecnie bezkonkurencyjnie najpowszechniej występującym a tym samym dla pierwotnych roślin karkonoskich najniebezpieczniejszym konkurentem jest pod względem geograficznym nieoryginalny szczaw alpejski (*Rumex alpinus*) - roślina z typowo inwazyjną strategią rozprzestrzeniania się.

In 2006 KRNAP Administration continued in the suppressing management of invasive geographically unoriginal vegetation species. At the present the most widely spread, and therefore, the most threatening to the original Krkonoše Mountains vegetation, is alpine dock (Rumex alpines) with its invasive strategy of spreading.

Die KRNAP-Verwaltung hat auch im Jahre 2006 ihre Bemühungen um die Unterdrückung von geographisch nicht ursprünglichen Invasionspflanzenarten fortgesetzt. In der Gegenwart ist der Alpenampfer (Rumex alpinus) konkurrenzlos die weitestverbreitete und deshalb auch für die ursprünglichen Riesengebirgsbiotope bedrohlichste, geographisch nicht ursprüngliche Art mit Invasionscharakter.

Lesnický výzkum

Leśnicze prace badawcze

Forest Research

Waldforschung

Otakar Schwarz

V roce 2006 pokračoval lesnický výzkum v Krkonoších pracemi na mezinárodních projektech (ICP Forests a výzkumný úkol „Reakce horských smrkových ekosystémů na komplexní působení stresových faktorů“ v rámci projektu „Rizika destabilizace smrkových porostů vlivem antropogenní zátěže“), na českém výzkumném záměru „Stabilizace funkcí lesa v biotopech narušených antropogenní činností v měnících se podmínkách prostředí“ řešeném VÚLHM, a měřením atmosférické depozice. Kromě těchto pokračujících projektů bylo i v Krkonoších započato s řešením výzkumného úkolu VaV – SM/2/28/04 „Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky ekosystému lesa velkoplošných chráněných území“ a pro doplnění poznatků využitelných v managementu lesních ekosystémů Krkonoš i s řešením 2 studentských prací (kromě jiných) LDF MZLU v Brně (S. Lenčeš: Zhodnocení zdravotního stavu a rizik dalšího vývoje smrkových porostů v souvislosti s očekávanou globální změnou klimatu; P. Žalská: Uplatnění diferencované fyto techniky v lesních ekosystémech). Důležitou součástí lesnického výzkumu je i odborná diskuse a obhajoba získaných výsledků na vědeckých konferencích a odborných seminářích (část byla publikována – viz kapitolu „Práce týkající se Krkonoš publikované v roce 2006“).

ICP Forests

Monitoring ICP Forests provádí v Krkonoších VÚLHM Zbraslav na dvou plochách úrovně 1 (obě smrkový lesní porost: B150 Harrachov a B160 Pec pod Sněžkou – obr. 1) a na ploše úrovně 2 (B151 Mísečky – bukový porost s příměsí smrku). Zdravotní stav lesních porostů je vyjádřen jako procento ztráty (defoliace) asimilačního aparátu, u listnatých dřevin i jako procento diskolorace (barevných změn) a jako výskyt životaschopných sekundárních výhonů (epikormů). Z porovnání trendů (obr. 2, 3, 4) vyplývá, že se zdravotní stav lesních porostů na plochách ICP Forests mírně zlepšil.

Na ploše intenzivního monitoringu (úroveň 2) se kromě hodnocení zdravotního stavu stromů zjišťuje i viditelné poškození vegetace ozonem, provádějí se meteorologická měření, listové analýzy, půdní analýzy, analýzy půdní vody a je měřena atmosférická depozice a koncentrace ozonu:

- Obsah dusíku (N) v asimilačním aparátu se zvyšuje, mírně vzrostl i průměrný obsah fosforu (P), draslíku (K), snížil se průměrný obsah vápníku (Ca), přetrvává problém

s nedostatkem hořčíku (Mg) a zvýšil se průměrný obsah síry (S). Poměry obsahů ostatních živin (K, Ca, Mg) a N signalizují narušení rovnováhy výživy stromů.

- Přístupné obsahy živin (K, Ca a Mg) v minerální půdě se snížily (Ca a Mg v horizontu 0–10 cm dokonce pod hranici velmi nízkého obsahu) a obsah N v půdě se výrazně zvýšil.
- Koncentrace nitrátů v půdní vodě zachycené pod organickým horizontem se zvýšily, koncentrace síranů zůstávají vyrovnané.
- Mísečky se řadí mezi plochy nejvíce zatížené depozicí síry i dusíku. Depozice síry se snížila, depozice dusíku zvýšila.
- Zatížení ozonem bylo v roce 2006 nejvýraznější za celé sledované období (obr. 5).

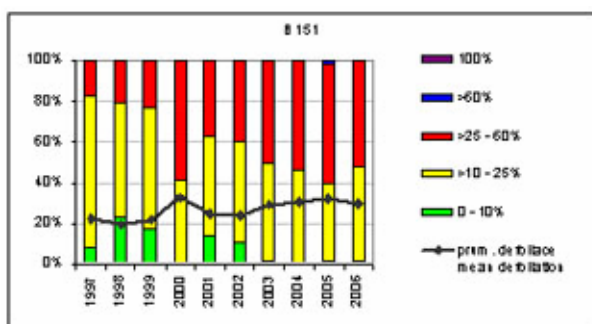

Plocha ICP Forests B160 Pec pod Sněžkou (foto VÚLHM).

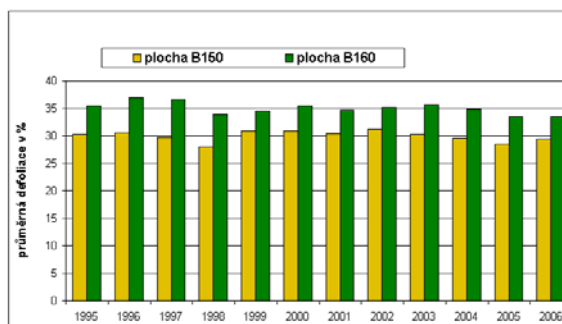
Powierzchnia ICP Forests B160 Pec pod Śnieżką (fot. VÚLHM).

ICP Forests B160 area Pec pod Sněžkou (photo VÚLHM).

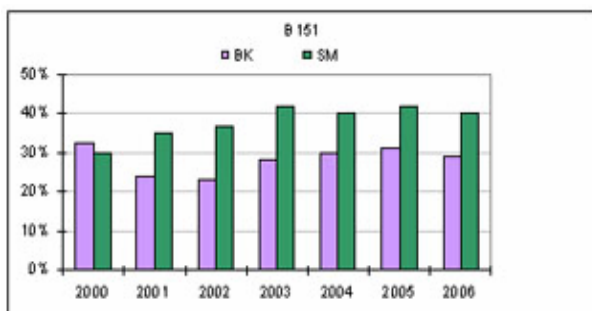
Fläche ICP Forests B160 Pec pod Sněžkou (Foto VÚLHM).

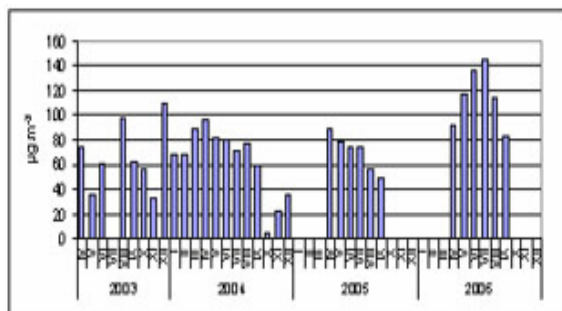
Vývoj zastoupení tříd defoliace a hodnoty průměrné defoliace na ploše B151 Mísečky (zdroj VÚLHM).

Vývoj defoliace smrkových porostů na plochách B150 Harrachov a B160 Pec pod Sněžkou (zdroj VÚLHM).

Vývoj defoliace jednotlivých dřevin na ploše B151 Mísečky (zdroj VÚLHM).

Průměrné měsíční koncentrace ozonu na lokalitě Mísečky (zdroj VÚLHM).

Reakce horských smrkových ekosystémů na komplexní působení stresových faktorů

V rámci tohoto výzkumného úkolu je v Krkonoších řešen projekt EU INCO OMRISK „Vliv a rizika antropogenního narušení půdy, koloběhu dusíku a vegetace v lesních ekosystémech“ (výzkumný tým Itálie, Velké Británie, Švédska, Ruska, ČR – UEK AV ČR a ZF JcU České Budějovice). Jeho součástí je dlouhodobý ekosystémový výzkum na pěti trvalých výzkumných plochách (TVP Mumlavská hora, Alžbětinka, Modrý důl, Slunečné údolí, Pašerácký chodníček) včetně přirozené obnovy. Poznatky o přirozené obnově byly publikovány (Vávrová, Cudlín, Šerá 2006). Bylo ověřeno, že zvýšené množství světla pronikajícího do spodních pater porostu v důsledku defoliace a rozpadu stromového patra má za následek úbytek mikrostanovišť s příznivými podmínkami pro přirozenou obnovu.

Stabilizace funkcí lesa v biotopech narušených antropogenní činností v měnících se podmínkách prostředí

Tento projekt je řešen VÚLHM VS Opočno. V roce 2006 pokračovalo šetření zdravotního stavu porostů, zalesňování extrémních holin, studium introskeletové eroze a opatření proti ní. Bylo prokázáno, že pokračovala mírná regenerace smrkových porostů (průměrná defoliace poklesla z 32 % na 30 %). Šetření dendrometrických charakteristik na jedenácti TVP v dospělých smrkových porostech po 25 letech od založení ploch však potvrdilo velice omezený výškový přírůst a soustředění přírůstu na silné jedince. Zdravotní stav i olistění smrku je ve smíšených porostech lepší než ve smrkových.

Byly také získány další významné poznatky o vlivu výběru a přípravy sadebního materiálu pro horské oblasti na jejich růst a zdravotní stav po výsadbě. Šetření ukázala, že 13 let po výsadbě mají sazenice z malých semenáčků statisticky průkazně nejvyšší celkovou výšku v porovnání se sazenicemi pěstovanými ve školce ze středních a velkých semenáčků. Tyto výsledky potvrzují genetickou kvalitu pomalu rostoucích semenáčků z horských populací smrku ztepilého a jejich adaptabilitu k nepříznivému horskému prostředí. Výškový i tloušťkový růst sadebního materiálu smrku pěstovaného ve školce intenzivní technologií (plugy) je výrazně vyšší a zdravotní stav lepší v porovnání s běžnými prostokořennými sazenicemi.

Hodnocení růstu smrků na lokalitách s introskeletovou erozí s výsadbou do jamek vyložených textilií a s přidáním zeminou ukázalo ve srovnání s kontrolní výsadbou příznivější olistění a větší výškový růst. Stromky postupně prokořeňovaly zeminu v jamkách a kořeny přebíraly stabilizační funkci textilie. Zaškrcování kořenů vláknou nebylo zaznamenáno.

Měření trendu atmosférické depozice

Na pokračování měření atmosférické depozice (zjišťována spec. el. vodivost, pH, F⁻, Cl⁻, SO₄²⁻, NO₃⁻, NH₄⁺, Na⁺, K⁺, Ca²⁺, Mg²⁺, Mn, Cd, Pb) na reprezentativních plochách v roce 2006 se Správě KRNAP nepodařilo získat grantové finanční prostředky (projekt VaV/610/8/01 byl podle plánu ukončen v roce 2005). Aby nebyla porušena kontinuální řada měření od roku 1994, pokračovala soukromá firma ve spolupráci se Správou KRNAP v projektu na vlastní náklady. Získaná data jsou nutná pro výpočet aktuálního překročení kritických zátěží síry a dusíku pro lesní ekosystémy v oblasti Krkonoš. Z výsledků měření vyplývá, že se velikost atmosférické depozice v Krkonoších v současné době od roku 2000 nesnižuje.

VaV – SM/2/28/04 Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky ekosystému lesa velkoplošných chráněných území

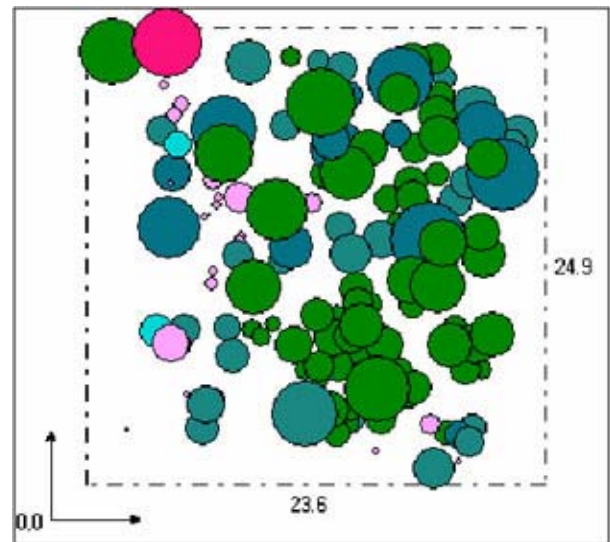
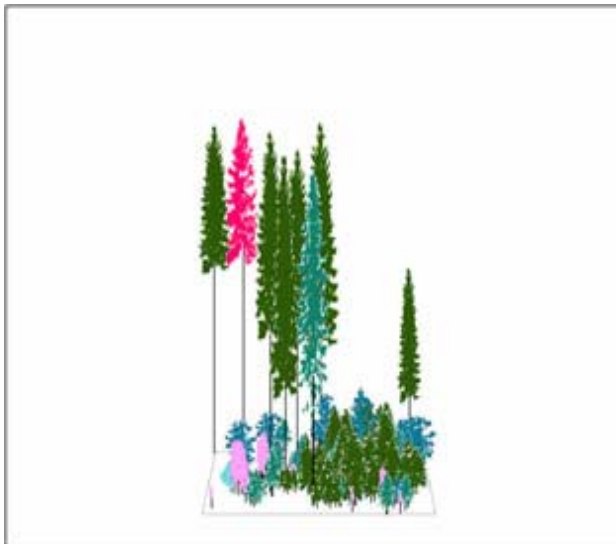
Výsledky tohoto projektu získané při modelování samovolného vývoje (vývoje bez lidských zásahů) konkrétních lesních porostů Krkonoš doplňují údaje a umožňují ověřit závěry výzkumného projektu VaV/620/06/03 „Kategorizace lesních porostů Krkonoš z hlediska jejich možnosti ponechání přirozenému vývoji jako podklad pro revizi zónace Krkonošského národního parku včetně návrhu zásad managementu“ dokončeného v roce

2005. Obrázky ukazují grafické výstupy předpokladu samovolného vývoje různověkého smíšeného lesního porostu (smrk, buk, jedle, modřín, bříza, jeřáb) v genové základně jedle bělokoré u Janských Lázní (obr. 6) a bukového porostu s vtroušeným smrkem a s virtuální podsadbou jedle (plocha 28) v oblasti Rýchor (obr. 7).

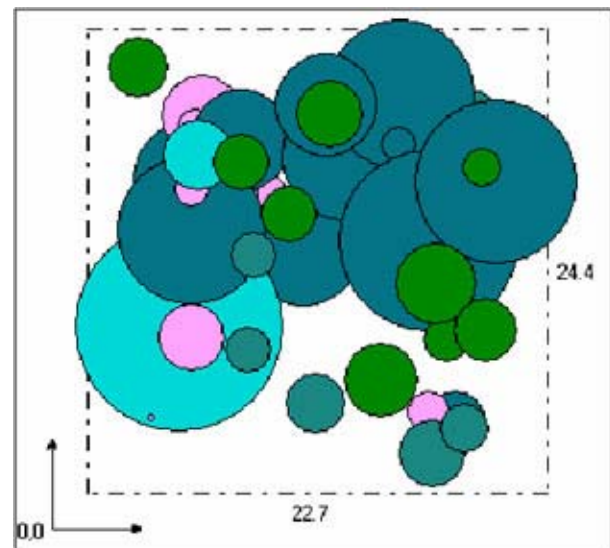
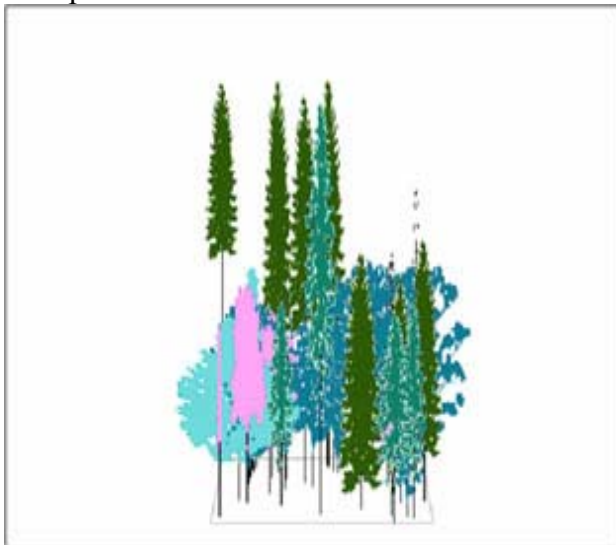
Pro modelování struktury a vývoje lesních porostů byl použit růstový model SIBYLA, který umožňuje pracovat s přirozenou obnovou a se škodami zvěří. Simulátor biodynamiky lesa SIBYLA se skládá z generátoru struktury lesa, 3-D modelu struktury lesa, kalkulačního modelu, probírkového modelu, konkurenčního modelu a přírůstového modelu pro každou z dřevin. Počátečními vstupními údaji jsou informace o jednotlivých stromech (druh dřeviny, tloušťka, výška, horizontální a vertikální pozice, výška nasazení korun, průměr korun, kvalita stromů). Grafické výstupy růstových simulací tvoří vizualizace stavu porostů ve zvolených časových periodách, numerické výstupy formou tabulek a grafů interpretují údaje o naturální produkci, nákladových a výnosových položkách a o struktuře porostů.

GZ Janské Lázně – samovývoj plocha 1:

Počáteční stav

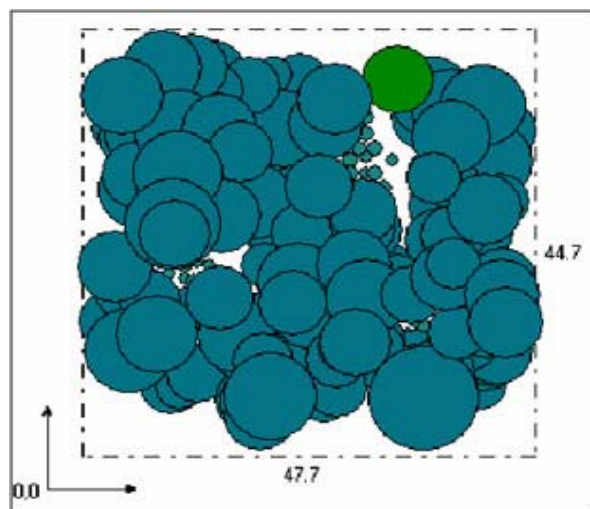
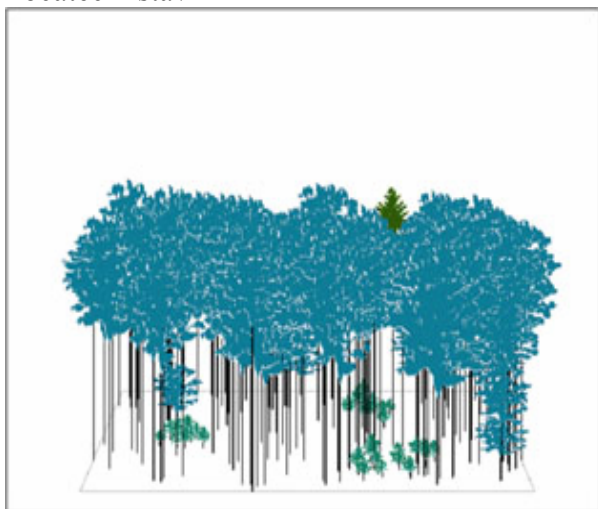

Stav po 50 letech

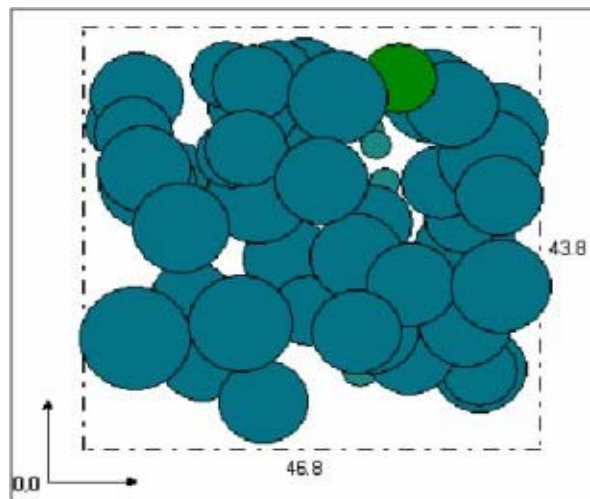
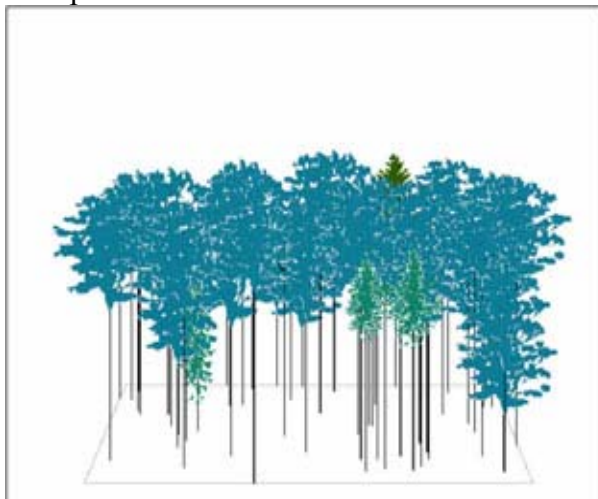

Vývoj po skupinové podsadbě jedle na Rýchorách (plocha 28):

Počáteční stav

Stav po 50 letech

W 2006 roku kontynuowano badania naukowe w Karkonoszach w ramach międzynarodowych projektów (ICP Forestus i zadanie badawcze „Reakcja górskich systemów ekologicznych świerka na kompleksowe działanie czynników stresowych” w ramach projektu „Ryzyka destabilizacji porostów świerkowych pod wpływem negatywnych wpływów wywołanych ludzką działalnością (antropopresją)”, w ramach czeskiego projektu badawczego „Stabilizacja funkcji lasu w biotopach osłabionych przez antropopresję w zmieniających się warunkach środowiska” realizowanego przez VÚLHM, kontynuowano również pomiary osadów atmosferycznych.

In 2006 forestry research continued in the Krkonoše Mountains with work on international projects (ICP Forests and research project “Reaction of Mountain Spruce Ecosystems to Overall Stress Factors” as part of the project “Risks Related to the Destabilization of Spruce Growth under the Influence of Anthropogenic Strain”). Work also continued on the Czech research project “Stabilization of Forest Functions among Biotypes Disrupted by Anthropogenic Activities in Changing Environmental Conditions”, which is carried out by VÚLHM. Moreover, the measuring of atmospheric deposit continued.

Im Jahre 2006 wurde die Waldforschung im Riesengebirge durch Mitarbeit an internationalen Projekten fortgesetzt (ICP Forests und Forschungsaufgabe „Reaktion von Gebirgsfichten-Ökosystemen auf die komplexe Einwirkung von Streßfaktoren“ im Rahmen des Projekts „Risiken einer Destabilisierung von Fichtenbeständen durch den Einfluß antropogener Belastungen“), sowie am tschechischen Forschungsvorhaben „Stabilisierung der Waldfunktion in Biotopen, die von antropogener Tätigkeit in sich verändernden Milieubedingungen gestört ist“, das von VÚLHM (Forschungsinstitut für Forstwirtschaft und Jagdwesen) realisiert wird und an Messungen der atmosphärischen Deposition.

Grant GA ČR č. 310/06/1546 – Experimentální ověření změn ve výškovém rozšíření klíštěte obecného (*Ixodes ricinus*) a rizika začleňování jím přenášených nákaz do horských ekosystémů

Grant Agencji Grantowej RCz (GA ČR) nr. 310/06/1546 –

Doświadczalnie sprawdzenie zmian w wysokościowym zasięgu występowania kleszcza postwiskowego (*Ixodes ricinus*) i ryzyko włączenia przenoszonych przez niego zaraz do górskich systemów ekologicznych

Grant GA ČR č. 310/06/1546 – Experimental Verification of Changes in Altitude Spreading of Tick (*Ixodes ricinus*) and the Risks of Transmitted Infections by It into the Mountain Ecosystems.

Zuschuß GA ČR Nr. 310/06/1546 – Experimentelle Ermittlung der Veränderungen in der Höhenverbreitung des Gemeinen Holzbocks/Schild-Zecke (*Ixodes ricinus*) und der Risiken einer Integration der von diesem übertragenen Infizierungen in die Gebirgsökosysteme

Jan Materna

Řešitel: Mgr. Jan Materna, Ph.D.

Odborný spolupracovník: Mgr. J. Harčarik

Spoluřešitelé: RNDr. Vlasta Danielová, DrSc. (Státní zdravotní ústav)

RNDr. Milan Daniel, DrSc. (Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví)

Doba řešení: 2006–2008

Tento projekt navazuje na čtyřleté (2002–2005) sledování aktuálního výškového rozšíření klíštěte obecného (*Ixodes ricinus*) na území Krkonoš, na němž se podílela Správa KRNAP v úzké spolupráci se Státním zdravotním ústavem (podrobněji viz Materna 2002, 2006).

Na území ČR byla horní výšková hranice rozšíření klíštěte stanovena na základě dlouhodobých terénních sledování mezi 700 až 800 m n. m., přestože hostitelé i vhodná prostředí pro klíště se vyskytovala i nad touto hranicí. Experimentálně tuto hranici potvrdil

a zdůvodnil Daniel a kol. (1988) na základě dlouhodobého terénního pokusu (1981–1983) uskutečněného právě v Krkonoších. V tomto pokusu byla ve vhodných prostředích přímo vysazena jednotlivá stadia klíštěte v klíčcích na pěti lokalitách s různou nadmořskou výškou (630, 900, 1 150, 1 400 a 1 550 m n. m.) a bylo sledováno jejich přežívání a vývoj. Na každé lokalitě byly zároveň podrobně sledovány i klimatické a mikroklimatické podmínky. Výsledky pokusu ukázaly, že klíšťata se na počátku 80. let mohla úspěšně vyvíjet pouze na nejnižše položené lokalitě. Na výše položených lokalitách nepříznivé klimatické podmínky (především nízká teplota) vývoj klíštěte neumožňovaly. (Sama nadmořská výška není tedy vlastním faktorem limitujícím výškové rozšíření klíštěte, tím jsou mikroklimatické podmínky na daném stanovišti, především teplota. Průměrná roční teplota však klesá se vzrůstající nadmořskou výškou – v našich podmínkách přibližně o 0,6 °C na každých 100 výškových metrech, a proto je pro zjednodušení možné vztahovat rozšíření klíštěte přímo k nadmořské výšce.) Tento pokus dále potvrdil, že nasátá stadia, zanesená nad hranici 700–800 m n. m. například jelení zvěří, zde v té době sice mohla nějakou dobu přežít, nikdy tu však nebyla schopna dokončit celý svůj vývojový cyklus a dát zde vznik nové místní populaci. Vlivem nízkých teplot po větší část roku a nepříznivých vlhkostních podmínek nad touto hranicí došlo k vyčerpání jejich energetických zásob dříve, než jednotlivá stadia stačila dokončit svůj vývoj. Tato hranice byla považována i za horní hranici možné infekce původci klíšťové encefalitidy a dalších onemocnění přenášených klíšťaty.

Dosavadní výsledky sledování výškového rozšíření klíštěte v Krkonoších však ukázaly, že horní hranice jeho výskytu se z původních 700–800 m n. m. posunula na současných 1 250–1 300 m, tedy až k horní hranici lesa. Opakované nálezy klíštěte z poloh u horní hranice lesa svědčí o tom, že i v těchto vysokých polohách je klíště na vhodných místech schopno dokončit celý svůj vývojový cyklus a dát zde vznik nové místní populaci. Dále bylo prokázáno, že spolu s rozšiřováním klíštěte dochází i k šíření původců lymské borreliózy a klíšťové encefalitidy do vyšších poloh Krkonoš. Bakterie *Borrelia burgdorferi*, původce lymské borreliózy, byla prokázána z klíšťat pocházejících z 990–1 100 m n. m. (Danielová a kol., 2006).

Až dojde k těsnějšímu začlenění klíšťat a původců jím přenášených onemocnění do místních horských ekosystémů, je vysoce pravděpodobné, že riziko výskytu nálezů přenášených klíšťat ve vyšších horských polohách v blízké budoucnosti ještě vzroste. Je tedy důležité tento proces i nadále sledovat. Proto byl podán ke Grantové agentuře ČR návrh grantového projektu, který by finančně zabezpečil pokračování dosavadních výzkumných aktivit v tomto směru.

Cíle projektu:

1. Zopakovat výše uvedený terénní pokus Daniela a jeho spolupracovníků (1988) a na základě jeho výsledků:
 - 1.1 posoudit změny ve výškovém rozšíření klíštěte a možnosti jeho přežívání ve vyšších polohách v současnosti
 - 1.2 stanovit aktuální maximální nadmořskou výšku, v jejíž podmínkách je klíště schopno zdárně dokončit celý svůj vývojový cyklus a dát zde vznik nové místní populaci
2. Rozšířit existující řadu dat z let 2002–2005 monitorujících početnost a sezonní dynamiku klíšťat na dvou výškových transektech ve středních a východních Krkonoších (620–1 270 m a 600–1 020 m n. m.). Na jejím základě analyzovat dlouhodobé trendy aktivity a početnosti klíštěte v různých nadmořských výškách
3. Na základě laboratorních vyšetření získaného materiálu klíšťat vyhodnotit výškové rozšíření původců klíšťové encefalitidy a lymské borreliózy, dynamiku infikovanosti

- klíšťat původci obou onemocnění a stanovit možné riziko lidské infekce v různých nadmořských výškách
4. Pokusit se analyzovat, změny kterých klimatických faktorů měly z hlediska ekologických nároků klíštěte klíčový vliv na jeho šíření do vyšších poloh a pokusit se stanovit přibližný začátek tohoto procesu
 5. Na základě syntézy výsledků výše uvedených dílčích cílů pak definovat a vyhodnotit podmínky, jejichž vlivem došlo ke zřetelnému posunu horní hranice rozšíření klíštěte obecného v Krkonoších a následně i původců jím přenášených nákaz a analyzovat epidemiologická rizika z toho vyplývající

Význam projektu:

Projekt umožní objasnit příčiny změny výškového rozšíření během posledních dvou desetiletí a stanovit současnou mezní hranici jeho výškového rozšíření ve střední Evropě. Jeho výsledky budou složité jako podklady pro stanovení možného rizika napadení klíštětem ve vyšších horských polohách a pro vymezení oblastí, které v nedávné době byly či ještě v blízké době budou osídleny klíštětem. Zároveň umožní stanovit riziko výskytu původců klíšťové encefalitidy a lymfské borreliózy v horských oblastech střední Evropy, které jsou intenzivně využívány k rekreaci.

Z pohledu přímého přínosu pro ochranu přírody projekt umožní mimo jiné podrobně analyzovat dlouhodobá klimatologická data z Krkonoš a posoudit intenzitu změn klimatu na tomto území během uplynulých pěti desetiletí.

Stručný rozbor řešení a výsledky projektu v prvním roce řešení:

Práce na projektu v roce 2006 probíhaly ve čtyřech okruzích:

- Terénní experiment sledující přežívání a možnost vývoje klíštěte v různých nadmořských výškách

V průběhu dubna a května 2006 byl založen výše zmíněný terénní experiment. Celkem bylo vytyčeno 10 experimentálních ploch na výškovém transektu 600–1 550 m n. m. (Vrchlabí – Luční hora). Jednotlivé plochy byly vybrány tak, aby měly vždy jižní orientaci, zahrnovaly rozhraní mezi loukou a lesem a byly od sebe vzdálené cca 100 výškových metrů. V rámci každé experimentální plochy byla zvolena tři opakování. V každém ze 30 opakování bylo na konci května vysazeno v experimentálních klíčcích 25 nasátých larev, 35 hladových a 25 nasátých nymf, 10 hladových samců, 10 hladových a 5 nasátých samic. Každá experimentální plocha byla osazena jednou automatickou stanicí pro měření přízemní teploty a relativní vzdušné vlhkosti (výrobce EMS Brno). Mimo to byla na každé liché lokalitě u každého ze tří opakování instalována čidla pro měření teploty uvnitř klíček a v okolní půdě. Přežívání nenasátých stadií bylo kontrolováno v pravidelných měsíčních intervalech, vývoj nasátých stadií a vajíček pak ve dvoutýdenních intervalech od června do konce listopadu.

Již výsledky za první rok plně potvrdily skutečnost, že jak délka embryonálního vývoje, tak délka metamorfózy larev i nymf klíštěte roste se stoupající nadmořskou výškou a tedy zhoršujícími se klimatickými podmínkami. Velmi pozoruhodná je zjištěná maximální hranice úspěšného vývoje jednotlivých stadií jako nutné podmínky pro vytvoření stabilních populací klíštěte. Dosavadní výsledky ukázaly, že do nadmořské výšky 1 150 m došlo k úspěšné metamorfóze u naprosté většiny vysazených nasátých stadií, a to nejpozději do poloviny října, kdy většinou končí

období „babího léta“ a tedy i příznivé podmínky pro vývoj v těchto polohách. Letošní velmi teplý průběh počasí v druhé polovině října a listopadu však naznačil, že za takto výjimečně teplotně nadprůměrných podzimních období může dojít k úspěšnému vývoji až při hranici 1 250 – 1 350 m n. m. Tato experimentálně stanovená hranice tedy téměř přesně koresponduje s dosavadními výsledky pětiletého vlajkování klíšťat na stejném výškovém transektu, kdy byla klíšťata opakovaně a relativně čteně nacházena do nadmořské výšky 1 100 m, zatímco jejich nálezy v rozmezí 1 100–1 300 m byly pouze ojedinělé. Na základě srovnání s výsledky obdobného experimentu uskutečněného před 25 lety dr. Danielem a spolupracovníky byl tak experimentálně potvrzen posun výškové hranice rozšíření klíštěte z původních 700–800 m na současných 1 200–1 300 m n. m.

- Monitoring hostitele hledajících klíšťat pomocí vlajkování v různých nadmořských výškách
Na dvou výškových transektech, jednom ve středních Krkonoších (stejném jako v případě experimentu) a druhém ve východních Krkonoších (600–1 020 m n. m.) byl ve třech časových obdobích (první dvě dekády června, července a září) uskutečněn sběr klíšťat na vlajku podobně jako v předchozích letech. Jeho výsledky shrnuje tabulka 1. Velmi cenný je především nález několika desítek larev, relativně velkého množství nymf a dvou dospělců v rozpětí 1 000–1 100 m n. m., který svědčí o stabilitě a vitalitě populací klíštěte v těchto polohách a jejich prohlubujícím se etablování v místních horských ekosystémech.

Tab. 1. Výsledky sběru klíšťat *I. ricinus* na vlajku na dvou výškových transektech v Krkonoších v roce 2006

nadm. výška (m n. m.)	celková doba vlajkování (hodin)	počet navlajkovovaných			
		larev	nymf	samic	samců
600–620	8,3	90	439	7	4
700–760	7,7	323	232	3	2
780–800	6,3	50	159	5	5
870–930	8,9	88	108	0	3
960–1 100	21,7	57	70	1	2
1 160–1 270	15,5	0	0	0	0

- Laboratorní vyšetření hostitele hledajících klíšťat na původce klíšťové encefalidity a lymfské borreliózy
Vzhledem k velké pracnosti a značné časové náročnosti vyšetření klíšťat na přítomnost viru KE a bakterie *Borrelia sp.* budou výsledky vyšetření k dispozici až v průběhu druhého roku řešení projektu.
- Analýza možných příčin posunu horní výškové hranice rozšíření klíštěte
Jak ukázala studie zadaná ČHMÚ, klimatické podmínky se v období let 1961–2005 se v prostoru Krkonoš systematicky měnily. Platí to zejména o charakteristikách vázaných na teplotu vzduchu, kde je převážně zaznamenán výrazný a statisticky významný růst hodnot (průměrné teploty, počty dní s určitou prahovou teplotou). Navíc tento růst se výrazně projevoval především na jaře a v létě, tedy období klíčové pro vyhledávání hostitele a vývoj klíštěte, zatímco na podzim a v zimě byly dlouhodobé změny výrazně menší. Např. v 1 000 m n. m. se růst teploty projevuje

zvýšením průměrné roční teploty ve sledovaném období o cca 1,3–1,4 °C, ale v období od května do srpna zvýšení průměrné měsíční teploty dosahuje dokonce 2–3,5 °C. Vzhledem k tomu, že průměrný vertikální gradient teploty je v letním období kolem 0,6 °C/100 m, odpovídá systematická změna teploty o 2 °C změně nadmořské výšky přibližně o 300–350 m, změna teploty o 3,5 °C pak odpovídá změně nadmořské výšky o cca 550–600 m. Tyto změny teplotních podmínek plně korespondují s jak empiricky, tak experimentálně prokázaným posunem horní hranice rozšíření klíštěte o 300–400 výškových metrů.

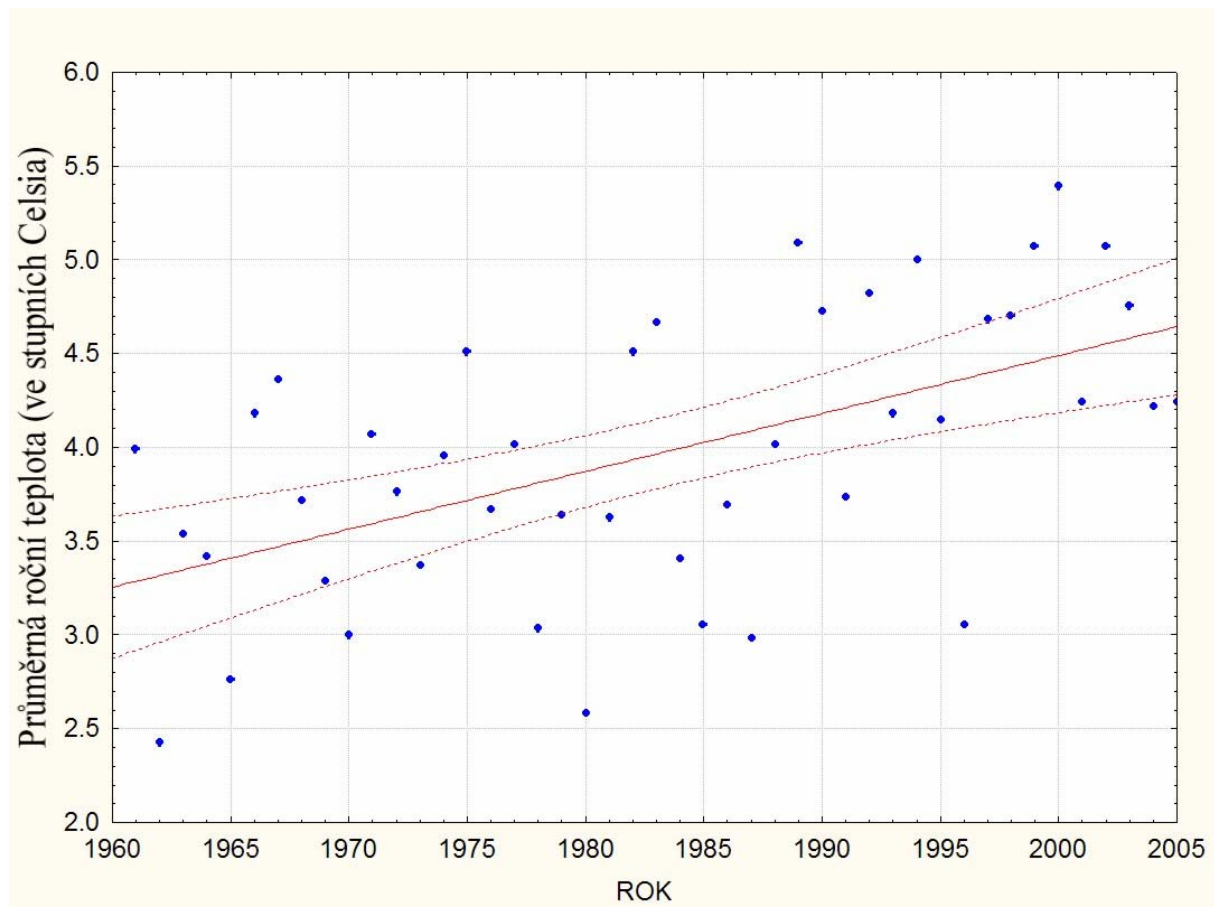
Citovaná literatura:

Daniel, M., Černý, V., Albrecht, V., Honzáková, E., 1988. Mikroklima v různé nadmořské výšce Krkonoš a jeho vliv na existenci klíštěte *Ixodes ricinus* (L.). Opera Corcontica 25, 76 – 10.

Materna, J., 2002. Sledování výškového rozšíření klíštěte obecného na území KRNAP. Ročenka Správy KRNAP 2002, 62 – 64.

Materna, J., 2005. Zhodnocení výsledků sledování výškového rozšíření klíštěte obecného (*Ixodes ricinus*) a původců jím přenášených onemocnění na území Krkonoš v letech 2002 – 2005, 79 – 81.

Danielová, V., Rudenko, N., Daniel, M., Holubová, J., Materna, J., Golovchenko, M., Schwarzová, L., 2006. Extension of the *Ixodes ricinus* ticks and agents of tick-borne diseases to mountain areas in the Czech Republic. International Journal of Medical Microbiology 296 (S1), 48 – 53.

Odhad vývoje průměrných ročních teplot vzduchu v Krkonoších v nadmořské výšce 1 000 m n. m., získaný pomocí lineární regrese dlouhodobých dat z 5 krkonošských klimatologických

stanic. Plná čára znázorňuje lineární trend, obě čárkované čáry vymezují 95 % regresní pás (Orig. L. Metelka, S. Kriegrová, ČHMÚ)

Na obszarze Czech ustalona została górna granica wysokości występowania kleszcza na podstawie długotrwałych obserwacji prowadzonych w terenie na wysokości 700–800 m n. p. m. pomimo tego, że odpowiednie warunki oraz nosiciele występowały i nad tą granicą. Dotychczasowe wyniki obserwacji wysokościowego rozprzestrzenienia się kleszcza w Karkonoszach ukazały jednak, że granica górna jego występowania przesunęła się z pierwotnej wysokości 700–800 m n. p. m. na obecnych 1 250–1 300 m n. p. m., czyli aż na górną granicę występowania lasu. Powtarzające się przypadki znalezienia kleszczy w strefie górnej granicy lasu świadczą o tym, że i w warunkach panujących na tak wysoko położonych miejscach kleszcz jest zdolny w dogodnych miejscach dokończyć cały swój cykl rozwojowy i założyć nową lokalną populację. Udowodniono również, że razem z rozszerzaniem obszaru występowania kleszczy ma również miejsce rozszerzanie występowania sprawcy chorób boreliozy (choroby z Lyme) i kleszczowego zapalenia mózgu w wyższych partiach Karkonoszy.

An altitude limit for the presence of ticks was set on the basis of long term monitoring to be between 700 and 800 meters above the sea level in the Czech Republic, even though hosts and suitable environment were available above this height. Contemporary results of monitoring the presence of tick in higher altitudes have shown us that the limit has moved from 700 to 800 meter up to 1 250 to 1 300 meters above the sea level, which is also where the forest line ends. Repeated finding of ticks in altitudes where the forest ends tells us that even in these heights a tick is able to finish its whole development cycle at suitable locations, and to start a whole new population there. Furthermore, it has been proven that along with the spreading of tick the source of lyme borreliosis and tick-borne encephalitis also spreads into the higher areas of the Krkonoše Mountains.

Auf dem Gebiet der ČR wurde die Obergrenze der Verbreitung der Schild-Zecke (Holzbock) aufgrund langjähriger Beobachtungen im Terrain auf 700 bis 800 m ü. dM. festgelegt, obwohl geeignete Wirte und auch Lebensräume auch oberhalb dieser Grenze vorhanden waren. Die bisherigen Ergebnisse dieser Beobachtungen der Höhenverbreitung der Schild-Zecke im Riesengebirge zeigten jedoch, daß sich die Obergrenze seines Vorkommens von ursprünglichen 700–800 m ü. dM. auf 1 250–1 300 m in der Gegenwart, d. h. bis zur oberen Waldgrenze verschoben hat. Wiederholte Funde von Zecken in Lagen an der oberen Waldgrenze zeugen davon, daß die Zecke auch an solch hohen Orten imstande ist, an dazu geeigneten Orten ihren Entwicklungszyklus zu beenden und neue örtliche Populationen entstehen zu lassen. Des Weiteren wurde nachgewiesen, daß es zusammen mit der Verbreitung der Zecke in den höheren Lagen des Riesengebirges auch zur Verbreitung der Lyme-Borreliose und der Frühsommer-Meningoenzephalitis nach Zeckenbissen kommt.

6. INFORMATIKA A GIS

Informatyka a GIS

Information and GIS

Informatik und GIS (Geografisches Informationssystem)

Spisová služba v systému e-spis

Służba rejestracyjna w systemie e-spis

Document Service with the E-Record System

Schriftgutverwaltung im System „E-Akte“

Zdeněk Fajfr

Cíle a požadavky

Úkolem projektu bylo nasazení jednotného systému, který by zajistil vedení spisové služby v souladu s platnou legislativou a postihl celý životní cyklus dokumentů od jejich vzniku až po jejich vyřazení v rámci skartačního řízení.

Cílem bylo nasadit takový elektronický systém spisové služby, který by usnadnil a zefektivnil práci s dokumenty v rámci celé organizace. Systém by měl zajistit jednoznačnou, průkaznou a pokud možno jednoduchou centrální evidenci vlastních a doručených dokumentů v podmínkách organizace, která má řadu detašovaných pracovišť. Důležitým požadavkem byla rovněž možnost snadného a rychlého vyhledávání dokumentů.

Při výběru řešení byl z technologického hlediska požadován systém dostatečně robustní a flexibilní, založený pokud možno na otevřených standardech, který by umožňoval bezproblémovou integraci s dalšími našimi systémy. Dalším podstatným kritériem byla existence plně funkčního tenkého webového klienta.

Po krátkém průzkumu trhu zvolila Správa KRNAP systém e-spis od firmy EXPRIT, s. r. o. (nyní ICZ, a. s.), které nejlépe vyhovoval všem daným vstupním podmínkám a požadavkům (funkčním, technologickým i cenovým).

Průběh implementace

Primárním předpokladem úspěšného nasazení systému bylo komplexní přepracování zastaralého a nevyhovujícího Spisového a skartačního řádu organizace. Implementace systému probíhala od září do prosince roku 2005 a zahrnovala kromě instalace a konfigurace vlastního systému e-spis rovněž instalaci a konfiguraci elektronické podatelny, zprovoznění skeneru a tiskárny čárových kódů na podatelně, sérii uživatelských školení a zhruba měsíční pilotní provoz. Počátkem r. 2006 byl systém e-spis převeden do řádného provozu.

Vyhodnocení

Po překonání počátečních obtíží se potvrdilo, že volba byla správná. Systém se díky použitým technologiím ukázal být velmi výkonným a stabilním a zároveň je z uživatelského hlediska dostatečně jednoduchý a relativně snadno ovladatelný. Díky použité technologii (třívrstvá architektura, tenký webový klient) je práce se systémem bezproblémová i pro detašovaná pracoviště s nepřilíh kvalitním síťovým připojením. Uživatelská podpora smluvně dojednaná s dodavatelem je na velmi dobré úrovni, průběžně zjišťované problémy jsou řešeny flexibilně, mimo jiné prostřednictvím vzdáleného přístupu dodavatele do systému. Produkce opravných balíčků a nových verzí je dostatečně častá

(cca 4× ročně nová verze). Přibližně 1× ročně je využívána možnost dodatečného (specializovaného) proškolení uživatelů odbornou lektorkou.

Systém e-spis pro vedení centrální elektronické spisové služby zvolily rovněž ostatní tři národní parky (NP Šumava, NP Podyjí a NP České Švýcarsko).

Plán rozvoje

Bylo zvažováno nasazení modulu Smlouvy pro evidenci a správu smluv a objednávek. Po uvedení systému SOS (HA-SOFT) však Správa od tohoto záměru ustoupila. V průběhu roku 2007 se počítá se zakoupením modulu Registratury pro tvorbu strukturovaných pohledů (registratur) na objekty spisové služby (dokumenty, spisy). Ve výhledovém plánu je pořízení specializovaného modulu pro integraci se systémem ISKN (Informační systém katastru nemovitostí) – možnost lokalizace objektů ve spisové službě na katastrální jednotky (KÚ, obce, čísla popisná, parcely).

Celem projektu e-spis bylo wprowadzenie jednolitego systemu pozwalającego na prowadzenie dokumentacji akt zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi obejmującego cały cykl obiegu dokumentów od ich powstania aż po ich usunięcie zgodnie z procedurą wyłączenia dokumentów.

The goal of the E-records project was to have a unified system that would ensure the management of document service in compliance with valid legislation, and a system that would encompass the whole document cycle from its formation to its shredding phase.

Aufgabe des Projektes e-Akte ist die Verwendung eines einheitlichen Systems, das die Schriftgutverwaltung im Einklang mit der gültigen Gesetzgebung sicher stellen und den gesamten Lebenszyklus der Dokumente ab ihrer Entstehung bis zu ihrer Aussonderung im Rahmen der Aktenvernichtung erfaßt.

Metadatové systémy na Správě KRNAP

Systemy meta-danych w Dyrekcji KRNAP

Metadata System in the Krkonoše Mountains National Park

Administration

Metadaten-Systeme in der KRNAP-Verwaltung

Tomáš Lhota

Abstrakt

Budování metainformačního systému na Správě KRNAP má dlouhou historii. Vedle tvorby a správy geografických dat existovala rovněž potřeba náležité dokumentace. V minulosti byly pro tvorbu metadat prostorových dat používány standardní kancelářské aplikace (MS Excel, MS Access). V nedávné době byl implementován moderní metainformační systém (katalog) MICKA. MICKA vyhovuje nejnovějšímu standardu prostorových metadat ISO 19115 a rovněž obsahuje řadu prvků, které z této aplikace činí velmi dobré řešení pro správu nejen prostorových metadat.

Úvod

Dokumentace v GIS systému nabývá stále většího významu s rostoucím objemem dat a výměnou mezi jednotlivými systémy (interoperabilita). V roce 2004 byla stávající norma pro popis prostorových dat založená na standardech CEN (ze které u nás vycházel i starší systém MIDAS) nahrazena normou ISO 19115, která je tak závazná nejen pro naši republiku, ale je metadatovým standardem i v rámci evropských systémů, např. INSPIRE.

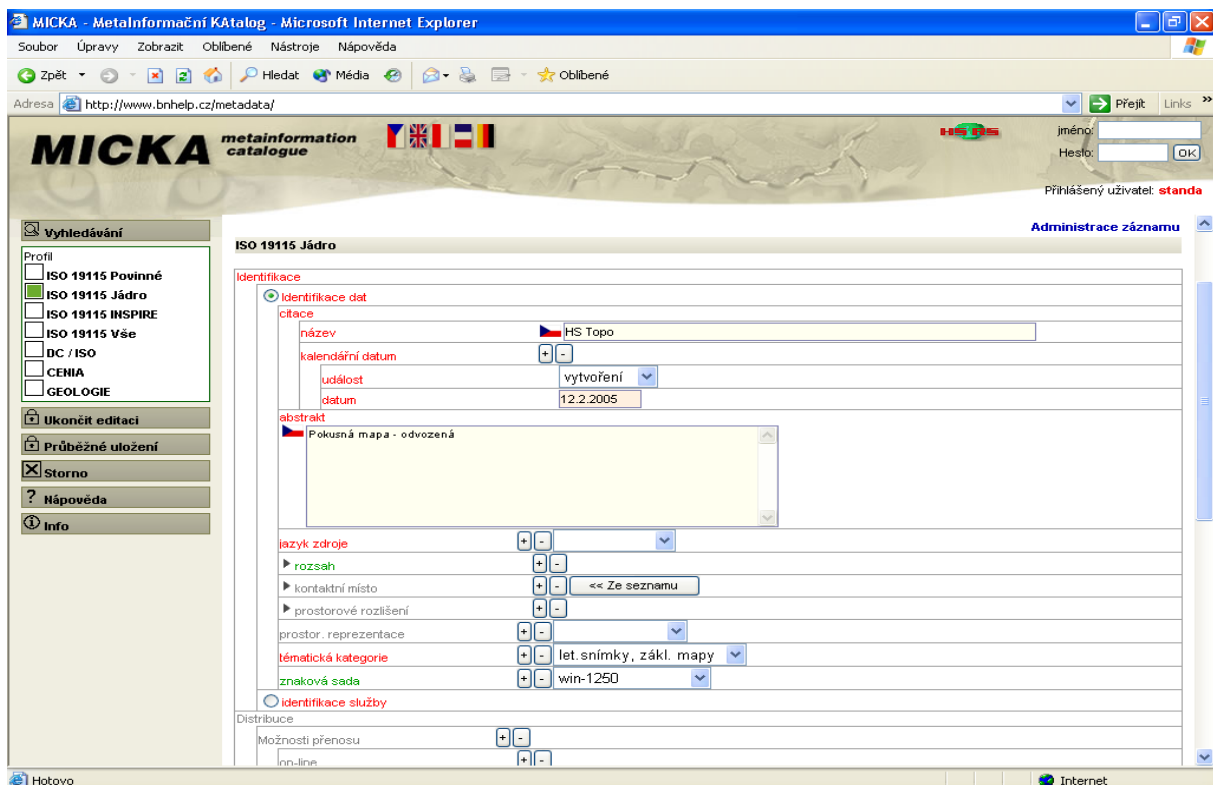
Metainformační systém je aplikace navržena pro sofistikovanou správu (tvorbu, údržbu, distribuci) metadatových záznamů.

Otázka prostorových metadat je na Správě KRNAP poměrně starou záležitostí. Její historie sahá k samým počátkům používání geografických informačních systémů (GIS) na Správě v začátku 90. let. Je zřejmé, že vývoj GIS technologií společně s prudce narůstajícím objemem prostorových datových sad vyústil v potřebu lepší dokumentace těchto datových sad.

První pokusy byly založeny na jednoduchých řešeních využívajících běžně dostupný software jako MS Excel. Nicméně první skutečně použitelná aplikace pro tvorbu, správu a distribuci metadatových záznamů byla vyvinuta v prostředí MS Access a byla nazvána Gisinfo. Tato aplikace však postrádala některé důležité vlastnosti a funkce. Mezi tyto nedostatky patří hlavně nekompatibilita s jinými podobnými systémy, popis dat nestandardizovaným způsobem, nemožnost online editace záznamů v prostředí Internetu. Především z těchto důvodů bylo rozhodnuto zavést nové, efektivnější a standardizované řešení pro správu prostorových (ale i jiných) dat.

Metainformační katalog MICKA

V průběhu r. 2005 odd. informatiky zahájilo realizaci internetového mapového severu. Společně s tím se nabízela možnost vyřešit problém se zastaralým metainformačním systémem. Po krátkém průzkumu trhu v této oblasti byla oslovena společnost Help Service – Remote Sensing, s. r. o., (<http://www.bnhelp.cz>) s žádostí o přípravu a implementaci integrovaného mapového serveru a online metainformačního systému. Metadatová součást nabídnutého řešení se nazývá Metainformační katalog MICKA.

Editační modul systému MICKA
Modul edytacyjny systemu MICKA

MicKA system editing module.
Bearbeitungsmodul des MicKA-Systems

Základní vlastnosti systému MicKA

- V současné době jsou v systému MicKA implementovány tyto standardy:
 - ISO 19115 (metadata datových sad) – plný standard
 - ISO 19119 (metadata služeb) – podmnožina elementů důležitých k popisu služby
 - ISO 19110 (Feature catalogue) – podmnožina elementů potřebných k základnímu popisu Features (atributy, domény)
 - ISO 15836 (Dublin Core metadata)
 - webové služby OGC (WMS, WFS, časem přibudou další) – metadata služby (GetCapabilities) jsou přímo načtena do systému. V další verzi bude podporován harvesting

• Webová katalogová služba dle specifikace Open Geospatial konsorcia
Katalogová služba dle OGC CS-W je implementována v nezávislém modulu PHP. Modul pracuje pouze v synchronním režimu, asynchronní režim se připravuje v příští verzi systému.

- Vícejazyčné prostředí

Multilingualita je podporována jak pro uživatelské rozhraní, tak pro vlastní metadata. V současné době je implementována čeština, angličtina a částečně polština. Další jazyky je možno přidat jednoduše vložím odpovídajících termínů do databáze.

- Kontextová nápověda při vyplňování metadatových položek
- Rozšiřitelnost metadat o další uživatelské položky pomocí konfiguračního programu
- Integrace s mapovými aplikacemi
- Webové prostředí pro pořizování a údržbu metadat
- Dotazovací stránka nabízí fulltextové vyhledávání nebo podle určitých kritérií včetně prostorového rozsahu (daných obdélníkem v zeměpisných souřadnicích výběrem z mapy)
- Importy metadat do systému MicKA:
 - z XML formátu dle normy ISO 19139
 - z programu ArcCatalog (ESRI)
 - import/export dat a katalogové služby jsou řešené pomocí XSL šablon, čímž je umožněno na platformě nezávislé rozhraní
- Způsoby zobrazení metadat:
 - v podobě HTML stránky
 - XML dle normy ISO 19139
- Moduly (všechny pracují v prostředí intranetu/internetu) systému MicKA:
 - aplikace pro koncového uživatele (vyhledávání metadat a jejich zobrazení)
 - editační modul (pořizování a správa metadat, importy, exporty)
 - správcovský modul (správa uživatelů, zadávání metadatových položek či dalších standardů)

- webová katalogová služba

Koncept práce s prostorovými daty v systému MICKA:

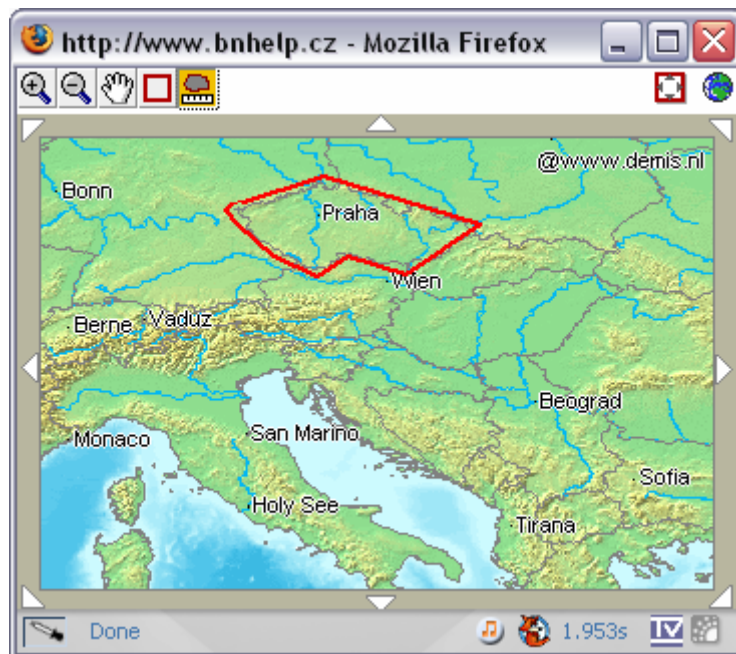
Prostorový rozsah metadat je důležitým údajem pro prostorové vyhledávání. ISO norma umožňuje zadat prostorový rozsah pomocí

- přímé prostorové lokalizace (buď ohraničujícího obdélníku nebo ohraničujícího polygonu)
- nepřímé prostorové lokalizace (identifikátorem daného území a odkazem na autoritu poskytující tyto identifikátory)

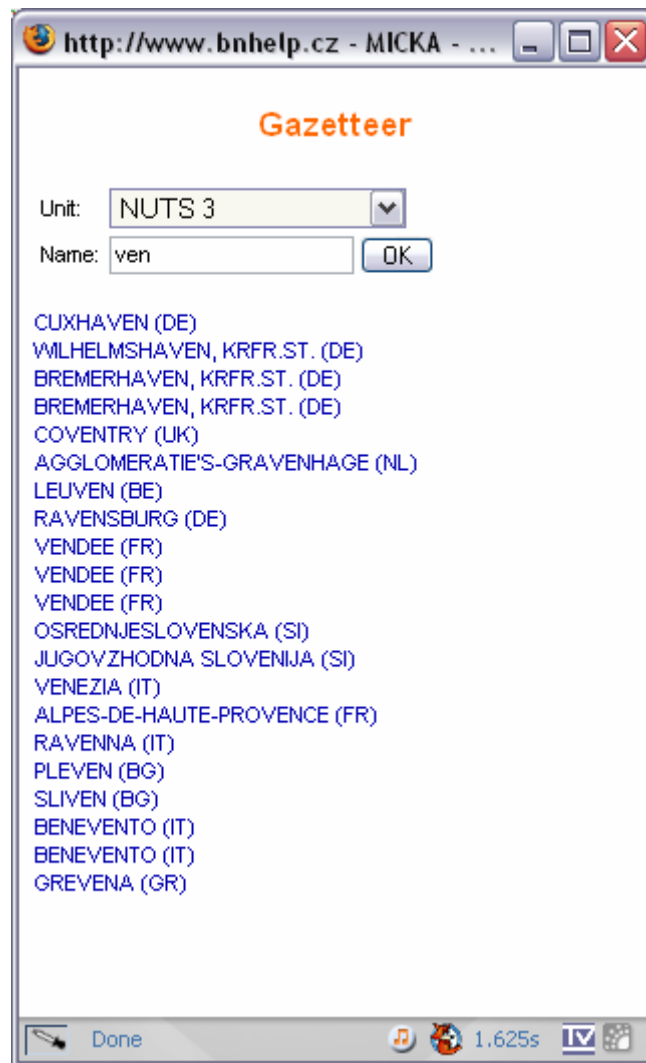
Kromě toho je možný obecný popis prostorového rozsahu ve formou textu.

I když jsou v systému MICKA umožněny všechny tyto možnosti, preferovanou volbou je vlastní uložení metadat ve formě přímé prostorové lokalizace. Nepřímá prostorová lokalizace (např. správní hranice) se může měnit v čase a v systému by bylo obtížné vyhledávat zároveň metadata zadaná pomocí přímých a nepřímých prostorových lokalizací.

Přístup pomocí nepřímé prostorové lokalizace je vyřešen připojením vnějších geografických rejstříků (gazetteerů) ve formě WFS a následným převodem vybraných prostorových prvků z těchto gazetteerů na souřadnice. V systému je pak možné konfigurovat, jaké rejstříky budou připojeny. Je to umožněno jak na straně vyhledávání, tak pořizování dat, takže vlastní vyhledávání se děje výlučně pomocí souřadnic.

Výběr prostorového rozsahu z mapy.
 Wybór przestrzennego zakresu mapy.
 Choosing the map's spatial range.
 Wahl des Raumbezugs auf der Karte.

Výběr rozsahu pomocí gazetteeru
Wybór zakresu przy pomocy gazetteera.
Choosing the range with the help of gazetteer.
Auswahl des Raumbezugs mit Hilfe von Gazetteer (Ortsregister).

Katalogové služby

MICKA podporuje normu Catalogue service 2.0.1 profil „Catalogue service for web“ (CS-W) Open Geospatial konsorcia. Podporovány jsou jak profil OGCORE (Dublin Core položky) tak i ISO 19139. Jako dotazovací jazyk je podporován OGC Filter 1.0, na implementaci CQL se pracuje. Formát dotazu je v současné době POST, dotazování prostřednictvím GET a SOAP se připravuje.

Služba již byla testována úspěšně i proti metainformačnímu systému Geonetwork, kde se podařilo připojit katalogový server Geonetwork a provádět výběry a zobrazení různých metadatových profilů z tohoto serveru v klientu MICKA. Geonetwork v současné verzi disponuje pouze testovacím desktopovým klientem. (Klientská část ve webovské verzi Geonetwork nebude podporována.) Do tohoto klienta se metadata ze systému MICKA podařilo načíst též. Do konce roku 2006 by měla být zprovozněna možnost „harvesting“.

MICKA Catalog Client

Full text:

Keywords:

Resource type: Both Data and Services

Metadata language: All

Metadata schema: ISO 19139

Element set name: summary

Use comma (",") as AND operator in text fields

BBOX:

Debug level

Help Service

records matched: 1 returned: 1

[WMS Ilasa imagery](#)

WMS Server maintained by JPL, worldwide satellite imagery. |

Geonetwork VSB

records matched: 2 returned: 2

[Hydrological basins in Africa \(SAMPLE DATA\)](#)

Major hydrological basins and their sub-basins. This dataset divides the African continent according to its hydrological characteristics. The dataset consists of the following information: - numerical code and name of the major basin (MAJ_BAS and MAJ_NAME); - area of the major basin in square km (MAJ_AREA); - numerical code and name of the sub-basin (SUB_BAS and SUB_NAME); - area of the sub-basin in square km (SUB_AREA); - numerical code of the sub-basin towards which the sub-basin flows (TO_SUBBAS) (the codes -888 and -999 have been assigned respectively to internal sub-basins and to sub-basins draining into the sea) |

Zobrazení dat Geonetwork v klientu MICKA
 Wyobrażenie danych Geonetwork w kliencie MICKA.
 Display of Geonetwork data in the MICKA system.
 Darstellung der Geonetwork-Daten im Klient MICKA.

Závěr

Systém MICKA je v současné době plně funkční a postupně probíhá jeho naplňování metadatovými záznamy. Jak již bylo zmíněno výše, MICKA svou podstatou nemusí být nutně určena pouze pro správu prostorových metadat, ale lze ji dobře využít rovněž pro efektivní práci s metadaty nejrůznějších typů dokumentů neprostorového charakteru, a to včetně analogových. Systém MICKA by měl v první řadě sloužit pracovníkům Správy KRNAP pro snadnější vyhledávání informací o geografických (a jiných) datových sadách. Zároveň bude MICKA prostřednictvím Internetu poskytovat odborné i laické veřejnosti možnost získat ucelenou představu o datech, kterými Správa NP disponuje, a případně i o možnostech a podmínkách jejich získání.

V neposlední řadě je třeba zmínit skutečnost, že také ze strany Ministerstva životního prostředí jako nadřízeného orgánu bylo požadováno zavedení standardizovaného kompatibilního metainformačního systému. Tento požadavek byl splněn beze zbytku, neboť systém MICKA byl nakonec zvolen jako závazný pro celý resort životního prostředí. To však bylo v době, kdy na Správě KRNAP systém MICKA již několik měsíců úspěšně fungoval.

Budowanie metainformacyjnego systemu w Dyrekcji KRNAP ma długoletnią historię. Oprócz tworzenia i obsługi danych geograficznych istniała również potrzeba odpowiedniej dokumentacji. W przeszłości do tworzenia metadanych danych przestrzennych wykorzystywano standardowe aplikacje kancelaryjne (MS Excel, MS Access). Niedawno wprowadzony został nowoczesny system metainformacyjny (katalog) MIcKA.

The formation of a metainformation system for KRNAP Administration has a long history. Besides the need to create and maintain geographical data there also existed a need for proper documentation. In the past standard office applications (such as MS Excel, MS Access) were used to create metadata and spatial data. Recently we have introduced a modern metainformation system (catalogue) – MIcKA.

Der Aufbau des Metainformationssystems in der KRNAP-Verwaltung hat eine langjährige Geschichte. Neben der Erstellung und Verwaltung der graphischen Daten gab es auch Nachholbedarf in Bezug auf eine ordentliche Erfassung. In der Vergangenheit wurden zur Erstellung von Metadaten über räumliche Daten übliche Office-Anwendungsprogramme (MS Excel, MS Access) verwendet. Unlängst wurde nun aber das moderne Metainformationssystem (Katalog) MIcKA implementiert.

7. STÁTNÍ SPRÁVA

Administracja państwowa

State Administration

Staatliche Verwaltung

Vývoj v legislativě

Rozwój prawodawstwa

Development of Legislature

Entwicklung der Legislative

Jindřich Sýkora

V roce 2006 došlo ke třem novelizacím zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Zákonem č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění, bylo změněno deset paragrafů. Novela vstoupila v účinnost až 1. 1. 2007, její „přínos“ bude možno hodnotit až později. Nicméně již nyní lze porovnat změny, ke kterým došlo ve velmi frekventovaném ustanovení – § 44 – viz tabulku.

Rozsah a způsob vyjadřování dotčeného orgánu státní správy k některým činnostem ve ZCHÚ – porovnání (§ 44 odst. 1)

do 31. 12. 2006	od 1. 1. 2007
Bez souhlasu orgánu ochrany přírody nelze vydat rozhodnutí:	Bez závazného stanoviska orgánu ochrany přírody nelze:
-	učinit ohlášení stavby
o umístění stavby	vydat územní rozhodnutí
-	vydat územní souhlas
o povolení stavby	vydat stavební povolení
o změně v užívání stavby	vydat rozhodnutí o změně užívání stavby
-	vydat kolaudační souhlas, je-li spojen se změnou stavby
-	vydat povolení k odstranění stavby
-	vydat povolení k provedení terénních úprav podle stavebního zákona
o povolení k nakládání s vodami	vydat povolení k nakládání s vodami
o povolení k vodohospodářským dílům	vydat povolení k vodním dílům
o povolení k některým činnostem či udělení souhlasu podle vodního zákona	vydat povolení k některým činnostem či udělit souhlas podle vodního zákona

Zákonem č. 222/2006 Sb. došlo ke zdvojnásobení výše všech pokut – tj. tří sazeb pro fyzické osoby a dvou sazeb pro fyzické osoby podnikající a právnické osoby. Nejvyšší pokuta

pro fyzickou osobu činí 100 000 Kč (a při splnění několika podmínek 200 000 Kč), pro druhou skupinu činí nejvyšší pokuta 2 miliony Kč.

Novelou, provedenou zákonem č. 267/2006 Sb., byl pozměněn § 81b, a to odkazem na ustanovení občanského zákoníku při určení rozsahu a výše náhrady škody při újmě na zdraví či smrti strážce přírody nebo osoby, která poskytla strážci přírody pomoc.

V návaznosti na zákon o ochraně přírody bylo v roce 2006 vydáno sedm vyhlášek. Je vhodné zmínit se o třech:

- Vyhláškou č. 152/2006 Sb. byl stanoven odchýlný postup při ochraně ptáků a výjimce ze základních ochranných podmínek ZCHD ptáků pro jejich značení.
- Vyhláškou č. 175/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 395/1992 Sb., byly zohledněny nejvýznamnější změny v zákoně o ochraně přírody po jeho velké novele provedené v roce 2004. Změny bylo nezbytné provést k dosažení souladu s předpisy ES. Novely příloh, obsahující seznamy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, vychází z požadavků stanovených směrnicí o stanovištích na zajištění přísné ochrany vybraných druhů rostlin a živočichů. Seznamy byly doplněny o 4 druhy rostlin, 4 druhy obratlovců a 25 druhů bezobratlých. Zařazení do kategorie dle stupně ohrožení se zvýšilo u 1 rostliny, 1 druhu bezobratlého živočicha a u 15 druhů obratlovců. Tou jedinou rostlinou je v Krkonoších rostoucí zvonek český (prioritní druh EVL Krkonoše). Ten se přesunul z kategorie druhů ohrožených do kategorie druhů silně ohrožených. Naopak ke snížení kategorie došlo u 4 druhů obratlovců.
- Vyhláškou č. 335/2006 Sb. byly stanoveny podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením lesního hospodaření, vzor a náležitosti uplatnění nároku. Obdobná vyhláška, postihující újmu vzniklou omezením zemědělského hospodaření, byla vydána v roce 2005. Obě vyhlášky jako prováděcí právní předpisy navázaly na ustanovení § 58 zákona o ochraně přírody – upravily náhradu za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření.

W 2006 roku uległa trzykrotnej nowelizacji ustawa nr 114/1992 KU, o ochronie przyrody i krajobrazu. Ustawa nr 186/2006 KU o zmianie niektórych przepisów prawnych w związku z przyjęciem ustawy o budownictwie i ustawy o wywłaszczeniu, uległo zmianie dziesięć paragrafów. W związku z ustawą o ochronie przyrody wydano w 2006 roku 7 rozporządzeń.

3 amendments to Act no. 114/1992 Coll., on Nature and Landscape Protection, were passed in 2006. Ten articles were amended by Act no. 186/2006 Coll., on the Amendment of Several Acts Related to the Passing of the Building Act and Act on Expropriation. Consequently to the Act on Nature Protection, 7 regulations were issued.

Im Jahre 2006 kam es zu 3 Novellierungen des Gesetzes Nr. 114/1992 Slg., über den Natur- und Landschaftsschutz. Kraft Gesetz Nr. 186/2006 Slg., über die Änderung einiger Gesetze im Zusammenhang mit der Verabschiedung des Baugesetzes und des Enteignungsgesetzes, kam es bei zehn Paragraphen zu Veränderungen. In Anknüpfung an das Naturschutzgesetz wurden im Jahre 2006 7 Verordnungen herausgegeben.

Zvláštní odborná způsobilost

Szczególne kwalifikacje fachowe

Special Professional Qualification

Besondere Fachkompetenzen

Jindřich Sýkora

V uplynulém roce se uskutečnilo v režii MŽP druhé kolo školení k naplnění § 79a zákona o ochraně přírody a krajiny, tj. k získání zvláštní odborné způsobilosti. K jejímu získání byli přihlášení pracovníci připravující podklady pro rozhodovací činnost odboru státní správy (jehož pracovníci získali způsobilost již v roce 2005). Jednalo se o pracovníky oddělení ochrany přírody a managementu odboru péče o les, včetně terénní služby. Úspěšně složilo zkoušku a získalo osvědčení 20 pracovníků Správy KRNAP. Celkem tedy (včetně 15 pracovníků z roku 2005) má na Správě KRNAP osvědčení o odborné způsobilosti v ochraně přírody a krajiny 35 osob.

W zeszłym roku zrealizowano drugi etap szkolenia w ramach realizacji § 79a ustawy o ochronie przyrody i krajobrazu, tj. w celu nabycia specjalnej kwalifikacji fachowej. O jej uzyskanie ubiegali się pracownicy przygotowujący materiały wyjściowe dla podejmujących decyzje wydziałów administracji państwowej. Egzaminy złożyło i zdobyło pożądaną kwalifikację 20 pracowników Dyrekcji KRNAP.

In the past year, a second round of training took place to fulfil Article 79 of Act on Nature and Landscape Protection. Successful participants of the training should receive special expert qualification. Employees preparing documentation for decision-making activities of the state administration sector applied for this qualification. 20 KRNAP Administration's workers successfully passed the exam and received the certificate.

Im vergangenen Jahr fand die zweite Runde von Schulungen statt, um § 79a des Natur- und Landschaftsgesetzes in Bezug auf den Erwerb der entsprechenden Fachkompetenz gerecht zu werden. Zu deren Erwerb waren Mitarbeiter angemeldet, welchen die Vorbereitung der Unterlagen für die Entscheidungstätigkeit der staatlichen Verwaltungsstelle obliegt. 20 Mitarbeiter der KRNAP-Verwaltung legten die Prüfung mit Erfolg ab und erhielten entsprechende Zertifikate.

Výjimky udělované vládou ČR

Wyjątki udzielane przez rząd RCz

Exemptions Granted by the Czech Republic's Government

Von der tschechischen Regierung erteilte Sonderbewilligungen

Jindřich Sýkora, Hana Slavičková

Počet takto udělovaných výjimek poklesl (15 v roce 2005, jen 5 v roce 2006) – viz tabulku. Jsou mezi nimi opakované výjimky: Krkonošská 70, vodní slalom na Labi, výjimka

pro Zeměměřický úřad. Výjimkou pro Horskou službu, o. p. s., bylo napraveno určité nedopatření, když v roce 2005 na žádost tohoto subjektu získalo od vlády výjimku Občanské sdružení Horská služba ČR. Nyní tedy mají výjimku – v identickém rozsahu, tj. pro organizování a provádění záchranných akcí, provoz záchranných a ohlašovacích stanic, odstraňování překážek z turistických cest, hlídkovou činnost, měření na monitoring, výcvik a zajištění asistenčních služeb, oba spolupracující subjekty.

Výjimky udělené v roce 2005 na období 3 a 5 let pro chemický posyp cest nebyly zatím následovány novými žádostmi na vládu o rozšíření na další horské komunikace. Správa KRNP obdržela od obou SÚS (královéhradecké a liberecké) zprávy o průběhu chemického ošetřování a spotřebě použitého materiálu v roce 2006.

VÝJIMKY VYDANÉ VLÁDNÍM USNESENÍM V ROCE 2006					
číslo usnesení	datum jednání vlády	pro koho byla výjimka vydána	akce – na co byla výjimka vydána	výjimka a z: §16 odst. 1 písm.	výjimka a z: §16 odst. 2 písm.
218/2006	1.3.2006	Horská služba, o. p. s.	organizace a provádění záchranných akcí, provoz záchranných a ohlašovacích stanic, odstraňování překážek z turistických cest, hlídková činnost, měření a monitoring, výcvik, zajištění asistenčních služeb,	d), e)	b)
220/2006	1.3.2006	Pramacom Prague, spol. s r. o., Praha 6	provádění pozáručního servisu rádiové sítě Integrovaného záchranného systému PEGAS	d)	
408/2006	12.4.2006	Zeměměřický úřad Praha	přezkoušení hraničních znaků česko-polských státních hranic		b)
422/2006	12.4.2006	Český svaz kanoistů, Praha	pořádání závodu ve vodním slalomu a sjezdu pod přehradou Labská – Český pohár 2006	e)	
1315/2006	15.11.2006	TJ Lokomotiva Trutnov	pořádání lyžařského závodu Krkonošská 70 – 52. ročník	e)	

W 2006 roku udzielono 5 wyjątków.

5 exemptions were granted in 2006.

Im Jahre 2006 wurden 5 Ausnahmen erteilt.

Agenda vyřizovaná odborem státní správy – srovnání let 2005–2006

Sprawy załatwiane przez Wydział Administracji Państwowej –
porównanie lat 2005–2006

Agenda Carried out by the State Administration Sector – comparison
between 2005 and 2006

Von der staatlichen Verwaltungsstelle erledigte Agenda – Vergleich
der Jahre 2005–2006

Jindřich Sýkora

Rok	2005	2006
počet pozvánek na jednání	1084	946
počet veškerých písemných vyjádření	2064	2123
počet všech rozhodnutí	419	268
z toho sankčních	17	61
o odvodech (ZPF)	15	18
počet závazných stanovisek	nevydávána	700

Jak již bylo uvedeno v tabulce srovnávání u § 44, budou v roce 2007 vyjádření Správy vydávána formou závazných stanovisek. Na doporučení MŽP byla tato závazná stanoviska vydávána (zhruba od února) již v roce 2006. Dle právního názoru MŽP a MV je ve smyslu správního řádu orgán ochrany přírody, který se vyjadřuje k územním, stavebním a jiným řízením, dotčeným orgánem státní správy (§ 136 zákona č. 500/2004 Sb.) a vydává závazná stanoviska (§ 149 téhož zákona). Závazná stanoviska nejsou samostatným rozhodnutím a jejich obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, který řízení vede. Závazná stanoviska vydávaná roce 2006 se týkala především ustanovení § 12, § 37 a § 44, kde řízení vedly stavební úřady a vodohospodářské úřady. Přechodem na formu závazných stanovisek došlo k poklesu počtu vydávaných rozhodnutí.

V 61 sankčních řízeních byly uloženy pokuty za přestupky a protiprávní jednání v celkové výši 744 500 Kč. Jednalo se především přestupky fyzických osob, kterých se tyto dopustily porušením nařízení o omezení vstupu do některých oblastí národního parku. To bylo vydáno dle § 64 zákona o ochraně přírody. Osoby do těchto míst vstupovaly za účelem sběru borůvek. Orgán ochrany přírody musel zvýšením represivní činnosti reagovat na masový sběr a s tím související poškozování přírody v nejcennějších partiích národního parku.

V 18 rozhodnutích týkajících se ochrany ZPF byly předepsány odvody za odnětí ve výši 50 905 Kč.

W 2006 roku wydano 2123 pisemnych oświadczeń wszelkiego rodzaju, 268 różnych decyzji i 700 obowiązujących stanowisk.

2123 written statements were given, 268 decisions made, and 700 binding standpoints were taken in 2006.

Im Jahre 2006 wurden insgesamt 2123 schriftliche Begründungen und 700 verbindliche Stellungnahmen abgegeben, sowie 268 Entscheidungen getroffen.

Sběr borůvek

Zbiór czarnych jagód

Blueberry Picking

Heidelbeersammeln

Hana Slavičková

V letošním roce vydala Správa KRNAP (stejně jako v roce 2004 i 2005) nařízení, kterým omezila vstup do některých lokalit KRNAP. Toto omezení se týkalo celé I. a II. zóny a malé části III. zóny a pouze vstupu mimo značené turistické cesty a cyklotrasy. Na běžného návštěvníka nemělo toto nařízení téměř žádný negativní vliv (vstup mimo cesty v I. zóně zakazuje zákon a ve II. zóně návštěvní řád vydaný na základě zákona). Důvodem vydání nařízení je hlavně snaha omezit vstup sběračům borůvek, kteří tím, že borůvky sbírají ve velkém, ve spěchu a ve skupinách, značně ničí jak samotné rostliny brusnice borůvky, tak celé lokality v přírodovědně hodnotném území, kterým právě I. a II. zóna KRNAP bezesporu je. Dalším důvodem pro omezení vstupu je snaha o zabezpečení klidu pro zvěř, která se v těchto lokalitách také vyskytuje. Nařízení Správy KRNAP (vydané pod číslem 1/2006) má platnost na tři roky, tzn. v době od 20.7. do 15.10.2006, od 20.7. do 15.10.2007 a od 20.7. do 15.10.2008.

Protože jsme se v praxi přesvědčili, že tabulky, které na omezení vstupu upozorňují, ani vysvětlení důvodů v televizi či tisku nestačí a „nájedzy borůvkářů“ pokračují, či se v některých případech i stupňují, začala v loňském roce terénní služba společně s Policií ČR ve větší míře vyjíždět do terénu a neukázněné návštěvníky hor postihovat. Většinou bylo využíváno tzv. blokové řízení, tzn. že přestupek byl vyřešen na místě a pokuta dosahovala maximální výše 1 000 Kč. Stále větší problém však stále znamenají „borůvkáři“ z Polska. Většinou nedisponovali žádnou finanční částkou, takže nebylo možno jim udělit pokutu na místě, stráž přírody nemá ze zákona pravomoc zabavit nasbírané borůvky ani hřebeny, kterými tyto borůvky byly natrhány, takže nezbývalo, než je pouze upozornit na to, že se nacházejí na místě, kde je pohyb osob omezen.

Proto bylo na podzim loňského roku zorganizováno několik akcí, které se zaměřily právě na sběrače borůvek – v období od září do října bylo příslušníky Policie ČR zadrženo 56 osob polské národnosti, kterým bylo zabaveno celkem 43 česáků na borůvky (tzv. hřebenu). Záznamy o spáchání přestupku byly poté zaslány na Správu KRNAP, která se všemi zahájila přestupkové řízení. Do současné doby byla tři z nich pravomocně ukončena.

V příštím roce připravuje Správa KRNAP v rámci prevence a osvěty informační kampaň také nejen na české, ale i na polské straně Krkonoš. Budou osloveni všichni představitelé polských obcí sousedících s KRNAP a bude jim zaslána polská verze nařízení Správy KRNAP č. 1/2006.

W roku bieżącym wydała Dyrekcja KRNAP (podobnie jak w latach 2004 i 2005) rozporządzenie o ograniczeniu wstępu do niektórych miejsc KRNAP. Zwykłych turystów to rozporządzenie w żaden sposób nie ograniczyło, bowiem nie odnosiło się do turystycznych tras pieszych i rowerowych. Przyczyną wydawania rozporządzeń jest ograniczenie wstępu zbieraczom czarnych jagód, którzy zbierając jagody w ogromnych ilościach w pośpiechu i w dużych grupach wyrządzają znaczne szkody w samych porostach krzewów jagody i innych roślin na cennych pod względem przyrodoznawczym terenach parku narodowego. We współpracy z Policją Czeską zatrzymano 56 osób polskiej narodowości, którym odebrano 43 grzebieni na jagody. Zapisy o wykroczeniu zostały następnie wysłane do Dyrekcji KRNAP, która wobec wszystkich wszczęła postępowanie w sprawach o wykroczenie.

In the past year, KRNAP Administration issued several orders (just as it did in 2004 and 2005), by which it restricted entering several areas of KRNAP. These restrictions did not have any influence on the regular visitor, because they did not restrict tourist routes and bicycle-trails. These restrictions were mainly issued in order to prevent entry to blueberry pickers, who pick large amounts in a rush and in large groups, and consequently they damage not only individual blueberry bushes, but also whole areas of this rich location. With the help of Czech police 56 Polish citizens were caught and 43 picking utensils (called combs) were taken away. Records regarding these transgressions were then sent to KRNAP Administration, which started with legal proceedings.

Auch in diesem Jahr erließ die KRNAP-Verwaltung (genauso wie in den Jahren 2004 und 2005) eine Verordnung, kraft derer der Zutritt zu gewissen Lokalitäten eingeschränkt wurde. Normalbesucher wurden von dieser Verordnung nicht betroffen, da sie keine Wander- und Radwanderwege betraf. Grund zum Erlaß der Verordnung war hauptsächlich das Bestreben, Heidelbeersammlern das Handwerk zu legen, die diese Waldfrüchte in großen Mengen, in aller Eile und in Gruppen „kämmer“, wobei die Heidelbeerbüsche selbst, aber auch ganze Lokalitäten in naturwissenschaftlich wertvollen Gebieten zerstört werden. Im enger Zusammenarbeit mit der Tschechischen Polizei wurden 56 Personen polnischer Nationalität gestellt und 43 Heidelbeerkämme beschlagnahmt. Die Strafprotokolle zu diesen Delikten werden der KRNAP-Verwaltung zugestellt, die mit all diesen Personen Bußgeldverfahren eingeleitet hat.

Pokuta Luční bouda

Grzywna Luční bouda

Luční bouda Fine

Strafgebühr für die Wiesenbaude/Luční bouda

Hana Slavičková

Dopisem ze dne 6. 2. 2006 bylo zahájeno správní řízení se společností AEZZ, a. s., (vlastníkem Luční boudy) ve věci porušení zákazu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně přírody a krajiny, podle kterého je na celém území národních parků zakázáno pořádat a organizovat hromadné sportovní, turistické a jiné veřejné akce mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody, porušení zákazu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. d) téhož zákona, podle kterého je zakázáno na celém území národních parků vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody a porušení podmínek stanovených dle § 66 zákona v rozhodnutí Správy KRNAP č.j. 1242/1/05 ze dne 18. 3. 2005, kterým byla vyhrazena tzv. Koňská cesta pro užívání vlastníka a provozovatele Luční boudy.

Tomuto dopisu předcházelo několik jednání, na kterých byly dojednávány právě podrobnosti příjezdu k Luční boudě a její provoz. Písemně byl také vlastník boudy upozorněn na to, že koncerty, jejichž příprava již začínala, jsou ze strany KRNAP považovány za hromadné kulturní akce podle zákona o ochraně přírody a krajiny a jako takové jsou zákonem zakázány.

Protože přes toto upozornění koncerty na Luční boudě proběhly (Jednalo se o koncert skupiny MIG 21 dne 26. 11. 2005 a Borůvkový country bál dne 17. 12. 2005), byly pečlivě monitorovány jak pracovníky Správy KRNAP, tak i příslušníky Policie ČR. Po shromáždění důkazních materiálů bylo správní řízení zahájeno. Obě akce byly pro veřejnost inzerovány na veřejné datové síti a plakáty. Účastníci byli na akce svázeni hromadně rolbami jak ve vlastnictví společnosti AEZZ, a. s., tak jinými, pro tento účel najatými. Při opakovaných průjezdech

pásových vozidel došlo k poškození přírodního prostředí (klečových porostů v I. zóně národního parku) a k jízdě byla používána kromě asfaltové cesty také tzv. „Koňská cesta“, ačkoliv v podmínkách rozhodnutí, kterým byla vyhrazena pro užívání (č.j. 1242/1/05 ze dne 18. 3. 2005) bylo stanoveno, že Koňská cesta může být využívána pouze pro zajištění zásobování a příjezd vlastníka Luční boudy v době nesjízdnosti asfaltové komunikace, průjezd vozidel bude omezen na nezbytné minimum a v každém vozidle, které bude po cestě projíždět, bude k dispozici povolenka k vjezdu. Při kontrolách členů stráže přírody ve spolupráci s Policií ČR bylo zjištěno velké množství průjezdů s návštěvníky koncertů, včetně průjezdů vozidel neoznačených. Také bylo zjištěno poškození klečových porostů v okolí cest, které byly upraveny pro jízdy rolby z Luční boudy. Dále bylo strážní přírody konstatováno poškození půdního povrchu, neboť „Koňská cesta“ byla užívána při nedostatečné výšce sněhové pokrývky.

Správa KRNAP vydala po zhodnocení všech předložených důkazů rozhodnutí, kterým uznala společnost AEZZ, a. s., vinnou porušením výše uvedených ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny a udělila jí za tato porušení pokutu. Dva účastníci řízení (AEZZ, a. s., a město Pec pod Sněžkou) se proti rozhodnutí Správy KRNAP odvolali, proto bylo celé řízení postoupeno nadřízenému správnímu orgánu – Ministerstvu životního prostředí. Tento správní orgán vydané rozhodnutí i vyšší pokuty potvrdil – rozhodnutí se tady stalo pravomocným dne 6. 9. 2006.

Proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí, které potvrdilo rozhodnutí Správy KRNAP, podala společnost AEZZ, a. s., prostřednictvím advokátní kanceláře žalobu. Do současné doby nebyl vynesena rozsudek.

Plán hlavních povodí

Mapa dorzeczy głównych
Main River Basins Plan
Plan der Hauptstromgebiete

Tomáš Kyrál

V říjnu r. 2005 informovalo MZe o úkolu zpracovat strategický dokument státní politiky v oblasti vod – Plán hlavních povodí ČR, což uložil zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění, s tím, že tento dokument musí být schválen vládou ČR do 22. 12. 2006.

V prosinci r. 2005 zpracoval Výzkumný ústav vodohospodářský TGM Praha, jako ústav přímo řízený MZe, studii, která měla odhadnout objem nádrží potřebný pro kompenzaci poklesu odtoku vlivem klimatických změn.

V lednu 2006 zveřejnilo MZe na Portálu veřejné správy Časový plán a program prací pro zpracování plánů oblastí povodí a následně v lednu téhož roku oznámilo MZe koncepci „PHP ČR“ s tím, že bylo možno uplatnit jakékoliv podmínky a připomínky pro zpracování vlastního materiálu.

Po závěru zjišťovacího řízení byly následně započaty práce na vypracování vlastního dokumentu tak, že první verze byla vypracována v dubnu 2006, druhá upravená pak v květnu 2006.

Druhá verze byla dána prostřednictvím internetu k připomínkování veřejnosti s termínem ukončení připomínkového řízení koncem července. Protože MZe o předloženém materiálu, vypracovaném z velké části použitím již neplatného SVP, uvažovalo s územní ochranou 205 lokalit (jednalo se v podstatě o stavební uzávěru na těchto lokalitách), bez projednání s příslušnými samosprávami, vzedmula se široká vlna odporu jak ze strany

starostů obcí, tak ze strany ekologických iniciativ. Byla sepsána řada petic, které protestovaly proti takto široce pojaté územní ochraně.

Poživatelé PHP ČR (MZe a MŽP) v srpnu 2006 uplatněné připomínky souhrnně zhodnotili, PHP mírně upravili, avšak územní ochrana plánovaných akumulací v počtu 205 i v rozsahu ochrany byla ponechána. Následně prošel návrh PHP v září 2006 posouzením vlivu na životní prostředí (proces SEA) a v listopadu proběhlo na MZe jednání o vypořádání připomínek.

Patrně v rámci tohoto vypořádání a v důsledku silícího odporu došlo ke změně postoje zpracovatelů, některé plánované akumulace s energetickým využitím byly z návrhu PHP vypuštěny a byl snížen význam územní ochrany u všech zbylých nádrží.

V hájených územích bylo možno stavět, uzávěra se však týkala produktvodů, dobývacích prostorů, dálkových a liniových staveb – ty nesměly být v daném území navrhovány.

V listopadu 2006 bylo vydáno společné stanovisko MZe a MŽP, které mělo otupit hroty před předáním materiálu vládě.

Protože však odpor veřejnosti neslábl, 15. 12. 2006 bylo rozhodnuto (po několikaměsíčním bezvládí) novými ministry obou resortů o tom, že PHP nebude dne 22. 12. 2006 předložen vládě k odsouhlasení a zároveň byla téhož dne uzavřena dohoda mezi ministerstvem ŽP a ministerstvem zemědělství o tom, že PHP bude dopracován do konce měsíce března 2007, aby mohl být předložen ke schválení vládě ČR, nebude však obsahovat lokality morfologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod.

Seznam lokalit k akumulaci tudíž bude vypuštěn a lokality pro akumulaci, retenci a rozliv budou až součástí programu opatření PHP.

Strategiczny dokument polityki państwowej w sprawie wód – Plan dorzeczy głównych – wzbudził znaczne niezadowolenie w szerokich warstwach społeczeństwa, bowiem dokument ten zakładał wybudowanie szeregu obiektów wodnych, między innymi również zbiornika wodnego Vilémov, które by w sposób zasadniczy wywarły wpływ na przyrodę Karkonoszy.

In relation to a strategic document on the state policy regarding water – Plan for Main River Basins – a wide wave of animosity rose among the vast public, because this document was counting on the creation of several water works, among others a water dam at Vilémov, which would have fundamental impact on the Krkonoše Mountains' nature.

Das strategischen Dokument der staatlichen Wasserpolitik – Plan der Hauptstromgebiete – hat unter der breiten Bevölkerung eine Welle der Empörung ausgelöst, da dieses Dokument mit dem Bau einer ganzen Reihe von Wasserwerken rechnete (unter anderem auch mit einer Talsperre bei Vilémov) da diese nachhaltige Auswirkungen auf die Natur des Riesengebirges hätten.

Územně plánovací dokumentace na území KRNAP a jeho ochranného pásma

Dokumentacja gospodarki przestrzennej na terenie KRNAP i jego strefy ochronnej

Landscape Development and Planning Documentation within KRNAP's Territory and Its Protection Zone

Raumplanungsdokumentation auf dem Gebiet des KRNAP und in dessen Schutzzone

Pavel Kobr, Zuzana Fejfarová, Jana Blažejová, Jiří Halíř

Vzhledem k tomu, že dnem 1. 1. 2007 nabyl účinnosti nový stavební zákon (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu), který přinesl i značné změny v územním plánování, snažila se ke konci roku 2006 většina obcí „na poslední chvíli“ dokončit své rozpracované územní plány, příp. jejich změny ještě podle původního stavebního zákona. V roce 2006 se tak podařilo:

- Schválit zadání nového územního plánu obcím Harrachov a Janské Lázně.
- Schválit koncept nového územního plánu obcím Rokytnice nad Jizerou, Paseky nad Jizerou, Vrchlabí, Poniklá a Dolní Lánov.
- Schválit návrh nového územního plánu obcím Pec pod Sněžkou – V. Úpa, Horní Malá Úpa a Víchova nad Jizerou.
- Schválit změnu, příp. zadání změny svých stávajících územních plánů obcím Špindlerův Mlýn, Žacléř, Harrachov, Benecko, Horní Branná, Černý Důl, Mladé Buky, Jilemnice a Vysoké nad Jizerou.

Také Královéhradecký kraj v tomto roce zpracoval a schválil zadání nového územního plánu velkého územního celku (ÚPN VÚC) Královéhradeckého kraje a Liberecký kraj schválil aktualizované zadání ÚPN VÚC Libereckého kraje.

Ostatní schválené územně plánovací dokumentace (ÚPO, ÚPSÚ, ÚPN VÚC) zůstávají prozatím v platnosti, avšak nový stavební zákon stanovuje lhůty, po jejichž uplynutí územně plánovací dokumentace pozbudou platnosti.

W 2006 roku gminy przy współpracy z Dyrekcją KRNAP opracowywały dokumentację gospodarki przestrzennej.

Municipalities in collaboration with KRNAP Administration worked on their landscape development and planning documentation in 2006.

Im Jahre 2006 arbeiteten die Gemeinden in Zusammenarbeit mit der KRNAP-Verwaltung über ihre Raumplanungsdokumentation hinaus.

Propojení lanovkami Harrachov–Rokytnice nad Jizerou

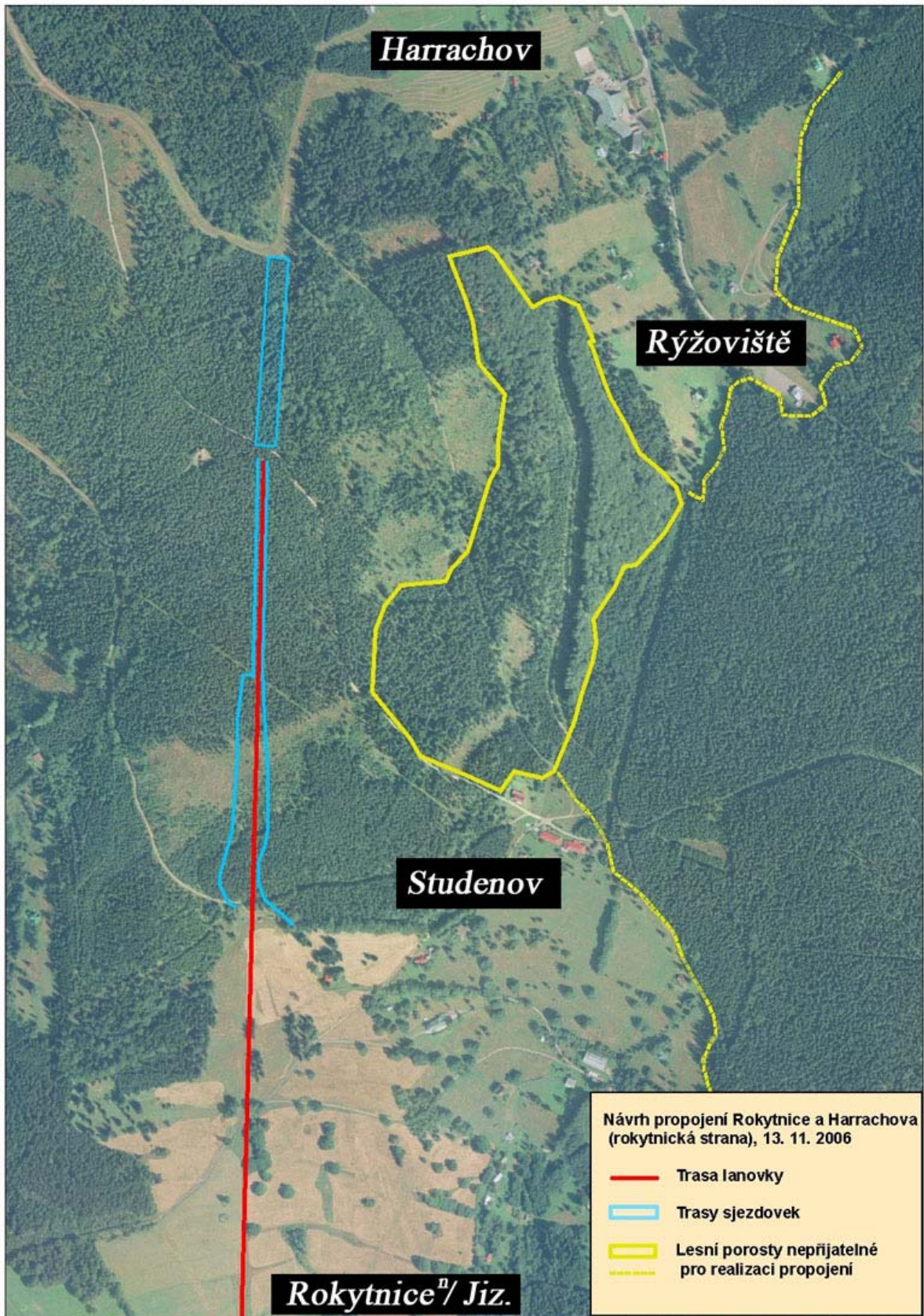
Połączenie kolejkami linowymi Harrachov–Rokytnice nad Jizerą

Connecting Harrachov–Rokytnice nad Jizerou by Cableways

Seilbahnverbindung zwischen Harrachov und Rokytnice nad Jizerou

Pavel Kobr

Při projednávání konceptu nového Územního plánu obce Rokytnice nad Jizerou byl Správou KRNAP odsouhlasen tento návrh (rokytnické části) propojení Rokytnice nad Jizerou s Harrachovem přes Studenov lanovými dopravními zařízeními.

8. TERÉNNÍ A STRÁŽNÍ SLUŽBA

Služba terenowa i strażnicza The Field and Guard Service Aussen- und Wachtdienst

Úvod

Wstęp

Introduction

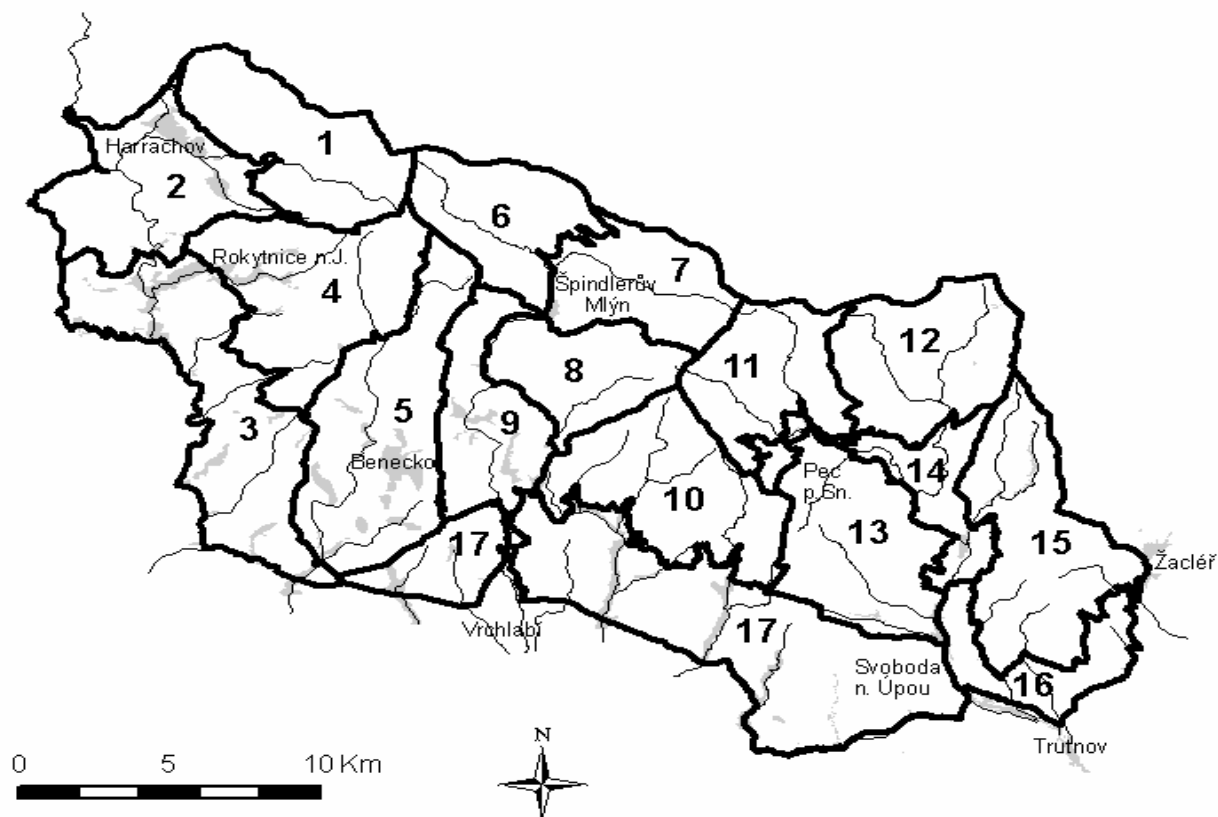
Einleitung

Jaromír Gebas, Michal Skalka

Terénní služba je styčným bodem mezi Správou KRNAP, místními obyvateli a návštěvnickou veřejností. Je vizitkou Správy KRNAP. V rámci práce s návštěvníky buduje a udržuje rozsáhlou síť terénního vybavení včetně terénních informačních středisek, naučných a vycházkových stezek, připravuje množství přednášek nebo provozuje celoroční terénní informační střediska. Protože Krkonoše jsou každoročně vystaveny obrovskému tlaku několika milionů návštěvníků, strážci terénní služby zajišťují různými způsoby dodržování právních norem na území KRNAP.

V roce 2006 bylo území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma rozděleno na tři strážní obvody (Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn a Harrachov). Tyto se člení na strážní úseky. Každý strážní úsek je svěřen jednomu profesionálnímu strážci (viz tabulka).

Strážní obvody (stav k 31.12.2006)

	Strážní obvod			
	číslo	název	výměra v ha	strážce
TES Harrachov	1	Luboch	3 066,48	Oldřich Pažout
	2	Čertova hora	3 229,95	Leoš Zavřel
	3	Jizera	4 522,12	Milan Fikejs
	4	Kotel	3 847,28	Drahoš Kobr
	5	Mísečky	4 408,52	Leoš Lánský
TES Špindlerův Mlýn	6	Labský důl	2 375,78	Petr Hartmann
	7	Luční hora	2 324,14	Pavel Jiříčka
	8	Stoh	2 128,20	Petr Blažek
	9	Volský důl	2 292,03	Michal Štěpánek
	10	Liščí hora	3 528,18	Jiří Šmída
TES Pec pod Sněžkou	11	Obří důl	2 469,82	Jan Leitgeb
	12	Pomezní Boudy	3 042,25	Ivo Tásler
	13	Černá hora	3 257,95	Mgr. Petra Hrdličková
	14	Pec pod Sněžkou	1 764,75	Zdeněk Morkes
	15	Rýchory	3 813,72	Karel Malinovský
	16	Ochranné pásmo východ	1 534,19	Ing. Michal Skalka
	17	Ochranné pásmo západ	7 401,61	Alfréd Pucher
TES	Celkem		55 006,97	

V terénní službě působí vedoucí TES se svým zástupcem (který rovněž pracuje jako strážce na ochranném pásmu východ) a sekretářkou, 17 strážců, 9 cestářů, 10 techniků a personálu celoročních informačních středisek. Dalších 27 osob bylo zaměstnáno v sezonních terénních střediscích (tzv. srubech). S TES spolupracuje 29 dobrovolných strážců a zpravodajů.

Okruhy činnosti terénní služby:

Inspekční a monitorovací činnost slouží k zjišťování, evidenci a řešení negativních jevů¹, případně předání podkladů k jejich řešení kompetentním orgánům činných v ochraně přírody (OP) či informování ostatních odborů Správy KRNAP. Spolupráce s ostatními subjekty činnými v OP i vyvíjejícími komerční i nekomerční aktivity na území KRNAP a jeho ochranného pásma.

Strážní služba slouží k zajištění dodržování relevantní legislativy, zejména návštěvního řádu a dalších vyhlášek vydaných Správou KRNAP zejména v I. a II. zóně KRNAP. Během strážní služby jsou řešeny zejména přestupky².

Řeší zejména problémy související s komercializací sportovně-turistických aktivit, ale i různými nově vznikajícími službami:

- půjčovny motorových vozidel (sněžné skútry, čtyřkolky, motocykly, terénní automobily),
- provoz horské cyklistiky přes cestovní kanceláře,
- sportovně-relaxační aktivity s komerčním zaměřením,
- adrenalinové akce (skialpinistické a horolezecké terény, paragliding),
- zpoplatněné individuální a skupinové vyjíždky na koních či psích spřeženích.

¹ Negativní jevy jsou porušení legislativy, které nelze řešit blokovou pokutou, domluvou atd. a je nutné je řešit ve spolupráci s jinou institucí.

² Přestupkem je míněno porušení zákona č. 114 z roku 1992 Sb. dle § 87.

Řešení negativních jevů:

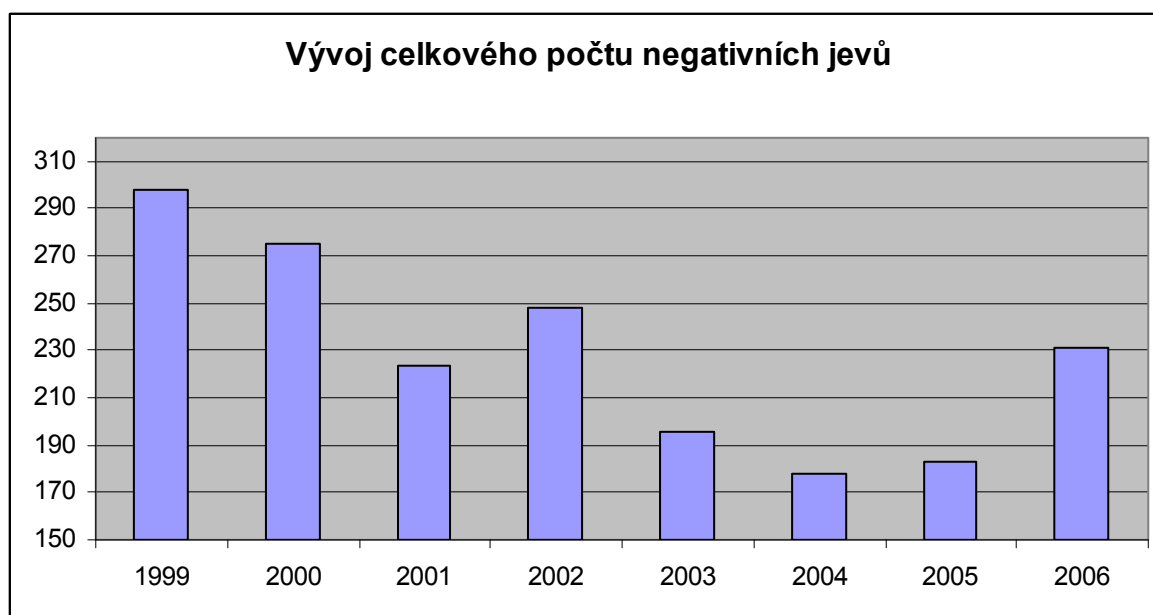
Řešitel	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ČIŽP	5	7	23	6	4	8	5	4
OÚ a MěÚ	78	44	34	31	33	25	24	27
OSS Správy KRNAP	79	60	46	38	47	32	44	41
TES s PČR	136	164	121	173	112	113	112	160
Celkem	298	275	224	248	196	178	183	231

Pozn.: ČIŽP – Česká inspekce životního prostředí

OÚ a MěÚ – obecní a městské úřady

OSS Správy KRNAP – Odbor státní správy Správy Krkonošského národního parku

TES a PČR – střediska terénní služby v součinnosti s Policií České republiky

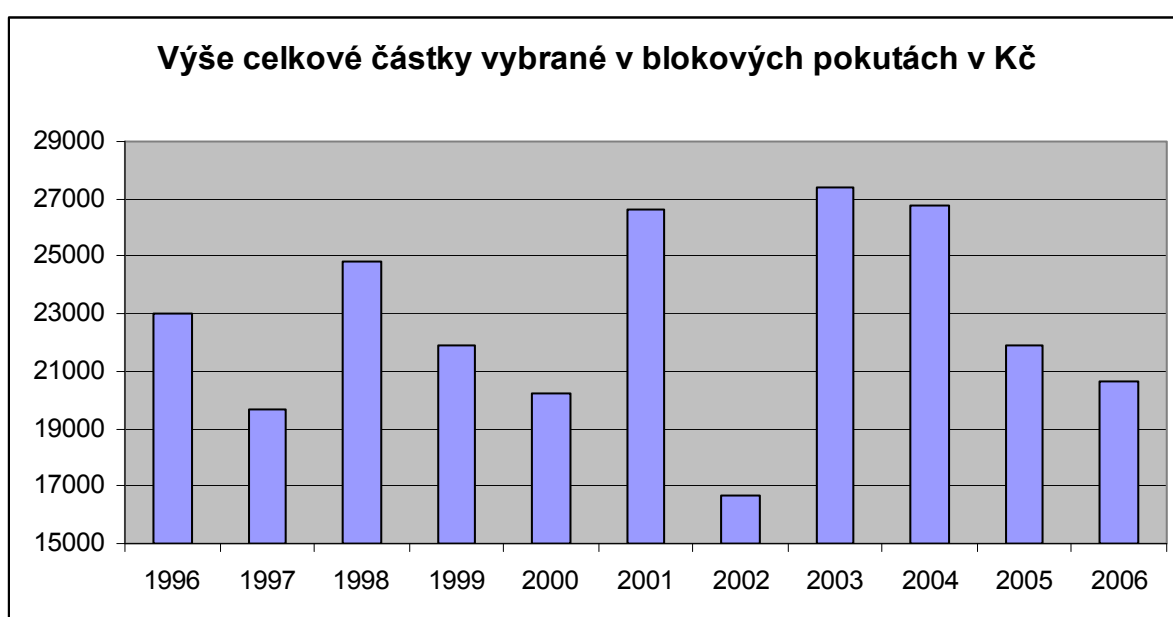

Nejvýznamnější negativní jevy:

- poškozené informační tabule
- nepovolené kácení mimo lesní zeleně
- pálení domovního odpadu v lokálních topeništích
- poškození dřevin instalací tabulí (plošně)
- hromadné akce, průjezdy rolbou (Luční bouda)
- volná pastva ovcí a koz v lese (Velká Úpa)
- vykrádání štol (Obří důl)
- vjezd a setrvání vozidel za zákazem vjezdu bez povolení (plošně)
- sběr borůvek v uzavřených oblastech polskými návštěvníky (příhraniční lokality)
- odstavení nepojízdných vozidel
- nepovolené sportovní aktivity v I. zóně a mimo vyhrazený prostor (Studniční hora, Obří důl, Kotel)
- nepovolené terénní úpravy
- parkování mimo vyhrazená místa
- nepovolený vjezd, setrvání a jízda vozidel mimo vyhrazená místa

Počet přestupků a za ně uložených blokových pokut za roky 2004 až 2006:

	2004		2005		2006	
	počet	Kč	počet	Kč	počet	Kč
Vstup mimo turistické značené cesty (I. a II. zóna)	750	2 200	933	2 300	719	1 981
Nedovolená jízda motorových vozidel	43	3 700	157	5 500	98	3 900
Nedovolená jízda cyklistů	367	2 700	398	0	302	2 100
Ostatní přestupky proti NŘ KRNP	665	18 200	657	14 100	718	12 650
Celkem	1 825	26 800	2 145	21 900	1 837	20 631

Nepovolený sběr borůvek na území TES Harrachov

Strážní službu bylo v letošním roce nutné zaměřit na porušování vstupu a sběr lesních plodů (borůvek a hub) do míst uzavřených rozhodnutím OSS KRNP. V tomto roce byl zaznamenán velký nárůst sběračů borůvek, a to především polské národnosti. Oproti loňskému roku nechodili jenom přes „zelenou hranici“ a turistické a hraniční přechody pěšky, ale ve velkém množství přijížděli do obcí v národním parku motorovými vozidly. Taktéž byly navázeny mikrobusey polských firem, které od nich vykupují lesní plody. Dle poznatků zjištěných v průběhu borůvkářské sezony se počet přestupců pohyboval až kolem 150 osob denně. Na počet borůvkářů neměla vliv ani nepřízeň počasí.

Hlavní nápor borůvkářů probíhal v období od poloviny srpna do konce září. V oblasti Míseček začala sezona borůvkářů až koncem srpna. V říjnu byl počet borůvkářů již menší, ale stále vyšší nežli vloni v hlavní sezoně. Nástup do terénu se v průběhu roku měnil od rozednění až do 11 hodin dopoledne. Pohyb borůvkářů byl nezdědky zaznamenán i ve večerních hodinách. Sběrači se v terénu přemísťovali v návaznosti na dozrávání borůvek a dostupnosti místa. Začali v blízkosti hraničního pásu (bez ohledu na zonaci NP) a v okolí obcí, kde nechávali zaparkovaná vozidla. Borůvkáři se v terénu pohybovali převážně ve skupinách o 5–10 osobách, byly však zaznamenány i skupiny o počtu 23 osob. Sběr borůvek prováděli hřebeny, čímž zjevně docházelo k poškozování borůvků. Natrhané borůvky lze odhadnout na 50 litrů na osobu a den. K jejich

transportu z lesa používali plastové kanystry a sudy, jízdní kola, kolečkové vozíky a podvozky z dětských kočárků. Při provádění kontrol bylo v letošním roce zaznamenáno zjevné zvýšení právního povědomí přestupců a znalost rozhodnutí OSS KRNAP a lesního zákona (množství plodů pro vlastní potřebu). Při preventivním upozorňování na zákaz vstupu byla znatelná jejich informovanost o problematice sběru borůvek v KRNAP. Od 15. 8. do 15. 10. 2006 bylo v souvislosti s borůvkáři odslouženo strážci TES Harrachov 79 strážních služeb, z toho bylo 58 služeb ve směnném dohledu. Efektivní řešení těchto přestupků si vyžadovalo spolupráci všech zainteresovaných složek. Ve spolupráci s Policií ČR bylo uskutečněno celkem 8 plánovaných služeb a ve spolupráci se strážci z polského národního parku 4 služby. V průběhu sezony bylo předáno celkem 86 přestupců Policii ČR a 16 přestupců polským strážcům k dalšímu řešení. 8 přestupců bylo vyřešeno v blokovém řízení. Dále bylo, jako předmět, kterým je páchán přestupek, zabaveno Policií ČR 29 sběračských hřebenu. Tyto byly následně Policií protokolárně předány, spolu s oznámením o přestupku, OSS KRNAP Vrchlabí. Domluvou bylo v terénu řešeno celkem 259 přestupců. Z toho bylo pouze 8 občanů ČR. Ostatní přestupci byli občané Polska. Dále byla využita i spolupráce s příslušnými lesními správami KRNAP, v jednom případě TES Pec p. Sn. a průběžně s TES Špindlerův Mlýn. I přes výše uvedená opatření se nepodařilo efektivně omezit počty přestupců. Blokové pokuty na místě nebylo možné uložit, neboť velká většina přestupců byla, dle jejich vyjádření, bez finančních prostředků. I maximální výše blokové pokuty je v tomto případě neefektivní, protože celodenní výdělek za borůvky je vyšší nežli uložená pokuta. Sepsání přestupků se taktéž jevílo neúčinným, a proto bylo přistoupeno k odebrání hřebenu Policií ČR. Na toto opatření reagovali borůvkáři okamžitě tím, že hřebeny nechávali do druhého dne přímo v lese. V oblasti s omezeným pohybem turistů došlo v průběhu sezony k narušení ekosystému, například k vyšlapání nových pěšin – především v I. a II. zóně NP, znečišťování prostředí odhazovanými odpadky, rušení zvěře, v jednom zdokumentovaném případě zabití kriticky ohroženého druhu – zmije obecná a poškozování vegetačního krytu. Dále evidentně hrozí nebezpečí vzniku lesních požárů, neboť značné množství borůvkářů kouří přímo v lese. Vzhledem k tomu, že je řešení přestupců málo účinné, dá se v příštím roce předpokládat opětovný nápor borůvkářů. Dle našeho názoru je jako jedno z neúčinnějších řešení stanovení denního množství nasbíraných plodů. Domníváme se, že toto lze řešit prostřednictvím zákona č. 114/92 Sb., § 66 – Orgán ochrany přírody je oprávněn stanovit fyzickým a právnickým osobám podmínky pro výkon činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, popřípadě takovou činnost zakázat. Následně by bylo potřeba vyřešit způsob a provedení odebrání a likvidaci lesních plodů, nasbíraných nad stanovené množství. V letním období je dále nutné zvýšit počet osob, ustanovených jako stráž přírody, kteří by se mohli věnovat v terénu přímo této problematice.

Sbor dobrovolné stráže

Związek straży ochotniczej

Voluntary Ranger Service

Freiwilliger Wachtdienst

Dle zákona č. 114/1992, o ochraně přírody a krajiny, § 81 je stráž přírody rozdělena na strážce a zpravodaje. Jejich hlavním posláním je kontrola dodržování předpisů o ochraně přírody a krajiny. Dobrovolní strážci ve službě mají stejná práva i povinnosti jako strážci profesionální a stejně tak mají ve službě i status veřejného činitele. Pracují zejména o víkendů v letní sezoně v I. a II. zóně KRNAP.

Při TES v roce 2006 pracovalo 26 dobrovolných strážů přírody, z toho bylo 24 strážců a 3 zpravodajové.

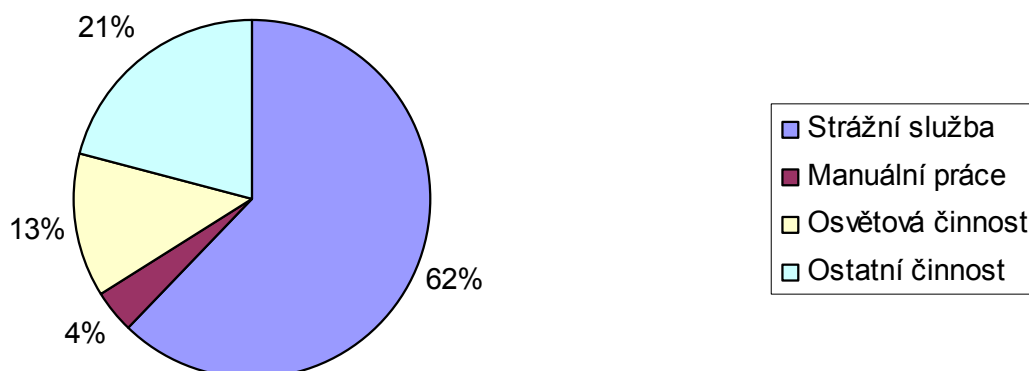
Odpracovali celkem 1 687 hodin, z toho bylo 1 318 ve strážních službách, zbytek připadnul na osvětovou činnost a manuální práci v terénu (viz graf).

Jejich podíl na celkovém počtu strážních služeb celého odd. TES v roce 2006 byl 16 % (v roce 2005 to bylo 25%). Strážci odpracovali 19 % nepravidelných služeb, tzn. s pohyblivým začátkem pracovní doby.

Počet dní (služeb) zajištěných profesionálními a dobrovolnými strážci TES:

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Profesionální pracovníci TES (strážci, manuální pracovníci)	566	530	846	1033	997	709	812	1010
Dobrovolná stráž přírody (strážci + zpravodajové)	743	640	631	562	579	325	279	165
celkem odpracovaných směn	1309	1170	1477	1595	1576	1034	1091	1175

Podíl činností DS

Nejvíce hodin odpracovali strážci Vladimír Tlapák (304 hodin, TES Pec pod Sněžkou), Miloš Jakoubek (232 hodin, TES Harrachov) a Otakar Opat (137 hodin, TES Pec pod Sněžkou).

Terénní informační střediska (TIS)

Terenowe centra informacyjne (TIS)

Field Information Centres

Außen-Informationszentren (TIS)

Jsou sezonní zařízení lokalizovaná na hlavních přístupových komunikacích do Krkonošského národního parku. Jejich obsluha poskytuje informace o dané lokalitě a v oprávněných případech může vydávat povolení ke vjezdu pro vozidla.

Přehled činností jednotlivých TIS za rok 2006:

název	prov oz	návštěvno st	informa ce	propagační materiál (Kč)	povolení k vjezdu počet/Kč	průjezd vozidel					
						osobn í	bus	náklad ní			
Horní Mísečky	53	14 750	2 651	49.660,-	Povolení ke vjezdu nevydává	x	36	10	m	31	
						a	57		c	22	
						b	287		d	0	
Zlaté Návrší	105	35 287	8 368	149.925,-			x	64	19	m	43
						a	109	c		29	
						b	510	d	0		
Krakonošo va snídaně	86	11 370	3 480	45.857,-			x	143	1	m	47
						a	125	c		14	
						b	91	d		0	
Černý Důl	121	3 535	396	5.334,-		383 / 36.750,-	x	796	8	m	9
						a	329	c		88	
						b	1 294	d		186	
Dolní Dvůr	121	13 500	3 254	21.441,-	529 / 27.600,-	x	3 773	93	m	68	
					a	2 011	c		59		
					b	1 164	d		1 090		
Strážné	121	4 356	1 667	3.781,-	498 / 37.800,-	x	1 686	8	m	48	
					a	394	c		40		
					b	3 416	d		490		
Čertův Důl	86	2 153	633	9.725,-	Povolení ke vjezdu nevydává						
Labský Důl	135	59 029	4 387	259.999,-							
Dlouhý Důl	91	6 548	2 311	18.360,50							
Děvín	122	9 837	899	32.735,-	37 / 5.400,-	x	94	0	m	49	
					a	122	c		122		
					b	128	d		128		
Albeřice	122	8 159	915	14.159,-	123 / 14.300,-	x	638	0	m	19	
					a	128	c		59		
					b	2 984	d		285		
						x	955		m	58	

Černá hora	153	10 084	2 319	14.291,-	310 38.900,-	/	a	372	0	c	64
							b	6 628		d	1 219
							x	8 185		m	372
CELKEM	1 316	187 825	31 280	625.268,-	1880 160.750,-	/	a	3 647	13	c	497
							b	16 502	9	d	3 398

x - osobní auta turistická

a - osobní auta - práce v lese a služební KRNAP

b - osobní auta - zásobování aj. firemní vozidla

m - motocykly

c - nákladní vozy - zásobování

d - nákladní vozy - pracovní v lese, stavby atd.

Pozn: Některá TIS nevydávají povolenky a nevidují průjezdy vozidel, protože nejsou umístěna na komunikaci, kde by vozidlo mohlo vůbec projet.

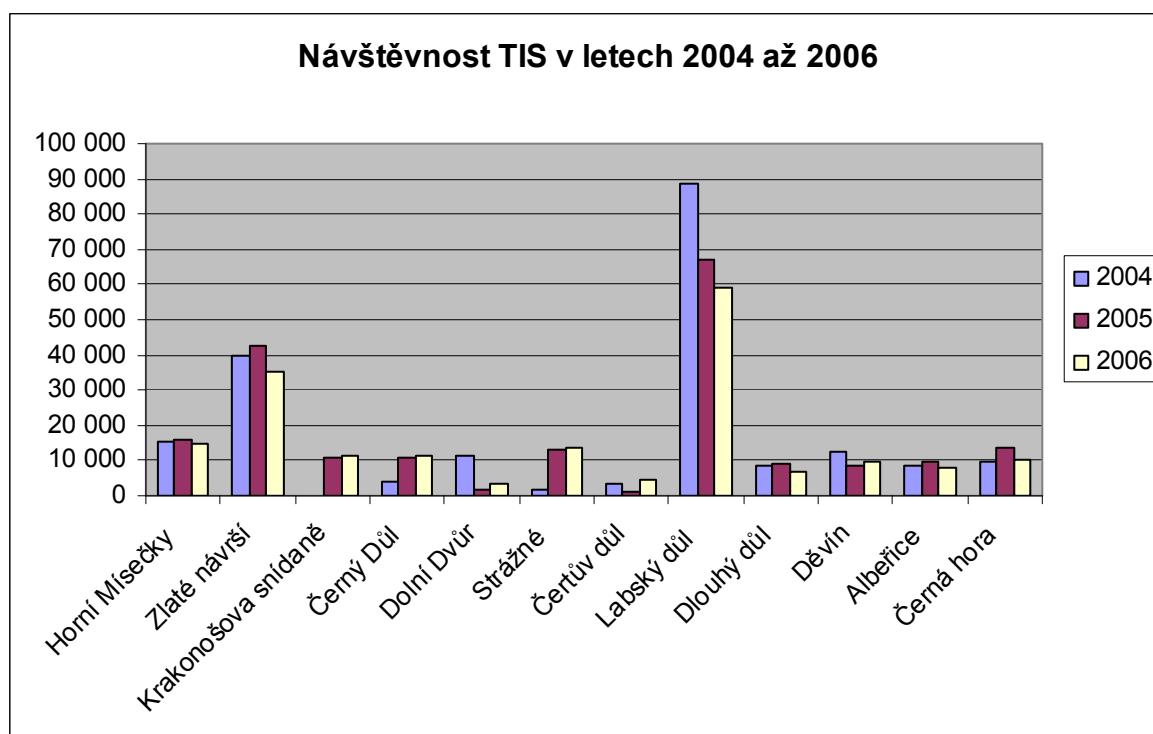
Lesnická a myslivecká expozice Šindelka byla otevřena v roce 2004 v budově z opracovaných žulových kvádrů poblíž střediska TES v Harrachově. V interiéru je instalována lesnická expozice seznamující návštěvníky s lesnickou problematikou od vytěžení dřeva z lesních porostů, přes manipulaci s ním až po opětovné zalesnění uvolněné paseky a následnou péči o různě starý les. V druhé části Šindelky je umístěna myslivecká expozice. Připomíná myslivecké tradice, mluvu, lovecké psy i lovecké zbraně. Nechybí ani 32 vycpanin a mnoho dalších trojrozměrných exponátů.

Návštěvnost TIS v letech 2004 až 2005:

	2004	2005	2006
název TIS	návštěvnost (počet osob)		
Horní Mísečky	15 139	15 716	14 750
Zlaté návrší	39 723	42 694	35 287
Krakonošova snídaně	0	10 753	11 370
Černý Důl	3 746	10 753	11 370
Dolní Dvůr	11 533	1 901	3 535
Strážné	1 667	13 106	13 500
Čertův důl	3 255	1 090	4 356
Labský důl	88 520	67 033	59 029
Dlouhý důl	8 623	9226	6548
Děvín	12 630	8 759	9 837
Albeřice	8 364	9 436	8 159
Černá hora	9 554	13 600	10 084
	202	204	187
CELKEM	754	267	825

TIS Krakonošova snídaně bylo otevřeno v roce 2005.

Trend vývoje návštěvnosti jednotlivých středisek vyplývá z následujících grafů:

Vybavení terénu

Wyposaženie terenu

Field Equipment

Geländeausstattung

Slouží k přesunu návštěvníků z nejcennějších částí Krkonoš do méně ohrožených partií, k udržení návštěvníků na cestách a ke zvýšení jejich informovanosti. Je rovněž prezentací Správy KRNP. Z prostředků Programu péče o krajinu byla provedena instalace a údržba vybavení terénu v I. zóně KRNP za 100 000 Kč, ve II. zóně KRNP za 150 000 Kč a ve III. zóně za 250 000 Kč.

Přehled jednotlivých typů terénního vybavení v letech 2002 až 2006:

	2002	2003	2004	2005	2006
Hraniční tabule KRNP, I. a II. zóna	274	277	265	275	278
Tabule Památný strom	17	17	15	22	23
Dopravní značky (B1, B11, B8, D44)	214	215	199	218	245
Turistické mapy	52	50	55	52	63
Návštěvní řád KRNP	66	53	50	49	52
Vybavené vyhlídky a odpočinková místa	118	169	175	176	165
Stoly a lavice v terénu	379	408	401	461	437
Upravené studánky	19	19	19	20	18

Piktogramy	374	318	341	374	259
Vysvětlující a informační tabule	295	207	215	346	310
Kapličky a historické objekty	7	8	10	11	10
Vývěsní skříňky	3	3	3	6	5
Naučné stezky a vycházkové trasy	16	16	14	14	
Závory na účelových komunikacích	86	79	73	96	100
Odpadkové koše	23	25	25	16	15
Dětská hřiště	6	7	5	5	5
Rozcestníky	262	256	281	290	289
Terénní informační střediska	12	12	10	12	12
Značky lyžařské magistrály	37	14	15	15	23

V roce 2006 terénní služba instalovala či vyrobila:

- stojany pro hraniční tabule Krakonošova království;
- vyhlídková a odpočinková místa na Kose nad Lvím dolem, na Červené cestě na Malé Úpě, u telefonního vysílače na Zahrádkách, ve Spáleném Mlýně na hájenkou, na Staré hoře u bývalého Červeného kříže, v Javorníku, u kapličky v Černém Dole, na Bolkově;
- dětské hřiště Tábořiště v Peci pod Sněžkou;
- 60 lavic a 30 stolů do terénu (TES Pec pod Sněžkou);
- turistické přístřešky na Rohu hranic na Rýchorách a na Cestníku;
- oprava TIS Albeřice a výměna srubu TIS Klínové Boudy;
- TES Pec pod Sněžkou převzalo od KSEV Rýchorská bouda Naučnou stezku Rýchory;
- chemické WC u TIS Albeřice a TIS Černá hora;
- byla dokončena první fáze projektu jednotného značení k rekreačním objektům v Peci pod Sněžkou, vznikl tak požadavek na výrobu 140 ks směrovek;
- rekonstrukce vybavení dětského hřiště U Svozu v dole Bílého Labe.

Zimní údržba cest

Zimowa konserwacja dróg

Winter Path Repair

Winterwartung der Wege

Umožňuje nepřímou ochranu mladých porostů, protože nabízí lyžařům kvalitní a bezpečné cesty a tím snižuje riziko vstupu a vjezdu mimo upravené cesty. TES zajišťuje průjezdnost upravovaných i neupravovaných lyžařských běžeckých cest a zimních tyčovaných cest. Ve třetí dekádě prosince 2006 byla odklízena vrcholková kalamita na běžeckých trasách v Harrachově za spolupráce se skiareály. TES spolupracuje s ostatními subjekty na značení lyžařských cest, zajišťuje provozuschopnost odstavných a manipulačních ploch.

Letní údržba a opravy cest

Letnia konserwacja i remonty dróg

Summer Path Repair

Sommerwartung und Reparaturen der Wege

Zajišťuje průchodnost, bezpečnost a funkci technických opatření na svěřených cestách a zamezuje vzniku škod na nich vlivem klimatických podmínek (přivalové deště, sešlap). Cestáři TES se starají o 186 km cest (TES Pec pod Sněžkou 45 km, TES Špindlerův Mlýn 88 km a 53 km na TES Harrachov).

V roce 2006 byly opraveny:

- povalové chodníky na Naučné stezce Černohorské rašeliniště, na Svinských loužích, na Davidově cestě;
- mostek přes Labe v Labském dole u Staré pily;
- nástup na Věřinu cestu;
- cesty Památník Hanče a Vrbaty – Labská bouda, Medvědí bouda – Martinova bouda, spojka Bílé Labe – Dřevařská cesta, Labská bouda – pramen Labe.

Strážce dbá na dodržování právních norem...
Strażnik dba o przestrzeganie przepisów
prawnych...

The guard takes care that legal norms are met
Die Naturwächter achten auf die Einhaltung
der Rechtsnormen ...

...ale hlavně pomáhá návštěvníkům hor.
... ale przede wszystkim pomaga tym, którzy
przyjechali w góry.
...but mainly he helps the mountains'
visitors.

... vor allem aber stehen sie den Besuchern
der Berge mit Rat und Tat zur Seite.

Management a monitoring přírody

Management i monitorowanie przyrody

Management and nature monitoring

Naturmanagement und Monitoring

Je servisem pro další odbory Správy KRNAP, zejména odbor ochrany přírody, odbor státní správy a ostatní složky odboru péče o les. Hlavním cílem této činnosti je zachování a ochrana biodiverzity přímou ochranou chráněných druhů rostlin a živočichů nebo nepřímou, např. likvidací invazních druhů rostlin. Monitoringem pomáhá mapovat některé druhy či přírodní poměry.

Strážci v roce 2006 zajišťovali:

- monitoring klimatických podmínek (ukládání sněhu) v souvislosti s likvidací České boudy na Sněžce;
- monitoring výskytu lavin v Obřím dole;
- monitoring kvality sněhu na U-rampě ve snowparku v Peci pod Sněžkou;
- likvidaci šťovíku v lokalitách Zelený potok, Labský důl, Svinské louže;
- mapování vstavačů v Dolních Albeřicích;
- ochranu obojživelníků z prostředků Programu péče o krajinu ve výši 50 000 Kč;
- ochranu jarní květeny v Antonínově údolí, v Harrachově;
- kontrolu pokosů luk vzhledem k poskytovaným dotacím z PPF;
- základní údržbu automatické meteorologické stanice na Vrbatově boudě;
- monitoring sokola stěhovavého;
- pomoc při monitoringu tahu ptáků nad Voseckou boudou;
- monitoring distribuce sněhu a jeho kvality na sjezdovkách na Lysé hoře;
- redukci populací škodné zvěře, zejména lišky obecné;
- pravidelný monitoring stavu tratí Krkonošského lyžařského běžeckého ráje.

Strážci národního parku nosí uniformu se znakem KRNP.

Strażnicy parku narodowego noszą mundury ze znakiem KRNP.

National Park Guards wear a uniform with KRNP's logo.

Die Wächter des Riesengebirgsnationalpark tragen Uniformen mit dem Emblem des KRNP.

Pytle s odpadem po úklidu v blízkosti cest.

Worki z odpadkami po sprzątaniu w pobliżu dróg.

Garbage bags with litter after the area around roads and paths were cleaned.

Abfallsäcke zur Säuberung der Wegeränder.

Regulace provozu vozidel v oblasti KRNP

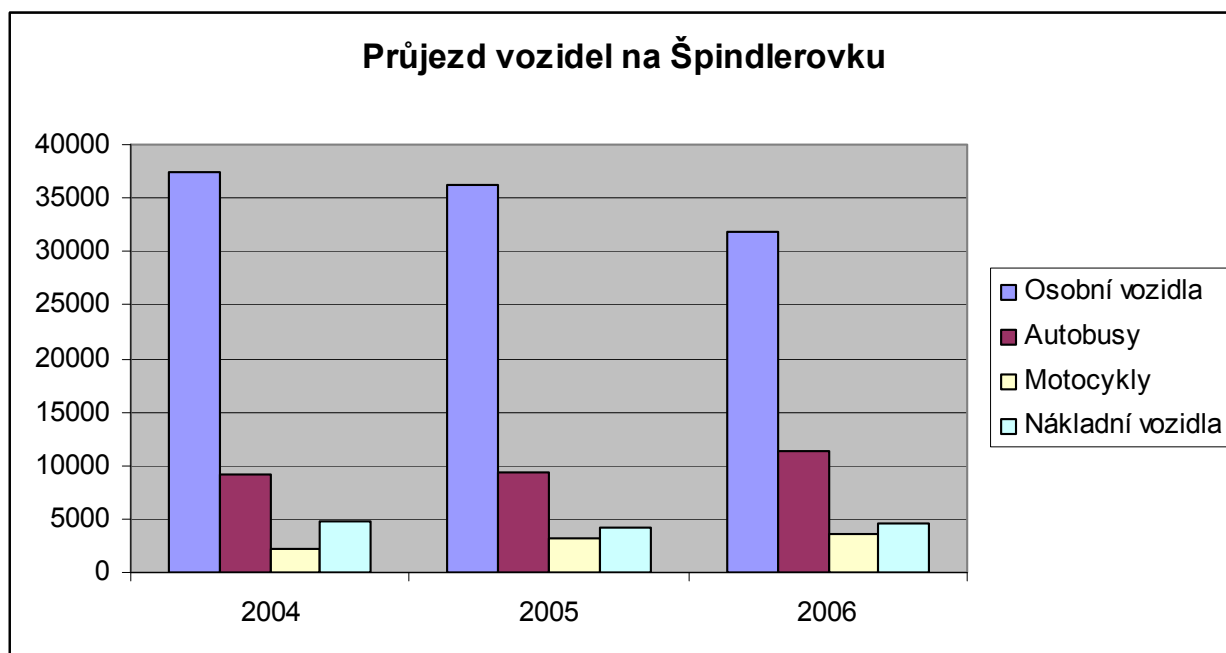
Regulowanie ruchu pojazdów na obszarze KRNP

Traffic Regulation within KRNP

Regulierung des Fahrzeugverkehrs auf dem Gebiet des KRNP

Terénní služba je odpovědná za kontrolu pohybu vozidel (motorových i nemotorových) na území KRNP. V určitých případech stanovených vyhláškou Správou

KRNAP č. 2 z roku 1995 může vydat povolení ke vjezdu za dopravní značku B 1 (Zákaz vjezdu všech vozidel), B 8 (Zákaz vjezdu cyklistů) a B 11 (Zákaz vjezdu motorových vozidel) a následně rovněž pohyb vozidel kontrolovat. Vyhláška stanovuje i výši poplatků, za které lze určité povolenky vydávat.

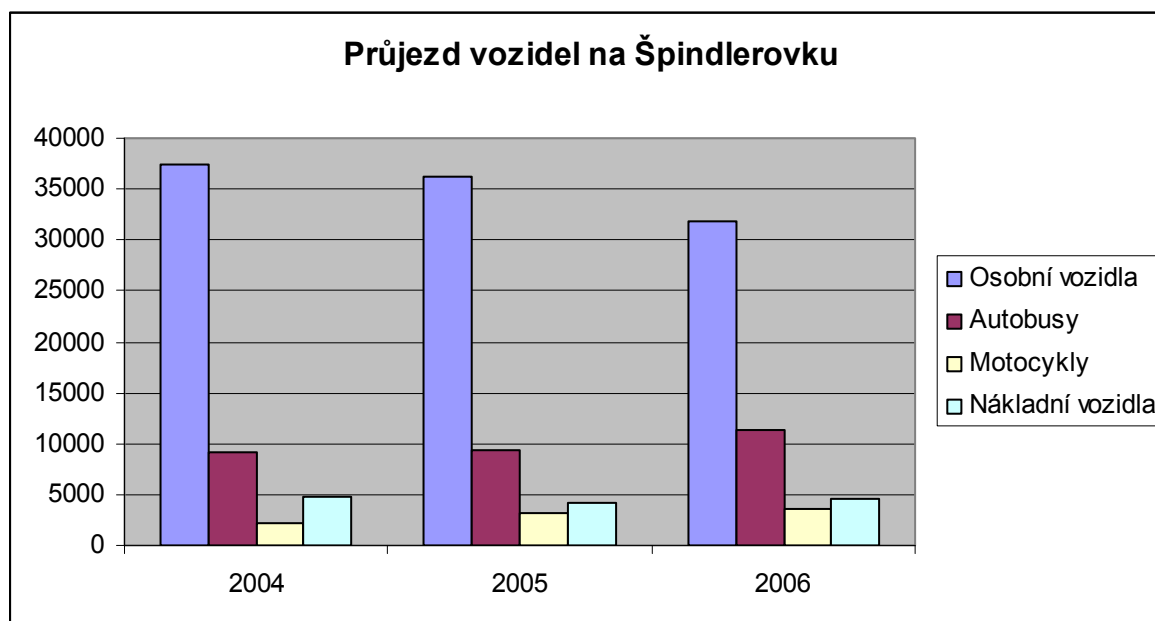

Z toho počtu bylo:	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
vydáno (prodlouženo) trvalých na rok	2 732	2 798	2 409	1 717	2 265	3 187	1995	2 524
přechodných (na část roku)	1 037	761	765	594	666	650	534	41
jednorázových povolení k vjezdu	17 649	22 823	15 862	14 401	13 917	13 478	12 324	11710
povolení k parkování na schválených odstavných plochách v KRNAP	441	513	548	473	330	3 115	1416	28
povolení pro cyklisty na místní a účelové komunikace z důvodu zaměstnání	92	83	81	82	99	103	91	0
Celkem	21 951	26 978	19 665	17 267	17 277	20 533	16 360	14 303

Průjezd vozidel na trase Špindlerův Mlýn – Špindlerova

Na začátku komunikace je instalována závora a pracovníci TES zde kontrolují a regulují průjezd vozidel oběma směry dle využití parkovacích ploch na uvedené komunikaci. Trendy v počtu průjezdů vozidel oběma směry jsou patrné z uvedené tabulky.

	osobní vozidla	autobusy	motocykly	nákladní auta	celkem	denní průměr	tržba propagační materiál
2004	37 488	9 218	2 101	4 677	53 484	146,5	9 404
2005	36 157	9 443	3 102	4 098	52 800	144,7	7 018
2006	31 892	11 329	3 612	4 577	51 410	140,8	7 255

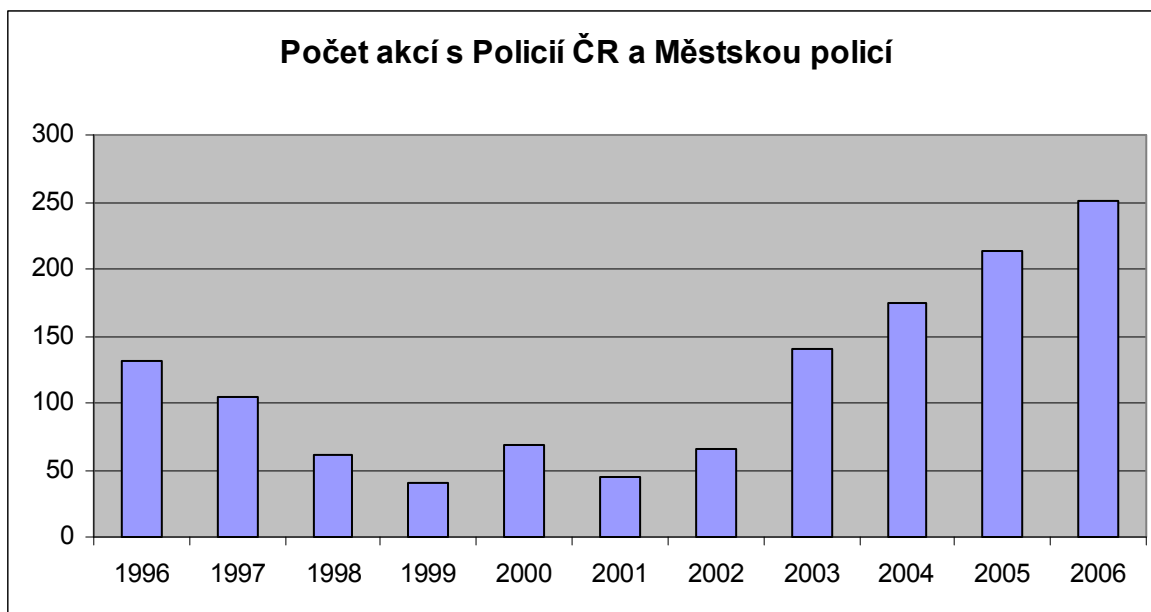

Zvýšený provoz na Černohorské silnici

V letní sezoně 2006 proběhla kompletní rekonstrukce kabinové lanovky z Janských Lázní na Černou horu. Náhradní transport byl svěřen soukromé firmě Osobní a nákladní doprava (Ing. Roman Koula, Trutnov). Tato používala čtyři mikrobusey Renault Master pro cca 20 pasažérů. Pro tzv. Černohorskou silnici to znamenalo zvýšenou zátěž, protože se po ní pohybovaly mimo uvedených vozidel náhradní dopravy i vozidla firem budujících novou lanovku. Z těchto důvodů byla Černohorská silnice uzavřena pro jízdní kola a koloběžky. Z evidence vedené personálem TIS Černá hora vyplývá, že 48 % ze všech průjezdů tvořila vozidla zásobování a jiná firemní vozidla, 29 % mikrobusey náhradní dopravy, osobní automobily turistů a vozidla nákladní mimo lesnický servis po 9 %, 3 % vozidla zajišťující lesní hospodářství a vozidla Správy KRNP, 1 % motocykly a zásobování. Celkem projelo kolem TIS Černá hora v letní sezoně za 153 dní 13 251 vozidel. V roce 2005 projelo za 125 dní po stejné trase projelo 5 284 vozidel. V roce 2006 byl denní průměr tedy 86,6 vozidel, zatímco v roce 2005 pouze 43,0 vozidel.

Spolupráce s policií

Kontrolu omezení provozu motorových vozidel na území národního parku a ochranného pásma zajišťovala TES ve spolupráci s Policií ČR (54 akcí), Pohraniční a cizineckou policií (172 akcí) i Městskou policií (26 akcí).

Likvidace odpadu

Likwidowanie odpadów

Waste Disposal

Abfallmanagement

K ukládání domovního odpadu jsou bohužel místním obyvatelstvem i návštěvníky mnohdy využívány okraje cest a lesní porosty, odlehlá místa či terénní deprese. Ve spolupráci s úřady samosprávy a školami jsou proto organizovány akce na úklid odpadků. Průběžně pracovníci TES likvidují odpad při své činnosti v terénu. Z finančních prostředků Programu péče o krajinu bylo k tomuto účelu čerpáno 50 000 Kč. Ve spolupráci se školami byly provedeny tři sběry odpadků podél turistických cest v okolí Špindlerova Mlýna. Po 10 letech se podařilo úspěšně jednat o sdužení prostředků ve výši cca 1 milion Kč na likvidaci nepovolené skládky starých pneumatik v katastrálním území Babí. Tato je ponechána již neexistující firmou. Skládka bude likvidována za spoluúčasti Správy KRNP, Městského úřadu Trutnov, Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a Pozemkového fondu České republiky.

Přednášky a vedené exkurze

Wykłady i wycieczki z przewodnikiem

Lectures and Guided Excursions

Vortragstätigkeit und Exkursionsleitung e

Účelem této práce je uvedení návštěvníků do problematiky ochrany přírody na území KRNP. Vedle předávání informací o přírodě je to možnost dobré prezentace a reklamy Správy KRNP. Hlavními zájemci o tyto akce jsou základní školy během letních školních

výletů a lyžařských kurzů. Osvětovou činnost strážci zajišťují přednáškami na informačních střediskách, v terénu na boudách. V minulém roce využívali moderní prezentační techniku (dataprojektory, notebooky), vzhledem k jednoduchosti obsluhy a menším nárokům na techniku jsou stále ještě využívány sady diapositivů. Velmi důležité jsou vedené exkurze zejména v návaznosti na další zařízení Správy KRNAP – např. naučné a vycházkové trasy.

	2005			2006		
	přednášky		doprovody	přednášky		doprovody
	informační střediska	terén		informační střediska	terén	
Počet akcí	176	175	52	155	221	79
Počet osob	8733		933	8420		1949
Průměrná účast	24,9		17,9	22,4		24,7

Dřevovýroba Svoboda nad Úpou

Produkcja wyrobów z drewna – Svoboda nad Upą

Wood Production in Svoboda nad Úpou

Holzfertigung in Svoboda nad Úpou

Účelové služby jsou zaměřeny na poskytování kompletního servisu jak ve vybavení terénu pro vlastní potřebu, tak i pro ostatní subjekty působící na území národního parku. Středisko sídlí v areálu dílen Správy KRNAP ve Svobodě nad Úpou. Vedle truhlářské dílny disponuje i mechanickou a laserovou gravírovací frézou. V letošním roce nově disponuje zařízením na gravírování na oblé předměty (sklenice, vázy atd.). Sortiment, který vyrábí, tedy zahrnuje nejen nosiče k nejrůznějším tabulím a mapám, ale i kolorované i nekolorované informační tabule a panoramata. V roce 2006 bylo využito 500 000 Kč na vybavení terénu z Programu péče o krajinu Ministerstva životního prostředí ČR. Pořez je připravován na pile Kumihal v Horním Maršově. Pracuje zde 5 stálých zaměstnanců.

V roce 2006 bylo vydáno celkem 228 výrobních příkazů na výrobky pro Správu KRNAP i pro externí zákazníky. Středisko tedy vyrobilo:

Souprava pultu s kontejnery a regálovou skříňkou, 8 ks budek pro chemické WC, 14 ks informačních a vysvětlujících tabulí (výrobní číslo 26), 7 ks stříšek na tabule (v.č. 26), 77 ks lavic (v.č. 1), 10 ks stolů (v.č. 3), 2 ks stolů (v.č. 6), 23 ks kompletů (v.č. 9), skříňky s plexisklem a dvířky, 5 ks stojanů na mapy, kancelářská buňka, 4 ks houpaček (v.č. 31), 1 ks houpačky (v.č. 32), 4 ks kladina (v.č. 32), 6 ks dětské prolézačky (v.č. 36), stojany s informacemi, 12 ks rámečků na plastické mapy, 4 ks košů na odpadky, 4 ks přístřešků, 1 829 ks směrovek, medailí atd., 57 piktogramů MTB, 47 piktogramů ostatních, 6 ks panoramat, kuchyňská stěna s židlemi a stolem na loveckou chatu Jana, 3 ks kazatelen, jesličky, hraniční tabule Krakonošovo království, informační panely Střední lesnická škola Trutnov.

Celkem bylo gravírováno 2 096 ks výrobků, z toho 57 piktogramů na cyklotrasy, 57 ks ostatních piktogramů, 37 ks do Gravolase, 6 ks panoramat.

V roce 2006 byl rovněž doplněn nástrojový park o mobilní okružní pilu, formátovací pilu TOS Svitavy, spodní frézu s posuvem TOS Svitavy, horizontální dlabací lavici,

srovnávací lavici TOS Svitavy a bylo instalováno odsávání zplodin od laserové gravírovací frézy.

Laserová gravírka
Grawerka laserowa.
Laser Scribe laser engraving machine.
Lasergravurgerät.

Skipatroly na Lysé hoře.
Patrole narciarskie na Lysej horze.
Ski patrols at Lysá hora.
Skipatrouille am Berg Lysá hora.

Autokemp ve Špindlerově Mlýně

Autocamping w Špindlerovym Młynie

A camp in Špindlerům Mlýn

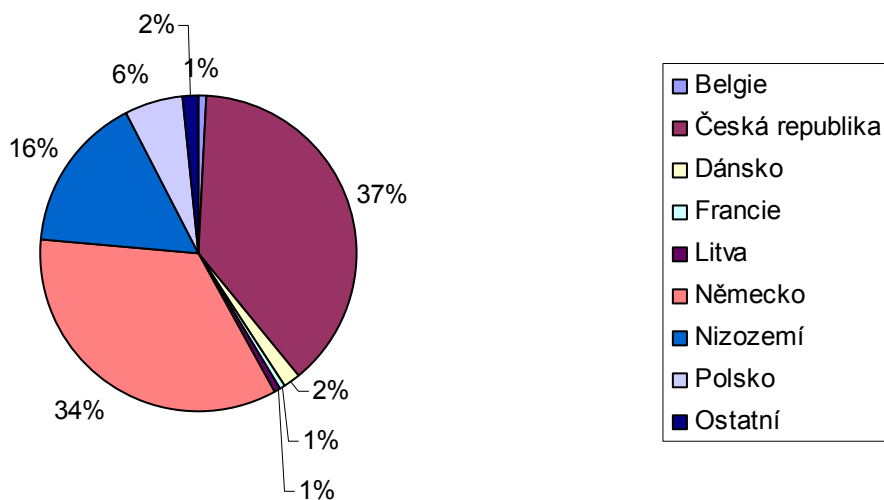
Autocamp in Špindlerův Mlýn

Je situován na kraji města u silnice na Špindlerovku. K 31. 12. 2005 disponoval cca 60 místy pro obytné přívěsy a karavany s přípojkou el. proudu, místem pro cca 15 stanů a 12 lůžky v bungalovech. Je důležitým zdrojem příjmů Správy KRNP. Proti roku 2005 vzrostl počet klientů autokempu, ale strávili zde méně dní. V roce 2006 se v autokempu ubytovalo 4 305 osob z 21 zemí, strávilo v něm 12 795 nocí.

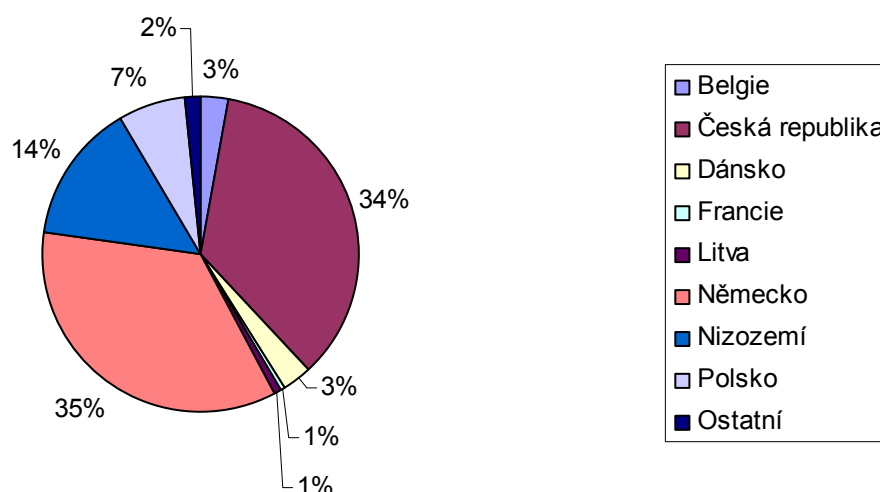
	počet osob	lůžkodny	průměrná doba v autokempu	počet osob	lůžkodny	průměrná doba v autokempu
	2005			2006		
Anglie	15	45	3	20	1,7	35
Austrálie	1	2	2	5	1,6	8
Belgie	35	133	3,8	121	3,0	370
Česká republika	1 806	4 576	2,5	1 536	2,4	3 646
Dánsko	82	268	3,3	127	3,6	453
Estonsko	0	0		2	2,5	5
Finsko	0	0		2	1	2
Francie	27	60	2,2	30	1,8	53

Itálie	10	14	1,4	7	2,7	19
Kanada	1	2	2	0	0	0
Korea	0	0		1	3	3
Litva	26	45	1,7	25	1,4	36
Maďarsko	10	20	2	7	1,9	13
Německo	1 614	6 175	3,8	1 519	3,5	5 270
Nizozemí	769	3 465	4,5	626	3,5	2 181
Norsko	0	0	0	10	4,5	45
Nový Zéland	2	12	6	0	0	0
Polsko	266	667	2,5	295	2,5	751
Rakousko	10	20	2	9	1,4	13
Slovensko	12	14	1,2	3	2,7	8
Španělsko	2	8	4	2	1	2
Švédsko	14	16	1,1	0		0
Švýcarsko	6	8	1,3	14	2,9	40
USA	0	0		1	3	3
Celkem	4 708	15 550	3,3	4 305	3,0	12 795

Složení klientely autokempu v roce 2005

Složení klientely autokempu v roce 2006

Junior Ranger Project

Junior Ranger Project

Junior Ranger Project

Junior Ranger Project

Junior Ranger Project (JRP) je od roku 2002 pilotním programem organizace Europarc Federation. Představením práce strážců chráněného území dětem žijících v tomto území nebo i jeho těsné blízkosti se zvyšuje prestiž, posiluje image Správy KRNAP a zároveň vytváří kvalitní personální rezerva pracovníků, spolupracovníků nebo alespoň příznivců Správy.

V roce 2006 byl JRP zahájen ve Špindlerově Mlýně dne 27. 5. oficiálním ceremoniálem za přítomnosti nových mladých strážců, jejich rodičů a vedoucího oddělení TES. Po úvodních informacích o organizaci JRP 2006 následovala vedená exkurze všech účastníků do Dolu Bílého Labe.

Letní část JRP proběhla od 10. do 21. července 2006 na TES v Peci pod Sněžkou a Harrachově. Skupina 15 mladých strážců byla rozdělena na dvě části (dle geografického místa bydliště) a programy se opakovaly po týdnu na obou střediscích pro obě skupiny. Obsahově a tematicky se příliš nelišily od předchozích ročníků. Vlastní organizaci a program zajišťovali profesionální strážci všech středisek, někteří další zaměstnanci Správy KRNAP, dva praktikanti pověřeni vedením pomocných programů a dohledem v nočních hodinách a studentka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Výsledky, program a další fakta byla publikována v podrobné zprávě Junior Ranger Project 2006.

Ukončení letní části projektu bylo koncipováno jako prezentace znalostí a zkušeností mladých strážců z předchozích ročníků, kteří vedli účastníky ceremoniálu z Černého Dolu na Tetřeví Boudy a cestou poskytovali výklad stejně jako na vedené exkurzi. Závěrečného ceremoniálu se opět účastnili mladí strážci, jejich rodiče, vedoucí odboru péče o les, vedoucí oddělení terénní služby a zástupci středisek TES.

V roce 2006 pokračoval JRP dalším cyklem programů zvaných Junior Ranger Project Follow Up (tzn. pokračuj, následuj mě – žádný český ekvivalent se dosud neujal). V tomto cyklu se Mladí strážci z JRP 2005 a 2006 postupně vraceli k tématům, probíraných během

letní části projektu. V říjnu se v programu JRP FU-1 učili základům trekingu (správné balení kletru, výběr místa a budování stanu, vaření na malých vaříčích). Prosincový program JRP FU-2 byl věnován tématu strážce a prezentace. Zde se mladí strážci seznámili se základy kvalitní přednášky či exkurze a sami si vyzkoušeli správně prezentovat strom v zámeckém parku ve Vrchlabí.

Nastíněné schéma JRP je použitelné v organizacích s dostatečným personálním i finančním zajištěním. Pro menší organizace vypracovává v rámci diplomové práce studentka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Květa Černošková metodiku šesti základních témat JRP. Ty jsou analogií programů JRP FU a rozvíjejí základní vlastnosti dobrého strážce. Vzhledem k tomu, že jde o vlastnosti velmi obecné – schopnost komunikace, prezentace, orientace v relevantní legislativě, pohyb a pobyt v přírodě atd., nalezne diplomová práce uplatnění nejen v SCHKO, ale i v klubech mládeže, základních a středních školách atd. Diplomová práce má podporu Ministerstva životního prostředí a bude publikována.

Informace o všech částech JRP jsou průběžně zveřejňovány v tisku a na domovských stránkách Správy KRNP.

Asociace strážců přírody chráněných území České republiky

Asocjacja Strażników Przyrody Obszarów pod Ochroną Republiki
Czeskiej

Nature Guards' Association of the Czech Republic's Protected Areas

Vereinigung der Naturschützer in den Schutzgebieten der

Tschechischen Republik

Michal Skalka

ASCHÚČR je nevládní nezisková organizace zajišťující vzdělávání a profesní rozvoj svých členů. K 31. 12. 2006 měla 62 členů ze 3 českých národních parků a 11 chráněných krajinných oblastí. V roce 2006 připravila setkání terénních pracovníků v SCHKO Orlické hory. Hlavním tématem byla první pomoc a bezpečný pohyb v terénu. Hlavním bodem programu byl praktický kurz první pomoci, který lektorovali záchranáři ze Sdružení dobrovolných záchranářů vedený MUDr. Lenkou Hodkovou. Během dvanácti hodin kurzu bylo proškoleny 62 členů asociace.

V roce 2006 se rovněž podařilo podruhé vydat v celkovém nákladu 40 000 ks informační leták Kdo je strážce – v plnobarevné verzi na recyklovaném papíře formátu A4. Distribuován byl do všech správ národních parků a chráněných krajinných oblastí a na všechny krajské úřady.

Obě akce finančně podpořilo Ministerstvo životního prostředí ČR. Rozpočet asociace je v příjmové části plněn dále managementovými činnostmi v SCHKO Jeseníky a Poodří. Statut, programové prohlášení atd. ASPCHÚČR naleznete na odkazech na domovských stránkách Správy KRNP.

Služba terenowa jest punkterm styczniowym pomiędzy Dyrekcją KRNP, miejscową ludnością i gośćmi. Jest wizytówką Dyrekcji KRNP. W ramach pracy z gośćmi buduje i utrzymuje w dobrym stanie rozległą sieć wyposażenia terenowego z terenowymi punktami informacyjnymi, trasami edukacyjnymi i spacerowymi włącznie. Przygotowuje dużo wykładów

lub zabezpiecza przez cały rok działalność całorocznych terenowych punktów informacyjnych. A ponieważ Karkonosze są co roku narażone na ogromne naciski kilku milionów gości, strażnicy służby terenowej zabezpieczają różnymi sposobami przestrzeganie przepisów prawnych na obszarze KRNAP.

Field service is a connecting link between KRNAP Administration, local citizens and visiting public. It is KRNAP Administration's public face. As part of their work with visitors, they create and maintain a vast network of outdoor facilities including information centres, educational and sightseeing trails, they prepare a large number of lectures and operate information centers that are out in the park and open year-round. Due to the fact that each year the Krkonoše Mountains feel the great pressure of millions of visitors, field guards ensure in various ways that legal norms are met and abided by in the KRNAP territory.

Der Außendienst ist Schnittpunkt zwischen der KRNAP-Verwaltung, den ansässigen Einwohnern und der Besucheröffentlichkeit. Sie ist sozusagen die Visitenkarte des KRNAP. Im Rahmen seiner Arbeit mit der Öffentlichkeit – den Besuchern – baut und unterhält er ein ausgedehntes Netz von Terrainanlagen, einschließlich Informationszentren, Lehrpfaden und Spazierwegen, er bereitet eine ganze Reihe von Vorträgen vor oder betreibt ganzjährig geöffnete Informationszentren. Da das Riesengebirge Jahr für Jahr einem enormen Ansturm von Millionen Besuchern ausgesetzt ist, sorgen die Wächter des KRNAP-Außendienstes auf verschiedene Weise für die Einhaltung rechtlicher Normen auf dem Gebiet des KRNAP.

9. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA A PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Edukacja ekologiczna i kontakty z publicznością Environmental Education and Public Relations Umwelterziehung und Kontakt mit der Öffentlichkeit

Z činnosti oddělení ekologické výchovy

Z pracy wydziału edukacji ekologicznej

Activities of the Environmental Education Department

Aus der Tätigkeit der Abteilung für Umwelterziehung

Iva Háková, Dan Bílek, Irena Černá

Stanice Mladých ochránců přírody

- Pokračuje činnost přírodovědného oddílu Junioři Krkonošského národního parku. Deset členů oddílu (3.–6. třída základní školy) se pravidelně zúčastňuje pátečních schůzek. Kromě schůzek se zúčastnili letního tábora na KSEV Rýchorská bouda, zimního kroužkování ptactva u krmítek, podzimního tábora na KSEV Rýchorská bouda, ochrany žab při jarní migraci (lokalita Slemeno), zdobení vánočního stromu pro lesní zvěř, aktivní účast v projektu Bodlinka u nás
- Květen – třídní exkurze přírodovědných oddílů regionu Krkonoš v Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko. Děti tak mají porovnávat přírodní prostředí a přírodniny, s kterými se tam setkávají.
- Průběžné pořádání výukových programů pro školy

Akce pro veřejnost (děti, mládež a dospělí)

- Zimní kroužkování ptactva u krmítek 11. 2. 2006, 35 účastníků, představení hlavních druhů ptáků létajících na krmítka, ukázka některých možností odchyty (sítě, sklopky), náměty na pomoc ptactvu v zimním období.
- Napříč Vrchlabím 4. 3. 2006, dobrodružná historicko-přírodovědná hra pro tříčlenné týmy dětí, 42 dětí, děti hledají v reálu nakreslená či nafocená torza různých objektů, jejíž umístění mají vyznačeno v podrobné mapě Vrchlabí.
- Den Země 21. 4. 2006, naučné a poznávací aktivity o životním prostředí a ochraně přírody ve vrchlabském zámeckém parku (ukázka výcviku služebních psů, představení činnosti Horské služby, ukázka preparátorské práce – výroba vycpanin zvířat, ukázka ptačích hnízd, problematika klíšťat, sokolnické ukázky, výstava hálek, představení loga a výrobků v kategorii Krkonošský originální produkt, ekologické hry), cca 900 návštěvníků
- Brigády dětí (3 základní školy) 25. 4. – 4. 5. 2006, údržba horských a podhorských botanických lokalit.
- Sběr odpadků 6. 6. 2006 – 340 dětí z osmi základních škol v regionu + 26. 6. 2006 – 100 dětí ze základní školy Voletiny u Trutnova. V letošním roce přijely děti již po desáté. Sbíraly odpadky na nejvíc navštěvovaných trasách v Krkonoších. Pravdou je, že množství odpadků bylo menší než v minulých letech.

- Louka plná dětí – zábavné dopoledne 7. září 2006 pro děti z mateřských škol. Ty si jednotlivě procházejí trasu, kde plní disciplíny zaměřené na vnímání přírody (tentokrát život zvířat, nebezpečí v přírodě, vůni a chuť bylinek), účastnilo se 297 dětí ze 17 mateřských škol.
- Tma přede mnou – 3. ročník smyslové výstavy pro nevidomé 15. – 29. 9. 2006, program navštívilo 345 návštěvníků, okruh s různými přírodovědnými zajímavostmi (živé ryby, fretky, figurína speleologa, ptačí budky, horniny, lišejníky, půdní živočichové, houby, kůže zvěře) a ochutnávkami lišejníkového a maliníkového čaje a biopotravin, venkovní hmatová stezka, kterou účastníci procházejí bosí.

Přehled přednášek a doprovodů 2006

Přednášky jsou pro děti, mládež a dospělé, většinou rozděleny podle různých vědních oborů – botanika, zoologie, geomorfologie a všeobecná ochrana přírody.

	přednášky	počet osob	exkurze	počet osob
Úsek ředitele	8	210	2	38
TES Šp. Mlýn	146	3 964	13	433
TES Pec p. Sn.	103	2 850	17	510
TES Harrachov	124	3 140	45	1.140
TES Rokytnice	36	841	–	–
OEV	137	3 222	38	983
OP	29	662	16	394
ÚLH	16	486	19	545
Rýchorská b.	110	2 950	110	2 640
CELKEM	709	18 325	260	6 683

Soutěže

- Zoologická soutěž pro střední školy – 128 účastníků z 35 škol, 30 nejlepších se zúčastnilo odborného zookurzu na KSEV Rýchorská bouda ve dnech 1.–5. 7. 2006
- Mladý objektiv – 327 prací od 68 studentů a žáků, pro nejlepších dvacet bylo uspořádáno odborné soustředění na Rýchorách. Tam pod vedením profesionálních fotografů získávají znalosti o fotografování krajiny nebo při detailech různých přírodnin.
- Krkonoše očima dětí – 27. ročník výtvarné soutěže, přišlo 416 výtvarných prací z celé České republiky (10 mateřských škol, 20 základních škol, 1 gymnázium, 5 základních uměleckých škol a domovů mládeže, 5 zvláštních a speciálních škol). Akce má tradici a v posledních letech přicházejí práce od stálých účastníků.
- Kaštanák – 12. ročník soutěže o nejpovedenější zpracování přírodních materiálů, (koření, kůry stromů a lesních plodů; 21. října 2006), shromáždilo se přibližně 57 prací s největším zastoupením dětí ve věkové kategorii od 6 do 10 let.
- Krkonošský přírodovědný test pro základní školy – 255 soutěžících ze 17 škol, 30 nejlepších se zúčastnilo letního tábora Mladých ochránců přírody na KSEV Rýchorská bouda ve dnech 1.–11. 8. 2006.
- Putování za razítky – 12 účastníků

Úklid horské louky.
Sprzątanie łąki górskiej.
Leading up a mountain meadow.
Säuberung der Bergwiesen.

Den Země ve vrchlabské klášterní zahradě.
Dzień Ziemi w ogrodzie klasztornym we
Vrchlabí.
Earth Day in a Vrchlabí's monastery garden.
Tag der Erde im Klostersgarten von Vrchlabí.

Služby pro školy

Mateřské školy – pravidelná činnost v projektu „Příroda pro nás“ ve 12 mateřských školách, 69 přednášek se zúčastnilo 1 320 dětí a 3 průběžné přednášky pro 61 dětí
Projektové vyučování „Příroda pro nás“

Projekt „Příroda pro nás“ je určen dětem z mateřských škol. Jedná se o pravidelné návštěvy mateřských škol ve Vrchlabí a jeho blízkém okolí. Původní počet spolupracujících škol byl v roce 2006 rozšířen o tři (MŠ Horní Kalná, MŠ Horní Lánov, MŠ Lánov) na současných dvanáct škol. Se třináctou MŠ Miletín spolupracujeme na dálku.

Program je rozčleněn do tří částí. V první jsme si s dětmi povídali tematicky o zvířatech, rostlinách a o životě v přírodě (o vodě a jejích různých podobách, o jarní přírodě, o mravencích, o lesním království). Další téma jsme pracovní nazvali Mnoho světů pro život a jeho cílem bylo ukázat dětem, kde všude mohou zvířata žít a rostliny růst. Konec roku jsme uzavřeli povídáním o pomoci zvířatům v zimě a jak jim můžeme vyzdobit vánoční stromeček. Druhou část hodinové návštěvy mateřské školy tvoří hra, spojená s probíraným tématem. Někdy se děti při hře protáhnou, jindy musí zapřemýšlet. Třetí závěrečná část vede paní učitelka. Děti v ní plní úkoly, které mají zadané v pracovním listě – pomocí tužky a pastelek vyzkouší, co si zapamatovaly (od dokreslení obrázku přes jeho vymalování po spojování menších obrázků se správnými znaky nebo symboly). Během roku se konalo 69 přednášek, kde bylo přítomno 1 320 dětí předškolního věku.

Školní rok zakončujeme výletem do přírody. Jeho cíle jsou různé – v Harrachově jsme navštívili Liščí stezku (kde si děti zahrály na nezbedná liščata) a vodopád řeky Mumlavy. S jinou školkou jsme zamířili do Špindlerova Mlýna a údolím Bílého Labe jsme došli k dětskému hřišti U Svozu. Některé školky požadovaly pouze doprovod v blízkém okolí. Výletů se celkem zúčastnilo 86 dětí a 9 dospělých z 5 mateřských škol.

- Doprovody k dalším výletům pro 5 mateřských škol, zúčastnilo se 88 dětí a 9 dospělých,
- Přednášky pro základní školy – 32 pro 800 dětí (z toho 4 doplňovala putovní výstava o Krkonošském národním parku), přednášky jsou rozděleny podle vědních oborů – botanika, zoologie, všeobecná ochrana přírody a doplňují školní výuku. Doprovody exkurzí základních škol – 10 pro 250 dětí,
Program separování odpadů na školách – 3 MŠ, 3 ZŠ, zaměřeno na nápojové kartony

- Projekt školní ekologické zahrady, zapojeno 13 ZŠ v regionu (v roce 2006 se připojila základní škola v Lomnici nad Popelkou)
- Andromeda – zpravodaj pro mladé ochránce přírody, učitele, děti a jejich vedoucí, vychází v únoru nákladem 200 kusů. Letošní obsah příspěvků: Den v lese plný zážitků – inspirativní aktivity s dětmi v lese, Co přečteme z požerků lýkožrouta smrkového?, Projekt Bodlinka u nás – představení, Evropská noc pro netopýry, Krkonošský přírodovědný test, Nezlobte se, ale je plno – představení výstavy pro nevidomé, Informační střediska Správy KRNAP + vyhlášení soutěže Putování za razítky, Kdy se rozloží odhozené poklady?, Krkonoše – originální produkt (představení), naučná stezka ve Vrchlabí – pozvánka atd.)

Projektové vyučování:

- Ptáci kolem nás – dvoudenní program o ptácích pro školy, duben – květen, 3 základní školy, 85 dětí
- Stromy – 5 základní škol, 125 dětí, ve spolupráci s DDM Pelíšek Vrchlabí, program: ukázka různých typů lesa (zámecký park, městský park, hospodářský les) formou přírodovědné exkurze, poznávání různých druhů stromů formou soutěží, ukázky ošetřování veřejné zeleně, měření výšky stromu, zjišťování stáří stromu, ukázka užitečnosti stromů pro zvěř (doupný strom v KM) apod.
- Projekt Bodlinka u nás – zapojeno 8 škol a přírodovědných oddílů, které se starají o přezimování ježka až do jarního vypuštění

Letní akce pro děti a dospělé na KSEV Rýchorská bouda

- Letní tábor mladých ochránců přírody 1.–11. 8. 2006, 25 dětí a hlavním bodem letošního programu byly léčivé rostliny (poznávání, historie, ochutnávky čajů apod.)
- Letní brigáda 7.–14. 7. 2006 pro 35 studentů
- Letní seminář pro učitele a děti 24.–30. 7. 2006 Projekt „Známe Krkonoše“ pro učitele a studenty, program zaměřený na výuku k ochraně přírody, doplněný hrou i ručními pracemi – košíkářství, ruční papír, keramika atd. Děti se zapojily i do sportovních her.
- Jazykový kurz angličtiny 20.–24. 11. 2006 ve Špindlerově Mlýně pro 30 pracovníků SOP ČR. Výuka má svou tradici a vyučuje daný jazyk i odborné názvosloví z ochrany přírody.

Spolupráce

- Spolupráce se školami a oddíly v regionu, distribuce Andromedy
- Spolupráce s DDM Vrchlabí (Krkonošova stovka, projektové vyučování Stromy, výroba draků)
- Spolupráce se Střediskem skautů v Hostinném – podíl při tvorbě naučné stezky v Hostinném
- Pedagogická fakulta Technické univerzity Liberec – konzultace pro pracovníky ekoporaden
- CENIA – Česká informační agentura ŽP – zapojení do výukových programů

Wydział wychowania ekologicznego zajmuje się głównie pracą z dziećmi i młodzieżą w regionie i na terenie całego kraju, współpracą międzynarodową i działaniami nastawionymi na ludność miejscową. W ramach swej działalności organizuje liczne akcje. Do najważniejszych akcji zrealizowanych w zeszłym roku należą: obchody Dnia Ziemi, organizacja wystawy Ciemność przede mną, czyli dotknijmy się Karkonosza oraz przygotowują szereg konkursów z tematyką ekologiczną.

Environmental Education Department instructs children and youth from this region as well as from the rest of the country. It also dedicates itself to international collaboration and works with local citizens and the public. It organizes many events. Among the most important events organized last year belongs celebration of Earth Day, an exhibition called Darkness Before Me or Let Us Touch the Krkonoše Mountains, organization of several competitions with an environment related topic.

Der Bereich für Umwelterziehung widmet sich der Erziehung von Kindern und Jugendlichen aus der Region und der ganzen Tschechischen Republik, aber auch der internationalen Zusammenarbeit und der Umwelterziehung der hier wohnenden Menschen und breiten Öffentlichkeit. Im Rahmen ihrer Tätigkeiten realisiert er viele Veranstaltungen. Zu den wichtigsten vom vergangenen Jahr gehörten zum Beispiel die Feiern zum Tag der Erde, die Organisation der Ausstellung „Das Dunkel vor mir oder Berührung mit dem Riesengebirge“ und die Organisation einer Reihe von Wettbewerben mit Umweltthematik.

Krkonošské středisko ekologické výchovy Rýchorská bouda Karkonoski ośrodek edukacji ekologicznej Rychorská bouda The Krkonoše Mountains Environmental Education Centre at Rýchorská Chalet Riesengebirge-Umwelterziehungszentrum in der Rýchorská bouda

Helena Leblochová

Krkonošské středisko ekologické výchovy Rýchorská bouda se nachází v nejvýhodnější části Krkonoš, v I. zóně KRNAP. Je nejstarším pobytovým zařízením tohoto druhu v naší republice. Již 20 let zabezpečuje environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu dětí, mládeže i dospělých. Při tom využívá okolního přírodního prostředí a snaží se utvářet vztah k přírodě prostřednictvím smyslového vnímání a praktického poznávání. Provoz Rýchorské boudy včetně ekologické výchovy zabezpečuje 6 zaměstnanců Správy KRNAP. Tito se věnují také chovu malého stáda skotského náhorního skotu a v zimě údržbě lyžařských stop.

Nejčastějšími účastníky akcí jsou děti základních a středních škol z různých míst ČR, dále také zvláštní školy a mateřské školy z Trutnovska, pravidelnými návštěvníky pobytových ekologických programů jsou chlapci z výchovného ústavu Husův domov ze Dvora Králové nad Labem.

Pořádáme vzdělávací akce pro studenty vysokých škol, v době zimních a letních prázdnin pobyty pro rodiny s dětmi.

Ve spolupráci s kolegy z KPN se uskutečnilo již tradiční prázdninové putování dětí z Ekoklubu Rýchorák a mladých ochránců přírody z KPN Krkonoše-Karkonosze, při kterém účastníci poznávali zvláštnosti a zajímavosti přírody obou stran Krkonoš.

Při KSEV pracují Ekoklub Rýchorák a Klub instruktorů, které sdružují děti a mládež s hlubším zájmem o poznávání přírody. Pro děti z těchto klubů pořádáme poznávací výpravy do jiných NP a CHKO. Během roku se tyto kluby několikrát setkávají na Rýchorské boudě. Na Rýchorské boudě se opět setkaly děti z různých přírodovědně zaměřených kroužků krkonošského regionu. V průběhu všech školních prázdnin pořádáme tábory pro děti se zájmem o přírodu. Organizujeme oslavy Dne Země a Evropského dne parků.

V KSEV Rýchorská bouda se i letos uskutečnily akce s dlouholetou tradicí Letní škola mladých ochránců přírody, zoologický kurz pro středoškoláky a fotokurz pro mladé a začínající fotografy.

V létě jsme uspořádali dvě brigády pro studenty na pomoc ochraně přírody.

Projekt Kapka 21

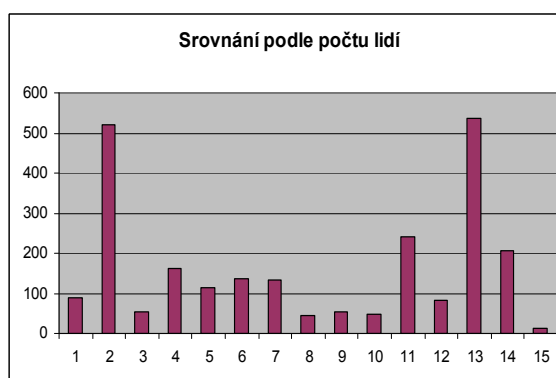
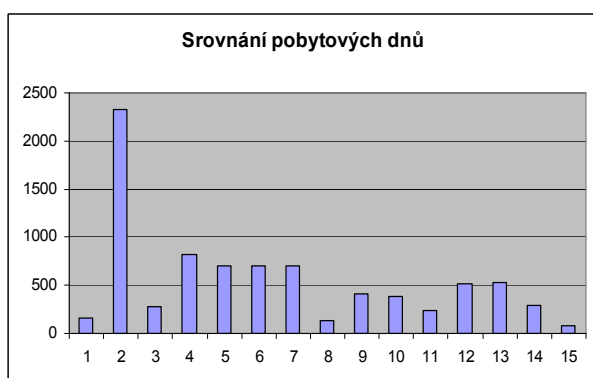
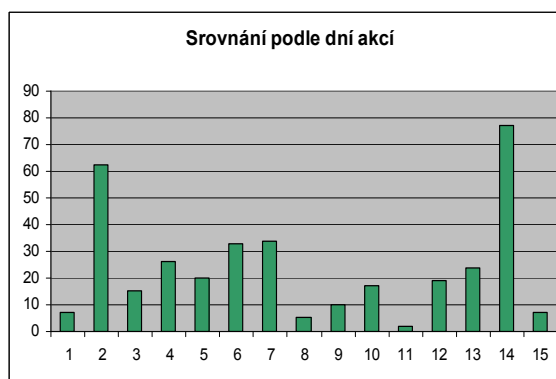
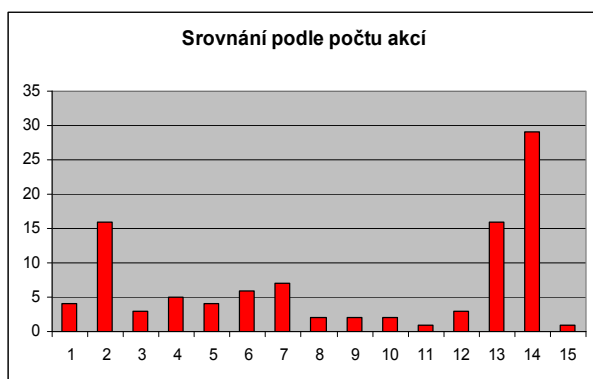
Zapojili jsme se do projektu Kapka 21 (Královéhradecký a Pardubický kraj Agenda 21), který je finančně podpořen z ESF a státního rozpočtu ČR. V rámci tohoto projektu poskytuje KSEV Rýchorská bouda ekologické poradenství zejména pro mikroregion Žacléřsko zaměřené na spotřebitelská témata, aktuální ekologická témata a včelařství. Uskutečnila se řada osvětových a vzdělávacích akcí, jejichž prostřednictvím jsme oslovili i jiné skupiny obyvatel než v minulosti.

Některí lidé přijíždějí na Rýchorskou boudu se svými rodinami za rekreaci, odpočinout si v krásné přírodě Krkonoš, přitom rádi využijí doplňkového programu zaměřeného na utváření vztahu člověka k přírodě.

V průběhu uplynulého roku se uskutečnilo cca 110 odborných přednášek a stejný počet exkurzí v KRNAP s doprovodem.

Tabulka využití KSEV Rýchorská bouda dle skupin klientů

	Počet akcí	Dny akcí	Počet lidí	Pobyt. dny
1 Mateřské školy	4	7	90	158
2 Základní školy	16	62,5	520	2332
3 Speciální školy a ústavy	3	15	54	274
4 Střední školy a gymnázia	5	26	161	825
5 Vysoké školy	4	20	115	699
6 Rodiny s dětmi	6	33	137	705
7 Přírodovědné kluby a kroužky	7	34	134	700
8 Odborné semináře a akce pro učitele	2	5	45	138
9 Zookurz a Letní škola MOP	2	10	54	408
10 Brigády	2	17	49	390
11 Den Země	1	2	240	240
12 Tábory	3	19	84	520
13 Kapka 21	16	24	535	535
14 Ostatní	29	77	208	293
15 Rekreace	1	7	14	77
Suma	101	358,5	2440	8294

Karkonoskie centrum edukacji ekologicznej – Rýchorská bouda zajmuje się wychowywaniem prośrodowiskowym, kształceniem i oświatą dzieci, młodzieży i dorosłych. Najczęstszymi uczestnikami akcji są dzieci z przedszkoli, ze szkół podstawowych, średnich oraz ze szkół specjalnych. Centrum organizuje również kursy dla studentów szkół wyższych, dla rodzin z dziećmi jak również seminaria dla nauczycieli. Współpracuje z kolegami z Karkonoskiego Parku Narodowego.

The Krkonoše Mountains Environmental Education Centre at Rýchorská Chalet secures environmental education and instruction of children, youth as well as adults. Children from kindergarten, elementary schools and secondary schools along with special schools most often participate in the events. It further organizes events for college students, for families with children and seminars for teachers. The department collaborates with colleagues from Karkonoski Park Narodowy.

Das Zentrum für Umwelterziehung in der Rýchorská bouda stellt die Umwelterziehung, -bildung und -aufklärung für Kinder, Jugendliche und Erwachsene sicher. Häufigste Teilnehmer dieser Veranstaltungen sind Kinder aus Kindergärten, Grundschulen, Fach- und Sonderschulen. Es veranstaltet Bildungsaktionen für Hochschulstudenten, für Familien mit Kindern und Seminare für Lehrer. Dabei arbeitet es mit ihren Kollegen vom polnischen Nationalpark Karkonoski Park Narodowy zusammen.

Publikační a propagační činnost

Praca publikacyjna i propagacyjna

Publishing and PR Activities

Publikations- und Werbetätigkeit

Michal Šír

- Kalendář akcí Správy KRNAP – přehled výstav, soutěží, vycházek, přednášek, her, atd. pro rok 2006. Součástí je nabídka stálých výstav Krkonošských muzeí a ostatních služeb poskytovaných Správou KRNAP široké veřejnosti (leták formátu A3, náklad 1 000 kusů; zdarma)
- „Andromeda 2006“ – XII. ročník zpravodaje pro mladé ochránce přírody, učitele, děti a jejich vedoucí (ve spolupráci s oddělením ekologické výchovy; 24 stran formátu A4, náklad 200 kusů; neprodejně)
- propagační leták „Informační středisko a ekologická expozice Obří důl“ (2., upravené vydání; formát A4; náklad 10 000 kusů; česky + anglicky + německy; zdarma)
- dotisk propagačního letáku „Lesnická a myslivecká expozice Šindelka“ (formát A4; náklad 10 000 kusů; česky + anglicky + německy; zdarma)
- brožura „Das Riesengebirge der Felsen und Steine“ (dotisk německé verze; náklad 1 000 kusů; prodejné)

V rámci projektu „Propagace Správy KRNAP“ spolufinancovaného Evropskou unií z fondu ERDF, v programu INTERREG IIIA Česká republika – Polská republika, byly vydány následující tiskoviny:

- leták „Letnie sporty i wypoczynek w górach“ (1. vydání; formát A4; náklad 10 000 kusů; polsky; zdarma)
- leták „Sporty zimowe I wypoczynek w górach“ (1. vydání; formát A4; náklad 10 000 kusů; polsky; zdarma)
- brožura „Krkonošská rašeliniště“ (1. vydání; 32 stran formátu A5, 67 obrázků; náklad 2 000 kusů; česky; zdarma)
- brožura „Laviny v Krkonoších“ (1. vydání; 32 stran formátu A5, 86 obrázků; náklad 5 000 kusů; česky, polsky; zdarma)
- brožura „Lidová architektura v Krkonoších“ (1. vydání; 24 stran formátu A5, 74 obrázků; náklad 5 000 kusů; česky, polsky; zdarma)
- brožura „Krkonošské muzeum ve Vrchlabí – průvodce sbírkami“ (1. vydání; 48 stran formátu A5, 95 obrázků; náklad 5 000 kusů; česky, polsky; zdarma)
- brožura „Památník zapadlých vlastenců Paseky nad Jizerou – průvodce expozicemi“ (1. vydání; 24 stran formátu A5, 40 obrázků; náklad 5 000 kusů; česky, polsky; zdarma)
- brožurka „František Kaván“ (1. vydání; 16 stran formátu A6, 18 obrázků; náklad 5 000 kusů; česky, polsky; zdarma)
- brožurka „Jan Nepomuk František hrabě Harrach“ (1. vydání; 16 stran formátu A6, 32 obrázků; náklad 5 000 kusů; česky, polsky; zdarma)
- průvodce přeshraniční naučnou stezkou „Dědictví doby ledové“ (1. vydání; 24 stran formátu 100 × 210 mm, náklad 5 000 kusů; česky, polsky; zdarma)

- spolupráce na tvorbě multimediálního CD-ROM (kresebné podklady k animacím; pro výše zmíněný projekt INTERREG)
- podrobný průvodce „do ruky“ ve francouzštině pro lesnickou a mysliveckou expozici „Šindelka“ v Harrachově
- pravidelná stránka o Krkonoších, KRNAP a ochraně přírody do Měsíčníku kultury a volného času
- spolupráce se SLŠ v Trutnově – návrh prezentace krkonošských lesních ekosystémů v prostorách školy
- propagace 21 výstav a dalších akcí Krkonošských muzeí ve Vrchlabí, v Jilemnici a v Pasekách nad Jizerou (pozvánky, plakáty a inzerce v regionálním tisku)
- spolupráce s oddělením ekologické výchovy při některých akcích (např. Den Země, výtvarná soutěž „Krkonoše očima dětí“, dobrodružná hra pro děti „Napříč Vrchlabím“, grafické řešení metodických materiálů atd.)
- plnění průběžných požadavků všech oddělení a odborů Správy

10. KRKONOŠSKÉ MUZEUM

Muzeum Karkonoskie

The Krkonoše Mountains' Museum

Riesengebirgsmuseum

Jana Sojková a kol.

Expozice

Ekspozycje

Exposition

Expositionen

V expozici Kámen a život ve Vrchlabí proběhlo několik nutných oprav a doplnění: ve 4. místnosti byly stávající vycpaniny kompletně vyměněny za nové nebo reparaované. Horský potok byl nově osázen a obnovena malba pozadí. V místnosti č. 10 byly do dvou televizních přístrojů nainstalovány pohyblivé záběry k tématu této části expozice – bažinám a pramenům, nahrazující dosavadní statické diapozitivy. Mimoto byla zavedena nová služba pro návštěvníky, zvláště ty s dětmi – možnost volby alternativních programů, spočívajících v kombinaci různých nabídek, které má expozice k dispozici.

V Jilemnici byla dokončena rekonstrukce přízemních místností barokního objektu čp. 1 (bývalé úřednické budovy v zámeckém areálu) a na letní sezonu tak už mohly být veřejnosti představeny nové výstavní prostory a přilehlá prodejna propagačního materiálu a suvenýrů.

Obnova a aktualizace expozice krkonošské houslařské školy v Památníku zapadlých vlastenců v Pasekách n. J. byly z provozních důvodů odloženy na konec r. 2007.

Výstavy

Wystawy

Exhibitions

Ausstellungen

Krkonošské muzeum Vrchlabí

Budova kláštera – malá výstavní místnost:

1. 2. – 18. 6.	Fotografující redakce (práce členů redakce časopisu Krkonoše)
23. 6. – 5. 10.	Zmizelé Vrchlabí (fotografie ze sbírek Krkonošského muzea)
18. 10. – 26. 11.	Renata Oppeltová: Kresby, ilustrace (autorská výstava)
6. 12. – 15. 2.	Za dlouhých zimních večerů (předání, navlékání korálků aj. tradiční domácí práce v Krkonoších – etnografická výstava ze sbírek Krkonošského muzea)

Ambit kláštera:

20. 1. – 12. 3.	Umění tibetské thangky (prodejní výstava tibetských uměleckých předmětů – na podporu výstavby školy pro nepálské děti tibetského původu), vernisáž 19. 1. 2006 v 16.30, spojená s přednáškou o Tibetu Dr.

- T. Beránka; 10. 3. v 17.00 přednáška P. Srpa a J. Flouska Centrální Tibet a beseda s Akkou Lamou, presidentem nadace DCWC a malířem thangk
20. 3. – 16. 7. Václav Mejvald: Obrazy (autorská výstava vrchlabského malíře)
21. 7. – 3. 9. Marie Luisa Hlobilová: Obrazy (autorská výstava)
12. 9. – 5. 10. Bratři Grimmové – život a dílo (putovní výstava muzea bratří Grimmů v Kasselu) – výstava byla uspořádána za spolupráce s Brüder Grimm – Museum Kassel a MěÚ Vrchlabí u příležitosti 15. výročí uzavření partnerství měst Baunatal – Vrchlabí – Trouville-Sur-Mer
13. 10. – 12. 11. Komu se nelení VII. (práce známých i neznámých lidových tvůrců z Vrchlabska)
22. 11. – 31. 1. Světové velehory očima horolezce (fotografie z archivu vrchlabského horolezce Jan Červinky, doplněné artefakty z jeho cest)
- Vestibul kláštera:
1. 6. – 31. 8. Krkonoše očima dětí (výsledky soutěže dětské kresby a malby, akce ekologické výchovy)
- HIS čp. 222:
5. 1. – 5. 3. Srí Lanka, perla Indického oceánu (ve spolupráci se Společností pro výzkum a ochranu fauny ZOOGEOS), vernisáž 4. 1. 06 byla spojená s přednáškou s diapozitivy o Srí Lance dr. K. Pecla
15. 3. – 18. 6. Benno Dlouhy: Vrchlabí v dřevorezech a olejomalbách (obrazy vrchlabského malíře ze sbírek Krkonošského muzea)
20. 6. – 10. 9. Řemeslnické léto (ukázky různých rukodělných výrob – krajky, výšivky, malba na hedvábí, pletení ošatek, šperk a bižuterie, keramika, dřevěné hračky, perník, výrobky z kukuřičného šustí, loutky, patchwork, výroba klobouků + doprovodná výstava Tradiční řemesla)
19. 9. – 5. 11. Když peníze šustí aneb bankovky a další papírová platidla ze sbírky Krkonošského muzea ve Vrchlabí
14. 11. – 14. 1. 07 Dřevo radostné aj na jesličky dobré (výstava z díla lidového řezbáře Františka Gajdy ze Strážnice)

Účastníci kvízu o léčivých bylinách v rámci programu Noc v klášteře.
 Uczestnicy kwizu o ziołach leczniczych organizowanego w ramach programu Noc w klasztorze.
 Participants of a quiz on healing herbs as part of the Monastery Night programme.
 Teilnehmer einer Heilpflanzenquiz im Rahmen des Programms Nacht im Kloster.

Dr. T. Beránek při vernisáži výstavy Umění tibetské thangky.
 Dr. T. Beránek na wernisażu wystawy Sztuka tybeckiej thangky.
 Mr. T. Beránek during the opening of the Art of Tibetan Thangka.
 Dr. T. Beránek bei der Vernissage Tibetanische Thangka-Kunst.

Krkonošské muzeum Jilemnice

Velká výstavní síň:

24. 3. – 14. 5. Podkrkonoší objektivem ing. Josefa Voříška aneb prázdniny v Košťálově v roce 1941
17. 5. – 4. 6. Přírůstky z let 2005–2006
16. 6. – 10. 10. Pojd'te si s námi hrát (výstava technických hraček – Merkur)
20. 10. – 24. 11. Adolf Absolon: Znamková a grafická tvorba
22. 11. – 24. 11. František Kaván: Výběr z komorní tvorby
1. 12. – 28. 2. 07 Za vůní perníku (etnografická výstava)
Výstavní síň v čp. 1:
30. 6. – 31. 8. Zvony, zvonky a rolničky
od 3. 10. Krakonoš v literatuře

Krkonošské muzeum - Památník zapadlých vlastenců Paseky n. J.

10. 6. – 13. 5. 07 Kdo si hraje, nezlobí (výstava hraček ze sbírek muzea a ze zápůjček od místních obyvatel – hračky 1. pol. 20. stol.)
3. 6. – 27. 8. Moje nejmilejší hračka (dětská kresba)
1. 8. – 3. 9. Ladislav Šlechta: Drátované objekty (autorská výstava)
10. 9. – 14. 1. 07 110 let Sokola v Pasekách n. J.

Celkový počet návštěvníků jednotlivých expozic KM:

KM Vrchlabí – klášter:	19 005	v r.2005: 18 233
Tři historické domy:	16 696	12 339
KM Jilemnice:	22 540	27 207
KM Paseky n. J.:	6 443	5 502

V roce 2006 dosáhl celkový počet návštěvníků 64 684, vzrostl tedy oproti předchozímu roku o 1 403 osob.

Četnými zápůjčkami ze svých sbírek jiným muzeím, galeriím či dalším kulturním institucím přispěla Krkonošská muzea k uspořádání výstav jak uvnitř regionu, tak i jinde v Čechách a na Moravě – v NM v Praze, muzeích v Chomutově, Olomouci, Jičíně, Turnově, Dvoře Králové nad Labem, Náchodě, Lomnici nad Popelkou, Frýdku-Místku, Botanické zahradě v Praze-Tróji, Městském divadle v Jablonci nad Nisou, PNP v Praze, Obecním domě v Praze, hradě Pecka, MÚ v Malých Svatoňovicích, IC Jilemnice. V rámci EU byly vystaveny krkonošské betlémy ze sbírek KM Jilemnice na vánoční výstavě v Českém centru v Římě a grafická díla z KM Vrchlabí na výstavě Slezsko – perla v české koruně (Muzeum miedzi v Legnici).

Jiné kulturní akce

Inne akcje kulturalne

Other Cultural Events

Sonstige kulturelle Veranstaltungen

Krkonošské muzeum Vrchlabí

Noc v klášteře v budově bývalého augustiniánského kláštera ve Vrchlabí se tentokrát konala 2. 6. od 18.00 do půlnoci. Přišlo se podívat téměř třikrát více návštěvníků než v r. 2005. Hlavním tématem byla klášterní lékárna a léčivé byliny. Vstupní část muzea byla

improvizovaně zařízena jako stará lékárna, jak ji zde augustiniáni provozovali na sklonku 18. stol. Doplnovala ji výstavka seznamující s širokým spektrem krkonošských bylinek a ochutnávka několika druhů bylinkových čajů. V ambitu kláštera byla k dispozici videoprojekce věnovaná klášterním lékárnám, krkonošským laborantům a lidové medicíně, v suterénu muzea v expozici Kámen a život videoprojekce o léčivých rostlinách v Krkonoších, kde byla pro zájemce připravena i soutěž v poznávání léčivek. Opodál pak v netopýři sluji vařila k obveselení dětí čarodějnice tajemné letkvary, na něž měla kolem sebe rozvěšeny strašidelné starobylé recepty. Pro děti nastudovali pracovníci muzea ještě loutkovou hru Kašpárek silák od krkonošského učitele a spisovatele Josefa Šíra. Představení, k jehož provedení velmi dobře posloužilo loutkové divadlo ze sbírek muzea, bylo během noci sehráno třikrát. Mimoto měli návštěvníci možnost bezplatné prohlídky muzejních výstav a expozic i klášterního kostela, s výkladem k jeho historii a poslechem varhanního koncertu.

Už druhou sezonu probíhala ve vánočním týdnu 26.–30. 12. v expozici Kámen a život akce Vánoce v klášteře, při níž byly pro děti připraveny soutěže o ceny ze znalosti krkonošské přírody. 26. 12. pak měla veřejnost možnost prohlédnout si za odborného výkladu kostel s kostelními jesličkami. Vánoce v klášteře se v průběhu týdne zúčastnilo kolem 600 návštěvníků. Letos poprvé se Krkonošské muzeum stalo i pořadatelem vánočního Svatoštěpánského koncertu, v němž účinkovali mladí vrchlabští muzikanti-konzervatoristé, bývalí žáci ZUŠ.

Krkonošské muzeum Jilemnice

Během roku byl dvakrát uspořádán křest knihy – Synové hor a Neklidné srdce –, na jejichž vydání muzeum participovalo. 24. listopadu se konal křest známky Fr. Kavána spojený s příležitostným poštovním razítkem.

Pro zájemce se konalo několik nočních prohlídek expozic a rozšířené prohlídky s odborným výkladem, které kromě muzea zahrnovaly ještě Zvědavou uličku a kostel sv. Vavřince v Jilemnici a hrobku hrabat Harrachů v Horní Branné.

Jako spolupořadatel se muzeum podílelo na řadě dalších akcí – devíti koncertech, Krakonošových letních podvečerech, Dnech evropského kulturního dědictví, akcí Klubu Betanie a dalších. V muzeu se dokonce uskutečnily dva svatební obřady.

Práce se sbírkami

Praca ze zbiorami

Working with Our Collections

Arbeit mit Sammlungen

Evidence

Během roku 2006 se sbírky Krkonošských muzeí rozrostly dohromady o 765 e.č. nových zpracovaných přírůstků, takže KM Vrchlabí dosáhlo celkového počtu 30 865, KM Jilemnice 11 172 a KM Paseky 747 evidenčních čísel sbírkových předmětů.

Prostřednictvím komise pro tvorbu sbírek nakoupila Krkonošská muzea předměty v hodnotě 195 295 Kč, přes prodejny starožitností v hodnotě 121 235 Kč. KM Vrchlabí tak získalo mj. dva pěkné betlémy, soubory textilií lidových a měšťanských domácností, obrazy, grafiku, zemědělské nářadí, rohačky, dětské kočárky, staré krkonošské suvenýry, pohlednice, vycpaniny ptáků, KM Jilemnice dětské saně hraběte Fr. Ant. Nostitze z 2. pol. 18. stol., soupravu druhorokokového nábytku z 2. pol. 19. stol., větší množství nádobí, zajímavá kamna na pevná paliva, podmalby na skle, hračky, krámské váhy, KM Paseky pak bohatý soubor

kameninového nádobí, kuchyňský nábytek, krejčovský šicí stroj, odstředivku na máslo, síta, ošatky, koše, sáňky, vánoční ozdoby aj.

Každoroční povinnou inventarizací prošlo v KM Vrchlabí 2 120, KM Jilemnice 1 634 a KM Paseky 74 e.č. sbírkových předmětů.

Ve vrchlabské konzervátorské dílně bylo konzervováno nebo restaurováno pro všechna tři zařízení celkem 262 e.č. sbírkových předmětů, tj. 398 kusů, a 32 výtvarných děl. KM Jilemnice si vlastními silami konzervovalo 24 předmětů. Externími restaurátorskými zásahy prošel za přispění dotace MK olej na plátně Výjevy ze života sv. Augustina z 1. pol. 18. stol. od J. Hollmanna ze sbírek KM Vrchlabí a torzo praporu vojenských vysloužilců ze sbírek KM Paseky n. J.

Knihovna

Biblioteka

Library

Bibliothek

Do knihoven Krkonošských muzeí přibylo během r. 2006 celkem 431 svazků – v KM Vrchlabí 276 svazků, z toho 39 svazků sbírkového fondu, v KM Jilemnice 148 svazků a v KM Paseky 7 svazků. Na budování knižních fondů a souvislých řad odborných časopisů bylo v r. 2006 vynaloženo celkem 48 673,70 Kč.

V KM Vrchlabí bylo zapůjčeno 2 040 svazků z fondů knihovny a mimoto vyřízeno 39 zápůjček prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby, v KM Jilemnice 25 svazků, knihovna KM Paseky n. J. se teprve buduje a neslouží zatím veřejnosti.

Další službou knihovny KM Vrchlabí je každoroční distribuce sborníku Opera Corcontica v povinných výtiscích, zahraniční i tuzemské výměně a prodeji stálým odběratelům, v r. 2006 to bylo č. 42.

Kulturně-výchovná, publikační a badatelská činnost

Prace badawcze, kulturalno-wychowawcze i publikacyjne

Cultural, Educational, Publishing and Research Activities

Kulturerzieherische, Publikations- und Forschertätigkeit

Přednášková činnost byla směřována především na akce Správy KRNAP, dále pak na školy, širokou veřejnost a odborné kruhy. Ve středisku ekologické výchovy na Rýchorách, v rámci Dne Země a ornitologických vycházek to bylo 10 přednášek v oboru zoologie, historie, botaniky. Stále úspěšněji probíhá spolupráce s místními školami, jak dokazuje cyklus historických přednášek ve vrchlabském gymnáziu, archeologická přednáška v rámci Projektových dnů tamtéž a přednášky na téma život v půdě s praktickými ukázkami extrakce a determinace půdní fauny pro studenty vrchlabského gymnázia v odborném pracovišti KM Vrchlabí. Podobně fungují v Jilemnici pro školáky i studenty gymnázia tematické hodiny z oboru historie v muzeu. Z akcí pro veřejnost připomeňme zejména hojně navštívenou besedu ke knize Zmizelé Vrchlabí autorů B. Zázvorkové a bc. J. Loudy, pracovníků KM Vrchlabí, a četné historické či kunsthistorické přednášky v Jilemnici. Na odborných a vědeckých konferencích doma i v zahraničí přednesli muzejní odborní pracovníci 6 příspěvků. První pokus o koordinaci odborných studií z různých oborů na téma Krkonoše,

tzv. Moruškové setkání, proběhlo v Rokytnici n. J. z popudu botaničky KM Vrchlabí dr. Kociánové.

Na svých pracovištích poskytli muzejní pracovníci odborné služby badatelům či zodpověděli odborné dotazy celkem ve 223 případech.

V rámci vědeckovýzkumné činnosti pokračovaly dále jak práce na projektu se Státním zdravotním ústavem v Praze na studiu výškového rozšíření klíštěte obecného v Krkonoších (dr. Materna – tříletý grantový výzkumný projekt 2006–2008) „Experimentální ověření změn ve výškovém rozšíření klíštěte obecného a rizika začleňování jím přenášených nákaz do horských ekosystémů“, tak spolupráce na Srovnávací studii vegetace a georeliéfu Krkonoš a Abisko Mountains, pětiletém grantovém projektu výzkumné stanice Abisko ve Švédsku (dr. Kociánová).

Kromě článků v odborném, populárně naučném, příp. v denním tisku (r. 2006 to byla i série krátkých článků pro Mladou frontu dnes popularizujících muzejní sbírky), připravili muzejní pracovníci ve spolupráci s odd. propagace Správy KRNAP a za financování z fondu ERDF, programu INTERREG IIIA, k vydání brožury Krkonošské muzeum ve Vrchlabí – průvodce sbírkami, Lidová architektura Krkonoš, František Kaván, Jan Nepomuk František hrabě Harrach, Památník zapadlých vlastenců Paseky nad Jizerou – průvodce expozicemi. Dále se pak v rámci téhož programu spolupodíleli na přípravě tisků Laviny v Krkonoších, Krkonošská rašeliniště, Dědictví doby ledové – průvodce naučnou stezkou.

Přehled výsledků v oboru archeologie

Przegląd wyników w dziedzinie archeologii

Archeological Results Overview

Übersicht über die Ergebnisse auf archäologischem Gebiet

Olga Hartmanová

terénní archeologické akce: celkem 83

I. záchranné archeologické výzkumy na stavbách: 82

– s pozitivním výsledkem:

Horní Maršov – rekonstrukce podlah v přízemí objektu bývalé fary u hřbitovního kostela – nález zasypané studny.

Hostinné – odvodnění objektu františkánského kláštera – nálezy fragmentů keramiky a kamnových kachlů (18.–19. stol.) v sekundární poloze.

Jilemnice – rekonstrukce přízemí domu čp. 81 – při stavbě parkoviště za domem nalezena studna s vodou. Bylo rozhodnuto o jejím trvalém odkrytí.

Jilemnice – odvodnění severní strany objektu čp. 1 – nález sklepních prostor. Došlo k vybrání zásypu sklepů, jejich dokumentaci a zachování.

Jilemnice – novostavba polyfunkčního objektu ul. Jana Harracha – nález požárového horizontu – 17. stol. (fragменты keramiky, mazanice).

Strážné – kabelové vedení NN – nález fragmentu novověkého kamnového kachle v druhotné poloze.

Vítkovice – rozvojové území „Pode Dvorem“ – při stavbě infrastruktury (komunikací a inženýrských sítí) pro RD a penziony nalezeny pozůstatky sklářské hutě a obytného objektu původní sklářské osady z konce 16. – 1. poloviny 17. století. Zbytky pece reprezentují nálezy stavebního kamene zalitého sklovinou, sklářského odpadu, polotovarů a sklářských pánví, obytný objekt velké množství fragmentů keramiky včetně kamnových kachlů.

Vrchlabí – demolice továrny TUBA – nález mlýnského kamene. Kámen převezen na zahradu za tři historické domky (HIS).

II. vizuální průzkum, archeologický výzkum:

Janské Lázně – dokumentace zaniklé vápenické pece na SZ svahu Janské hory.

Nález části mlýnského složení při demolici továrny TUBA ve Vrchlabí.

Odnalezienie części urządzeń młyńskich podczas rozbiórki fabryki TUBA we Vrchlabí.

The remains of a milling system were found during the demolition of TUBA factory in Vrchlabí.

Fund eines Teils des Mahlganges (Mühle) beim Abriß der Fabrik TUBA in Vrchlabí.

Zaniklá vápenická pec na SZ svahu Janské hory.

Opuszczony piec wapienny na północno-zachodnim zboczu Janskiej hory.

Former lime burning kiln at the north-west side of Janská hora.

Verfallener Kalkofen am NW-Hang des Berges Janská hora.

Dokončení rekonstrukce domu čp. 1 v Jilemnici

Dokończenie rekonstrukcji domu nr 1 w Jilemnicy

Completed Reconstruction of House Number 1 in Jilemnice

Abschluß der Rekonstruktion des Hauses Nr. 1 in Jilemnice

Jan Luštinec

Někdejší úřednická budova, hlavním průčelím obrácená do Komenského ulice k faře, leží v jihozápadním nároží zámeckého parku. Vznikla krátce po roce 1701, kdy hraběcí rod Harrachů vytvořil rozsáhlé jilemnické panství, jehož správa si vyžadovala širší úřednický aparát. Objekt představuje stylově nejčistší a nejzachovalejší barokní stavbu v Jilemnici. Během své dlouhé existence se téměř nezměnila – v téměř stejné podobě jako dnes ji vidíme již na Grauparově mapě z roku 1765. Panští úředníci tu bydleli a úřadovali až do roku 1945, někteří tu směli dožít (poslední zemřeli v 70. letech 20. století). Objekt v té době téměř nebyl udržován, postupně chátral a jen neobyčejná důkladnost konstrukce stavby jej zachránila před úplným zničením.

Při vnější prohlídce honosné stavby zaujme zejména monumentální portál s krásnými dobovými dvoukřídlými vraty, ozdobený lizénami, bohatě profilovanými římsami, volutami a velkým, umělecky kvalitním znakem hrabat Harrachů. Další erb přibližně stejného věku se nachází v průjezdu zaklenutém mohutnou valenou klenbou s výsečemi. Menší, ale velmi hezký harrachovský znak najdeme také nad severním vstupem do budovy. V interiéru domu se dochovaly pěkné valené a křížové klenby, v jedné místnosti česká placka s koutními výsečemi.

V roce 1993 koupila zchátralou budovu od města Jilemnice Správa Krkonošského národního parku ve Vrchlabí, a to za symbolickou 1 Kč s podmínkou, že objekt bude sloužit vždy pouze potřebám Krkonošského muzea v Jilemnici.

Již v předchozí době byla zahájena především nákladem uživatele rekonstrukce služebního bytu, v roce 1993 byla z finančních prostředků majitele v celém objektu vybudována nová elektroinstalace, elektrické vytápění a nezbytné zednické práce. V následujících dvou letech Správa KRNPAP v úpravách pokračovala – byl zde instalován zabezpečovací systém, místnosti vybíleny, vybaveny depozitárním mobiliářem a na jaře roku 1995 se sem přestěhovala podstatná část muzejních sbírek. Muzeum tak vyřešilo jeden z nejpalčivějších problémů – totiž naprostý nedostatek depozitárních prostor.

V dalších letech bylo rekonstruováno schodiště, v roce 1998–99 obnoven plášť budovy. (Obnova spočívala v odvodnění objektu, opravě krovu, výměně větší části střešní krytiny, obnově omítek a vydláždění průjezdu dřevěnou dlažbou.) Do průjezdu byl přemístěn hraběcí erb a prošel, podobně jako ostatní kamenické prvky, restaurátorským zásahem. Původně zdobil některou ze zbořených zámeckých budov, posléze byl zcela nevhodně vsazen jen pár centimetrů nad terén na východní stranu čp. 1, kde velmi trpěl odstříkující vodou. V roce 2001 proběhla náročná restaurace barokních vrat.

Stav objektu v roce 1993 ...
 Stan obiektu w 1993 roku...
 Its state in 1993 ...
 Zustand des Objektes im Jahre 1993 ...

... a v roce 2006.
 ... i w 2006 roku.
 ... and in 2006.
 ... und im Jahre 2006.

V září 2005 byla zahájena nákladná rekonstrukce přízemních místností a v červnu 2006 převzalo muzeum působivé barokní prostory do užívání. Vznikla v nich tolik potřebná nová výstavní síň a velmi hezká muzejní prodejna. Zkušební provoz přesvědčivě ukázal, že se jednalo o krok správným směrem – muzeum mohlo připravit atraktivnější nabídku a návštěvníci ji náležitě oceňovali. Zároveň bylo možno rozšířit sortiment prodáváného zboží a zvýšit tak tržby.

Završila se tak víc než desetiletá etapa náročné, avšak velmi užitečné práce. Přinesla radost všem, kteří se na ní podíleli.

Návštěvnost muzeí Správy KRNAP v roce 2006

Liczba zwiedzających w muzeach Dyrekcji KRNAP w roku 2006

The Total Number of Visitors to Individual Expositions of the

Krkonoše Mountains' Museums in 2006

Besucherzahlen in den von der KRNAP-Verwaltung betriebenen

Museen im Jahre 2006

Vladimíra Vališková

	celkem	platící	nepl.	dospělí	děti	výpravy	školní	Vstupné v Kč	Prop.mat. v Kč
HIS Vrchlabí	16696	13701	2995	10109	3592	53	1291	225800	viz IS
Kámen a život	19005	16155	2850	7210	8945	186	4499	466071	311335,50
KM Jilemnice	22540	18489	4051	7484	11005	169	3702	420915	171460
KM Paseky n.Jizerou	6443	5162	1281	2003	3159	37	1078	74748	110217,50
IS Rokytnice	446	336	110	80	256	6	180	3745	viz IS
IS Obří důl	1567	1567		850	717	19	469	24170	viz IS
Šindelka Harrachov	6620	5695	925	2609	3086	56	1083	83040	110639
Celkem	73317	61105	12212	30345	30760	526	12828	1298489	703652

Muzeum Karkonoskie prowadzi działalność akwizycyjną wzbogacającą zbiory łącznie z ewidencją, preparowaniem i konserwacją posiadanych eksponatów. Zarządza biblioteką regionalną i naukową, prowadzi prace naukowe i badania regionu w zakresie jego historii, etnografii i nauk przyrodniczych; prezentuje działalność muzeum i jego zbiory za pośrednictwem wystaw, stałych ekspozycji i publikacji. Wymienione czynności są realizowane przez sieć placówek muzealnych Dyrekcji KRNAP: Muzeum Karkonoskie we Vrchlabi (budynek klasztoru i trzy domy zabytkowe na Placu Míru), Muzeum Karkonoskie w Jilemnicy, Muzeum Karkonoskie w Pasekach nad Izerą, Ośrodek Informacyjny w dolinie Obří důl.

The Krkonoše Mountains Museum is creating a collection and performs related activities including registration, preservation, conservation and restoration of its collection fund. It further runs a regional library and study, concerns itself with regional research regarding history, ethnography and nature science. It presents its museum activities and its collection via exhibitions, expositions and publications. The above mentioned activities take place in a network of KRNAP Administration's museum divisions: The Krkonoše Mountains Museum in Vrchlabí (located in the monastery and in 3 historical buildings at Náměstí Míru), The Krkonoše Mountains Museum in Jilemnice, The Krkonoše Mountains Museum at Paseky nad Jizerou, Information Centre in Obří Důl.

Das Riesengebirgsmuseum entwickelt eine umfassende museale Sammlungstätigkeit, einschließlich einer entsprechenden Erfassung, Präparierung, Konservierung und Restaurierung des Sammlungsfundus, es verwaltet die regionale und Studienbibliothek, befaßt sich mit regionaler Forschung und Erforschung auf geschichtlichem, ethnographischem und naturwissenschaftlichem Gebiet, es präsentiert seine musealen Tätigkeit und den Sammlungsfundus anhand von Dauer- und thematischen Ausstellungen und Publikationen. Die angeführten Tätigkeiten werden im Netz der Museumsstellen der KRNAP-Verwaltung realisiert: im Riesengebirgsmuseum in Vrchlabí (Klostergebäude und in den 3 historischen Häusern am Hohenelber Friedensplatz), in den Riesengebirgsmuseum in Jilemnice und in Paseky nad Jizerou und im Informationszentrum im Riesengrund/Obří důl.

11. ZAHRANIČNÍ, NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ AKTIVITY SPRÁVY KRNAP

**Zagraniczne, krajowe i regionalne dzialania dyrekcji KRNAP
International, National and Regional Activities of KRNAP
Administration**

**Internationale, Nationale und Regionale Aktivitäten der
KRNAP-Verwaltung**

Vize Krkonoše 2050

Wizja Karkonosze 2050

The Krkonoše Mountains 2050 Vision

Vision Riesengebirge 2050

Jiří Flousek

V průběhu roku 2006 byl kompletní pracovní text Vize Krkonoše 2050 opět předložen k veřejné diskusi a k připomínkám ze strany obcí, místních obyvatel i návštěvníků Krkonoš. Na základě připomínek byl text upraven a formulačně precizován. V září 2006 byla připravena definitivní verze (viz následující text vlastní vize a její přílohy k 26. 9. 2006), která bude po projednání v Regionální a Vědecké sekci Rady KRNAP předložena k přijetí krkonošským obcím a dalším subjektům.

Vize Krkonoše 2050: Přátelství lidí a hor

Prohlášení ke krkonošské budoucnosti

Preambule

My, lidé, kteří žijeme, pracujeme a přijíždíme trávit svůj volný čas v Krkonoších, známe mimořádnou hodnotu našich hor. Necítíme se být jejich soupeři a nechceme s nimi ani prohrávat, ani nad nimi vítězit. Cítíme úctu k přírodnímu bohatství a lidmi vytvořenému dědictví a hodláme navázat na tradici těch našich předků – dřívějších obyvatel i návštěvníků Krkonoš, kteří dokázali žít s horami v harmonii, přátelské toleranci a partnerství.

Toto bohatství chceme předat našim potomkům. Budeme proto žít a působit tak, aby byla v polovině 21. století naplněna naše vize budoucích Krkonoš, symbolicky vyjádřená slovy „Přátelství lidí a hor“. Zavazujeme sebe i své volené zástupce na všech úrovních a vyzýváme orgány českého a polského státu i Evropské unie, abychom společně respektovali následující pravidla, ustavující vztahy mezi lidmi v Krkonoších a mezi lidmi a horskou přírodou.

Hlava první (Obecné zásady)

1. Chceme svobodně žít, tvořit a podnikat a úspěšně rozvíjet své lidské možnosti. Nedopustíme však, abychom tak činili na úkor jiných lidí nebo na úkor přírody a krajiny.

2. Požadujeme, aby rozvojové aktivity v území byly srozumitelné, koordinované a aby ve svém souhrnu směřovaly k naplnění naší vize přátelského vztahu mezi člověkem a přírodou.

3. Vyžadujeme otevřené a kontrolovatelné rozhodování o veřejné správě území. Upřednostňujeme veřejnou dohodu před jakýmkoliv formami násilného prosazování a odmítáme zákulisní rozhodování, které vytváří předpoklady pro korupci a ubližuje důvěře mezi lidmi.

4. Podporujeme spolupráci mezi sousedy. Platnost našich zásad nekončí na žádných hranicích, ani na hranicích států. Ty jsou umělou čarou nakreslenou do tváře miliony let starého pohoří, která nám nesmí bránit ani ve sdílení zkušeností mezi Poláky a Čechy, ani ve společné péči o náš horský domov.

Hlava druhá (Život v Krkonoších)

1. Podporujeme samosprávné rozhodování. Usilujeme o takové určení pravomocí jednotlivých stupňů veřejné správy a toků veřejných financí, aby samospráva ani občané nebyli zbytečně omezováni v rozhodování o místních věcech a současně byly ochráněny veřejné zájmy přesahující místní hranice.

2. Podporujeme dialog a toleranci. Budeme usilovat o to, aby se Krkonoše staly vzorovým územím pro vzájemné poznávání, dialog a spolupráci lidí různé národnosti, vzdělání, věku, názorů a zájmů.

3. Podporujeme úctu k hodnotám. Budeme usilovat o zachování hodnotných tradic a lokálních zvláštností, které jsou dědictvím z minulosti, a o jejich obohacování o nově vznikající tradice a specifika. Budeme podporovat vzdělání a tvořivost lidí.

4. Žijeme v souladu s přírodou. Podporujeme úctu k životu ve všech jeho formách, udržujeme hustotu osídlení i svou činnost v udržitelných mezích a usilujeme o zdravé prostředí k životu.

Hlava třetí (Podnikání v Krkonoších)

1. Podnikání musí být užitečné. V Krkonoších podporujeme podnikatelské záměry, které nejsou určeny jenom pro tvorbu zisku investorů a majitelů firem, ale poskytují zároveň užitek a neškodí ostatním lidem nebo horám.

2. Podnikání musí být efektivní. Vytvářením vhodných podmínek budeme usměrňovat a koordinovat podnikání tak, aby byl diferencovaně a harmonicky využit přírodní i lidský potenciál celého území a zvláštnosti jeho různých částí.

3. Podnikání musí být stabilní. Budeme podporovat aktivity, které nevyčerpávají zdroje v území, neochuzují jeho bohatství a rozmanitost, ale naopak tyto zdroje a toto bohatství rozvíjejí.

4. Podnikání musí být přátelské vůči přírodě. Připustíme pouze takové aktivity, které neohrožují procesy zajišťující stabilitu horské přírody a nenarušují charakteristický ráz krkonošské krajiny.

Závěrečná výzva

Pověřujeme své zastupitele, poslance a senátory, aby plnili závazky a pravidla uvedená v tomto prohlášení. Žádáme všechny odpovědné správní orgány, aby vypracovávaly, uplatňovaly a rozvíjely strategická, taktická i operativní opatření, která povedou k uplatnění těchto zásad v každodenním životě lidí v Krkonoších. Požadujeme, aby přitom postupovali podle principů rozvedených v Příloze, která tvoří nedílnou součást tohoto prohlášení.

Vyzýváme všechny krkonošské rodáky a obyvatele, krkonošské obce a podniky a jejich sdružení, neziskové organizace, školy, instituce a další subjekty, které mají vztah

k lidem a přírodě Krkonoš, aby vyjádřením souhlasu podpořili naši společnou vizi a zavázali se k respektování zásad obsažených v tomto prohlášení.

Příloha Vize Krkonoše 2050

Hlava první (Obecné zásady)

1. Chceme svobodně žít, tvořit a podnikat a úspěšně rozvíjet své lidské možnosti. Nedopustíme však, abychom tak činili na úkor jiných lidí nebo na úkor přírody a krajiny.

- Každý obyvatel a návštěvník Krkonoš má právo svobodně žít, tvořit, podnikat a odpočívat, pokud tak nečiní na úkor ostatních lidí a krkonošské přírody.
- Existují a jsou dodržována jasná pravidla (právní předpisy, smlouvy a respektované dohody a zvyklosti), formulovaná na základě odborných podkladů a společné diskuse, která vymezují, kdy jde o činnosti na úkor člověka, přírody a krajiny.
- Přírodní a kulturní dědictví je využíváno a spravováno tak, abychom je předali následujícím generacím ve stejném nebo lepším stavu.
- Orgány veřejné správy regulují lidské aktivity pouze ve veřejném zájmu a důsledně při tom uplatňují své pravomoci v rámci zmocnění, vyplývajících z obecně závazných předpisů.
- Svobodné uplatňování lidských možností, při zachování odpovědného vztahu k lidem a přírodě, je podporováno, kultivováno a rozvíjeno výchovou a vzděláváním.

2. Požadujeme, aby rozvojové aktivity v území byly srozumitelné, koordinované a aby ve svém souhrnu směřovaly k naplnění naší vize přátelského vztahu mezi člověkem a přírodou.

- Podporovány jsou takové rozvojové aktivity, které jsou k životnímu prostředí Krkonoš přátelské, nesnižují jejich přírodní a rekreační hodnotu, ani vodohospodářskou funkci.
- Rozvojové aktivity jsou koordinovány na celém území Krkonoš plánovacími dokumenty (územní a strategické plány), které jsou zpracovávány bez ohledu na jakékoliv hranice a se zapojením všech zájmových skupin a subjektů vykonávajících správu území.
- Preferovány jsou aktivity, které šetří místní přírodní zdroje, využívají místní pracovní síly a vytvářejí vysokou přidanou hodnotu.
- Sledovány jsou ukazatele (indikátory) udržitelného rozvoje, kterými lze jednotlivé rozvojové aktivity objektivně hodnotit a v případě nepříznivého vývoje přijmout včas nápravná opatření.

3. Vyžadujeme otevřené a kontrolovatelné rozhodování o veřejné správě území. Upřednostňujeme veřejnou dohodu před jakýmkoliv formami násilného prosazování a odmítáme zákulisní rozhodování, které vytváří předpoklady pro korupci a ubližuje důvěře mezi lidmi.

- Příslušné nadregionální orgány při svém rozhodování o celé oblasti Krkonoš spolupracují při prosazování veřejných zájmů a koordinují koncepce, územní a jiné plány a nástroje pro správu věcí veřejných, vytvářejí je za aktivní spoluúčasti orgánů regionální a místní samosprávy a veřejnosti, a respektují zájmy místních občanských komunit.
- Rozhodování v regionu bere v úvahu jak zájmy místních obyvatel, tak návštěvníků, a vyvažuje místní i širší zájmy v území.
- Rozhodování probíhá za účasti všech zainteresovaných subjektů, do rozhodování se

aktivně zapojují občané.

- Všechna chystaná závažná rozhodnutí o správě území jsou předem a dostatečně zveřejňována a zájmové skupiny, jichž se dotýkají, jsou cíleně osločovány a zvány k účasti v projednávání (jsou zveřejňovány dokumenty z jednání, zprávy o hospodaření s veřejnými prostředky a důsledně plněny další procesní i informační povinnosti vyplývající z právních předpisů).
- Všechna závažná rozhodnutí jsou přijímána až poté, co bylo občanům a zájmovým skupinám umožněno vyjádřit se k nim, a poté, co byly zohledněny jejich zájmy. K nejdůležitějším otázkám souvisejícím s rozvojem měst a obcí a s ochranou přírody a krajiny jsou pořádána místní referenda, veřejné informační kampaně, besedy s občany, těsná je spolupráce s místními zájmovými organizacemi a nevládními hnutími.
- Rozhodování v jednotlivých obcích a společné plánování rozvoje celých Krkonoš je ve vzájemném souladu.
- Ovlivňování výsledků rozhodnutí jinak než věcnými argumenty (např. korupcí nebo vydíráním) je nepřijatelné.
- Je zaručena kontinuita uzavřených dohod i v dlouhodobé perspektivě.
- V Krkonoších převládá důvěra mezi orgány veřejné správy a občany, vzniklá z pravidelné komunikace, účasti veřejnosti na rozhodování a průhlednosti rozhodovacích postupů.

4. Podporujeme spolupráci mezi sousedy. Platnost našich zásad nekončí na žádných hranicích, ani na hranicích států. Ty jsou umělou čarou nakreslenou do tváře miliony let starého pohoří, která nám nesmí bránit ani ve sdílení zkušeností mezi Poláky a Čechy, ani ve společné péči o náš horský domov.

- Lidé z obou stran hor se bez překážek setkávají, podnikají, sdílejí názory a kulturu, spolurozhodují o aktivitách ovlivňujících celé území Krkonoš.
- Orgány veřejné správy a bezpečnostní složky vzájemně spolupracují bez ohledu na státní hranici, záchranné služby v celém pohoří jsou integrovány.
- Místní kulturní různorodost a charakteristické zvláštnosti jsou považovány za výhodu, jsou uchovávané a dále rozvíjeny.
- Je vytvořen společný prostor pro podnikání a obchod mezi subjekty v celém pohoří, ve kterém jsou podporovány projekty s přínosem pro místní obyvatelstvo a současně zachovávající přírodní a kulturní hodnoty území.
- Je vybudován návazný přeshraniční systém infrastruktury, umožňující volný pohyb osob, informací, materiálů a energií.
- Existuje společně sdílený a vzájemně provázaný přírodovědný, sociální a ekonomický monitoring, který informuje o směru vývoje území (vč. územního plánování) a vlivech na jeho hodnoty a jehož poznatky lze využívat ke korekci nesprávných postupů.
- Vzhledem k běžným vzájemným kontaktům mezi Poláky a Čechy, podpoře rozvoje jazykových znalostí na obou stranách Krkonoš a společné správě území se obyvatelé ze severu krkonošské oblasti běžně domluví česky a obyvatelé z jihu krkonošské oblasti polsky.

Hlava druhá (Život v Krkonoších)

1. Podporujeme samosprávné rozhodování. Usilujeme o takové určení pravomocí jednotlivých stupňů veřejné správy a toků veřejných financí, aby samosprávy ani občané nebyli zbytečně omezováni v rozhodování o místních věcech a současně byly ochráněny veřejné zájmy přesahující místní hranice.

- Pravomoci samosprávných orgánů jsou rozděleny tak, že je zcela naplněn princip subsidiarity, tzn. o veřejných záležitostech se rozhoduje na té úrovni veřejné správy, která je problému nejbližší a která má k dispozici nejvíce informací. Samosprávné rozhodování je posíleno rozdělováním prostředků do veřejných rozpočtů dle stejného principu (daňové výnosy jsou přímo směřovány do obecních, regionálních a celostátních rozpočtů v souladu s kompetencemi).
- Nadregionální předpisy, které mají specifický dopad do území, dohaduje jejich navrhovatel (případně vyhlašovatel) se správcem území.
- Příjmy veřejných rozpočtů obcí reflektují ekonomické aktivity dané lokality (je respektována daňová zásada „kde peníze vznikají, tam i zůstávají“). Zvýšené příjmy jsou využity ke zlepšování infrastruktury a veřejných služeb a k odstraňování negativních dopadů ekonomických aktivit na životní prostředí.
- Krkonoše tvoří vyšší samosprávný celek, zahrnující severní i jižní část pohoří. Tento vyšší samosprávný celek koordinuje rozvojové aktivity obecních samospráv s cílem rovnoměrného rozvoje celého tohoto mezinárodního regionu.
- Vztah mezi složkami veřejné správy (tj. mezi státní správou a samosprávou) je založen na spolupráci s cílem zabránit takovým negativním zásahům do území, které by byly v rozporu s veřejnými zájmy.
- Ve spolupráci státní správy a orgánů místní a regionální samosprávy jsou stanoveny dlouhodobé regulativy, které určují jednoznačné podmínky pro rozvojové aktivity v území.

2. Podporujeme dialog a toleranci. Budeme usilovat o to, aby se Krkonoše staly vzorovým územím pro vzájemné poznávání, dialog a spolupráci lidí různé národnosti, vzdělání, věku, názorů a zájmů.

- Národnostní, náboženské, zájmové a další skupiny žijí v Krkonoších ve vzájemné harmonii, sdílejí společné hodnoty blízké této vizi, ale zároveň si zachovávají kulturní odlišnosti a zvyky a přispívají tak k pestrosti osídlení a společenského života.
- Neexistují překážky, bránící usazování občanů z jiných oblastí Evropy a světa v Krkonoších, za předpokladu, že přijmou platný právní řád a budou respektovat pravidla a zvyklosti soužití, obvyklé v evropském kulturním prostoru, a budou připraveni žít v souladu s touto vizí.
- Zachování a rozvíjení kulturních a náboženských tradic menšinových skupin ve společnosti je podporováno jako kulturní obohacení regionu, pokud nebudou propagovat náboženskou, kulturní, rasovou nebo politickou netoleranci.
- Existuje účinný systém sociální pomoci a péče, zajišťující důstojný život zdravotně postiženým, seniorům, lidem bez práce či rodinného zázemí, bez domova a podobně.
- Pokud vzniknou spory, týkající se soužití lidí v území nebo vztahu obyvatel a krkonošské přírody, jsou pro jejich úspěšné řešení stanovena jasná pravidla a postupy.

3. Podporujeme úctu k hodnotám. Budeme usilovat o zachování hodnotných tradic a lokálních zvláštností, které jsou dědictvím z minulosti, a o jejich obohacování o nově vznikající tradice a specifika. Budeme podporovat vzdělání a tvořivost lidí.

- Jsou podporována muzea, knihovny, archivy a galerie, které dokumentují historii regionu, uchovávají a prezentují ukázky místních kulturních tradic a připomínají místní slavné rodáky, historické události a památná místa.
- Je podporována současná umělecká tvořivost (hudba, literatura, výtvarné umění apod.).

- Jsou zachovány a chráněny objekty původní krkonošské architektury, historické kulturní a technické památky a drobná architektura v krajině (památníky, boží muka, křížky apod.). Je zajištěna trvalá péče o staré hřbitovy a samostatné náhrobky mimo ně.
- Jsou podporovány divadelní, folklorní, sportovní, hasičské a jiné spolky udržující místní tradice, literární tvorba uchováající zdejší nářečí, provozovatelé tradičních řemesel a podobně.
- Jsou vedeny městské a obecní kroniky, podporována je dokumentární tvorba pojednávající o krkonošském regionu.
- Výrobci a výrobky regionálních zvláštností a specialit přispívají k originalitě a atraktivitě oblasti a využívají k tomu místní suroviny a produkci s vysokým vkladem dovednosti a lidského umu.

4. Žijeme v souladu s přírodou. Podporujeme úctu k životu ve všech jeho formách, udržujeme hustotu osídlení i svou činnost v udržitelných mezích a usilujeme o zdravé prostředí k životu.

- Příroda je zachována přinejmenším v současné pestrosti a kvalitě. Jsou vytvořeny podmínky, které jsou příznivé pro zachování původních druhů organismů a původních společenstev a umožňují obnovu populací ohrožených druhů.
- Jednotlivé činnosti přednostně využívají obnovitelné zdroje (lesy, půdu, vodu, krajinný prostor apod.), a to takovou rychlostí a způsoby, které nenarušují schopnost těchto zdrojů se obnovovat a umožňují tak dlouhodobě stabilní (udržitelný) rozvoj těchto činností.
- Znečišťování půdy, vody a ovzduší je omezeno na takovou míru, že je zachována jejich regenerační schopnost a kvalita pro zdravý život. Odpady jsou minimalizovány a nakládání s nimi nezatežuje životní prostředí (je využíváno jejich třídění, recyklace, kompostování atd.).
- Jsou stanoveny a respektovány udržitelné meze využití území (vč. hustoty osídlení), které vycházejí z odborných přírodovědných a krajinářských podkladů a principu předběžné opatrnosti (nedochází k živelnému nebo nadměrnému rozšiřování ubytovacích a stravovacích kapacit apod.).
- Území je jasně diferencováno dle možnosti míry jeho využívání. Do přírodovědně nevhodnějších míst (např. nejvyšší bezlesé partie, rašeliniště) lidská činnost téměř nezasahuje a jsou ponechána přirozenému vývoji (případné zásahy jsou v odborně podložených případech směřovány jen k udržení hodnoty těchto míst).
- Rozvoj sídel probíhá v souladu s jejich charakterem a okolní krajinou. Zaměřuje se především na kvalitu vytvářeného prostředí uvnitř zastavěného území, nikoliv na rozšiřování do volné krajiny.
- Počet trvale žijících obyvatel v regionu Krkonoš je dlouhodobě stabilizovaný, existují mechanismy bránící jejich výraznému úbytku (např. podpora vzniku a udržení pracovních příležitostí, podpora aktivit kompenzujících sezónní výkyvy zaměstnanosti, zlepšení podmínek a kvality trvalého bydlení a dopravní obsluhy).
- Přátelský vztah obyvatel Krkonoš k přírodě a krajině je rozvíjen a kultivován (rodinou, školou, spolky, veřejnou správou aj.), vychází z uvědomování si hodnot území pro kvalitu života.

Hlava třetí (Podnikání v Krkonoších)

1. Podnikání musí být užitečné. V Krkonoších podporujeme podnikatelské záměry, které nejsou určeny jenom pro tvorbu zisku investorů a majitelů firem, ale poskytují zároveň užitek a neškodí ostatním lidem nebo horám.

- Jsou podporováni všichni podnikatelé a hospodáři, kteří jsou ochotni respektovat

potřeby obcí, místních obyvatel a návštěvníků s dlouhodobou vazbou k území, ochranu přírody a krajiny a kulturního dědictví Krkonoš. Zvláštní podpora je věnována místním podnikatelům a hospodářům.

- Podnikání je ohleduplné k místním obyvatelům a návštěvníkům, respektuje majetek a nenarušuje klid pro práci, regeneraci, bydlení, výchovu dětí a bezpečnost.
- V regionu nejsou umísťovány průmyslové závody s vysokými nároky na objem zpracovávaných surovin, spotřebu energie a zábor území, s velkým objemem odpadů a emisí hluku či škodlivých látek, ani velkokapacitní zemědělské objekty.
- Jsou podporovány řemeslné, průmyslové i zemědělské výrobní provozy a služby, odpovídající svým měřítkem povaze místa, zejména okolní zástavbě, lidským i přírodním podmínkám a zdrojům a regenerační schopnosti okolní přírody.
- Je podporováno podnikání v ekologicky šetrné hromadné dopravě, zajišťující obslužnost regionu na obou stranách hor a vytvářející alternativu k individuální dopravě s jejími plošnými nároky.
- Je podporováno podnikání v nevýrobních službách, ve zdravotnictví, lázeňství, sociální sféře a ve vzdělávání (především se zaměřením na potřeby cestovního ruchu a péče o životní prostředí).

2. Podnikání musí být efektivní. Vytvářením vhodných podmínek budeme usměrňovat a koordinovat podnikání tak, aby byl diferencovaně a harmonicky využit přírodní i lidský potenciál celého území a zvláštnosti jeho různých částí.

- Podnikání je efektivní z hlediska Krkonoš jako celku (sdílení investic, koordinace záměrů, koordinace tvorby místních podmínek pro podnikání, minimum duplicitních aktivit apod.).
- V Krkonoších jsou vytvořeny podmínky přitahující vzdělané lidi k podnikatelským aktivitám s vysokou přidanou hodnotou.
- Je podporováno takové podnikání, které s minimálními náklady, materiálovými a energetickými vstupy a nároky na dopravu dosahuje nejvyššího přínosu pro prosperitu celého regionu.
- Jsou podporovány takové podnikatelské aktivity, které spoluvytvářejí dvě provázané, vzájemně se podporující a stejně důležité „sítě“ – „antropogenní síť“ (osídlení, dopravní, technická a rekreační infrastruktura) na straně jedné a „přírodní síť“ (chráněná i nechráněná příroda) na straně druhé.

3. Podnikání musí být stabilní. Budeme podporovat aktivity, které nevyčerpávají zdroje v území, neochuzují jeho bohatství a rozmanitost, ale naopak tyto zdroje a toto bohatství rozvíjejí.

- Podnikání v Krkonoších nevede k vyčerpání neobnovitelných přírodních zdrojů, jako jsou nerostné suroviny.
- Podnikání preferuje využívání obnovitelných zdrojů takovým způsobem, který nenarušuje schopnost těchto zdrojů se obnovovat a umožňuje tak dlouhodobě stabilní (udržitelný) rozvoj.
- Je podporována výroba a služby s nepodstatnými materiálovými či energetickými potřebami, kde komerční produkt je výsledkem manuální nebo duševní práce.
- Podnikatelské aktivity jsou místními obyvateli a návštěvníky vnímány jako přijatelné a prospěšné pro region.

4. Podnikání musí být přátelské vůči přírodě. Pripustíme pouze takové aktivity, které neohrožují procesy zajišťující stabilitu horské přírody a nenarušují charakteristický ráz krkonošské krajiny.

- Podnikatelé v Krkonoších z vlastní vůle preferují aktivity a postupy, nepoškozující přírodu, krajinu a životní prostředí. Podnikání v kvalitním přírodním prostředí vnímají jako svou konkurenční výhodu.
- Podnikání v cestovním ruchu svou povahou a plošnými nároky vůči přírodnímu prostředí nesnižuje ekologickou stabilitu území a respektuje charakter krkonošské krajiny.
- Hospodaření ve volné krajině, tj. zemědělství, lesní a vodní hospodářství, je přátelské k přírodě (respektuje její mimoprodukční funkce, zejména funkci vodohospodářskou, půdoochrannou, hygienickou, mikroklimatickou a rekreační; zaměřuje se na ekologickou produkci, např. využívá louky a pastviny k přírodě šetrným formám chovu zvířat).
- Je podporována výroba a nabídka zboží z ekologicky šetrné produkce (z místních obnovitelných zdrojů, s minimálními vlivy na životní prostředí, s prevencí vzniku nadměrného množství odpadů apod.).

Dziewięcioosobowa grupa składająca się z przedstawicieli regionu, pracowników naukowych i pracownika Dyrekcji KRNAP tworzy dokument, który miałby prezentować jak by miały wyglądać Karkonosze w 2050 roku. Niepoślednim celem jest osiągnięcie zgody wszystkich znaczących lokalnych subiektów na temat przyszłego obrazu Karkonoszy.

A group of nine people that consisted of regional representatives, scientists and a KRNAP Administration worker are working on a document, which will present, the way the Krkonoše Mountains should look in 2050. The aim here is to come to an agreement between all significant local subjects regarding the future of the Krkonoše Mountains.

Eine neunköpfige Arbeitsgruppe aus Vertretern der Region, wissenschaftlichen Mitarbeitern und Mitarbeitern des KRNAP sind an einem Dokument beteiligt, in dem formuliert werden soll, wie das Riesengebirge im Jahre 20050 aussehen sollte, im Bemühen, ein einheitliches Vorgehen aller bedeutenden lokalen Subjekte in Bezug auf die Zukunft der Riesengebirgsregion zu garantieren.

Povodně

Powodzie

Floods

Hochwasser

Radek Drahný

Území Krkonoš v srpnu 2006 postihly povodně, které způsobily škody značného rozsahu na majetku Správy KRNAP. Deště na řadě míst způsobily i tzv. mury – zemní laviny, kvůli kterým museli být některé turistické cesty dočasně uzavřeny. Největší škody deště způsobily na turistických stezkách a účelových komunikacích, kde byla poškozena tělesa cest. Rozsáhlé škody vznikly také na vodních tocích a hrazenářských dílech v jejich korytech. Celková výše škod se vyšplhala na 48 milionů korun.

Obszary Karkonoszy w sierpniu 2006 roku nawiedziły powodzie, które wyrządziły znaczne szkody na majątku Dyrekcji KR NAP. Ponadto deszcze w szeregu miejsc wywołały tzw. mury, czyli lawiny gruntowe. Szkody ocenione zostały na 48 milionów koron.

In August 2006 floods spread across the Krkonoše Mountains' territory and caused significant damages to the property of KR NAP Administration. Pouring rain even caused landslides in some places. The total of damages amounted to 48 million crowns.

Das Gebiet des Riesengebirges wurde im Jahre 2006 von Hochwasser betroffen, das beträchtliche Schäden am Vermögen der KR NAP-Verwaltung verursachte. Die Regenfälle verursachten an vielen Stellen auch sogenannte Muren – Erdlawinen. Die Schäden erreichten eine Gesamthöhe 48 Millionen Kronen.

Nové znaky u pramene Labe

Nowe herby przy źródle Łaby

New Emblems at Elbe's Spring

Neue Wappen an der Elbquelle

Radek Drahný

V září byly do kamenné podezdívky u pramene Labe umístěny další dva znaky českých měst. Novými přírůstky se staly městské znaky Hostinného a Jaroměře.

Kamenná podezdívka s měděným „tokem“ řeky Labe a 24 v mozaice vyvedených znaků měst sem byly instalovány v roce 1968. Původně zde bylo 12 měst českých a 12 měst německých. V roce 1993 však byly přidány znaky německého Cuxhavenu a Otterndorfu, čímž vznikl nepoměr. Ten byl instalací dalších dvou českých znaků odstraněn.

Samotné instalaci předcházelo vyrobení barevných znaků obou měst v mozaice ze sklosmaltu a jejich zasazení do betonového bloku. Tyto bloky o rozměrech cca 40 cm na výšku, 35 cm na šířku a hloubce 60 cm byly dopraveny na místo. Nejprve se musela rozebrat pravá část kamenné podezdívky. Poté byly znaky Hostinného a Jaroměře vsunuty na patřičné místo, obezděny a kamenná zídka byla zarovnána.

Autorem celého díla je akademický malíř Jiří Škopek. Z jeho dílny pochází původní měděný tok i všech 28 znaků měst. Původním objednatelem díla byl odbor cestovního ruchu královéhradeckého Krajského národního výboru. Jejich podmínky byly jasné: nesmí to být moc vysoké a narušovat ráz krajiny, nesmí to podléhat drsným klimatickým podmínkám a vandalům, a musí to vyjadřovat Labe. S tímto zadáním se autor pustil do díla, které je dnes součástí jedné z nejnavštěvovanějších míst Krkonoš.

We wrześniu na kamiennym murku przy źródle Łaby umieszczono kolejne dwa herby miast czeskich. Nowymi znakami są herby miasta Hostinné i Jaromierz. Pierwotnie były tutaj herby dwunastu miast czeskich i dwunastu miast niemieckich. Później w 1993 roku dodano herby niemieckich miast Cuxhaven i Otterndorf, co naruszyło symetrię. Przywróciło ją umieszczenie kolejnych dwóch herbów miast czeskich.

2 new symbols of Czech towns were placed on the low stonewall at Elbe's spring in September. The two new additions represent Hostinné and Jaroměř. Originally 12 Czech and 12 German towns were represented here. In 1993 emblems of German Cuxhaven and

Otterndorf were added, which created an imbalance. By adding two Czech emblems both sides are even.

Im September wurden in den Steinsockel an der Elbquelle zwei weitere Stadtwappen eingesetzt – die Stadtwappen der Städte Hostinné und Jaroměř. Ursprünglich waren es Wappen von jeweils 12 tschechischen und deutschen Städten. 1993 kamen jedoch die Wappen von Cuxhaven und Otterndorfu hinzu, wodurch das Gleichgewicht verletzt wurde. Durch die Installation der beiden tschechischen Stadtwappen ist nun wieder alles im Lot.

Interreg IIIA

Interreg IIIA

Interreg IIIA

Interreg IIIA

Radek Drahný

V roce 2005 získala Správa KRNAP prostřednictvím Euroregionu Glacensis finanční prostředky z Evropské unie, konkrétně z programu INTERREG IIIA (Česká republika – Polská republika) na celoroční informační a propagační kampaň. S koncem roku 2006 byl celý projekt ukončen.

Kampaň zahrnující vydání letáků a informačních brožur, turistických průvodců, prezentaci na CD a DVD nosičích a multimediální CD-ROM získala finanční podporu ve výši 1 297 800 Kč. To představovalo 75 % celkových nákladů. Za tuto částku Správa KRNAP vydala letáky a brožury (Návštěvní řád KRNAP, Letní sporty a rekreace na horách, Zimní sporty a rekreace na horách, Turistické hraniční přechody, Co jsou to zóny v KRNAP, Sněžka – ostrov Arktidy uprostřed Evropy, Laviny v Krkonoších, Krkonošská rašeliniště, Dědictví doby ledové, Lidová architektura v Krkonoších, Průvodce po sbírkových fondech KM Vrchlabí, brožurka František Kaván, brožurka Jan Nepomuk František hrabě Harrach, průvodce po expozicích KM Paseky nad Jizerou), které jsou zdarma k dispozici návštěvníkům hor na informační střediscích. Dále byl vydán multimediální CD-ROM a propagační film na VHS a DVD nosičích. Ty poslouží k propagaci Správy KRNAP. Získají je zejména místní školy jako součást ekologické výchovy.

Všechny materiály vznikly v česko-polské verzi. Partnerem projektu byla Správa KPN, jehož pracovníci se také podíleli na přípravě a na překladech materiálů do polštiny a na distribuci materiálů v polské části regionu.

Projektovou žádost o dotaci na tento projekt zpracovala Regional Development Agency Rychnov nad Kněžnou, pracoviště Trutnov.

W 2005 roku Dyrekcja KRNAP uzyskała środki finansowe z Unii Europejskiej, konkretnie z programu INTERREG IIIA (Czechy-Polska) na całoroczną kampanię informacyjną i promocyjną. Kampania obejmowała wydawanie ulotek i broszur informacyjnych, przewodników turystycznych, prezentacje na CD i DVD oraz multy-medialne CD-ROM.

In 2005 KRNAP Administration received financial means from the European Union as part of the INTERREG IIIA Programme (Czech Republic – Poland). The money was designated for a year-round information and promotion campaign. The campaign included

the publishing of leaflets and information brochures, tourist guides, presentation on CDs and DVDs as well as CD-ROMs.

Im Jahre 2005 erhielt die Verwaltung des KRNAP Finanzmittel aus der Europäischen Union – konkret aus dem Programm INTERREG IIIA (Tschechische Republik – Polnische Republik) – zu einer ganzjährigen Informations- und Werbekampagne. Diese Kampagne beinhaltete unter anderem auch die Herausgabe von Flugblättern und informativen Broschüren, Wanderführern, CD- und DVD-Medien und multimedialen CD-ROMs.

Spolupráce Správy KRNAP se sdružením Krkonoše – svazek měst a obcí

Współpraca Dyrekcji KRNAP z Towarzystwem Karkonosze –
związkiem miast i gmin

Collaboration between KRNAP Administration and The Krkonoše
Mountains' Association – Union of Towns and Municipalities
Zusammenarbeit der KRNAP-Verwaltung mit dem Verband
„Riesengebirge – Verband der Städte und Gemeinden“

Radek Drahný, s použitím materiálů SMO

Krkonoše – lyžařský běžecký ráj v zimní sezoně 2005/2006

Projekt „Krkonoše – lyžařský běžecký ráj“ funguje již od roku 2000. I v nastávající zimní sezoně je péčí lyžařských areálů a některých měst a obcí připraveno pro návštěvníky Krkonoš více než 500 km tras a podle dohod, které jsou uzavřeny s upravovateli k zajištění nastávající sezóny, budou pravidelně (několikrát v týdnu) upravovány. Režim úprav se i nadále řídí Rozhodnutím Správy Krkonošského národního parku ze dne 2. 11. 2004, které vymezuje podmínky pro úpravu a údržbu lyžařských běžeckých cest v rámci projektu.

Předpokládá se, podle kvalifikovaného odhadu návštěvnosti, že nabídky svážet se v kvalitně upravených a horskou přírodou vedených lyžařských stopách využije i v nastávající sezoně až kolem jednoho milionu z cca 3 milionů zimních návštěvníků Krkonoš.

Před nadcházející sezónou bylo dořešeno ve spolupráci se Správou KRNAP, lyžařskými areály Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou a obcí Strážné nové vedení a vyznačení Krkonošské lyžařské cesty v oblasti U srubu – Skočka – bývalá Klínovka – svážnice pod Friesovými Boudami – kříž nad Lahrovými Boudami – Vlčí cestou (Zinneckerova strouha) na cestu plynovodem k Lesní boudě. Stejně tak byl dohodnut způsob navigace v souvislosti se sněhovými podmínkami mezi rozcestím Nad Kotelní jámou a Vrbatovou boudou.

Na některých částech páteří Krkonošské lyžařské cesty a místních lyžařských okruhů (např. na Benecku) bylo zdokonaleno nebo obnoveno jejich značení. Předpokládá se i zlepšení informovanosti veřejnosti o aktuálním stavu úpravy lyžařských běžeckých cest prostřednictvím informačního systému Holidayinfo provozovaného společností Sitour ČR s. r. o.

Přehlednou informaci o možnostech lyžařské turistiky v Krkonoších naleznou zájemci také v posledním čísle turistických novin Krkonošská sezona a nově vydaném informačním materiálu s mapou o lyžařských možnostech v Krkonoších.

Krkonoše ze sedla kola

První etapa projektu „Krkonoše ze sedla kola“, který si dal za cíl zlepšit podmínky pro cykloturistiku mládeže, dospělých, seniorů i rodin s dětmi v horských, ale zvláště podhorských oblastech Krkonoš, se podle předpokladů v letošním roce uzavírá.

Podařilo se ze zpracovaného projektu „Podkrkonošské cyklotrasy“ s významnou finanční podporou Královéhradeckého a Libereckého kraje a ve spolupráci s podkrkonošskými obcemi vyznačit a z části i vybavit mobiliárem podstatnou část následujících cyklotras:

KČT č. 4170 Vysoké nad Jizerou – Paseky nad Jizerou	6 km
KČT č. 4174 Vysoké nad Jizerou – Jablonec nad Jizerou – Františkov	12 km
KČT č. 4175 Kruh – Roztoky u Jilemnice – Prklín	6 km
KČT č. 4295 Vysoké nad Jizerou – Poniklá – Jestřabí v Krkonoších	16 km
KČT č. 4294 Libštát – Dolní Kalná	24 km
KČT č. 4298 Lánov – Fořt – Hostinné	15 km
KČT č. 4299 Kunčice nad Labem – Fořt – Pilníkov – Vlčice	13 km
KČT č. 4300 Hostinné – Trutnov	19 km
KČT č. 4301 Vrchlábí – Černý Důl	9 km
KČT č. 4302 Kunčice nad Labem – Dolní Kalná	6 km
KČT č. 22 Fořt – Černý Důl – Svoboda nad Úpou	12 km
a naučná trasa – Černý Důl – Janské Lázně – Rudník	11 km
Celkem	149 km

Kromě toho se v letošní roce ještě přepokládalo doznačení a dovybavení těchto cyklotras:

KČT č. 4294 Dolní Kalná – Hostinné	8 km
KČT č. 4299 Rudník – Vlčice	13 km
KČT č. 4302 Dolní Kalná – Mostek	14 km
Propojka Bukovina – Borovnice	10 km
Celkem	59 km

K tomu byly vypracovány příslušné projekty, dohodnut společný postup s obcemi, projednána příslušná povolení k vedení a umístění značení cyklotras s příslušnými institucemi. Vlastní vyznačení cyklotras i umístění mobiliáře bude však možné provést v prvním pololetí příštího roku, protože finanční prostředky na schválený grant byly Královéhradeckým krajem uvolněny až ve 3. čtvrtletí letošního roku.

Bylo dokončeno vypracování projektové dokumentace ke stavebnímu povolení páteřní cyklotrasy č. 22 (Jizersko-krkonošsko-jesenická magistrála) a toto stavební povolení pro úseky cyklostezky na katastrálních územích Vrchlábí, Lánova, Černého Dolu a Janských Lázní bylo v roce 2006 vydáno a nabylo právní moci. To vytváří předpoklady k postupné realizaci cyklostezky v příštích letech. První část byla již v úseku Vrchlábí–Lánov vybudována.

Úsilím Správy KRNAP a s podporou Svazku a Královéhradeckého kraje se podařilo zlepšit informovanost cykloturistů doplněním stávajícího dřevěného značení na cyklotrasách vedených v území národního parku, jeho doplněním dostatečným počtem plechových směrůvek na výchozích místech a křižovatkách cest pro lepší orientaci v terénu.

Pozornost nyní bude třeba věnovat zejména propagaci, zpracovávání a prezentaci nejrůznějších informačních materiálů o možnostech cykloturistiky v turistickém regionu jako celku, ale také v menších lokalitách i jednotlivých místech. Akcentovat při tom podporu cykloturistiky zvláště v krkonošském podhůří a to i s ohledem na strategické záměry Svazku a Správy KRNAP více směřovat tento způsob trávení volného času do turisticky zajímavého a nevyužitého podhůří. Důležitou roli v tom již sehrávají turistické noviny Krkonošská

sezona, jejichž letošní letní číslo obsahovalo přehledně zpracované náměty na cyklovýlety, zejména v podhorské části s mapou cyklotras.

Byl také vytvořen a zcela aktualizován mapový podklad se zákresem cyklotras, pěších tras a lyžařských tras na celém území turistického regionu Krkonoše.

Krkonošské cyklobusy

Díky zájmu a dobré práci autobusových dopravců ČSAD Semily, Osnado Trutnov a KAD Vrchlabí, finančnímu příspěví Královéhradeckého (grant) a Libereckého kraje (zařazení do základní dopravní obslužnosti a grant) a nemalé organizační práci a vlastním prostředkům Svazku měst a obcí Krkonoše z Fondu cestovního ruchu byl realizován třetí rok úspěšného provozu Krkonošských cyklobusů, což výrazným způsobem v letní sezoně zlepšuje dostupnost pro turisty a také místní obyvatele.

V roce 2006 došlo k rozšíření tras cyklobusů, zavedení každodenního provozu o prázdninách a k propojení krkonošských linek s turistickými autobusy v Českém ráji (ve středu). Autobusy jezdili v červnu každou sobotu a neděli, v červenci a srpnu denně, v září o víkendech a nově i ve čtvrtek. Linka z Trutnova byla prodloužena až na Pomezní boudy a byla velmi populární. Novinkou letošní sezony byla i 2× denně linka ze Špindlerova Mlýna na Špindlerovu boudu. Velmi vhodně bylo vyřešeno napojení Hostinného pomocí vlaku na zmiňovanou linku z Trutnova na Pomezní boudy.

V roce 2006 bylo přepraveno rekordních 37 181 osob a 4 121 kol. Tzn. o 8 510 cestujících a 1 258 kol více než v roce 2005. Průměrně denně autobusy na všech linkách využilo 442 cestujících s 49 koly. Úspěch projektu je také výsledkem informační kampaně v médiích, na internetu, veletrzích cestovního ruchu, postavené na dostatku kvalitních propagačních a informačních materiálů a zajištění jejich dostupnosti pro veřejnost.

Záměrem pro příští období je neměnit stávající trasy většiny cyklobusů a jejich frekvenci. Výzvou je však dořešit napojení Žacléře a přidat zastávku Vrchlabí – Tesla na páteřní lince. Otevřená zůstává otázka propojení cyklobusů do Polska, o což mají Poláci velký zájem.

Stále silněji se také ukazuje potřeba řešit turistickou dopravu v zimní sezoně, vedle komerčních skibusů. Zatím se v pracovní skupině pro společnou propagaci Krkonoš uvažuje o dvou návazných linkách propojujících obce a střediska východních Krkonoš a z opačné strany západních Krkonoš s Vrchlabím a se Špindlerovým Mlýnem, kde by se setkávaly. Pracovní skupina zpracuje návrh zimních provozu autobusů, včetně finanční kalkulace a předloží jej oběma krajům s žádostí o finanční podporu.

Krkonošské zimní turistické autobusy

Zkušenosti ukazují, že je účelné projekt Krkonoše – lyžařský běžecký ráj doplnit od zimní sezony 2007/2008 zavedením nového spoje Krkonošských zimních turistických autobusů.

K tomu byl v závěru roku 2006 zpracován základní koncept. Nové zimní autobusové spoje by páteřní linkou propojily Krkonoše z jejich východní části na západ a obráceně. Na páteřní linku by časově navazovaly místní spoje. Takto vytvořený systém by umožnil lyžařům turistům, ale i dalším zájemcům z řad návštěvníků Krkonoš i místních obyvatel projet na lyžích jejich velkou část takovým způsobem, aby se v jednom dnu mohli vrátit do místa svého ubytování. To současné autobusové spojení v Krkonoších prakticky neumožňuje. Projekt byl příznivě přijat krajskými úřady Královéhradeckého a Libereckého kraje a nyní se ve spolupráci s nimi upřesňuje a hledá řešení, jak jej od prosince 2007 realizovat.

Česko-polská spolupráce

Na základě podepsaného Memoranda o přátelství, porozumění a spolupráci v Krkonoších se v roce 2006 zintenzivnila spolupráce mezi oběma partnerskými Svazky. Největším počinem bylo dvoudenní jednání širokého spektra zástupců obou stran za účelem ujednání společných postupů a vizí, jež se uskutečnilo ve druhé polovině července na Benecku.

V průběhu roku také došlo k několika menším pracovním setkáním, např. ve Vrchlabí a na Pomezních Boudách. V obou letošních vydáních Krkonošské sezony byl vymezený prostor pro prezentaci zajímavostí z polských Krkonoš.

Z iniciativy polské strany se na počátku října 2006 zúčastnil zástupce Svazku Krkonoše prezentace, jež se konala v Jelení Hoře. Naše propagační a tiskové materiály jsou plně k dispozici pro potřeby polských kolegů. Ti ostatně získali v letošním roce, stejně jako již předtím česká strana, práva na webovou adresu www.karkonosze.eu. To umožňuje do budoucna prohloubit společnou prezentaci (včetně společného grafického manuálu), v duchu hesla Krkonoše bez hranic.

Společná prezentace Krkonoš na veletrzích cestovního ruchu

Pracovní skupina pro marketing Krkonoš trvale prohlubuje propagaci turistického regionu Krkonoše na výstavách a veletrzích cestovního ruchu. Díky poznatkům z uskutečněných akcí jsou na pracovních schůzkách vyhodnocovány a vylepšovány formy propagace na veletrzích a výstavách. V letošním roce se podařilo realizovat samostatnou a velmi reprezentativní expozici regionů Krkonoš a Českého ráje na dvou největších tuzemských veletrzích v Brně a Praze (Regiontour a Holiday World).

V roce 2006 jsme vystavovali na těchto akcích:

Regiontour Brno 12. – 15. 1. 2006 (vlastní expozicí)

Vacantie Utrecht, Nizozemí 10. – 15. 1. 2006 (stánkem v expozici CzechTourism)

Reisen Hamburk, Německo 18. – 22. 2. 2006 (stánkem v expozici CzechTourism)

CBR Mnichov, Německo 19. – 23. 2. 2005 (stánkem v expozici CzechTourism)

Holiday World Praha 23. – 26. 2. 2006 (vlastní expozicí)

ITB Berlín, Německo 8. – 12. 3. 2006 (stánkem v expozici CzechTourism)

Infotour Hradec Králové 10. – 11. 3. 2006 (stánkem v expozici Královéhradeckého kraje)

Dovolená, region Ostrava 21. – 23. 4. 2006 (stánkem v expozici Libereckého kraje)

TT Varšava, Polsko 21. – 23. 9. 2006 (stánkem v expozici CzechTourism)

Hospodářská výstava Trutnov 5. – 7. 10. 2006 (vlastní expozicí se Sdružením pro krkonošské produkty a Správou KRNAP)

ITEP Plzeň 12. – 14. 10. 2006 (vlastní expozicí)

TUC Lipsko, Německo 22. – 26. 11. 2006 (stánkem v expozici CzechTourism)

Propagační materiály turistického regionu Krkonoše a příspěvovatelů do Fondu cestovního ruchu se také především ve spolupráci s Libereckým a Královéhradeckým krajem objevili na dalších akcích např. ve Stuttgartu, Poznani, Katovicích, Londýně apod.

Turistické produkty v Krkonoších

V posledních letech zaznamenal trh cestovního ruchu trend balíčků služeb, neboli turistických produktů. Novinkou letošního roku je vytvoření ucelené nabídky převážně pro zahraniční, ale i tuzemské návštěvníky v podobě „Katalogu turistických balíčků v Krkonoších“, který vznikl ve spolupráci s renomovanou cestovní kanceláří Ingtours. Je to způsob, jak nabídnout koncovým zákazníkům dovolenou na klíč, po jejichž zakoupení se už

nemusí téměř o nic starat. Projekt byl financován za podpory Královéhradeckého kraje a CK Ingtours a je první vlašťovkou na tomto poli v Krkonoších.

Odpovídajícím způsobem jsou řešeny též ucelené nabídky služeb pro cykloturisty. Je připraven MTB Krkonoše Cross-Cross-Tour. Jde o produkt o putování po krásách Krkonoš v sedle horského kola napříč českými i polskými Krkonošemi, od západu k východu a opačně v několika etapách. Je zpracován ve spolupráci s firmou Mediapool.

Fond cestovního ruchu Krkonoš

Přehled o přispěvatelích do Fondu je obsažen v informaci o hospodaření Svazku. Je z něj zřejmé, že obce a města sdružené ve Svazku, jakožto i podnikatelské subjekty, s nimiž jsou uzavřeny smlouvy, plní své závazky odpovědně. Pozornost průběžně zaměřujeme na získávání příspěvků do Fondu od dalších podnikatelů s nabídkou konkrétních služeb, za konkrétní cenu. V tomto ohledu se daří nabízet spoluúčast na Krkonošské sezóně v podobě inzerátů a podobně u dalších tištěných materiálů (včetně zvýhodnění pro velké přispěvatele do Fondu) a dále také jednorázovou účast na konkrétních veletrzích cestovního ruchu.

Z prostředků Fondu byly v minulém období spolufinancovány stěžejní aktivity ve prospěch rozvoje cestovního ruchu. Z toho je zřejmé, že Fond zůstává důležitým nástrojem pro plnění stanovených cílů.

Propagační a informační tiskoviny

Vydávání praktických, vkusných, propagačních a informačních tiskovin nabízejících potenciál Krkonoš ve spolupráci se členy Svazku, oběma kraji, agenturou CzechTourism, Správou KRNAP a dalšími (i komerčními) partnery z regionu s užitím jednotného designu a společného loga Krkonoš je jednou z dalších podstatných aktivit Svazku Krkonoše.

Na podporu turismu v Krkonoších probíhá mediální kampaň v hodnotě dvou až tří milionů korun, resp. tolik za ni utratí státní agentura CzechTourism. Sběr podkladů probíhal v úzké kooperaci se Svazkem Krkonoše. Velkoplošné inzeráty s upoutávkou na Krkonoše vyšly ve dnech 15. a 23. května a 2. června v deníku Právo, 19. května v deníku MF Dnes a 17. května v deníku Blesk. Státní projekt v celkovém rozsahu 35 milionů korun z prostředků Evropské unie je určený na reklamu, respektive mediální podporu domácího cestovního ruchu v celostátním tisku, v rozhlase a na internetu.

Již delší čas bylo nezbytné zmapovat potenciál celého turistického regionu v oblasti kulturních center, muzeí a zajímavých míst s důrazem na pravidelně pořádané a tradiční kulturně společenské a sportovní akce. Vše se záměrem navrhnout opatření k jejich lepšímu zajištění, zviditelnění a propagaci z hlediska cestovního ruchu, v duchu odpovídajícímu současnému modernímu trendu, tj. „zážitkové turistiky“. S tímto cílem byl na rok 2007 nově vydán „Kalendář očekávaných událostí“ – jednoduchá forma propagačního materiálu, avizující místní folklórní a lidové svátky, odkazy na dny s tradičními řemesly, poutě, pivní slavnosti, přehled dalších kulturních, společenských a sportovních událostí pořádaných na území Krkonoš během roku 2007. Materiál je určený také pro marketingové pracovníky cestovních kanceláří, kteří tak s ročním předstihem mohou tvořit pobytové a poznávací nabídky pro klienty. Kalendář je k dispozici je všem zájemcům v krkonošských informačních střediscích.

Letos byla dále vydána série tiskovin k úspěšnému projektu „Krkonošské cyklobusy“, a to barevné plakáty a barevné kapesní jízdní řády. Na podporu propagace regionu a povědomí o něm byly potištěny igelitové tašky logem Krkonoš a partnerů Svazku, které budou sloužit především pro účely veletrhů a dalších marketingových aktivit.

Již tradiční a velmi populární tiskovinou jsou turistické noviny „Krkonošská sezona“, které v roce 2006 vyšly v letním a zimním čísle v českém, německém a polském jazyce s cykloturistickou a lyžařskou mapou a s řadou zajímavostí a aktualit. V celkovém nákladu 70 tisíc kusů v létě a 60 tisíc kusů v zimě.

Společný design turistického regionu Krkonoše

S ohledem na potřebu a na zkušenosti jiných tuzemských a zahraničních turistických regionů je cílem zvýraznit graficky Krkonoše a to zejména v marketingových aktivitách jako jednotný region. Byl proto vytvořen Grafický manuál vizuálního stylu tiskovin turistického regionu Krkonoše. Jeho součástí je také logo Krkonoš.

Uplatnění a důsledné používání jednotného grafického stylu na všech tiskovinách a krkonošských propagačních materiálech, CD, oficiálních tiskovinách, webových stránkách apod. je v dnešním světě plném nepřeborných informací již nutností. Použití vizuálního stylu a loga Krkonoš je v celé šíři k dispozici dalším subjektům působícím v cestovním ruchu. Rozšiřování společného vizuálního stylu přispívá ke zviditelnění regionu jako celku i jednotlivých uživatelů na trhu.

Je nutné i nadále prosazovat, aby logo Krkonoš a grafický styl byl na všech tiskovinách, informačních materiálech a dalších marketingových akcích uskutečňovaných v Krkonoších na podporu cestovního ruchu. Tedy všude tam, kde bude moci návštěvník očekávat solidní služby.

Jedinou podmínkou je kontaktovat Svazek a připojit se k bezplatné podlicenční smlouvě.

Internetová prezentace Krkonoš

Systém ERGIS se již po krátké době svého působení stal největším internetovým serverem zabývajícím se regionem Krkonoše a jedním z nejpropracovanějších regionálních webů v ČR. Obsahuje tisíce databázových záznamů s texty ve českém, anglickém, německé a nově i v polském jazyce, se stovkami fotografií a mapových zákresů. Kromě toho jsou odkazy na ergis umístěny na mnoha dalších stránkách a serverech. Atraktivnost stránek www.ergis.cz dle nejuznávanějšího vyhledávacího systému google činí nyní již 30 % až 40 % (pro srovnání: tak obecné a navštěvované stránky jako atlas.cz, seznam.cz apod. mají kolem 70 %).

Velkým úkolem v roce 2006 bylo získat nově vznikající doménu Evropské unie. Krkonoše nyní disponují s marketingově vhodnou a velmi dobře zapamatovatelnou adresou www.krkonose.eu, která navazuje na rozsáhlé informační databáze ergisu a nabízí informace o Krkonoších v jednotném grafickém stylu regionu.

Stále se rozvíjí prospěšný systém Holidayinfo, který nabízí informace nejen v televizním pořadu Panorama na ČT2, ale také prostřednictvím úspěšných a dobře známých webových stránek www.holidayinfo.cz. Význam spočívá především ve specializaci na aktivní a sportovní turistiku v zimě i v létě.

Důležitým počinem vzhledem k narůstajícím aktivitám a spolupráci napříč veřejnou i podnikatelskou správou bylo zhotovení stránek, které by se věnovali především činnosti Svazku jako takového, projektům spojujícím celé Krkonoše a aktuálním informacím z regionu. K tomuto účelu byla využita původní webová adresa www.krkonose-smo.cz s novým obsahem.

Koordinace spolupráce informačních center v Krkonoších

V Pracovní skupině pro marketing Krkonoš jsou v současné době zastoupena téměř všechna infocentra z celých Krkonoš, včetně sítě informačních středisek Správy KRNAP. Díky pravidelným jednáním (cca 1× měsíčně) se povedlo dovést propojenost IC a jejich vzájemnou spolupráci na solidní úroveň. Zjišťování konkrétních dat přes tato IC se osvědčilo, a to především na základě osobních znalostí území a vzájemné komunikace.

Pracovníci informačních center dohromady připravili Metodiku činnosti informačních center působících v turistickém regionu Krkonoše a spolupracujících se Svazkem Krkonoše, ve které se poukazuje na jejich služby, provoz a problematiku financování s pomocí municipalit.

V průběhu roku byla dvakrát uskutečněna výměna propagačních materiálů mezi informačními centry na české a polské straně. To přispívá k lepší znalosti území za hranicemi a hledání způsobů kooperace obou částí hor.

Na prosinec 2006 je pro pracovníky infocenter připravena studijní cesta do německé Žitavy spojená se setkáním s vedením tamního Infocentra.

Spolupráce s médii ve prospěch Krkonoš

Záměrem je informovat širokou veřejnost a tím popularizovat nejen aktivity konané ve prospěch místních obyvatel a návštěvníků, ale také propagovat turistický region se všemi nabídkami, aktivitami i atraktivitami jako takový. Svazek Krkonoše spolupracuje a komunikuje při různých příležitostech a odlišnými formami na různé úrovni s redakcemi novin, časopisů, zpravodajů atd. Bylo zpracováno několik desítek tiskových zpráv nejen ze „života Svazku Krkonoše“, ale o dění v celém turistickém regionu. Zprávy jsou pravidelně rozesílány též na internetové servery.

Dyrekcja KRNAP już od szeregu lat intensywnie współpracuje ze Stowarzyszeniem Karkonosze – zwiqzek miast i gmin nastawionym na popieranie ruchu turystycznego w Karkonoszach.

KRNAP Administration collaborates with the Krkonoše Mountains Association – Union of Towns and Municipalities. KRNAP Administration has been collaborating for several years with the Krkonoše Mountains Association – Union of Towns and Municipalities, which is concentrated on supporting tourism in the Krkonoše Mountains.

Die KRNAP-Verwaltung arbeitet schon einige Jahre lang aktiv mit der Vereinigung „Riesengebirge – Verband der Städte und Gemeinden“ zusammen, dessen Ziel die Unterstützung des Reiseverkehrs im Riesengebirge ist.

Spolupráce v rámci BBRK mezi polskou a českou stranou v oblasti ekologické výchovy

Współpraca w ramach BBRK pomiędzy polską i czeską stroną w zakresie edukacji ekologicznej

Czech and Polish Collaboration within BBRK in the Area of Environmental Education

Zusammenarbeit im Rahmen von BBRK zwischen der polnischen und tschechischen Seite auf dem Gebiet der Umwelterziehung

Josef Pivoňka, Miloš Růžička

Duben 06	Závěrečné zkoušky kursu ČJ pro pracovníky KPN a učitele oblasti Jelenia Góra, kurs probíhal dvouseměstrálně od března 05 do dubna 06
Květen 06	5 dení na KSEV – třída ze ZŠ Szklarska Poręba
Květen 06	Nauková konference o ekologické výchově při Centru pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v Jelení Hoře – příspěvek české strany (J. Pivoňka)

- Červen 06 V rámci projektu Krakonošovy děti Sportovní trojutkáři mezi ZŠ Szklarska Poręba, Harrachov, Lánov
- Červen 06 14. – 17. 06. 2006 2. etapa projektu Krakonošovy děti – 20 dětí ze ZŠ ve Sklarské Porębě a 20 dětí ze ZŠ Lánov – setkání při poznávání Krkonoš a společných výtvarných aktivitách
- Červen 06 Jubilejní 40. ročník Krakonošovy stovky, hlavní pořadatel Dům dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí; poprvé jako spoluorganizátor oba parky, trasy 100 a 50 km v KRNAP i KPN; společná propagace pěší turistiky jako ekologicky šetrného turistického ruchu; výchovně vzdělávací prezentace ve Vrchlabí (start a cíl) a v Domku Miśliwskim (kontrola)
- Červen 06 Tradiční školení průvodců PTTK prováděné oběma Správami; tentokrát Jarkowice; terénní část jak v PR, tak v ČR (Rýchory); absolventi získávají v Polsku oprávnění průvodcovat i po českých Krkonoších
- Srpen 06 Společný putovní tábor pro 6 + 8 mladých ochránců přírody z polské a české strany Krkonoš – Sabina Tabaka/ Helena Leblochová (KSEV)
- Říjen 06 Výchova bez hranic – seminář na Centru pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, účast pracovníků KSEV s praktickými ukázkami výroby papíru a malování na hedvábí
- Listopad 06 Otevření Krkonošského centra ekologického vzdělávání ve Szklarské Porębě, vystoupení ke společným aktivitám J. Pivoňka/S. Tabaka
- Listopad 06 Setkání v Harrachově – začíná se hledat společné řešení při postupu proti lidem páchajícím přestupky v souvislosti s komerčním sběrem borůvek. Toto přípravné setkání vyústilo poté v oficiální poradě zainteresovaných složek (KPN, Správa KRNAP, Straż Graniczna, Nadleśnictwo Szklarska, Nadleśnictwo Śnieżka, Policja miejska Szklarska Poręba, Policja państwowa RP, PČR) ve Szklarske Porębě 30. 3. 2007. Jde o preventivní opatření (osvěta v médiích, prezentace v obcích, z nichž se borůvkáři často rekrutují), společné kontroly v terénu, spolupráce orgánů obou zemí při vymáhání pokut, došetření, doručování při správním řízení apod.

Projekt Krkonoše ze sedla kola v roce 2006

Karkonosze z siodełka roweru w 2006 roku

The Krkonoše Mountains from a Bike Saddle Project in 2006

Das Riesengebirge aus dem MTB-Sattel im Jahre 2006

Miloš Růžička

Třetím rokem probíhá aktivita pod názvem Krkonoše ze sedla kola, kterou koordinuje Svazek měst a obcí Krkonoše. Projekt si vytkl za cíl propojit mezi sebou síť krkonošských cyklotras KRNAP a podkrkonošských tras ze sítě KČT. Mottem celého snažení je zatraktivnit méně navštěvované lokality v ochranném pásmu národního parku, ale i mimo něj, v nižších polohách. Stejně jako u staršího zimního projektu Krkonoše – lyžařský běžecký ráj i zde jde o rozptýlení návštěvnosti nenásilnou formou. Mnohé horské trasy pro MTB mají v sezoně příliš vysokou návštěvnost. Na úzkých stezkách dochází nejen k hmatatelnému poškození přírody, ale i k nepěkným kolizím pěších turistů a cyklistů, z nichž mnozí více než zážitek z pobytu v přírodě hledají na trase adrenalinové závodiště. Pro druhou skupinu kolarů, představovanou většinou rodinami s dětmi, jsou naopak horské trasy příliš náročné a proto často vezmou za vděk nabídkou „těch normálních“ cyklotras s konfigurací terénu obdobného rázu jako ve

zbytku ČR. Ke konci roku 2006 zůstal systém horských cyklotras KRNAP, vhodných vesměs pro MTB, na úrovni let předchozích (390,5 km), kdežto síť podkrkonošských cyklotras KČT budovaných dle projektu Krkonoše ze sedla kola se rozrostla na 200 km.

Krkonošské cyklobusy, které se osvědčily již v předchozích sezonách, byly opět vyhledávanou službou. Trochu s obavami připustila Správa KRNAP rozšíření dopravy o linku na Špindlerovku. Doprava cyklistů do míst přímo na hlavním hřebeni velmi ulehčí dostupnost do blízkosti druhé a první zóny, kde zároveň lákají terény pro adrenalinové pojetí cyklistiky. Obavy se zatím nenaplnily a lze tudíž věřit, že se podaří čelit potenciálním přestupkům.

Już tri lata jest realizowany projekt Karkonosze z siodełka roweru, w którym Związek miast i gmin Karkonosze wytyczył sobie cel rozwiązania aktualnych problemów cyklistyki górskiej. Przyjętą strategią jest udoskonalanie oznakowania istniejących tras rowerowych bez ich wydłużania oraz udostępnienie do tej pory „nieodkrytego” piękna podgórze Karkonoszy w otulinie parku narodowego i poza nią. W ten sposób uda się rozłożyć bardziej równomiernie w przestrzeni obciążenie turystyką a tym samym pomóc w redukcji obciążenia najciekawszych i najcenniejszych obszarów KRNAP.

The project The Krkonoše Mountains from a Bike Saddle has been running for a third year now. With it the Union of Towns and Municipalities has decided to solve urgent problems concerning mountain cycling. Its strategy is to improve marking of present tracks, not to increase their length and number, but to offer up to now „hidden“ beauty of Podkrkonoší, in the protection zone of the National Park and outside it. This should result in spreading visitors across a larger area and thus help the most burdened and at the same time most environmentally valuable areas.

Das Projekt "Riesengebirge aus dem MTB-Sattel", in dem sich der Verband der Riesengebirgsstädte und -gemeinden die Lösung akuter Probleme des Mountain-Biking zum Ziel gesetzt hat, ging schon ins dritte Jahr. Dabei soll die Markierung der bestehenden Radwanderstrecken für Bergräder verbessert werden, ohne deren Gesamtlänge zu erweitern, sondern es sollen bisher „unentdeckte“ Flecken des Riesengebirgsvorlands - in und außerhalb der Schutzzonen des Nationalparks – angeboten werden. So kommt es zu einer wünschenswerten Verteilung der Besucherströme in einen größeren Landschaftsraum und zur Entlastung der meiststrapazierten und gleichzeitig naturwissenschaftlich wertvollsten Gebiete.

Krkonoše – lyžařský běžecký ráj

Karkonosze – raj dla zwolenników biegówek

The Krkonoše Mountains – Cross-Country Skiing Paradise

Das Riesengebirge – ein Skilaufparadies

Miloš Růžička

Rok 2006 nepřinesl, bohužel, v projektu sledujícím podporu a regulaci běžeckého lyžování pomocí upravovaných tras příliš pozitivních změn. Systém vzájemně propojených lyžařských běžeckých cest připravovaných rolbami a skútry postupně vznikal za koordinační činnosti Sdružení krkonošských měst a obcí od roku 2000. Nástupnický subjekt Krkonoše – svazek měst a obcí (K-SMO) v roce 2002 předložil projekt zahrnující celokrkonoskou síť pro

údržbu lyžařských cest pro běh (závodní tratě) i turistiku. Některé trasy byly svým vedením a navrhovaným charakterem (šíří úpravy) z hlediska ochrany přírody neakceptovatelné, celkově však Správa KRNAP hodnotila tento záměr pozitivně. Některé oblasti a trasy v národním parku jsou, zejména v sezonní špičce, značně přetížené návštěvností. Vymezení atraktivních tras jinde – mimo první a druhou zónu, mimo hřebenové partie, stanovišť zvěře či komplexů mladých lesních porostů – dochází k regulaci počtu běžkařů. Je to regulace nenásilná, neudržované zimní tyčové cesty se přitom neruší.

V roce 2004 byla síť ustálena a pod názvem KLBR propagována v široké veřejnosti. Výsledný produkt se dá nazvat konsensem zájmů ochrany přírody a rozvoje cestovního ruchu. Správa KRNAP souhlasila v rámci propojení jednotlivých středisek i s úpravou v partiích, kde prohrnování není přímo v ochranném zájmu. Ojedinelé úseky byly naopak vyřazeny či omezeny možnosti úpravy (doba, šíře). Projekt se v listopadu 2004 dočkal oficiálního schválení orgánem ochrany přírody.

V následujících sezonách, a v roce 2006 obzvláště, se však ukázalo, že celková realizace je nad síly investora. Po původních představách viditelné podpory subjektů upravujících stopy, nákup úzkých roleb, zajištění značení, vypořádání majetkových záležitostí s vlastníky pozemků a dalších kroků, se dostavilo rozčarování a chaos. Neschopnost zajištění těch nejzákladnějších podmínek jako vjezd odpovídajících pásových vozidel, nepoškozování kleče, úklid po zimě, správné a dostatečné značení byly předmětem mnoha jednání mezi Správou, K-SMO i jednotlivými subjekty, jež stopy upravují. Jediné co se vskutku nadprůměrně „podařilo“, byla pompézní reklama. Desítky reklamních panelů v terénu, brožur i dalších mediálních zpráv hovoří o projektu, který nemá v Evropě obdoby. Nabízí 550 km (jinde 350 km...) pravidelně udržovaných a vyznačených cest. Mnohé z toho zůstalo jen na papíře, přestože sezónu 2005/2006 lze z pozice počasí hodnotit jako ideální.

Kritická slova neznamenaají, že Krkonoše nenabízely běžkařům kvalitní upravované trasy. Záleželo ale spíše na vlastní iniciativě jednotlivých zúčastněných firem. Celková koordinace K-SMO však silně vážla.

Celý projekt v současnosti lze zhodnotit příslovím „někdy méně znamená více“. K-SMO jistě v dobrém úmyslu dala impuls k velkolepému a potřebnému systému. Skloubení zájmů ochrany přírody, bezpečnosti osob a cílů cestovního ruchu v tak velkém měřítku se však vymyká jeho kontrole.

Správa KRNAP se od začátku výrazně podílí na podpoře KLBR. V uplynulém „krizovém“ roce pomohla K-SMO zabezpečit nový úsek magistrály včetně terénních úprav. Zvýšila frekvenci údržby prováděné rolbou z Rýchorské boudy na svém 27 km dlouhém úseku. Svými pracovníky prováděla monitoring úpravy. Nemůže však převzít veškerou činnost investora K-SMO, neboť těžiště poslání Správy je poněkud jinde.

Současná situace, vzhledem k mírné zimě a kalamitní situaci v lesích, nasvědčuje, že na sezóně 2006/2007 nebude příliš co hodnotit. Přejme si tudíž zásadní zlepšení pro sezónu 2007/2008, neboť přes všechna úskalí jde o dobrou věc.

Od roku 2000 jest budowana sieć tras narciarskich utrzymywanych przy pomocy techniki. Realizatorem tego projektu jest Związek miast i gmin Karkonosze. Po dokładnym przygotowaniu i opracowaniu obszernego projektu jesienią 2004 zeszyły rok zwrócił uwagę na szereg niedostatków dotyczących koordynacji prac porządkowych na całej sieci tras liczących łącznie ponad 500 km tras do biegania. Pomimo licznych wad, spośród których niektórymi musiały zająć się organy ochrony przyrody Dyrekcja KRNAP uważa całe przedsięwzięcie za akcję pozytywną.

A network of machine groomed cross-country trails is being created in the Krkonoše Mountains since the year 2000. These are provided by the Union of the Krkonoše Mountains' Towns

and Municipalities. After impressive preparations took place and a vast project was created in autumn 2004, last year showed us several insufficiencies regarding the management of grooming and preserving the total network of cross-country trails that amount up to 500 kilometers. Despite several deficiencies that caused the bodies of Nature Protection to proceed with the Union of Towns and Municipalities regarding an administrative delict, KRNAP Administration regards the coordination of grooming and maintenance of cross-country skiing trails as a positive thing.

Seit 2000 wird im Riesengebirge ein ganzes System maschinell gespurter Skiwanderwege aufgebaut, dessen Träger der Verband der Riesengebirgsstädte und -gemeinden ist. Nach den groß angelegten Vorbereitungen und der Realisierung des umfangreichen Projekts vom Herbst 2004 kam es im vergangenen Jahr zu einer Reihe von Missständen in Bezug auf das Management der Pflege und Unterhaltung der mehr als 500 km zu unterhaltenden Skiwege. Trotz dieser Mängel, die sogar in ein Verfahren der Naturschutzorgane mit dem Verband der Städte und Gemeinden in der Sache eines Verwaltungsdelikts einmündeten, hält die KRNAP-Verwaltung die Koordination der Pflege und Unterhaltung der Skiwanderwege für eine prinzipiell positive Sache.

12. FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ SPRÁVY KRNAP

Gospodarka finansowa Dyrekcji KRNAP

Economic Activities of the KRNAP Administration

Finanzwirtschaft der KRNAP-verwaltung

Luděk Khol a kol.

Úvod

Wstęp

Introduction

Einleitung

Pro sledování hospodaření Správy KRNAP byl vypracován plán na hlavní a hospodářskou činnost, rozpracovaný na jednotlivé odbory uvnitř organizace.

Provozní činnost organizace byla mimo vlastních zdrojů kryta takto :

A) příspěvek od zřizovatele	celkem 185 620 tis. Kč proti plánu 184 321 tis. Kč
z toho prostředky na provoz	138 434 tis. Kč
Program péče o krajinu D	13 654 tis. Kč
Progr. financování (dále progfin)	30 067 tis. Kč proti plánu 30.083 tis. Kč
Natura	0
účelové prostředky na VaV	0
prostředky na hospodaření v lesích	350 tis. Kč
mimorozpočtové zdroje od zřizovatele	1316 tis. Kč
příspěvek na konferenci Europarc	1 800 tis. Kč

Nebylo dočerpáno 16 tis. v rámci programového financování proti schváleným a přiděleným finančním prostředkům – Správa KRNAP odvedla v rámci finančního vypořádání zpět do SROV.

Základní plánovaný rozpočet dotace od zřizovatele byl pro rok 2006	126 204 000
Navýšení mimo základní dotaci na provoz od zřizovatele:	
III / 2006 navýšení PPK 11 000 tis.	137 204 000
V / 2006 navýšení k pokrytí DPH 7 000 tis.	144 204 000
V / 2006 navýšení – kniha KRNAP 330 tis.	144 534 000
V / 2006 navýšení ISPROFIN 12 682 tis.	157 216 000
VI / 2006 navýšení PPK 2 654 tis.	159 870 000
VI / 2006 navýšení Europarc 1 800 tis.	161 670 000
VIII / 2006 navýšení ISPROFIN 12 400 tis.	174 070 000
X / 2006 navýšení ISPROFIN 818 tis.	174 888 000
X / 2006 snížení ISPROFIN -149 tis.	174 739 000
XI / 2006 navýšení ISPROFIN 2 349 tis.	177 088 000
XI / 2006 navýšení příspěvek na lesy 350 tis.	177 438 000
XII / 2006 navýšení prostř na provoz 4 900 tis.	182 338 000
XII / 2006 navýšení ISPROFIN 1 983 tis.	184 321 000
XII / 2006 snížení OON – 43 tis. bez dopadu rozpočtu	

B) dotace Grantové agentury – klíšřata 378 tis. Kč

C) dotace ze zahraničí – doplatek grantové smlouvy z r. 2005 6 tis. Kč
– Interreg III B 19 tis. Kč
– Interreg III A – propagace, pokrač. 2005 839 tis. Kč

Investiční činnost byla mimo vlastních zdrojů kryta pouze z příspěvku od zřizovatele a SFŽP
v celkovém objemu 43 985 tis. Kč
Z toho vlastní systémové investice dle 215010 8 103 tis. Kč
SFŽP – pozemky 0
vlastní zdroje 35 882 tis. Kč

Plánované čerpání je pak

u syst. investic 8 107 tis.

uz vlastních zdrojů 39 042 tis. – úspora 3 160 tis.

plánované investice nebyly pořizovány z důvodu úsporných opatření organizace, když jsme předpokládali možnost užití fondu reprodukce na krytí neplánovaných havarijních údržeb a oprav, pokračujeme v trendu roku 2005

Dotace ze SFŽP nebyla poskytnuta organizaci, ale peníze za výkupy pozemků, financované ze SFŽP, šly ze SFŽP přímo prodávajícím a tudíž se v účetnictví neobjevily.

Výnosy

Zyski

Revenue

Umsatzerlöse

Celkové výnosy za rok 2006 činí	328.630.331,45 Kč
V roce 2005 činily výnosy	329.665.123,93 Kč
v roce 2004 to bylo	335.220.414,15 Kč
z celkových výnosů 2006 vnitropodnikové výnosy(VPV)	13.992.472,39 Kč
Po odečtení VPV činí výnosy Správy KRMAP 2006	314.637.859,06 Kč
z toho výnosy v hlavní činnosti	314.095 tis. Kč
výnosy v hosp. činnosti	543 tis. Kč

Na celkových výnosech se mimo příspěvku od zřizovatele podílejí :

a) tržby za vlastní výrobky (úč. 601) 87.488.141,72 Kč

z toho tržby za dřevo dle oddělení odbytu 82.559.083,60 Kč

Tržby za vlastní výrobky v roce 2005 činily 88.909 tis., pokles tedy představuje 1.421 tis., oddělení odbytu v roce 2005 vykázalo čistý příjem za dřevo 83.397 tis., tzn. meziroční pokles o 838 tis. Kč.

b) tržby z prodeje služeb (úč. 602) 18.890.402,80 Kč

z toho tržby ze vstupného 1.310.131,20 Kč

tržby z nájemného 2.386.823,-- Kč

tržby z kempu Šp. Mlýn 2.892.963,-- Kč

tržby z časopisu Krkonoše 973.369,33 Kč

tržby z kursového	1.731.680,57 Kč
tržby za opravy	2.022.631,71 Kč

V roce 2005 činil konečný stav na účtu 602 celkem 18.858 tis., v roce 2006 jsme tedy utržili za služby více o 32 tis. Kč.

U vstupného poklesly tržby o 38 tis., což představuje 2,91 %, je to způsobeno propadem v měsíci srpnu (povodně apod.) a prosinci (zima bez sněhu).

Na nájemném je zaznamenán opět pokles proti loňskému roku, celkem o 59 tis., v procentech je to pokles o 2,48 % — zanedbatelná výše.

V kempu ve Špindlerově Mlýně se v roce 2006 utržilo méně o 592 tis. – opět propad díky letním povodním a sněhovým podmínkám v prosinci, částečně i propad vlivem přípravy stavebních prací, omezení provozu při přípravě stavenišť.

Vyrovnaný objem tržeb v porovnání s rokem 2005 je u příjmů z časopisu Krkonoše, stejně tak i u příjmů za opravy ve střediskové dílně ve Svobodě nad Úpou. Na kursovném bylo získáno více o 446 tis. Kč – zvýšení aktivit na Rýchorské boudě.

c) tržby za zboží (úč. 604)	2.748.611,44 Kč
z toho tržby z prodeje propagačního materiálu	2.199.719,-- Kč

V roce 2005 byla výše tržeb na tomto účtu 2.615 tis., v roce 2004 jsme utržili téměř 2.703 tis., v roce 2003 jsme získali tržby za zboží celkem 2.867 tis. Kč, tedy za rok 2005 činí nárůst 134 tis. a proti roku 2004 pak nárůst činí 46 tis. Kč.

U propagačního materiálu činí nárůst 74 tis. proti roku 2005.

Zde se proti minulému roku podařilo zastavit pokles tržeb, situaci lze přičíst zkvalitnění prodáváného materiálu i zvýšení služeb na tomto úseku.

d) další výnosové položky

- změna stavu zásob	613.386,13 Kč	v roce 2005	- 317 tis. Kč
- aktivace	531.960,75 Kč		503 tis. Kč
- smluvní pokuty a penále	147.848,40 Kč		99 tis. Kč
- úroky	1.128.111,12 Kč		810 tis. Kč
- kursové zisky	15.615,88 Kč		59 tis. Kč
- zúčtování fondů	6.779.829,94 Kč		469 tis. Kč
- ostatní výnosy	7.993.924,22 Kč		7.025 tis. Kč
- tržby z prodeje investičního majetku	191.581,20 Kč		720 tis. Kč
- tržby z prodeje materiálu	1.246.498,98 Kč		681 tis. Kč

U účtu 648 – zúčtování fondů je třeba uvést podrobnější rozpis :

Už od počátku roku 2006, stejně jako v letech 2004 a 2005, hospodařila organizace s nedostatečným objemem prostředků, provozní dotace od zřizovatele byla pouze do té výše, kterou státní rozpočet a vnitřní rozpis zřizovatele umožňoval a v plánu jsme již od ledna 2006 uvažovali s použitím fondu reprodukce na financování prací v oblasti údržeb a oprav a s použitím rezervního fondu pro pokrytí případného minusového výsledku hospodaření. Toto bylo prakticky od ledna 2006 avizováno i zřizovateli, že organizaci hrozí záporný hospodářský výsledek, který nejme schopni ovlivnit a naše úsporná opatření budou možná nedostatečná.

Vlivem naprosto razantních úsporných opatření a i vlivem částečného pokrytí nejnnutnějších potřeb organizace ze strany zřizovatele jsme k tomuto použití fondů na dofinancování nákladů organizace museli v závěru roku 2006 přistoupit. Ještě v rozborech k 30. 9. 2006 jsme uvažovali užití 13.153 tis. na případné dofinancování minusového hospodářského výsledku.

Objem na účtu 648 tak představuje u jednotlivých fondů k 31. 12. 2006 pouze užití fondu odměn pro krytí odměn zaměstnanců ve výši 2.255.426 Kč a dofinancování minusového HV

ve výši 4.524.403,94 z fondu rezervního. Na použití fondu reprodukce pro dofinancování údržeb nemuselo díky výše uvedeným razantním úsporným opatřením dojít.

Účet 649 – ostatní výnosy je navýšen proti roku 2005 v analytice především u účtu 649115 – Přijaté náhrady za manka a škody o více jak 589 tis., zvýšení je i u příjmů z nájemného (649119) o 719 tis. Kč.

Podstatný nárůst v příjmech je i u účtu 654 – tržby z prodeje materiálu, kde jsme snížili objem zásob materiálu na skladě a podařilo se nám nepotřebný materiál prodat mimo organizaci.

Porovnání výnosů – skutečnost s plánem

tržby z prodeje majetku a mater. (sk. 65) – plán 1.030 tis., skutečnost 1.438 tis.

Dle zákona o účetnictví byly čisté výnosy z prodeje majetku 1.509.920,70 Kč převedeny do fondu reprodukce (tržby za prodej movitého majetku). Faktická tržba za dlouhodobý majetek je ve výši 1.640 tis. Kč.

Tržby z prodeje nemovitého majetku ve výši 30.148.362 ,-- Kč byly převedeny do SROV. V tomto objemu převedených finančních prostředků je i částka 4.202 tis., což je zůstatková hodnota prodaných nemovitostí.

změna stavu zásob – plán 0, skutečnost 615 tis.

Změna stavu zásob byla plánována Odborem péče o les nulová, uvažovány byly stejné zásoby, jako v roce 2005 (myšleno k 31. 12. daného roku).

Souvislost s nárůstem peněz na účtu 61 je dána s nárůstem zásob dřeva na jednotlivých lokalitách (P a E) a různým oceněním těchto zásob vzhledem k rozpracovanosti výroby a rozdílné fázové kalkulaci proti minulému roku:

2005 P	757 m ³ á 155	2006 P	1676 m ³ á 156
O 1942	m ³ á 611	O 1911	m ³ á 612
E	137 m ³ á 849	E	450 m ³ á 940

zúčtování fondů – plán po rebilanci 7.000 tis., skutečnost 6.780 tis.

ostatní výnosy – plán 32.770 tis., skutečnost 7.994 tis.

Zde je v plánu uvažováno krytí propadu koeficientního přepočtu DPH – neuplatnitelné DPH do nákladů organizace ve výši 20 mil. Kč, kde jsme od zřizovatele obdrželi pouze 7 mil. Kč jako navýšení dotace a dále příjem na likvidaci srpnových povodní, kde jsme dotaci obdrželi až v závěru roku 2006 a převážný objem čerpání nastane až v roce 2007.

Odbyt

V roce 2006 bylo celkem dodáno a vyfakturováno 87 236 m³ dřevní hmoty při průměrném zpeněžení franco odvozní místo 946 Kč m³.

V následující tabulce je uvedeno porovnání se stejným obdobím roku 2005:

	dodávky (m ³)	zpeněžení (Kč/m ³)	rozdíl 2006–2005 (Kč/m ³)
skutečnost 1. – 12. 2005	90 667	920	
skutečnost 1. – 12. 2006	87 236	946	26

Výsledek shora uvedeného období byl poznamenán zpracováváním kalamity, které se promítlo snížením podílu kulatinových sortimentů na úkor vlákniny – o 2,3 % (44,76 % kulatiny za rok 2006 proti 47,03 % kulatiny za rok 2005). Tato skutečnost jde proti trendu zvyšujících se cen za dříví – snížení výtěže o 1 % kulatiny odpovídá snížení celkového

zpeněžení o cca 12 – 15 Kč za m³. Zároveň proběhla rebilance, kdy se díky problémům s lanovkovým přibližováním, dřevařským kapacitám a přibližovacím kapacitám nepodařilo realizovat těžební činnost a dodávky v plánovaném rozsahu (při zachování standardu hospodaření v NP) – snížení o cca 3 000 m³. Proti této skutečnosti působily trendy zvyšování cen dřevní hmoty. Výsledné tržby tak byly naplněny ve výši odpovídající původnímu plánu + 1 380 tis. Kč.

Celkově se rok 2006 dá hodnotit jako odbytově příznivý s mírným převisem poptávky nad nabídkou především v období hlavní výroby. Výraznější oživení poptávky po dřevní hmotě nastalo až ve 4. čtvrtletí roku s pokračující příznivou prognózou do roku 2007. Toto oživení se však s ohledem na přírodní podmínky v naší oblasti zatím do cen promítnulo jen částečně, příznivější dopad je očekáván až v roce 2007. Zároveň byl pilotně odzkoušen prodej části dřevní hmoty přes Českomoravskou komoditní burzu Kladno, ve výši cca 1 500 m³. Tato cesta prodeje dřevní hmoty bude nadále prohlubována v roce 2007 za předpokladu pokračujícího trendu převisu poptávky.

V rámci PPK jsme v roce 2006 získali 13.654.000 Kč, utraceno bylo více jak 14.407 tis. Kč, tzn. naplnění objemu u tohoto programu.

V roce 2005 jsme získali po několika navýšeních financí 15.856.000 Kč

Finanční prostředky na Naturu 2000 v roce 2006 nebyly ze strany zřizovatele zajištěny, veškeré aktivity byly zajišťovány z běžných provozních prostředků organizace.

Programové financování

V rámci programu Rozvoj a obnova MTZ systému řízení MŽP č. 215010/32 jsme obdrželi rozpočtovanou dotaci ve výši 30.083.000 Kč proti loňským 29.482.000 Kč. Celkem jsme vyčerpali objem 30.066.572,35 Kč, tzn. nedočerpání 16.427,65 Kč.

U uvedené částky bylo rozpočtováno 28,1 mil. Kč na „klasický“ program péče o nezcizitelný státní majetek, dále 1.983 tis. bylo čerpáno na likvidaci srpnových povodní, kde bude pokračovat čerpání finančních prostředků do celkového rozpočtovaného objemu 48.188 tis. Kč (z toho 23.410 tis. investičních, 24.778 tis. je neinvestičních prostředků).

Další finanční prostředky, v příloze uváděné jako mimorozpočtové zdroje, byly poskytnuty z rezervního fondu zřizovatele z nedočerpaných prostředků za loňský rok, celkem ve výši 1.316 tis. Kč.

V rámci programu č. 215010/30 – systémové investice jsme v roce 2006 obdrželi celkem 2.060.000 Kč. Zde jsme nedočerpali pouze 957,80 Kč. U zbývajících prostředků na autokemp ve Špindlerově Mlýně jsme požádali zřizovatele o převod do roku 2007 z důvodu skrečování veřejné obchodní zakázky, kde vítězná firma před podpisem smlouvy odstoupila a z časových důvodů nebylo možno zadat další firmě, výběrové řízení bude opakováno pro rok 2007. Z roku 2006 tak máme u zřizovatele částku 2.263 tis. Kč.

Realizovali jsme akce :

rekonstrukce budovy TES Harrachov

LC Strážník

Posledním použitým programem, zajištěným zřizovatelem pro naši organizaci, byly finanční prostředky na základě programu 215110 – revitalizace. Zde jsme získali rozpočtové prostředky v objemu 4.870.000 Kč proti loňským 4.852.000 Kč a realizovali, případně zahájili práce na akcích :

revitalizace malé vodní nádrže Hádek – pokračování z 2005

revitalizace vodoteče Rennerův potok – pokračování z 2005

revitalizace Malá Úpa

revitalizace LP od Bukovky

revitalizace U Wondráčků
 Finanční prostředky jsme nedočerpali o 2.239 Kč.

Náklady

Koszty

Costs

Aufwendungen

Celkové náklady za rok 2006 činí 328.630.331,45 Kč
 v roce 2005 to bylo 321.360.671,65 Kč
 v roce 2004 to bylo 335.220.414,15. Kč
 z celkových nákladů 2006 vnitropodnikové náklady (VPN) 13.992.472,39 Kč
 Po odečtení VPN činí náklady Správy KR NAP 2006 314.637.859,06 Kč
 z toho náklady v hlavní činnosti 314.095 tis. Kč
 náklady v hosp. činnosti 543 tis. Kč

Z celkových nákladů činí :

501 spotřeba materiálu	23.263.629,35 Kč	v roce 2005	22.496 tis. Kč
z toho spotřeba sazenic	916 tis. Kč		1.258 tis. Kč
náhradní díly	2.669 tis. Kč		2.902 tis. Kč
spotřeba všeobec. materiálu	591 tis. Kč		613 tis. Kč
DDHM do 40 tis.	3.127 tis. Kč		3.059 tis. Kč
spotřeba oděvů, OOPP a unif.	2.245 tis. Kč		1.734 tis. Kč
spotřeba pohonných hmot	4.272 tis. Kč		4.462 tis. Kč
502 spotřeba energie	6.591.147,70 Kč		5.728 tis. Kč
504 náklady na prodané zboží	3.248.983,36 Kč		3.147 tis. Kč
511 opravy a udržování	33.191.390,22 Kč		31.026 tis. Kč
512 cestovné	2.515.825,39 Kč		2.830 tis. Kč
513 náklady na reprezentaci	92.771,80 Kč		139 tis. Kč
518 ostatní služby	77.233.825,-- Kč		80.123 tis. Kč
z toho ostatní služby (fakt. práce)	18.049 tis. Kč		17.412 tis. Kč
přepravné (odvoz, přiblížování)	29.788 tis. Kč		32.358 tis. Kč
telefonní poplatky	2.230 tis. Kč		2.310 tis. Kč
práce výr. povahy (práce cizími)	23.482 tis. Kč		24.197 tis. Kč
521 mzdové náklady	77.712.775,-- Kč		73.946 tis. Kč
524 zákonné sociální pojištění	26.910.612,-- Kč		
527 zákonné sociální náklady	1.538.205,-- Kč		
531 daň silniční	12.179,-- Kč		206 tis. Kč
532 daň z nemovitostí	138.607,-- Kč		128 tis. Kč
538 ost. nepřímé daně a popl.	62.339,-- Kč		48 tis. Kč
542 ostatní pokuty a penále	75.132,-- Kč		222 tis. Kč
543 odpis nedobytných pohledávek	0 Kč		9 tis. Kč
545 kursové ztráty	51.709,01 Kč		57 tis. Kč
548 manka a škody	92.435,56 Kč		35 tis. Kč
549 jiné ostatní náklady	20.636.832,61 Kč		18.351 tis. Kč
551 odpisy inv. majetku	35.650.064,-- Kč		35.942 tis. Kč
552 zůstatk. cena prod. materiálu	4.201.635,-- Kč		1.907 tis. Kč
554 náklad na prodaný materiál	183.201,06 Kč		233 tis. Kč

Zdůvodnění rozdílů při porovnání nákladů za rok 2006 k údajům za rok 2005

Obecně se na téměř stejném objemu nákladů proti roku 2005 (překročení celkových nákladů o pouhých 7.269 tis. Kč, což představuje 2,22 % z celkových nákladů) podílí v největší míře úsporný režim ve financování organizace, nižší objem technických jednotek v hospodaření OPL a další úsporná opatření, zavedená managementem organizace k zajištění příznivého hospodářského výsledku.

502 – rozdíl vzniká růstem cen energií, neovlivnitelné ze strany organizace

511 – zajišťování pouze havarijních a nejn nutnějších oprav, nutných k zajištění chodu organizace, z celkového objemu činí v rámci programů

- PPK 1.722 tis. v roce 2005 to bylo 4.190 tis.

- ISPROFIN 16.881 tis. v roce 2005 celkem 17.878 tis.

Pro financování běžných oprav (havárie apod.) z provozních prostředků tedy zbývá pouhých 14.588 tis. Kč, v roce 2005 to bylo pouze 8.958 tis. Kč!

Podrobnější komentář k opravám viz níže.

512 – pokles dán úspornými opatřeními, rušením školení, vzdělávacích programů a dalších „zbytných“ nákladů v této oblasti

513 – opět prudké snížení v čerpání reprefondu, úsporná opatření organizace

518 – zde se promítají snížené úkoly i úsporná opatření

521 – řešeno samostatně viz níže

531 – změna metodiky výpočtu silniční daně – po kontrole FÚ a jejich zpětvzetí rozhodnutí z roku

2005 opět návrat k normálnímu objemu daně

532 – nárůst vzhledem k vzrůstajícímu počtu pronajímaného majetku, probíhajícími prověrkám hospodaření s majetkem apod.

543 – v letošním roce neodepisujeme žádné pohledávky

549 – dopad neuplatněného odpočtu DPH o celkové výši 16.611.518,51 Kč proti loňským 15.386.545,29 Kč a 9.316.498,-- Kč za rok 2004 (rok 2004 jsme byli plátcí DPH od srpna

2004, další roky jsou již za celý kalendářní rok). Celkem tak organizace ztratila v nákladech za tři roky více jak 41 milionů korun, které nemůže ovlivnit a nemá je ze strany zřizovatele --- systémově řešeny a pokryty!!

Vývoj nákladů na opravy v mil. Kč za roky 1995 – 2006 :

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
22,9	32,5	49,2	59,5	72,7	60,3	37	53,3	64,6	37,7	31	33,2

Členění nákladů na opravy na jednotlivé aktivity organizace (výběr dle účtu 511100) :

Ochrana lesa	2006	914 tis.	2005	1.343 tis.	2004	979 tis.
PPK		1.711 tis.		4.190 tis.		7.898 tis.
Cesty, chodníky z vlastních zdrojů		1.043 tis.		0		1.409 tis.
Cesty přes progfin		15.937 tis.		17.878 tis.		12.797 tis.
Budovy, stavby		1.060 tis.		1.738 tis.		4.483 tis.
Malé vodní toky		1.226 tis.		275 tis.		1.906 tis.
Pomocné provozy, dopravní prostředky		448 tis.		641 tis.		1.502 tis.
Myslivost, kemp, muzea, Rýchorská b. apod.		812 tis.		1.128 tis.		1.707 tis.

Vývoj odpisů v mil. Kč

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
16,1	21	25,3	27,1	33,8	34,6	34,6	26,5	26,6	36,2	35,9	35,7

Navýšení v roce 2004 je z důvodu dopadu doporučení z auditu hospodaření – Audit plus Praha změnou odpisového plánu k 1.1.2004, v roce 2005 a dále jsme pokračovali v tomto vyšším odpisovém plánu. Navýšení odpisového plánu nebylo zřizovatelem pokryto, je plně v režii organizace.

Následující tabulka ukazuje vývoj v dodávkách a zpeněžení dřeva za roky 1998 – 2006.

	jednotka	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
dodávky	m ³	135 825	122 971	105 674	93 629	79 383	91 324	96 601	90 667	87 236
tržby z prodeje dřeva	tis.Kč	144 273	133 553	115 889	99 704	77 774	81 087	87 004	83 397	82 559
průměrné zpeněžení	Kč / m ³	1 062	1 076	1 081	1 065	980	888	901	920	946

Následující tabulka ukazuje vývoj v objemu zásob dřevní hmoty na jednotlivých lokalitách, nárůst zásoby na lokalitě OP a E je způsoben přípravou zásob dřeva pro prodej počátkem roku 2007. Velký vliv pro nárůst zásob na lokalitách P a O měl i velice pozvolný nástup zimy, kde zůstaly nepřístupné poměrně velké zásoby dřeva, zpracované koncem roku.

Lokalita	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
P	3 554	1 298	955	800	1 702	757	1 676
O	3 566	1 673	1 100	1 102	1 388	1 942	1 911
E	302	46	62	205	185	137	450

Porovnání vybraných výkonů za roky 2002 až 2006 – skutečnost

Výkon	tech.jedn.	2002	2003	2004	2005	2006
012 - obnova lesa sadbou	ha	98,87	78,55	121,14	65,48	45,44
017 - ochrana mladých lesních porostů proti zvěři	ha	786,98	576,09	541,25	516,86	544,51
019 - ochrana lesa ostatní	ha	1 481,58	920,12	650,16	432,53	365,98
025 – prořezávky	ha	510,35	611,60	806,82	749,54	739,85
155 - odstraňování klestu	ha	154,40	175,25	153,66	132,63	73,68
111 - těžba dříví	m ³	78 907	92 171	98 457	91 016	88 935
121 a 122 přibližování celkem	m ³	79 328	92 325	97 580	91 936	88 016

Hospodářský výsledek

Wyniki gospodarce

Economic Results

Ergebnis

K 31. 12. 2006 byl vykázán nulový hospodářský výsledek, proti roku 2005, kde byl vykázán zisk ve výši 8.304.452,28 Kč. K pokrytí původního ztrátového výsledku bylo použito rezervního fondu.

Při celoročně odhadované velmi vysoké ztrátě je tento výsledek velkým úspěchem hospodaření v organizaci Správa KRNAP.

Komentář

V roce 2006, stejně jako v minulých dvou letech, pracovala Správa KRNAP s podstatně sníženým plánem nákladů pro jednotlivé odbory organizace vzhledem k předpokládaným chybějícím zdrojům. Již první verze plánu totiž měla značně velké disproporce mezi vysokými náklady na provoz organizace a očekávanými výnosy.

V praxi bylo financování potřeb jednotlivých odborů soustředěno pod dozorování EO a postupné uvolňování prostředků vzhledem k vývoji HV v jednotlivých měsících.

Poměrně velký objem finančních prostředků, získaný během roku v rámci programového financování od zřizovatele, byl systémově určen v převažujícím objemu na aktivity, které prováděla Správa KRNAP nad rámec svého původního plánu. To ve výsledku nevedlo k podstatnému snížení nákladů, i když některé aktivity na úseku péče o les a údržby cest a chodníků jsme ihned převedli z uvažovaných provozních potřeb do tohoto programového financování.

Pro krytí potřeb v odměňování bylo použito v souladu se zákonem fondu odměn.

Organizace neúčtovala přesuny dotace od zřizovatele mezi Odborem péče o les (LH) a ostatními odbory Správy (OP), proto je sledování hosp. výsledku odděleně za LH a OP opět zkruseno – je třeba brát hospodaření organizace jako celek.

V hospodářské činnosti je dosažený hospodářský výsledek plus 170 tis.

Je nutno podotknout, že se jedná vesměs o činnosti, podporující a doplňující hlavní činnost a nelze očekávat vyšší ziskovost, hospodářská činnost je v rámci organizace minimální.

Mzdy a pracovníci

Pláce i pracovníci

Wages and Employees

Löhne und Belegschaft

Celkem vyplacené mzdy za rok 2006 (včetně fondu odměn)	77.712.775,-- Kč
z toho mzdy v hlavní činnosti	77.634.962,-- Kč (vč. FO)
hospodářská činnost	68.813,-- Kč
OON	710.150,-- Kč
Plán mezd v hlavní činnosti v roce 2006	74.586.000,-- Kč
v hospodářské činnosti	155.000,-- Kč
OON	685.000,-- Kč
V plánu pro rok 2006 nebylo plánováno použití FO ani jiné prostředky (Phare apod.)	
Přečerpané mzdy v hlavní činnosti, hrazené z fondu odměn	2.255.426,-- Kč
Nedočerpané mzdy v hospodářské činnosti	86.187,-- Kč

Nedočerpané OON	42.937,-- Kč
Nedočerpané OON, navýšené o Kč 94.424,-- (projekt Kapka 21) o Kč 18.893,-- (Interreg)	157.441,-- Kč
Plán pracovníků 351 prac. v hlavní činnosti 1 pracovníci ve vedlejší činnosti	
Skutečně čerpáno 346 pracovníků v hlavní činnosti 1 pracovníci ve vedlejší činnosti	
Nedočerpano 5 pracovníků v hlavní činnosti nečerpaní sezonní pracovníci v OPL plus pomocný lesní personál	

Původní plán pracovníků na rok 2005 byl 359 pracovníků, snížen vlivem rozhodnutí vlády o 2% snížení státních úředníků o 8 pracovníků na 351.

Průměrná mzda v organizaci za rok 2006 celkem 18.492,47 Kč

Zdůvodnění

Částka na OON ve výši 94.424 nám byla poskytnuta v projektu Kapka 21 – dotace od MŽP poskytnutá Ekolog. Středisku Sever, Správa KRNAP je partnerem projektu. Průměrná mzda v organizaci proti roku 2005 vzrostla o 1.121,47 Kč, celkové mzdy v hlavní činnosti jsou pak vyšší proti roku 2005 o 4.332 tis. Kč – vládní navýšení platů státním úředníkům k 1.1.2006.

V OON byl původní plán 728 tis. Kč ponížen o 43 tis. jako přesun OON pro potřeby jiné organizace uvnitř resortu.

Investiční činnost

Działania inwestycyjne

Investment Activities

Investitionstätigkeiten

Celkem byly v roce 2006 provedeny investiční akce za	43.705.280,64 Kč
(v roce 2005	35.003.964,94 Kč)
z toho stavební akce	26.113.020,64 Kč
strojní akce, ostatní hmotné investice	17.592.260,-- Kč
plus nehmotný majetek – software	279.500,-- Kč
Celkem	43.984.780,64 Kč

V roce 2005 byly tyto údaje následující :

Celkem akce	35.004 tis. Kč
z toho stavební	25.293 tis. Kč
strojní a ostatní	9.711 tis. Kč
nehmotné	819 tis. Kč

V roce 2004 byly tyto údaje následující :

Celkem akce	38.225 tis. Kč
z toho stavební	27.749
strojní a ostatní	10.188
nehmotné	288

V roce 2003 byly tyto údaje následující :

Celkem akce	45.057 tis. Kč
z toho stavební	24.080

strojní a ostatní	16.377
nehmotné inv.	4.600

Financování akcí proběhlo v roce 2006 z následujících zdrojů :

- vlastní zdroje	35.595.448,42 Kč
- systémová dotace	8.103.244,22 Kč
- dary	6.588,-- Kč

za rok 2005 bylo financování následující :

- vlastní zdroje	23.971.097,84 Kč
- systémová dotace	11.032.867,10 Kč
v systémových dotacích příspěvek od SFŽP	272.000,-- Kč - dotace na nákup pozemku

Rozbor účtu 916 – Fond reprodukce

počáteční stav k 1.1.2006	57.140 tis. Kč
tvorba fondu během roku 2006 – odpisy	35.650 tis. Kč
- zůstatková hodnota vyřaz. majetku	4.202 tis. Kč
- příjem za prodej majetku	1.510 tis. Kč
- příděl z HV 2005	2.000 tis. Kč
čerpání fondu – zařazení majetku	- 35.875 tis. Kč
použitelný fond reprodukce k 1.1.2006	64.626 tis. Kč
mínus rozpracovanost (úč. 042) k 31.12.2006	- 8.993 tis. Kč
reálně volné zdroje pro použití	55.633 tis. Kč

Na konci roku 2005 byly použitelné zdroje 43.020 tis. Kč, nárůst činí 12,6 mil. Kč.

Na zajištění investiční výstavby obdržela Správa KRNAP ze státního rozpočtu systémovou dotaci v objemu 8.107.000,--

z toho na likvidaci povodňových škod	1.177 tis. Kč
klasická dotace na systémové investice	2.060 tis. Kč
na revitalizace	4.870 tis. Kč
plus nečerpaná, odložená dotace na kemp ŠM	2.263 tis. Kč – odloženo na rok 2007

Pro porovnání poskytnutá dotace za minulé roky :

2005	10.752 tis. Kč
2004	8.304 tis. Kč
2003	7.000 tis. Kč
2002	5.700 tis. Kč
2001	6.248 tis. Kč.

Z této dotace byly v roce 2006 hrazeny akce :

LC Strážník	341.000,-- Kč – nedočerpano	957,30
Rekonstrukce Harrachov TES	1.719.000,-- Kč – nedočerpano	0,50
Revitalizace Hádek	320.000,-- Kč	
Revitalizace Rennerův potok	1.129.000,-- Kč – nedočerpano	136,--
Revitalizace Malé Úpy	2.997.000,-- Kč – nedočerpano	986,--
Revitalizace LP od Bukovky	227.000,-- Kč – nedočerpano	972,--
Revitalizace U Wondráčků	197.000,-- Kč – nedočerpano	145,--
Povodně – různé akce	1.177.000,-- Kč – nedočerpano	558,48

V roce 2006 byl odprodán investiční majetek v celkové prodejní hodnotě 1.639.569,80 Kč, za rok 2005 to bylo 2.404.379,-- Kč.

Ostatní

Inne

Other

Sonstiges

a) rozbor dalších účtů – třída 1, 2

Zpracováno dle údajů Hlavní knihy – sestava 9403 k 31.12.2006

Správa KRNAP spravuje investiční majetek (02) včetně drobného dlouhodobého majetku (028) v celkové hodnotě 1.114.647.803,-- Kč, kde k 1.1.2006 zahajovala organizace rok s majetkem v hodnotě 1.079.430.696,-- Kč.

Stav majetku za předchozí roky (vždy k 31.12. daného roku) :

2005	1.079.430.696,-- Kč
2004	1.057.446.132,-- Kč
2003	1.062.009.004,-- Kč
2002	1.019.585 tis. Kč
2001	991.657 tis. Kč

Meziroční nárůst činí 35.217 tis. Kč. Mimo roku 2003 tak hodnota majetku meziročně stoupala, jen za posledních pět let o plných 123 mil. Kč.

Další majetek má organizace ještě v pozemcích a neodepisovaných uměleckých dílech (03) – celkem téměř 1.324 mil. Kč.

Za rok 2006 přibily do evidence pozemky za téměř 1.325 mil. Kč, které dříve v evidenci účetně chyběly, zřizovatelem nebyla organizaci určena metodika k ocenění pozemků z delimitace v roce 1994, organizace si ocenila a zaevidovala bez této metodiky dle vyhláskových cen bez ocenění dle posudků a znalce.

V roce 2005 činila hodnota majetku na účtech sk. 03 13,6 mil. Kč, v roce 2004 to bylo 12,6 mil. Kč a v roce 2003 pak 11,2 mil. Kč.

Proti tomu hodnota oprávek (08) činí 494.543.990,-- Kč, za rok 2005 to bylo 469.505.866,-- Kč, proti roku 2004 – 443.209.285,-- Kč a proti roku 2003 – 436.314.757,-- Kč, což znamená, že majetek je odepsán z 44,37 % (sk. 08 k sk. 02).

Rok 2005	43,5 %
rok 2004	41,91 %
rok 2003	41,08 %
rok 2002	39,77 %
rok 2001	38,97 %

Rozpracovanost investic (04) ke konci roku 2006 činí 8.992.709,-- Kč.

K 31.12.2005 byla rozpracovanost 14.120 tis. Kč, k 31.12.2004 činila tato rozpracovanost 12.092 tis. Kč, k 31.12.2003 činil objem nedokončených investic 6.912 tis. Kč proti rozpracovanosti ke konci roku 2002, která činila 17.661 tis. Kč.

V porovnání k loňskému roku dosahuje rozpracovanost pouze 64 %.

Celková výše zásob materiálu (11) činí 5.165 tis. Kč proti loňským 5.285 tis. Kč.

Pokračujeme ve snaze o snižování objemu zásob jako činitele, kde jsou vázány značné finanční prostředky. Ke konci roku 2004 činila hodnota zásob 4.854 tis. Kč, v roce 2003 to bylo 5.166 tis. Kč, k 1.1. 2003 byla tato hodnota 6.356 tis. Kč proti 7.541 tis. na počátku roku 2002.

Zásoby představují meziroční pokles o 2,3 %.

Největší nárůst je u položek

oděvy	129 tis. Kč
krmivo	210 tis. Kč

Zásoby výrobků (123) jsou ke konci roku 2.268 tis. Kč proti zásobám z roku 2005 1.824 tis. Kč, proti 2.131 tis. Kč k 31.12.2004 a proti roku 2003, kde činila hodnota zásob 1.570 tis. Kč. K 31.12.2002 byly tyto zásoby ve výši 1.694 tis. Kč proti 2.103 tis. Kč v roce 2001.

Objem zásob výrobků vzrostl proti minulému roku o 443 tis. Kč. Hlavní měrou se na růstu zásob podílí zásoby dřeva (viz zdůvodnění u dodávek a odbytu str. 10).

	2006	2005	2004	2003	2002
lokalita P	261 tis.	117 tis.	732 tis.	344 tis.	410 tis.
lokalita O	1.169 tis.	1.187 tis.	763 tis.	606 tis.	605 tis.
lokalita E	423 tis.	117 tis.	124 tis.	137 tis.	19 tis.
a dále zásoby semen	341 tis.	341 tis.	462 tis.	383 tis.	589 tis.

Zásoby zboží (13) na skladě představují 3.243 tis. proti loňským 3.386 tis. Kč.

Ke konci roku 2004 činily hodnoty zásob zboží 3.547 tis. Kč. Za rok 2003 to byly zásoby zboží za 3.958 tis. proti 4.135 tis. Kč v roce 2002.

Zde došlo rovněž k dalšímu poklesu zásob za posledních 5 let o 892 tis. resp. o 21,57 %.

Na zásobách zboží se podílí hlavně zásoby propagačního materiálu.

Na běžných účtech (241) je na konci roku celkem 67.417 tis. proti 69.907 tis. Kč na konci roku 2005 a proti roku 2004, kde bylo na účtech 48.755 tis. Kč. Na konci roku 2003 to bylo celkem 42.771 tis. Kč. K 31.12.2002 tato hodnota činila pouze 18.855 tis. Kč proti 26.934 tis. Kč v roce 2001.

Podstatným objemem je zůstatek na krytí investičních potřeb – viz zůstatek fondu reprodukce v těchto rozborech.

Na účtu FKSP je zůstatek 555 tis. proti počátku roku – 360 tis.

Rozklad zůstatků běžných účtů organizace :

Celkem	67.417 tis.
Zůstatek fondu odměn	2.714 tis.
Zůstatek rezervního fondu	11.589 tis.
Zůstatek fondu reprodukce po odečtu rozpracovanosti	55.633 tis.
Hospodářský výsledek	0
Volný zůstatek k použití (řešeno pohledávky – závazky)	- 2.519 tis.

V pokladnách (261) je ke konci roku 571 tis. Kč proti stavu

k 31.12.2005	848 tis. Kč
k 31.12.2004	737 tis. Kč.
k 31.12.2003	1.181 tis. Kč
k 31.12.2002	884 tis. Kč

k 31.12.2001 524 tis. Kč

Pokladní limity jsou dodrženy na všech pokladnách organizace.

Více než 876 tis. Kč je v organizaci vedeno na ceninách (263) – jedná se hlavně o vstupenky, stravenky, karty CCS a povolenky.

V roce 2005 byl objem cenin na účtu v hodnotě 1.079 tis. Kč, v roce 2004 byl objem cenin 1.106 tis. Kč, v roce 2003 činila hodnota cenin 972 tis. a v roce 2002 pak 830 tis. Kč.

b) pohledávky a závazky – třída 3

Pohledávky (311) ke konci roku 2006 jsou ve výši 8.759 tis. Kč.

V roce 2005 byla výše pohledávek 7.252 tis. Kč. V roce 2004 představují objem 9.160 tis. Kč. K 31.12.2003 činí pohledávky za odběrateli 9.129 tis. proti 14.639 tis. Kč k 1.1.2003 a proti 4.556 tis. na počátku roku 2002. Ve lhůtě splatnosti je ke konci roku celkem z objemu 8.759 tis. téměř 66,4 %, celkem 5.819 tis. Kč, po splatnosti pak 2.940 tis. Kč. V roce 2005 bylo po splatnosti ke konci roku celkem 3.520 tis. Kč. (v roce 2004 – 3.171 tis. a 2003 – 5.129 tis. Kč). Z tohoto objemu činí pohledávky vymáhané prostřednictvím podnikového právníka, tzn. soudní cestou 1.706 tis. Kč, velká většina ostatních pohledávek po lhůtě splatnosti má krátkodobé překročení do 30 dnů a faktury jsou uhrazeny počátkem roku 2007. Poskytnuté provozní zálohy jsou v objemu 302 tis. Kč, v roce 2005 to bylo 1.125 tis. Kč proti 434 tis. k 31.12.2004 a proti 261 tis. ke konci roku 2003 a proti zálohám k 31.12.2002, které činily 683 tis. Kč. Jedná se hlavně o zálohy na předplatné, energie, PHM. V ostatních pohledávkách je pouze 98 tis. Kč – pohledávky za nájemné apod.

Závazky (321) vůči dodavatelům činí pouze 1.488 tis. Kč proti počátečním 1.640 tis. Kč – jedná se vesměs o závazky ve lhůtě splatnosti.

Přijaté zálohy činí pouhých 8 tis. Kč – jedná se především o zálohu na kursové.

U ostatních závazků v zůstatku 3.554 tis. proti 3.313 tis. Kč počátkem roku se jedná o závazky plynoucí z vyúčtování ve mzdách.

Na účtu 341 – Daň z příjmu je zůstatek 121.060,- , zálohově uhrazená daň, kde odhadujeme daň z příjmu za rok 2006 v objemu 1.302.840 Kč

Účtování a objemy na dalších účtech skupiny 34 – Zúčtování daní a dotací, 38 – Přechodné účty vyplývají z účtování v organizaci během roční závěrky 2006 a jsou v souladu s českými účetními standardy.

c) fondy – třída 9

Na rezervním fondu je konečný zůstatek 11.589 tis. Kč proti počátečním 11.026 tis. Kč.

Z tohoto fondu bylo tedy v roce 2006 čerpáno na dofinancování ztráty hospodářského výsledku ve výši 4.524.403,94 Kč.

Příděl z HV za rok 2005 byl ve výši 5.087.602,28 – schváleno zřizovatelem.

Fond reprodukce majetku představuje hodnotu 64.626 tis. Kč proti počátečním 57.140 tis. Kč – rozklad účtu je uveden v kapitole VII – Investiční činnost.

Ve fondu odměn je celkem 2.714 tis. Kč proti 4.170 tis. k 1.1.2006. Z fondu odměn bylo v roce 2006 čerpáno na odměny celkem 2.255.426,-- Kč.

Zůstatek fondu kulturních a sociálních potřeb činí 1.586 tis. Kč proti 1.642 tis. Kč počátkem roku 2006.

13. KRKONOŠE V PUBLIKACÍCH

Karkonosze w publikacjach

The Krkonoše Mountains' Literature

Das Riesengebirge in Publikationen

Měsíčník Krkonoše – Jizerské hory

Miesięcznik Karkonosze – Góry Izerskie

Monthly Krkonoše – Jizerské hory

Monatsheft Krkonoše – Jizerské hory (Riesengebirge & Isergebirge)

Radovan Vlček

39. ročník časopisu Krkonoše – Jizerské hory přinesl dvě významnější změny. V prosinci roku 2005 nastoupil na místo šéfredaktora Mgr. Radovan Vlček a vystřídal tak na tomto postu Mgr. Zdeňku Flouskovou, která v redakci působila od r. 1991 a jako šéfredaktorka od r. 1994. Druhou změnou je celobarevný tisk časopisu. Tato změna, při zachování nákladů i ceny časopisu, má kromě zvýšení grafické úrovně i pozitivní dopad na redakční práci (odpadlo plánování počtu barevných a černobílých stran, které bylo do značné míry svazující). Další změnou související s grafickou úpravou časopisu je novinka v podobě středové rozkládací čtyřstrany, která nám umožňuje publikovat ve velkém formátu i panoramatické fotografie. V nezměněné podobě zůstala spolupráce s libereckou redakcí i počet stran věnovaných Jizerským horám.

Hlavním cílem časopisu zůstává i nadále propagovat Krkonošský národní park, oblast Krkonoš a Podkrkonoší a menší míře i přilehlé oblasti (Český ráj, Vraní hory, Jestřebí hory atd.). Vzhledem k nedostatku finančních prostředků byl bohužel ze strany AOPK ukončen projekt vydávání vkládaných publikací představujících jednotlivá CHKO (připomeňme jen, že v letech 2004 a 2005 vyšly celkem čtyři). Redakční rada konstatovala mírnou nevyrovnanost jednotlivých oborů ve prospěch historie a kultury a bylo doporučeno zaměřit se více na přírodovědná témata. Tento trend bude redakce sledovat i nadále.

Není možné učinit detailní výčet obsahu celého ročníku, zmíním se pouze o některých hlavních tématech a seriálech. V úvodu roku byl publikován třídílný materiál věnovaný propagaci Krkonošského lyžařského běžeckého ráje. Postupně jsme čtenářům představili terénní střediska a další zařízení Správy KRNP sloužící návštěvníkům NP. Z dalších seriálů jmenujme Muzea polské části Krkonoš, Krakonoš v Literatuře (E. Koudelková), Betonová hráz M. Kejzlar (věnovaný výstavbě pohraničního opevnění). Pravidelnou se stala i rubrika Český ráj, která přinášela zajímavá témata jak přírodovědná, tak i kulturně historická. Až dosud nepravidelně publikované příspěvky z ciziny, ať už cestopisného, či přírodovědného charakteru, dostaly rovněž svůj řád. Vždy jednou za dva měsíce přinášíme pohled do jednoho ze světově proslulých národních parků. Přibylo také příspěvků přibližujících činnost Horské služby v Krkonoších a v tomto ohledu se podařilo navázat dobrou spoluprací i do budoucna. Z důležitých samostatných článků jsme např. publikovali aktuální, vědeckou obcí oficiálně uznávané geomorfologické členění Krkonoš (V. Pilous), připomínku 140. výročí bitvy u Trutnova (M. Kejzlar), 90. výročí existence přehrady Labská, k níž jsme se ještě jednou vrátili v obsáhlém článku o srpnových povodních (9/06). V obsáhlém článku jsme představili Obří důl – jednu z pokladnic Krkonoš. Dvoudílným článkem nazvaným Romantické začátky

turistiky shrnul své celoživotní dílo náš dlouholetý spolupracovník a člen redakční rady Theodor Lokvenc. K jeho loňským 80. narozeninám vyšlo rovněž několik příspěvků. Důležitým textem, který se na stránkách časopisu objevil včetně reakcí v několika následujících číslech, byl dokument Vize Krkonoše 2050. V posledním čísle ročníku 2006 vyšla čtenářská anketa, která by nám měla odpovědět na spoustu otázek týkajících se našich čtenářů a jejich pohledu na časopis (výsledky se ještě zpracovávají).

Časopis vycházel v nezměněném nákladu cca 4 000 výtisků a jeho cena byla 38 Kč, zvýhodněné roční předplatné 396 Kč. Tisk prováděla Východočeská tiskárna, spol. s r. o. Sezemice, distribuci zajišťovaly firmy První novinová společnost, a. s., a Mediaprint & Kapa Pressegrasso, spol. s r. o.

Czasopismo KRKONOŠE – JIZERSKÉ HORY wychodził w 2006 roku w swym 39 roczniku.

The magazine KRKONOŠE – JIZERSKÉ HORY was published in 2006 and this was its 39th year of existence.

Die Zeitschrift RIESENGEBIRGE – ISERGEBIRGE kam im Jahre 2006 nun schon als 39. Mal heraus.

Opera Corcontica – sborník vědeckých prací z Krkonoš

Opera Corcontica – zbiór prac naukowych z Karkonoszy

Opera Corcontica – A Collection of Research Papers Regarding the Giant Mountains

Opera Corcontica – Almanach wissenschaftlicher Arbeiten aus dem Riesengebirge

Jana Marková

Již v minulém roce, kdy byl vydán sborník Krkonošských prací ročník 42/2005, jsme přistoupili na částečně barevný tisk, a to hlavně grafů kvůli lepší orientaci v nich. Toto číslo obsahovalo 12 článků na různá témata, z nichž dva příspěvky byly z polské části Krkonoš a poprvé je zde zahrnuta mezi vědecké práce, jako třináctý příspěvek, také bibliografie Krkonoš z oboru botaniky, a to za léta 1987–1997.

Ročník 43/2006 vychází poprvé jako celobarevná publikace. Jeho hodnota tím podstatně vzrostla, zejména díky přehlednosti složitých grafů i ostatních dokládajících obrázků, které v černobílé podobě, vždy na kvalitě a přehlednosti pro čtenáře, ztrácely. Tento ročník obsahuje celkem 11 příspěvků, včetně pokračování bibliografie z oboru botaniky, a to na téma:

- Vysoké Krkonoše: sjednocující přeshraniční model se třemi sektory (J. Jeník)
- Pleistocénní glacigenní a nivační modelace Jizerských hor (V. Pilous)
- Vliv borovice kleče (*Pinus mugo*) na strukturní půdy české části Vysokých Sudet (V. Treml, M. Křížek)
- Ukládání a odbourávání sněhu ve vrcholové oblasti východních Krkonoš (B. Janásková)

- Lavinový katastr české části Krkonoš v zimním období 2003/04 až 2005/06 (V. Spusta, V. Spusta, M. Kociánová)
- Vliv kyselé depozice na chemismus povrchových vod v Krkonoších (J. Hruška, V. Majer, D. Fottová)
- Monitoring životního prostředí jelena evropského (*Cervus elaphus*) v Krkonoších s využitím analýzy GIS (V. Horák, T. Lhota)
- Flóra a vegetace lučních a rašelinných společenstev Černostudničního hřebene (jižní hranice Jizerských hor) (D. Kořínková)
- Poznámky k rozšíření, biologii a ekologii všivce *Pedicularis sudetica* subsp. *sudetica* (H. Štursová, M. Kociánová)
- Bibliographia Corcontica – Botanica (1998–2006) (J. Štursa)
- Badania naukowe w Karkonoskim Parku Narodowym w latach 2003–2006 (K. R. Mazurski)

Celkový rozsah publikace je 208 stran včetně vložených tří listů velikosti A4 s grafy. Stejně jako minulá čísla Opery Corconticy si můžete tuto publikaci buď zakoupit v knihovně Krkonošského muzea Správy KRNAP, nebo si ji najít na internetových stránkách <http://opera.krnep.cz/>, kde naleznete nejen hlavní data co se týče příspěvků, ale je zde přiložen každý článek v plném znění v podobě PDF.

Pod koniec roku 2006 Dyrekcja KRNAP wydała 43 rocznik zeszytu prac naukowych z Karkonoszy, znany pod tytułem Opera Corcontica (Karkonoskie prace). Ten rocznik zawiera łącznie 11 prac.

Towards the end of the year 2006 KRNAP Administration published 43rd annual Anthology of Research Papers from the Krkonoše Mountains, which is known as Opera Corcontica (Krkonošské práce/The Krkonoše Mountains Works). This year the anthology had 11 contributions.

Zu Jahresende 2006 gab die KRNAP-Verwaltung den 43. Jahrgang des Almanachs wissenschaftlicher Arbeiten aus dem Riesengebirge heraus, der unter dem Namen Opera Corcontica (Riesengebirgsarbeiten) bekannt ist. Dieser Jahrgang enthält insgesamt 11 Beiträge.

Prunella 31/2006

Prunella 31/2006

Prunella 31/2006

Prunella 31/2006

Jiří Flousek

Oblastní ornitologická sekce při Správě KRNAP vydala již 31. ročník svého zpravodaje Prunella s následujícím obsahem:

- Hlavatý J.: Několik poznámek o ťuhýku obecném (*Lanius collurio*)
- Vodnárek D., Flousek J., Fišera J., Jasso L., Šimurda J.: Početnost vrabce domácího (*Passer domesticus*) v Krkonoších a jejich podhůří

- Jasso L.: Početnost jiříčky obecné (*Delichon urbica*) v Krkonoších v letech 2003–2006
- Jasso L.: Vizuální sledování podzimního tahu ptáků v Krkonoších v roce 2005
- Červa L., Rosmus J., Jelínek J., Zicha F., Hovorka L., Kaiser J.: Odchyt ptáků v západních Krkonoších v roce 2005
- Přehled ptáků okroužkovaných v oblasti Krkonoš v roce 2005
- Ornitologická pozorování v oblasti Krkonoš v roce 2005
- Pozorování dalších obratlovců v oblasti Krkonoš v roce 2005
- Miles P.: Ornitologické sekci při Správě KRNAP je již přes 30 let, její kořeny jsou však ještě delší

Regionální literatura v roce 2006

Literatura regionalna w 2006 roku

Regional Literature in 2006

Regionale Literatur im Jahre 2006

Jiří Dvořák

Bajer, J. (2006): Dolní Kalná a Slemeno

Vydal Professional Publishing, Praha, pro Obecní úřad Dolní Kalná

Kniha je bohatě ilustrovaným dokladem o historii vesnice ležící na úpatí Krkonoš. Úzce regionální publikace se zabývá nejen Dolní Kalnou, ale také jejími historickými součástmi, kterými jsou osady Slemeno a Ždírnice. Dočtete se v ní o významných událostech, význačných stavbách i slavných rodácích.

Havel, J. (2006): Fotografie

Nakladatelství Karmášek, České Budějovice

Dvacátá kniha význačného krkonošského fotografa-krajináře Jiřího Havla je souhrnem autorovy celoživotní tvorby. Více než 200 barevných i černobílých fotografií tematicky seřazených do patnácti kapitol představuje záběry z Krkonoš i mnoha dalších pohoří světa. Autor doprovází knihu vlastním vtipným a výstižným textem, který je kromě jiného i vyznáním lásky ke krkonošským horám.

Koudelková, E. (2006): Krakonoš v literatuře

Nakladatelství Bor, Liberec

Publikace specialistky na krkonošovskou tematiku zaplňuje prázdná místa v bádání po původu a povaze Krakonošova mýtu. Zabývá se zobrazením Krakonoše v literatuře české, německé i polské. V knize naleznete desítky reprodukcí ilustrací a obálek knih, na závěr publikace je zařazen soupis literatury s námětem Krakonoše.

Louda, J., Zázvorková, B. (2006): Vrchlábí

Edice Zmizelé Čechy

Vydavatelství Paseka, Praha–Litomyšl

V rámci zajímavé edice mapující historický vývoj větších měst celé České republiky vznikla i publikace věnovaná Vrchlábí. Specifikem této ediční řady je důraz na využití historických fotografií, dokumentujících již neexistující nebo silně změněné stavby či zákoutí našich sídel. Ve vrchlabském dílu je publikováno 144 archivních, mnohdy poprvé knižně publikovaných fotografií, pocházejících převážně ze sbírek Krkonošského muzea Správy KRNAP.

Narkiewicz, Cz. (2005): Grzyby chronione Dolnego Śląska
Vydavatelství Přírodovědeckého muzea v Jelení Hoře, Jelení Hora
Brožovaná, ale bohatě ilustrovaná osmdesátistránková publikace představuje na fotografiích, kresbách i na mapách 53 zákonem chráněných druhů hub (makromycet), rostoucích na území Dolního Slezska. Mnohé z lokalit se nacházejí právě v Krkonoších nebo jejich podhůří.

Pilous, V., Grund, J. (2005): Východočeské hory od Jizery po Tichou Orlici
Vydavatelství Baset, Praha
Velká publikace, která je kombinací informačně velice bohatého textu a výtvarně pojatých (přesto dostatečně ilustrativních) fotografií. Geomorfolog a znalec regionu Vlastimil Pilous v knize představuje celkem 58 východočeských vrcholů – význačných hor i méně známých kopců – a seznamuje čtenáře s jejich geologií, geomorfologií, mineralogickými i botanickými zajímavostmi, historickými fakty spojenými s danou lokalitou i s jejich turistickým využitím. Vše podáno čtivou formou přístupnou široké veřejnosti. Region je rozčleněn do sedmi oblastí, přičemž Krkonošim a Podkrkonoší je věnován dost velký prostor.

Řezníčková, R., Řezníček, J. (2006): Trutnov – toulky minulostí a současností ve fotografii
Vydavatelství Altair, Trutnov
Druhý díl knížky porovnávající dobové fotografie a pohlednice se současností města Trutnova. Více než 200 snímků, z nichž nejstarší byl pořízen před rokem 1861, kdy Trutnov vyhořel, nabízí více panoramat a celkových pohledů než 1. díl, zaměřený více na jednotlivé stavby a zákoutí.

Salášek, V., (2006): Křemeny Krkonoš
Vydáno vlastním nákladem autora, Praha
Vázaná kniha doplněná téměř 140 fotografiemi se zabývá problematikou výskytu nejrozšířenějšího minerálu zemského povrchu – křemene – v Krkonoších. Jsou probrány jeho krystalové tvary, barevné formy a zajímavé lokality. Dobrý námět se však nepovedlo realizovat v dostatečné kvalitě formální ani obsahové.

Weger, T., fotografie kolektiv autorů, (2006): Karkonosze
Vydavatelství Moniatowicz Foto Studio, Jelení Hora
V Polsku vydaná obrazová publikace nabízí náladové snímky krkonošské krajiny a přírody, a to z obou stran pohorí. Autory snímků jsou tři autoři polští (J. Moniatowicz, T. Olszewski, A. Raj) a dva čeští (J. Bruník, K. Hník). Text v polštině a angličtině (vyšla i verze německá).

Na półkach księgarskich pojawiło się w ciągu roku kilka tytułów o Karkonoszach. Potwierdza to istniejące stale zainteresowanie najwyższymi górami czeskimi. Artykuł ten oferuje krótkie notatki o wydanych tytułach.

Several books regarding the Krkonoše Mountains appeared on the book market this year. This gives evidence of the sustaining interest in Czech highest mountains. This article brings short annotations of the published titles.

Auf dem Büchermarkt kamen in diesem Jahr einige Titel über das Riesengebirge heraus, was das anhaltende Interesse am höchsten tschechischen Gebirge widerspiegelt. Dieser Artikel bringt eine kurze Aufzählung der veröffentlichten Titel.

Práce týkající se Krkonoš vyšlé v roce 2006

Prace dotyczące Karkonoszy wydane w 2006 roku

Papers Concerning the Krkonoše Mountains that Were Published in 2006

Im Jahr 2006 herausgegebene, das Riesengebirge betreffende Arbeiten

Otakar Schwarz

Hofmeister Š., Vacek S., Simon J., Minx T.: Struktura a vývoj přírodě blízkých porostů s jedlí bělokorou v genové základně Janské Lázně v Krkonoších. In: S. Vacek (ed.): Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky lesů se zvláštním statutem ochrany. FLD MZLU, Brno 2006, s. 73 – 88.

Hofmeister Š., Vacek S.: The prosperity of Silver Fir (*Abies alba* Mill.) Natural Regeneration in the Gene Base of the Krkonoše Mts. In: A. Jurásek, J. Novák, M. Slodičák (eds.): Stabilisation of Forest Functions in Biotopes Disturbed by Anthropogenic activity. FGMRI RS Opočno 2006, p. 311 – 318.

Leugner J., Jurásek A., Martincová J.: The influence of ecological conditions sites to growth and health condition specific preparing planting stock of mountain spruce. In: A. Jurásek, J. Novák, M. Slodičák (eds.): Stabilisation of Forest Functions in Biotopes Disturbed by Anthropogenic activity. FGMRI RS Opočno 2006, p. 107 – 114.

Schwarz O., Vacek S., Simon J.: Dálkový průzkum země jako podklad pro tvorbu alternativního managementu lesních ekosystémů Krkonoš. In: Pavla Neuhöferová (ed.): Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky lesů se zvláštním statutem ochrany. FLD MZLU a FLE ČZU, Brno a Praha 2006, s. 103 – 114.

Špulák O., Souček J., Vacek S.: Evaluation of the health development on the research plots in the Krkonoše Mts dutiny 25 years of monitoring. In: A. Jurásek, J. Novák, M. Slodičák (eds.): Stabilisation of Forest Functions in Biotopes Disturbed by Anthropogenic activity. FGMRI RS Opočno 2006, p. 259 – 270.

Vacek S., Podrázský V., Mikeska M., Schwarz O., Simon J., Boček M., Minx T.: Lesy a ekosystémy nad horní hranicí lesa v národních parcích Krkonoš. [Forests and ecosystems on the tree line in the national parks of the Giant Mts.]. Folia forestalia Bohemica. Kostelec nad Černými lesy, Lesnická práce, s.r.o., č. 2, 2006, 112 s.

Vacek S., Simon J., Minx T., Podrázský V.: Struktura a vývoj přírodě blízkých porostů na modelových výzkumných plochách v Krkonoších. In: S. Vacek (ed.): Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky lesů se zvláštním statutem ochrany. FLD MZLU, Brno 2006, s. 45 – 58.

Vacek S., Simon J., Minx T., Podrázský V., Šolc R.: Struktura a vývoj přírodě blízkých smíšených porostů na modelových výzkumných plochách v západních Krkonoších. In: S. Vacek (ed.): Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky lesů se zvláštním statutem ochrany. FLD MZLU, Brno 2006, s. 59 – 72.

Vacek S., Simon J., Minx T., Schwarz O.: Simulace vývoje lesních porostů na modelových plochách v Krkonoších. In: Pavla Neuhöferová (ed.): Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky lesů se zvláštním statutem ochrany. FLD MZLU a FLE ČZU, Brno a Praha 2006, s. 183 – 204.

Vacek S., Simon J., Schwarz O., Minx T., Hofmeister Š.: Simulace vývoje autochtonního smrkobukového porostu v Bažinkách s virtuální podsadbou jedle bělokoré. In: Pavla Neuhöferová (ed.): Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky lesů se zvláštním statutem ochrany. FLD MZLU a FLE ČZU, Brno a Praha 2006, s. 205 – 220.

Vacek S., Simon J., Schwarz O., Minx T., Hofmeister Š.: Simulace vývoje autochtonního bukového porostu na Rýchorách s virtuální podsadbou jedle bělokoré. In: Pavla Neuhöferová (ed.): Zvýšení podílu přírodě blízké porostní složky lesů se zvláštním statutem ochrany. FLD MZLU a FLE ČZU, Brno a Praha 2006, s. 221 – 236.

14. KONTAKTY, ADRESY

Kontakty, Adresy

Contacts, Addresses

Ansprechpartner, Adressen

red.

Správa Krkonošského národního parku Dobrovského 3 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 111 /ústředna/	Hlavní informační středisko náměstí Míru čp. 223 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 761, 499 421 474
Informační středisko a terénní služba 543 51 Špindlerův Mlýn tel.: 499 493 228	Informační středisko a terénní služba 512 46 Harrachov tel.: 481 529 118
Informační středisko a terénní služba 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 896 213	Informační středisko Obří důl 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 736 311
Informační středisko 512 44 Rokytnice nad Jizerou tel.: 481 523 694	Informační středisko Temný důl 542 26 Horní Maršov tel.: 499 874 264
Sezonní informační středisko 543 52 Strážné	Sezonní informační středisko U Dívčí lávky 543 51 Špindlerův Mlýn
Sezonní informační středisko Zlaté návrší 543 51 Horní Mísečky	Informační srub u Hoffmanovy boudy 542 25 Janské Lázně
Informační srub u Děvína 542 21 Pec pod Sněžkou	Krkonošské muzeum Augustiniánský klášter 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 708
Krkonošské muzeum náměstí Míru 224 543 11 Vrchlabí tel.: 499 456 761, 499 421 474	Krkonošské muzeum Zámek 1 514 01 Jilemnice tel.: 481 543 041
Krkonošské muzeum Památník zapadlých vlastenců 512 47 Paseky nad Jizerou tel.: 481 523 609	Ekologická expozice Obří důl 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 736 311
Expozice Šindelka 512 46 Harrachov tel.: 481528310	Krkonošské středisko ekologické výchovy Rýchorská bouda 542 26 Horní Maršov tel.: 499 895 108
Lesní správa 543 51 Špindlerův Mlýn tel.: 499 433 282	Lesní správa 512 46 Harrachov tel.: 481 528 106
Lesní správa Rezek 512 38 Vítkovice v Krkonoších tel.: 481 582 723	Lesní správa 512 44 Rokytnice nad Jizerou tel.: 481 522 367

Lesní správa 543 11 Vrchlábí tel.: 499 456 414	Lesní správa 543 44 Černý Důl tel.: 499 440 422
Lesní správa 542 21 Pec pod Sněžkou tel.: 499 896 214	Lesní správa 542 26 Horní Maršov tel.: 499 948 161
Lesní správa 542 24 Svoboda nad Úpou tel.: 499 871 102	Útulek pro hendikepovaná zvířata Dobrovského 3 543 01 Vrchlábí tel.: 499 456 769

15. KARKONOSKI PARK NARODOWY

Krkonošský národní park (PL)

Krkonoše Mountains National Park (PL)

Riesengebirgsnationalpark (PL)

Słowo wstępne

Rok 2006 był czasem znacznych zmian organizacyjnych w Karkonoskim Parku Narodowym. Przede wszystkim, z dniem 20 kwietnia 2006 roku Minister Środowiska odwołał ze stanowiska dotychczasowego dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego, pana mgr inż. Ryszarda Mocholę i z tym samym dniem powierzył obowiązki dyrektora dotychczasowemu zastępcy dyrektora – dr inż. Andrzejowi Rajowi, który po wygranym konkursie został powołany na to stanowisko 1 sierpnia 2006 roku. Wraz ze zmianą na stanowisku dyrektora parku narodowego, zmianie uległa również struktura organizacyjna Parku. Opracowana i wdrożona do realizacji nowa struktura organizacyjna KPN skonstruowana została w celu realizacji głównych zadań ustawowych parku narodowego, tj. ochrony zasobów przyrodniczych wraz z realizacją badań naukowych i monitoringiem przyrodniczym, udostępniania parku do celów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych oraz realizacji zadań z zakresu edukacji ekologicznej. Nowy regulamin organizacyjny Parku oraz wynikające z niego pozostałe akty prawa wewnętrznego ustanowione przez dyrektora Parku mają na celu optymalizację organizacji pracy, poprawę jakości realizowanych zadań ustawowych Parku oraz stworzenie możliwości rozwoju i doksztalcania kadry Parku. Za najważniejsze kierunki działań Karkonoskiego Parku Narodowego na okres najbliższych pięciu lat przyjęto: rozwój systemu ochrony zasobów przyrodniczych w Karkonoszach wraz z możliwością powiększenia obszaru Parku, rozwój komunikacji społecznej dla polepszenia relacji Parku z lokalną społecznością, rozwój zadań z zakresu aktywnej edukacji ekologicznej, minimalizowanie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych dla środowiska przyrodniczego Karkonoszy oraz wzmocnienie organizacyjne Parku poprzez zwiększenie kadry Parku, szkolenia zawodowe i doksztalcanie pracowników oraz polepszanie organizacji pracy. Za niezmiernie ważny aspekt funkcjonowania Karkonoskiego Parku Narodowego uznano wzmocnienie i dalszy rozwój współpracy międzynarodowej, szczególnie z Krkonošským národním parkiem w Republice Czeskiej. Wspólne działania obu parków narodowych powinny przyczynić się do zwiększenia skuteczności ochrony cennych zasobów przyrodniczych Karkonoszy, podnosić prestiż obu parków na arenie międzynarodowej oraz zwiększyć możliwości pozyskiwania na ten cel środków finansowych z Unii Europejskiej. Karkonosze, to wspaniałe dziedzictwo przyrodnicze, które zostało powierzone naszej pieczy, abyśmy zachowali je dla obecnych oraz przyszłych pokoleń. Jestem przekonany, że zintegrowane działania zarówno polskich, jak i czeskich przyrodników, leśników, naukowców, mieszkańców gmin oraz innych ludzi dobrej woli przyniosą oczekiwane rezultaty i zadowolenie dla wszystkich tych, którzy tutaj mieszkają oraz tych, którzy te tereny odwiedzają. Potwierdzeniem przedstawionej wyżej tezy była organizacja w roku 2006, kolejnej już międzynarodowej konferencji Geoekologiczne Problemy Karkonoszy, która miała miejsce w Svobodzie nad Upou w dniach 3–5 10. 2006 r., jak również szereg innych wspólnych przedsięwzięć z zakresu ochrony przyrody, turystyki, monitoringu, edukacji ekologicznej, wspólnych wydawnictw oraz zdań z zakresu ochrony parków przed nielegalną penetracją.

Karkonoski Park Narodowy oraz Krkonošský národní park systematycznie zaczynają funkcjonować w świadomości nie tylko osób odpowiedzialnych za ochronę przyrody, ale również mieszkańców tych ziem jako jeden organizm, który został powołany nie tylko dla ochrony przyrody, ale również dla dobra ludzi.

Dr inż. Andrzej Raj
Dyrektor Karkonoskiego Parku Narodowego

Opis encyklopedyczny – Karkonoski Park Narodowy

Encyklopedický přehled

The encyclopaedic overview

Enzyklopädische Übersicht

Znajduje się na terenie województwa dolnośląskiego w południowo-zachodniej części kraju przy granicy państwowej z Republiką Czeską. Park utworzony został w roku 1959 na obszarze 5 510 ha. Obecna powierzchnia parku wynosi 5 576 ha. Największą część parku zajmują lasy – 3 828 ha. 1 718 ha powierzchni parku objęto ochroną ścisłą. Od 1992 roku Karkonoski Park Narodowy jest częścią Bilateralnego Rezerwatu Biosfery Karkonosze / Krkonose (MaB) o powierzchni ponad 60 tys. ha. Celem Rezerwatu Biosfery jest ochrona ekosystemów naturalnych, półnaturalnych, a także różnorodności biologicznej i prowadzenie badań naukowych.

1. Cele ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego.
 - Strategicznymi celami Karkonoskiego Parku Narodowego są:
 - ochrona naturalnych i zbliżonych do naturalnych ekosystemów Parku dla zachowania naturalnej różnorodności biologicznej oraz złożoności układów ekologicznych.
 - odtworzenie zniszczonych lub uszkodzonych fitocenoz i zoocenoz dla rekonstrukcji naturalnych procesów ekologicznych oraz restytucja zagrożonych gatunków.
 - ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych poprzez minimalizację agresywnych wobec środowiska form zagospodarowania Parku i jego otoczenia.
 - kontynuacja badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i rozwój monitoringu dla wzbogacenia wiedzy o zasobach przyrodniczych Parku oraz wypracowania skutecznych form ich ochrony.
 - udostępnianie obszaru parku do celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.
- 1.1.1. Celem ochrony przyrody nieożywionej jest:
 - zachowanie naturalnych procesów i struktur geologicznych, geomorfologicznych oraz glebowych,
 - renaturalizacja gleb w przypadkach ich antropogenicznych przekształceń, ochrona gleb przed erozją w przypadkach występujących zagrożeń.
- 1.2. Celem ochrony ekosystemów Parku jest:
 - 1.2.1. w ekosystemach leśnych:
 - zapewnianie naturalnego rozwoju ekosystemów oraz utrzymanie naturalnej różnorodności biologicznej i procesów ekologicznych,

- wspomaganie naturalnych procesów regeneracyjnych na obszarach z dużym udziałem zbiorowisk autogenicznych,
 - ograniczanie niekorzystnych zjawisk na obszarach zdominowanych przez leśne zbiorowiska zastępcze z wyraźną tendencją do odbudowy składu gatunkowego i struktur właściwych dla fitocenozy autogenicznych,
 - przebudowa gatunkowa i przemiana strukturalna drzewostanów na obszarach zajętych przez leśne zbiorowiska zastępcze, o stale pogłębiającej się degradacji fitocenozy, bez wyraźnych tendencji regeneracyjnych,
 - odnawianie drzewostanów zniszczonych w wyniku oddziaływania kompleksu czynników szkodliwych,
- 1.2.2. w łąkowych ekosystemach nieleśnych:
- zapewnienie swobodnego biegu procesów ekologicznych, dopóki to możliwe, bez bezpośredniej ingerencji człowieka,
 - zachowanie naturalnej bioróżnorodności,
 - zachowanie zbiorowisk łąkowych i zwiększanie ich bioróżnorodności,
 - likwidacja lub minimalizacja zagrożeń antropogenicznych,
 - inicjowanie lub wspomaganie procesów regeneracyjnych na obszarach zmienionych przez czynniki antropogeniczne,
- 1.2.3. w ekosystemach wodnych:
- zapewnienie naturalnego funkcjonowania ekosystemów wodnych,
 - racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
 - eliminacja zanieczyszczeń oraz zagrożeń jakości wód.
- 1.3. Celem ochrony gatunków roślin i ich siedlisk jest:
- 1.3.1 zachowanie siedlisk koniecznych dla zachowania różnorodności gatunkowej,
- 1.3.3 zachowanie zasobów genowych rzadkich i zagrożonych gatunków (in situ i ex situ),
- 1.3.4 wspomaganie procesów zwiększających liczebność populacji rzadkich i zagrożonych gatunków,
- 1.3.5 restytucja gatunków skrajnie zagrożonych.
- 1.4. Celem ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk jest:
- 1.4.2 zabezpieczanie przed degradacją i zanikaniem gatunków, populacji i zoocenoz o charakterze naturalnym i zbliżonym do naturalnego wraz z ich siedliskami,
- 1.4.6 utrzymanie zróżnicowania gatunkowego zoocenoz,
- 1.4.7 utrzymanie gatunków rzadkich i zagrożonych oraz unikatowych populacji lokalnych o dużej randze faunistycznej,
- 1.4.8. ochrona gatunków specjalnej troski i ich siedlisk w tym również gatunków występujących w biotopach zastępczych,
- 1.4.9 wspomaganie procesów sukcesyjnych w zoocenozach na obszarach zdegradowanych,
- 1.4.10 ograniczanie niekorzystnych zjawisk spowodowanych przegęszczeniem populacji niektórych gatunków.
- 1.5. Celem ochrony siedlisk przyrodniczych jest:
- 1.5.3 zachowanie siedlisk przyrodniczych o charakterze naturalnym i zapewnienie funkcjonowania spontanicznych procesów sukcesyjnych,
- 1.5.4 wspomaganie procesów regeneracyjnych na siedliskach przekształconych lub uszkodzonych,
- 1.5.5 utrzymywanie w określonych fazach sukcesyjnych zbiorowisk łąkowych dla ochrony występujących tam gatunków roślin i zwierząt.

1.6. Celem ochrony krajobrazów jest:

1.6.6. zachowanie oraz przywracanie lub ukształtowanie na nowo walorów widokowych i estetycznych parku,

1.6.7 zachowanie naturalnych walorów widokowych i estetycznych strefy subalpejskiej i alpejskiej,

1.6.8 przywracanie naturalności krajobrazom ekosystemów leśnych regla dolnego i górnego,

1.6.9 ograniczanie lub eliminowanie zaburzeń krajobrazów przez obiekty infrastruktury technicznej.

1.7. Celem ochrony wartości kulturowych jest zachowanie elementów dziedzictwa kulturowego a w szczególności zabytków architektury, miejsc pamięci i obiektów o wartości historycznej.

2. Przyrodnicze uwarunkowania realizacji celów ochrony.

2.1. W Parku występują następujące typy i podtypy gleb leśnych:

L/p	Typy i podtypy gleb	Pow. w ha
1	Tereny bezglebowe i gołoborza	186,24
2	Gleby inicjalne skaliste (litosole)	25,49
3	Gleby inicjalne luźne (regosole)	68,62
4	Gleby bezw. słabo wyksz. (rankery)	205,85
5	Gleby brunatne właściwe wylugowane	12,74
6	Gleby brunatne kwaśne typowe	791,05
7	Gleby brunatne kwaśne z butwina (w górach),	520,50
8	Gleby brunatne kwaśne murszowe (w górach),	66,66
9	Gleby bielcowe	636,51
10	Bielice	995,57
11	Gleby glejobielcowe torfiaste	342,10
12	Gleby gruntowo-glejowe	690,08
13	Gleby torfowe torfowisk wysokich	401,90
14	Gleby murszowe i murszowate	637,15
	RAZEM	5580,47

2.2. Na terenie Parku występują następujące ekosystemy:

2.2.1 leśne,

2.2.2 lądowe ekosystemy nieleśne,

2.2.3 wodne.

2.3.1. Ekosystemy leśne Parku obejmują 3943,19 ha, co stanowi 70,7 % powierzchni Parku.

2.3.2 Pod względem zgodności drzewostanów z siedliskiem stan jest następujący:

- zgodne z siedliskiem – 1580,98 ha (40,09 %),
- częściowo zgodne z siedliskiem – 2133,93 ha (54,12 %),
- niezgodne z siedliskiem – 228,28 ha (5,79 %).

2.3.3 Typy siedliskowe lasu i odpowiadające im zespoły roślinne stanowią:

Lp.	Typ siedliskowy Lasu	Powierzchnia w ha	%	Zespół roślinny
1	Bór wysokogórski typowy	1586,76	40,2	Górnoreglowa świerczyna sudecka, podzespół typowy

2	Bór wysokogórski wilgotny	401,77	10,2	Górnoreglowa świerczyna sudecka, podzespół paprociowy
3	Bór wysokogórski bagienny	392,94	10,0	Górnoreglowa świerczyna sudecka, podzespół torfowcowy
4	Bór mieszany górski typowy	280,32	7,1	Dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy, postać typowa
5	Bór mieszany górski wilgotny	21,23	0,5	Dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy, postać podmokła
6	Bór górski suchy	8,03	0,2	Subatlantycki bór sosnowy, odmiana podgórska
7	Bór mieszany górski suchy	10,80	0,3	Uboga buczyna górska, podzespół ubogi
8	Las mieszany górski typowy	1070,49	27,1	Uboga buczyna górska, podzespół typowy, kwaśna dąbrowa podgórska
9	Las mieszany górski wilgotny	157,59	4,0	Uboga buczyna górska, podzespół paprociowy
10	Las górski typowy	10,03	0,3	Żyzna buczyna sudecka, grąd środkowoeuropejski
13	Las łęgowy górski	3,23	0,1	Nadrzeczna olszyna górska
Razem		3943,19	100,0	

2.3. 1. Ekosystemy wodne stanowią:

- wody stojące – 10,96 ha, w tym jeziora górskie 10,78 ha, jezioro torfowe 0,18 ha,
- wody płynące (potoki o szerokości powyżej 3m związane z gospodarką leśną) – 12,62 ha.

2.3.2 Ekosystemy wodne należą do zlewni rzeki Bóbr.

2.3.3 Przez obszar Parku przepływają następujące rzeki:

- Kamienna,
- Kamińczyk,
- Szklarka,
- Wrzosówka,
- Podgórna
- Łomnica,
- Łomniczka,

2.3.4 Charakterystyka jezior górskich:

Lp	Charakterystyka	Wielki Staw	Mały Staw
1	Wysokość (m n. p. m)	1225	1183
2	Położenie (nazwa zlewni)	Potok Łomnica	Potok Łomnica
3	Głębokość maksymalna (m)	24,4	7,3
4	Głębokość średnia (m)	9,54	3,45
5	Długość linii brzegowej (m)	1540	756
6	Objętość (mln m ³)	0,790	0,0999
7	Stosunek powierzchni dna do powierzchni zbiornika (%)	103	101
8	Powierzchnia zlewni bezpośredniej (km ²)	0,538	1,484

2.4. Lądowe ekosystemy nieleśne Parku zajmują powierzchnię 1558,75 ha i zostały zakwalifikowane następująco:

L.p.	Zbiorowisko roślinne	Uwagi
1.	Zarośla kosodrzewiny.	
1.1	Sudeckie zarośla kosodrzewiny - Pinetum mugu sudeticum.	Klimaksowa fitocenoza piętrowa, 2 podzespoły, zespół regionalny, Zagrożenia: lokalnie rozwój tras narciarskich, poza tym stabilny.
1.2	Sudeckie zarośla kosodrzewiny w kompleksie z murawami bliźniczkowymi.	
1.3	Sudeckie zarośla kosodrzewiny w kompleksie ze zbiorowiskami torfowisk przejściowych.	Wymagane dalsze studia.
1.4	Inne kompleksy zbiorowisk z dominacją sudeckich zarośli kosodrzewiny.	
1.5	Zbiorowiska zastępcze po sudeckich zaroślach kosodrzewiny.	
2.	Subalpejskie zarośla liściaste	
2.1	Zarośla czeremchy i jarzębiny - Pado-Sorbetum.	Zespół endemiczny. Zagrożenia: uszkodzenia przez zwierzynę płąwą.
2.2	Zarośla wierzby lapońskiej - Salicetum lapponum.	Zagrożenia: uszkodzenia przez zwierzynę płąwą.
3.	Zbiorowiska krzewinkowe	
3.1	Borówczyska czernicowe - zbiorowisko Vaccinium myrtillus.	Trwałe zbiorowisko w warunkach klimatyczno-topograficznych piętra subalpejskiego, wymaga dalszych badań. Zagrożenia: nielegalny zbiór jagód.
3.2	Borówczyska czernicowe w kompleksie z ziołoroślami paprociowymi.	
3.3	Borówczyska czernicowe w kompleksie z traworoślami trzcinnika owłosionego.	
3.4	Borówczyska czernicowe w kompleksie murawami bliźniczkowymi.	
3.5	Borówczyska czernicowe w kompleksie z sudeckimi zaroślami kosodrzewiny.	
3.6	Borówczyska czernicowe w kompleksie wrzosowiskami wysokogórkimi.	
3.7	Inne kompleksy zbiorowisk z dominacją borówczysk czernicowych.	
3.8	Wrzosowiska wysokogórkie – zbiorowisko Calluna vulgaris.	Wymaga dalszych badań. Pozostałe uwagi jak do Empetro Vaccinietum.
3.9	Kompleksy zbiorowisk z dominacją wrzosowisk wysokogórkich.	
3.10	Borówczyska bażynowe – Empetro-Vaccinietum.	Zespół reliktowy, klimaksowy uwarunkowany lokalnymi czynnikami

		orograficzno-klimatycznymi, bardzo wrażliwy na bezpośrednie niszczenie (zanikanie gatunku, rozwój śmiałka pogiętego).
3.11	Kompleksy zbiorowisk z dominacją borówczysk bażynowych.	
4.	Murawy.	
4.1	Murawy halne – forma alpejska – Carici (rigidae)-Festucetum airoidis.	Uwarunkowane klimatycznie zbiorowisko piętrowe. Zagrożenia: konieczne zabezpieczenia przed nadmierną penetracją turystyczną, wskazana regeneracja niektórych płatów.
4.2	Murawy halne – forma subalpejska – Carici (rigidae)-Festucetum airoidis.	Uwarunkowane lokalnymi czynnikami orograficzno-klimatycznymi. Zagrożenia jak wyżej.
4.3	Murawy halne zdegradowane.	Wskazane zabezpieczenie przed presją turystyczną i regeneracja.
4.4	Murawy bliźniczkowe – Carici (rigidae)-Nardetum.	Wtórne, utrwalone zbiorowisko naturalne o charakterze klimaksowym, zespół regionalny.
4.5	Murawy bliźniczkowe w kompleksie z zaroślami kosodrzewiny.	
4.6	Murawy bliźniczkowe w kompleksie z borówczyskami czernicowymi.	
4.7	Murawy bliźniczkowe w kompleksie ze zbiorowiskami śmiałka darniowego.	
4.8	Murawy bliźniczkowe w kompleksie z traworoślami trzcinnika owłosionego.	
4.9	Inne kompleksy zbiorowisk z dominacją muraw bliźniczkowych.	
4.10	Murawy śmiałka pogiętego – zbiorowisko Deschampsia flexuosa.	W wielu miejscach zbiorowiska zastępcze różnych fitocenz.
4.11	Kompleksy zbiorowisk z dominacją muraw śmiałka pogiętego.	Jak wyżej.
4.12	Zbiorowiska ubogich muraw z klasy Nardo-Callunetea.	
5.	Ziołorośla.	
5.1	Ziołorośla miłosny szarej – Adenostyletum alliariae.	Zespół gór Europy Środkowej. Zagrożenia: potencjalne – nadmierny rozwój zwierzyny płowej (baza pokarmowa).
5.2	Kompleksy zbiorowisk z dominacją ziołorośli miłosny szarej.	Jak wyżej.
5.3	Ziołorośla paprociowe – Athyrietum distentifolii.	2 podzespoły; współcześnie zespół wykazuje tendencję do poszerzenia zasięgu w miarę zamierania świerczyn górnoreglowych, nie zagrożone.
5.4	Ziołorośla paprociowe w kompleksie	

	z borówczyskami czernicowymi.	
5.5	Inne kompleksy zbiorowisk z dominacją ziołorośli paprociowych.	
6.	Traworośla.	
6.1	Traworośla wysokogórskie – zbiorowiska ze związku Calamagrostion.	
6.2	Kompleksy zbiorowisk z dominacją traworośli wysokogórskich ze związku Calamagrostion.	
6.3	Traworośla trzcinnika leśnego – Bupleuro-Calamagrostietum arundinaceae.	Specyficzny dla Karkonoszy. Zespół klimaksowy na stanowiskach niekorzystnych dla rozwoju kosodrzewiny.
6.4	Traworośla trzcinnika owłosionego – Crepido-Calamagrostietum villosae.	Specyficzny dla Sudetów. Zespół klimaksowy na stanowiskach o utrudnionym rozwoju zarośli kosodrzewiny.
6.5	Kompleksy zbiorowisk z dominacją traworośli trzcinnika owłosionego.	
6.6	Zbiorowiska śmiałka darniowego Deschampsia caespitosa.	
6.7	Zbiorowiska śmiałka darniowego w kompleksie z traworoślami trzcinnika owłosionego.	
6.8	Zbiorowiska śmiałka darniowego w kompleksie z murawami bliźniczkowymi.	
6.9	Inne kompleksy zbiorowisk z dominacją zbiorowiska śmiałka darniowego.	
6.10	Zbiorowiska trzęślicy modrej Molinia caerulea.	W wielu miejscach zbiorowisko zastępcze.
6.11	Kompleksy zbiorowisk z dominacją trzęślicy modrej.	
7.	Zbiorowiska młak i torfowisk.	Wymagana inwentaryzacja i uściślenie systematyki.
7.1	Zbiorowiska torfowisk wysokich – z klasy Oxyccoco-Sphagnetum.	
7.2	Kosodrzewina na torfie – Pino mugo-Sphagnetum.	
7.3	Kompleksy zbiorowisk torfowisk wysokich i przejściowych.	
7.4	Zbiorowiska torfowisk przejściowych – z klasy Scheuchzerio-Caricetea nigrae.	
8.	Zbiorowiska źródlisk.	
8.1	Zbiorowiska źródlisk niewapiennych – ze związku Cardamino-Montion.	Słabo poznane.
8.2	Zespół czosnku syberyjskiego – Allietum sibirici.	Niektóre płaty narażone na eutrofizację i presję turystyczną.
8.3	Kompleksy z dominacją zbiorowisk źródlisk niewapiennych.	Słabo poznane.

9.	Roślinność skał, piargów i osuwisk.	
9.1	Chinofilne porosty naskalne – zbiorowiska ze związku <i>Rhizocarpion alpicolae</i> .	Unikatowe, rzadkie w regionie. Najslabiej poznane, konieczne badania. Brak specyficznych zagrożeń, z wyjątkiem miejsc o nasilonej presji turystycznej.
9.2	Kompleksy zbiorowisk z dominacją chinofilnych porostów naskalnych.	Jak wyżej.
9.3	Chinofobne porosty naskalne – zbiorowiska ze związku <i>Umbilicaria cylindrica</i> .	Jak wyżej.
9.4	Kompleksy zbiorowisk z dominacją chinofobnych porostów naskalnych.	Jak wyżej.
9.5	Zespół zmienki górskiej – <i>Cryptogrammetum crispae</i> .	Poza Wielkim Śnieżnym Kotleńm niska liczebność gatunków charakterystycznych.
9.6	Kompleks zbiorowisk żyły bazaltowej – zbiorowiska z klasy <i>Thlaspietea rotundifolii</i> .	Zagrożenia: krytycznie niska liczebność populacji rzadkich taksonów, zmiany biotopu (eutrofizacja), czynniki naturalne – lawiny, obrywy skalne. Wskazany monitoring.
9.7	Wczesne stadia sukcesji.	
10.	Zbiorowiska łąkowe, ruderalne i polne.	
10.1	Zbiorowiska kostrzewy czerwonej i mietlicy pospolitej – zbiorowiska <i>Festuca rubra</i> - <i>Agrostis capillaris</i> .	Wymagana ochrona czynna.
10.2	Inne zbiorowiska łąkowe.	Jak wyżej.
10.3	Zbiorowiska roślinności ruderalnej.	Nie dopuszczać do nadmiernego rozprzestrzeniania się.
10.4	Odłogi.	
11.	Zbiorowiska leśne i zastępcze poleśne.	
11.1	Świerczyny górnoregłowe - <i>Calamagrostis villosae</i> - <i>Piceetum</i> .	
11.2	Kompleksy zbiorowisk z dominacją świerczyn górnoregłowych.	
11.3	Lasy dolnoregłowe.	
11.4	Zbiorowiska zastępcze poleśne.	

2.5. Na obszarze Parku występują następujące gatunki roślin:

2.5.1 rośliny naczyniowe (Vascular) – 900 gatunków, z tego:

- zagrożonych 90 gatunków, w tym:
- chronionych według Polskiej Czerwonej Księgi – 23 gatunki,
- prawnie chronionych – 49 gatunków,

2.5.2 grzyby (Fungi) – brak szczegółowych danych,

2.5.3 mszaki (Bryophyta) – 452 gatunki,

2.5.4. porosty (Lichenes) – 400 gatunków,

2.5.5. glony (Algae) – 157 gatunków.

2.6. Na terenie Parku stwierdzono występowanie następujących ilości gatunków zwierząt:

2.6.1 wiciowce *Flagellata* – 4 gatunki,

2.6.2 korzenionózki *Rhizopoda* – 2 gatunki,

- 2.6.3. jamochłony Coelenterata – 1 gatunek,
- 2.6.4. płazińce Plathelminthes – 4 gatunki,
- 2.6.5. obleńce Nemathelminthes – 4 gatunki,
- 2.6.6. pierścienice Annelides – 6 gatunków,
- 2.6.7. pajęczaki Arachnida – 12 gatunków,
- 2.6.8. skorupiaki Crustacea – 13 gatunków,
- 2.6.9. wiję Myriapoda – 4 gatunki,
- 2.6.10. krocionogi Diplopoda – 4 gatunki,
- 2.6.11. mszywioly Bryozoa – 1 gatunek,
- 2.6.12. brzuchonogi Gastropoda – 10 gatunków, w tym 2 gatunki chronione,
- 2.6.13. ważki Odonata – 18 gatunków, w tym 4 gatunki chronione,
- 2.6.14. chrząszcze Coleoptera – 800 gatunków, w tym 17 chronionych,
- 2.6.15. motyle Lepidoptera – 350 gatunków,
- 2.6.16. pluskwiaki równoskrzydłe – Homoptera – 21 gatunków,
- 2.6.17. smoczkouste Cyclostomata – 1 gatunek, chroniony,
- 2.6.18. ryby kostne Osteichthyes – 5 gatunków, w tym 2 gatunki chronione,
- 2.6.19. płazy Amphibia – 13 gatunków, w tym wszystkie chronione, 1 gatunek wpisany do Polskiej czerwonej księgi zwierząt,
- 2.6.20. gady Reptilia – 5 gatunków chronionych,
- 2.6.21. ptaki Aves – 181 gatunków, w tym wszystkie chronione, 11 gatunków wpisanych do Polskiej czerwonej księgi zwierząt,
- 2.6.22. ssaki Mammalia – 46 gatunków, w tym 25 gatunków chronionych, 3 gatunki wpisane do Polskiej czerwonej księgi zwierząt.

2.7. W Parku występują następujące krajobrazy:

2.7.1. średniogórskie – erozyjne:

- regła dolnego – 29,4 % powierzchni parku (wg typów siedliskowych lasu),
- regła górnego – 42,7 % powierzchni parku,

2.7.2. wysokogórskie – erozyjne i glacialne:

- subalpejskie – 25,5 % powierzchni parku,
- alpejskie – 2,4 % powierzchni parku.

2.8. Obiekty kultury materialnej Parku stanowią:

2.8.1. zabytki architektury:

- ruiny zamku Chojnik, kaplica Św. Wawrzyńca, schronisko Samotnia,
- schronisko Strzecha Akademicka,
- Karpacz stanowisko nr 5 – średniowieczny rejon górnictwa kruszcu (pozostałości płuczek i szybów górniczych, kopców kamiennych),
- Karpacz stanowisko nr 12 – średniowieczny rejon górnictwa kruszcu (pozostałości szybów górniczych),
- Karpacz stanowisko nr 13 – średniowieczny rejon górnictwa kruszcu (pozostałości płuczek),
- Schronisko pod Łabskim Szczytem,
- Dom Śląski na Równi pod Śnieżką,
- Schronisko Odrodzenie na Przełęczy Karkonoskiej,
- Schronisko nad Łomniczką,
- Schronisko na Hali Szrenickiej,
- Schronisko Kochanówka przy Wodospadzie Szklarka,

2.8.2. miejsca pamięci:

- cmentarz leśny w Jeleniej Górze – Sobieszowie,
 - symboliczny cmentarz ofiar gór w Kotle Łomniczki,
- 2.8.3 obiekty o wartości historycznej:
- ruiny pomnika cesarza Wilhelma I na Wielkim Szyszaku,
 - kamienna ławka przy Słoneczniku,
 - dziewiętnastowieczne słupki podziału powierzchniowego.

3. Społeczne uwarunkowania realizacji celów ochrony

3.1. Powierzchnia Parku, według stanu na dzień 31. 12. 2002 r. wynosi: 5 580,47 ha, w tym w zarządzie Parku 5 563,25 ha i stanowi następujące użytki gruntowe:

Lp	Nazwa grup użytków gruntowych	Powierzchnia w ha	
		W granicach Parku	W tym w zarządzie Parku
1	Grunty leśne	4021,71	4020,54
2	Grunty zadrzewione i zakrzewione	849,22	849,22
2	Użytki rolne	416,98	416,98
3	Grunty pod wodami	10,96	10,96
4	Nieuzytki	200,80	200,80
5	Tereny różne	80,80	64,75
Razem		5580,47	5563,25

3.2. Ogólna długość granic wynosi: 97,36 km, w tym:

3.3. Powierzchnia otuliny Parku wynosi 11,265 ha.

3.4. Grunty Parku położone są na obszarze:

Lp.	Województwo	Gmina	Powierzchnia w ha	Liczba mieszkańców
1	dolnośląskie	Jelenia Góra	1 342,77	87 643
		Karpacz	2 013,74	5 107
		Kowary	134,35	11 965
		Piechowice	508,03	6 518
		Podgórzyn	546,21	7 824
		Szklarska Poręba	1 035,36	7 156

3.5. W Parku występują następujące formy własności gruntów:

3.5.1 grunty Skarbu Państwa – 5567,49 ha:

3.5.2 grunty komunalne – 12,63 ha:

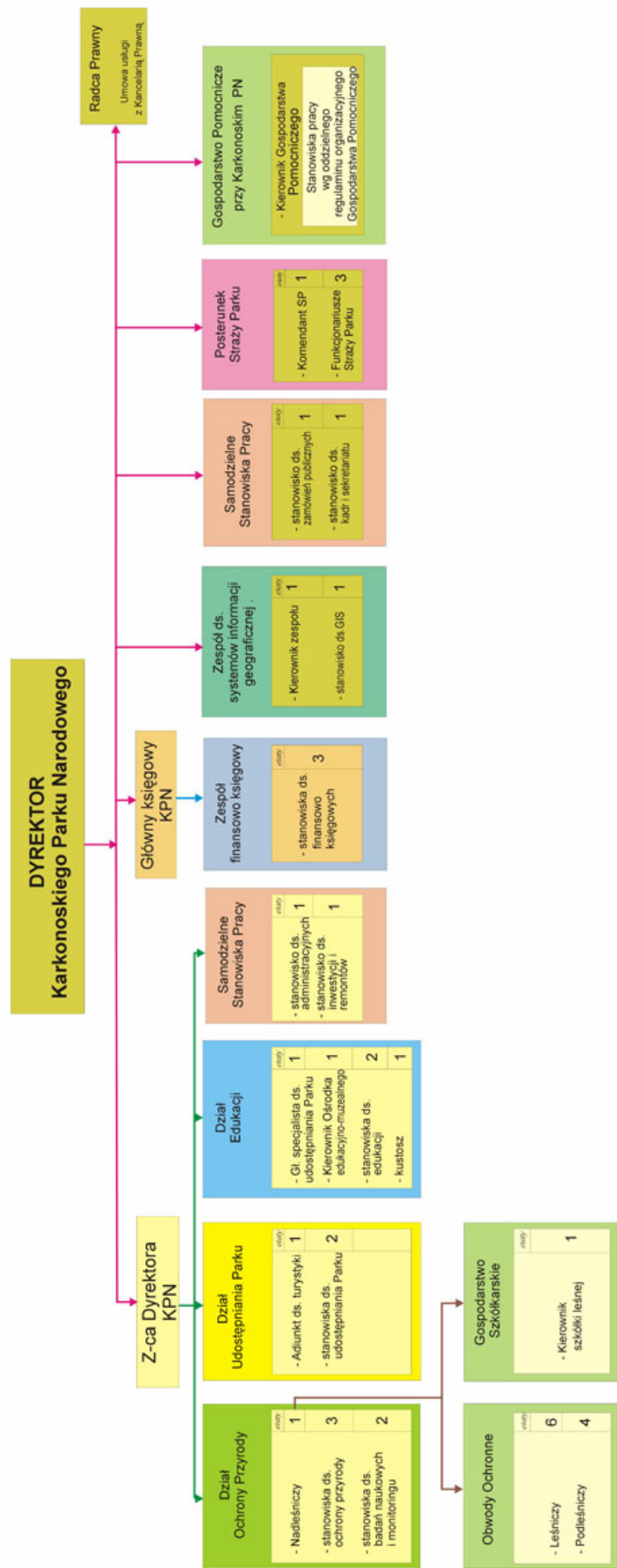
3.5.3. grunty Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Karpaczu – 0,34 ha.

3.6. Park leży w obszarze miast i gmin: Szklarska Poręba, Piechowice, Jelenia Góra, Podgórzyn, Karpacz i Kowary. Zamieszkuje tu łącznie ok. 135 tys. mieszkańców, w tym w bezpośrednim sąsiedztwie Parku ok. 55 tys. Głównymi funkcjami terenów osadniczych w bezpośrednim sąsiedztwie Parku są:

- turystyka i wypoczynek,
- usługi i nieuciążliwa produkcja,
- mieszkalnictwo wraz z usługami podstawowymi,
- leśnictwo, rolnictwo,
- obsługa tranzytowego ruchu drogowego,
- gospodarka wodna.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY KARKONOSKIEGO PARKU NARODOWEGO

Załącznik nr 1 do
Regulaminu Organizacyjnego
Karkonoskiego Parku Narodowego
z dnia 30 listopada 2006 roku.

Encyklopedický přehled – uvádí základní geografické údaje o polském KPN založeném v roce 1959. Informuje o základních cílech a poslání parku, t.j. o snaze o zachování biologické rozmanitosti, přetváření zničených či poškozených fytoocenóz a zoocenóz, o pracích na záchranu ohrožených druhů živočichů i rostlin a o péči o neživé složky přírody (ochrana půd, geologických útvarů, glaciálních jevů. Přehled se zmiňuje i o způsobu monitoringu a systematického přírodovědného výzkumu, jakož i zpřístupnění Parku pro účely výchovné, turistické, rekreační a sportovní.

The encyclopaedic overview presents geographical information regarding the KPN [Polish Krkonoše Mountains National Park], which was founded in 1959. It informs its readers about the basic aims and mission of the park, that is about its effort to maintain biological variability, transformation of destroyed or damaged phytocenosis and zoocenosis, about the work done to save threatened animals and plants, and about the way it cares for inanimate parts of nature (soil protection, protection of geological formations, glacial effects.) The survey also mentions methods of monitoring and systematic nature research, as well as making the park accessible for educational, tourist, recreational and sport related purposes.

Enzyklopädische Übersicht - enthält grundlegende geographische Angaben über den im Jahre 1959 gegründeten polnischen Nationalpark KPN. Sie informiert über die grundlegende Ziele und die Mission des Nationalparks, d.h. über die Bemühungen um die Erhaltung seiner biologischen Vielfalt und Umwandlung zerstörter oder geschädigter Pflanzen- und Tiergemeinschaften, über die Arbeiten bei der Rettung bedrohter Tier- und Pflanzenarten und auch über die Pflege der unbelebten Natur (Bodenschutz, Schutz der geologischen und glazialen Phänomene. Diese Übersicht erwähnt sowohl, auf welche Weise das Monitoring und die systematische naturwissenschaftliche Forschung, aber auch die Erschließung des Nationalparks zu erzieherischen, touristischen und sportlichen Zwecken erfolgen.

Info o KPN

Info o KPN

Information on Krkonoše Mountains National Park

Info über den KPN

Karkonoski Park Narodowy, 58-570 Jelenia Góra, ul. Chałubińskiego 23
tel./fax (0-75) 755 33 48, tel. (0-75) 755 37 26

POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA

Karkonoski Park Narodowy znajduje się na terenie województwa dolnośląskiego, w południowo – zachodniej części kraju, przy granicy państwowej z Republiką Czeską. Park utworzony został w 1959 r. Obecna powierzchnia Parku wynosi 5575,27 ha. Największą część Parku zajmują lasy – 3 828 ha. 1 717 ha powierzchni Parku objęto ochroną ścisłą. Od 1993 r. Karkonoski Park Narodowy jest częścią Bilateralnego rezerwatu Biosfery Karkonosze/Krkonoše (MaB), który obejmuje powierzchnię 60,5 tys. ha.

GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

Karkonosze – wydźwignięte w trzeciorzędzie przez alpejskie ruchy górotwórcze – są najwyższą grupą górską Sudetów. Południowa i wschodnia część gór zbudowane są ze skał metamorficznych. Zachodnia część głównego grzbietu oraz pogórze po stronie północnej zbudowane są z granitu waryscyjskiego. Karkonosze stanowią zwartą bryłę o wyrównanej powierzchni, ponad którą góruje najwyższy szczyt Karkonoszy – Śnieżka (1 602 m npm). Czynnikiem decydującym o współczesnej rzeźbie Karkonoszy było czwartorzędowe zlodowacenie, które ustąpiło ok. 10 000 lat temu. Pozostałościami zlodowacenia są charakterystyczne dla tych gór kotły i jeziora polodowcowe, skałki granitowe oraz powstałe wskutek wietrzenia mrozowego rumowiska skalne i wieńce gruzowe.

WODY

Wzdłuż grzbietu Karkonoszy przebiega europejski dział wodny, rozgraniczający zlewisko Morza Północnego (dorzecze Łaby) i Bałtyku (dorzecze Odry). Wiele z karkonoskich potoków spływa wodospadami z pionowych urwisk kotłów polodowcowych i progów skalnych. Najbardziej znane to Wodospad Kamieńczyka, Wodospad Szklarki i kaskady Łomniczki. Naturalnymi zbiornikami wodnymi są polodowcowe jeziora górskie występujące na dnie niektórych kotłów (Wielki Staw, Mały Staw, Śnieżne Stawki).

ROŚLINNOŚĆ

Flora polskich Karkonoszy liczy ok. 900 gatunków roślin naczyniowych, ponad 450 gatunków mszaków i ok. 400 gatunków porostów. Występuje tu wiele gatunków chronionych oraz reliktywów i endemitów. Do grupy reliktywów glacialnych należą m.in.: malina moroszka, wierzba lapońska i skalnica śnieżna. Przykładami roślin endemicznych są: skalnica bazaltowa i dzwonek karkonoski. Karkonosze charakteryzują się dobrze wykształconymi piętrami roślinnymi. Ze względu na chłodny i wilgotny klimat ich górne granice występowania są znacznie obniżone w porównaniu z innymi pasmami górkimi Europy. Piętro pogórza sięga do wysokości 500 m npm. Ze względu na wczesne osadnictwo, rolnictwo i rozwój przemysłu piętro pogórza zostało silnie zurbanizowane. Piętro regla dolnego (500–1 000 m npm) charakteryzują lasy bukowe: kwaśna buczyna górską i żywna buczyna sudecka. W przeszłości buczyny były najbardziej rozpowszechnionymi zbiorowiskami leśnymi Karkonoszy, dziś zajmują jedynie ok. 5% powierzchni leśnej Parku. Większość karkonoskich lasów bukowych została wycięta dla potrzeb przemysłu, ich miejsce natomiast zajęły sztuczne monokultury świerkowe. Pas regla górnego (1 000–1 250 m npm) porastają głównie wysokogórskie bory świerkowe. Rosnące tu świerki charakteryzują się zbieżnymi pniami i sięgającymi podłoga koronami, a także bardzo rozbudowanym systemem korzeniowym. Na tej wysokości spotkać można również brzozę, jarzębinę i kosodrzewinę. Na niektórych obszarach regla górnego występują torfowiska przejściowe. Ze względu na usytuowanie na pochyłych ścianach masywu należą one równocześnie do torfowisk wiszących. Na średniej wysokości 1 250 m npm. w Karkonoszach występuje górna granica lasu, ponad którą występuje piętro subalpejskie (1 250–1 450 m npm), zwane również piętrzem kosodrzewiny. Koncentruje ono najcenniejsze zbiorowiska roślinne Karkonoszy. Dominującym gatunkiem jest tu kosodrzewina. Cennymi zbiorowiskami roślinnymi tego piętra są także endemiczne subalpejskie zarośla krzewów liściastych. Na uwagę zasługują również ziołorośla z pięknie kwitnącym modrzykiem górskim i miłosną górską. Piętro subalpejskie jest miejscem występowania wierzchowinowych torfowisk wysokich, których wiek szacuje się na ok. 5000 lat. Piętro alpejskie (1 450–1 602 m npm) obejmują kamieniste zbocza najwyższych szczytów karkonoskich (Śnieżka, Wielki Szyszak) oraz fragmenty skalistych ścian kotłów polodowcowych. Występują tu nieliczne rośliny, które zdołały przystosować się do trudnych warunków wysokogórskich (sit skucina, kostrzewa niska, widlicz (widłak) alpejski, jastrzębiec alpejski i rozchodnik alpejski).

ZWIERZĘTA

Duża różnorodność zbiorowisk roślinnych i piętrowy układ roślinności wpływa na złożoność świata zwierzęcego. Fauna Karkonoszy uformowała się pod koniec ostatniego zlodowacenia. W niższych partiach gór dominuje fauna charakterystyczna dla lasów liściastych. Na terenach położonych powyżej 800-1000 m n.p.m. występują również gatunki górskie. W Karkonoszach występuje sporo reliktyw (wirki, mięczaki i owady). Kręgowce niższe reprezentowane są przez cztery gatunki ryb (m.in. pstrąg potokowy), pięć gatunków gadów (jaszczurki: żyworodna i zwinka oraz padalec, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata) i płazy (traszki, salamandra płamista, ropuchy i żaba trawna). Dużą grupę stanowią ptaki (ponad 100 gatunków), m.in.: drozd obrożny, płochacz halny, sóweczka, cietrzew i głuszec. W Karkonoszach występuje 40 gatunków ssaków, m.in.: jelen, sarna, muflon, lis, kuna leśna i domowa, łasica, gronostaj i wiele gatunków nietoperzy.

TURYSTYKA

Karkonoski Park Narodowy odwiedza rocznie 1,5 mln turystów. Zwolennikom turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej udostępnionych jest 112 km znakowanych szlaków turystycznych, w tym osiem szlaków dostępnych również dla rowerzystów i osiem oznaczonych ścieżek przyrodniczych po najciekawszych miejscach w Karkonoszach. Dla narciarstwa zjazdowego wytyczonych zostało 8 nartostrad, funkcjonuje również 10 wyciągów narciarskich. Ruch turystyczny obsługuje 12 schronisk turystycznych oferujących noclegi i wyżywienie. Dla zwiedzających udostępnione jest także Muzeum Przyrodnicze KPN i Centrum Informacyjne KPN – Domek Myśliwski. Wstęp na teren Karkonoskiego Parku Narodowego jest odpłatny. Środki finansowe pochodzące z wpływów za wstęp na teren Parku są przeznaczane na prace remontowe elementów infrastruktury turystycznej.

V populárně naučné podobě zredukované informace předchozího encyklopedického přehledu (geologie a geomorfologie, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo) doplněné o turistické informace (návštěvnost, turistické cesty).

In this popular form of survey we can find information reduced from the previously mentioned overview (geology and geomorphology, waters, flora, fauna) with added information concerning tourism (attendance, tourist routes).

In gemeinverständlicher und lehrreicher Form reduzierte Informationen der vorangegangenen enzyklopädischen Übersicht (Geologie und Geomorphologie, Gewässer, Pflanzen- und Tierwelt), ergänzt durch touristische Informationen (Besucherzahlen, Wanderwege).

Ochrona ekosystemów nieleśnych

Ochrona nelesních ekosystémů

Protection of Non-Forest Ecosystems

Schutz Ökosystemen auf Nichtwaldböden

Marek Malicki

Ochrona gatunków roślin i ekosystemów nieleśnych W 2006 roku

W 2006 roku część działań z zakresu ochrony roślin w Karkonoskim Parku Narodowym opierała się na kontynuacji zadań podjętych kilka lat temu. Polegały na

prowadzeniu badań nad rozmnażaniem in vitro trzech skrajnie zagrożonych gatunków roślin – rzeżuchy rezedolistnej *Cardamine rezedifolia*, skalnicy śnieżnej *Saxifraga nivalis* oraz rozrzutki alpejskiej *Woodsia alpina*. Prowadzone były przez pracowników naukowych Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Dwa pierwsze gatunki zostały rozmnożone i przekazane Karkonoskiemu Parkowi Narodowemu już w ubiegłych latach. W przypadku ostatniego dopiero w tym roku udało się po raz pierwszy wyhodować kilkadziesiąt dojrzałych okazów.

Nowym, bardzo istotnym elementem związanym z ochroną roślin były Niezwykle interesujące odkrycia stanowisk bardzo rzadkich i cennych gatunków roślin. Dokonane zostały przez pracowników KPN. Jednym z nich jest przytulia sudecka *Galium sudeticum*. Populację złożoną z kilkunastu kępek obserwowano w sierpniu w Krysztalowym Żlebie w Małym Śnieżnym Kotle. Dotychczas obserwowana była jedynie na wychodni bazaltu w Małym Śnieżnym Kotle oraz na żyłce porfirowej w Kotle Małego Stawu. W tym ostatnim miejscu od dawna nie była notowana. Odkrycie nowego stanowiska wskazuje na to, że może występować w innych miejscach, dlatego konieczne jest zbadanie potencjalnych siedlisk tego gatunku. Roślina ta uznawana jest za endemit czeskiej flory, w Polsce znana wyłącznie z Karkonoszy. Zarówno na terenie Republiki Czeskiej jak i w Polsce uznana za takson krytycznie zagrożony, uwzględniona w światowej liście gatunków zagrożonych.

Innym wartym uwagi gatunkiem jest przetacznik alpejski *Veronica alpina*. Kilka owocujących roślin znalezionych zostało we wrześniu w Małym Śnieżnym Kotle. Jest to roślina arktyczno-alipijska. W polskiej części Sudetów odnotowywana jedynie z terenu Karkonoszy. Obecnie od dawna nie odnajdywana. Znajduje się na czerwonej liście Dolnego Śląska w kategorii DD (o niedostatecznej ilości danych)

Stanowiska tych roślin wymagają potwierdzenia w przyszłym sezonie wegetacyjnym i dalszych obserwacji.

W 2006 roku Prowadzono zabiegi ochronne w ekosystemach łąkowych polegające na koszeniu i nawożeniu. W sumie wykoszono nieco ponad 10 ha, ponadto rozpoczęto nawożenie nawozem organicznym. Zabieg ten przeprowadzony został na powierzchni 1,8 ha. Kontynuowano działania związane z czynną ochroną ekosystemów piętra alpejskiego na Śnieżce. Polegały one na usuwaniu synantropijnych gatunków roślin towarzyszących Drodze Jubileuszowej, wykonywane przez Studenckie Koło Naukowe Systematyków Roślin Uniwersytetu Wrocławskiego. Działania te są prowadzone regularnie od 2002 roku z jednoczesnym monitoringiem efektów. Wyniki kilkuletnich badań przedstawione zostały przez pracownika KPN Marka Malickiego w postaci referatu pt. „Skuteczność usuwania roślin synantropijnych z otoczenia Drogi Jubileuszowej w latach 2002-2005 na konferencji Geoekologiczne Problemy Karkonoszy. Ponadto złożony został do redakcji *Opera Corcontica* artykuł o tym samym tytule.

Práce v roce 2006 byly soustředěny na rozmnožování tří silně ohrožených druhů rostlin metodou in vitro, prováděno pracovníky Botanické zahrady Univerzity Wrocław. Saxifraga nivalis a Cardamine rezedifolia byly takto množeny již v předchozích letech, Woodsia alpina poprvé. Podána informace o zjištění nových stanovišť kriticky ohrožených druhů, především v Sněžných jamách a nad Malým Rybníkem. Ošetřeno bylo 10 ha luk s výskytem vzácné květeny, zejména ručním kosením.

In 2006 work was concentrated on the propagation of three highly threatened vegetation species by using the method in vitro, which was carried out by people from the Wrocław University Botanical Garden. Saxifraga nivalis and Cardamine rezedifolia have already been propagated in this way in previous years. It was the first time for Alpine woodsia. It also gives

information regarding new areas with critically threatened species in mainly Sněžné jámy and above Malý Rybník. 10 hectares of meadows with rare flora were treated mainly by scything.

Die Arbeiten im Jahre 2006 konzentrierten sich auf drei stark bedrohte Pflanzenarten in Methode „in vitro“, die von Mitarbeitern des Botanischen Gartens an der Universität Wrocław durchgeführt wurden. *Saxifraga nivalis* und *Cardamine rezedifolia* wurden auf diese Weise bereits im Vorjahr vermehrt, bei der *Woodsia alpina* geschah dies zum ersten Mal. Es wurde über festgestellte neue Standorte kritisch bedrohter Arten informiert, vor allem in den Schnee gruben/Sněžné jámy und über dem Kleinen Teich/Malý Rybník. Es wurden ha Wiesen mit seltener Flora gepflegt und dies vor allem durch manuelles Mähen mit Sensen.

Ochrona ekosystemów leśnych

Ochrana lesních ekosystémů

Protection of Forest Ecosystems

Der Schutz der Waldökosysteme

Dariusz Kuś

Prognozowanie występowania owadów za pomocą pułapek feromonowych – zasnuży świerkowej *Cephalcia abietis* i wskaźnicy modrzewianeczki *Zeiraphera grisenana* nie wykazało stanu zagrożenia drzewostanów świerkowych ze strony foliofagów. Obydwa gatunki mogą się przyczyniać do osłabienia drzewostanów świerkowych, a w następstwie do gradacji szkodników wtórnych.

W ramach ograniczania liczebności szkodników wtórnych – gatunków kornikowatych wyłożono 204 szt. drzew pułapkowych. Drzewa I serii wykłada się na ścianach drzewostanu koroną w stronę powierzchni otwartej, w zależności od warunków pogodowych na przełomie marca i kwietnia. W trakcie sezonu wegetacyjnego na drzewach pułapkowych prowadzi się obserwacje dynamiki zasiedlania i rozwoju. W momencie rozwoju chodników larwalnych przystępuje się do korowania drzew pułapkowych. Jeżeli zachodzi konieczność wykłada się w okresie czerwca – lipca II serię drzew pułapkowych, tym razem drzewa układane są koronami do wnętrza drzewostanu.

archiwum genetyczne jodły

grodzienia indywidualne

żerowisko kornika drukarza

Wykładanie pułapek feromonowych na kornika drukarza, drwalnika paskowanego i rytownika pospolitego 1010szt. Stosuje się pułapki feromonowe typu Boregarda z feromonem agregacyjnym. Pułapki wystawiane są w odległości 30m od ściany lasu, w przypadku kornika drukarza i rytownika w seriach po 5 szt., natomiast pułapki na drwalnika wystawia się w miejscach składowania drewna dla zabezpieczenia przed deprecjacją surowca. Lokalizację pułapek feromonowych dobiera się stosownie od warunków lokalnych, w miejscach naturalnego rozwoju kornika – naświetlone brzegi lasu (ściany kornikowe), luki w drzewostanie (gniazda kornikowe).

Korowanie drewna w zakresie: ROD 656,11m³, WOD 32,38m³. Drewno ROD przewidziane jest do mineralizacji i pozostaje w drzewostanie, jest naturalną pułapką wabiącą kornikowate i w odpowiednim momencie jest korowane. Korowanie drewna jest zabiegiem nieszkodliwym dla środowiska i najlepszą metodą ograniczania szkód ze strony szkodników wtórnych. Drewno ROD pozyskiwane jest w ramach cięć sanitarnych, składają się na to drzewa powalone wskutek działalności wiatrów oraz drzewa zasiedlone przez korniki – tzw. drzewa trocinkowe. Drewno WOD podlegające korowaniu zostało zabudowane w lesie przy grodzie powierzchni, również jako elementy zabudowy przeciwerozycznej oraz elementy infrastruktury turystycznej.

Zabezpieczenie upraw leśnych przez grodzie siatką – 8000mb. Grodzie powierzchniowe stosuje się do nasadzeń gatunków liściastych oraz jodły. Wprowadza się małe grodzie dostosowane wielkością do wymagań ekologicznych poszczególnych gatunków drzew (powierzchnie od ok. 2 ar do 20–30 ar). Małe grodzie nie ograniczają naturalnych korytarzy ekologicznych populacji jeleniowatych. Koncepcja wprowadzanych grodzie powierzchniowych ma na celu stworzenia sieci centrów występowania poszczególnych gatunków drzew. Po osiągnięciu dojrzałości i stymulacji naturalnych procesów odnowienia nastąpi powiększenie arealu występowania drzewostanów o prawidłowym składzie gatunkowym.

Grodzie indywidualne – 1 800 szt. ochrona pojedynczych sadzonek za pomocą siatki rozpiętej na trzech palikach. Zabezpieczanie upraw leśnych repelentami 120 000 szt. – środkami chemicznymi chroniącymi sadzonki przed zgryzaniem, środek utrzymuje się na sadzonce przez okres ok. 1 roku, nie utrudnia wzrostu sadzonek. Zabezpieczenie upraw leśnych osłonkami winidurowymi (zdjęcie 350 000 szt, założenie 350 000 szt.) jest mechaniczną metodą ochrony. Spiralki zakładane są jesienią, a zdejmowane na wiosnę przed rozwojem nowych pędów. Duża presja ze strony jeleniowatych powoduje konieczność aktywnej ochrony wprowadzanych nasadzeń. Na skutek prowadzenia niewłaściwej gospodarki człowieka w ubiegłych wiekach nastąpiło zaburzenie struktury gatunkowej drzewostanów. W konsekwencji zostały zaburzone procesy naturalnego odnawiania się lasu, podczas których wpływ zwierzyny płowej na odnowienia naturalne nie miał niekorzystnego oddziaływania. Obecnie w przypadku deficytu w środowisku odpowiedniej bazy żerowej wprowadzane odnowienia narażone są na znaczne szkody w przypadku ich nie zabezpieczenia.

Uzupełnienie odnowień w reglu górnym 15tys. szt. świerk pospolity; przebudowa drzewostanów 302,3 tys. szt. buka zwyczajnego, 83 632 szt. jodły pospolitej; restytucja rzadkich i zagrożonych gatunków drzew i krzewów 34 080 (jarzab pospolity 4 150, klon jawor 10 020, lipa drobnolistna 700, 450 dąb bezszypułkowy, 6 000 brzoza karpacka, 510 wierzba śląska, 800 czereśnia ptasia, 10 400 olsza szara, wierzba lapońska 30 szt., wiąz górski 1 050 szt.). Jodła wysadzano w ogrodzeniach powierzchniowych jako domieszkę dolneregłowych buczyn oraz na siedliskach boru mieszanego górskiego. Buk zwyczajny jest wysadzany w ramach przebudowy gatunkowej antropogenicznych świerczyn w dwóch wariantach. Pierwszy wariant – biogrupy wysadzanie ok. 30 szt. sadzonek na placówce

o średnicy ok. 3 m. Ma to na celu poprawienie warunków wzrostu i stymulowanie wzajemnej konkurencji oraz ograniczenie szkód ze strony jeleniowatych. Drugi wariant sadzenie buka pod osłoną modrzewia wykorzystuje różnice w wymaganiach świetlnych obu gatunków (pochłaniają w procesie fotosyntezy inne długości fal) oraz wykorzystuje się modrzewie jako naturalną osłonę przed zgryzaniem.

Pielęgnacja upraw jest to zabieg polepszający warunki wzrost sadzonek i ograniczanie konkurencji ze strony innych roślin. Polega na wykaszaniu traw wokół sadzonek drzew na uprawach leśnych, objęto tym zabiegiem 72,09ha/171 tys. sadzonek.

Czyszczenia wczesne 15,1 ha; czyszczenia późne 36,46 ha. Zabieg polega na usuwaniu chorych, zniekształconych lub uszkodzonych, najsłabszych pod względem zdrowotności drzewek. Ma na celu poprawę warunków wzrostu zdrowych osobników, kształtowanie prawidłowego ich pokroju, tak aby w przyszłości wyeliminować szkody ze strony wiatrów, okiści śniegowej i czynników biotycznych. Jednocześnie zabieg ten kształtuje odpowiedni, zgodny z naturalnymi warunkami, skład gatunkowy dla docelowego drzewostanu.

Zabezpieczenia jodły na archiwach genetycznych na obszarze 11,76 ha; polegało na wykonaniu osłon z gałęzi świerkowych w celu wyeliminowania szkód powstających od okiści.

Dariusz Kuś, Nadleśniczy, Dział Ochrony Przyrody, darekkus@kpnmab.pl

Ochrana lesních ekosystémů popisuje monitoring lesních hmyzích škůdců a konstatuje, že v roce 2006 nedosáhla populace hlavních škodlivých druhů (ploskohřbetka smrková, obaleč modřínový, kůrovci) stavu vážnějšího ohrožení lesních porostů. Podrobněji rozebírá opatření proti lýkožroutu smrkovému (feromonové lapače, lapáky, odkorňování). Dále se tato část zabývá problematikou individuální a skupinové ochrany sazenic (prosazování individuální ochrany – oplocení sazenice na třech kůlech). Uvedeny jsou podrobné informace o obnově porostů, dosadbách a podsadbách v nejvyšších vegetačních stupních, jakož i o rekonstrukcích porostů.

Protection of Forest Ecosystems describes the monitoring of forest pests and it tells us that in 2006 the population of the most harmful insects (false spruce webworm, larch tortix, bark beetles) did not rise to the amount that would more significantly threaten forest growth. The measures taken against spruce bark beetle (pheromonal traps, other traps, decortications) are described in more detail. Furthermore, this part deals with issues regarding individual and group protection of seedlings and young plants (promoting individual protection – fencing off). Detailed information regarding growth renewal, renewal of planting in advance and additional planting in the highest vegetation altitudes as well as reconstruction of flora is also presented here.

Der Schutz der Waldökosysteme beinhaltet ein Monitoring der Waldinsektenschädlinge, wobei festgestellt wurde, daß es bei den Hauptschädlingsarten (Fichten-Gespinst-Blattwespe, Grauer Lärchenwickler, Borkenkäfer) im Jahre 2006 zu keiner massiven Bedrohung der Waldbestände gekommen ist. Eingehend werden Maßnahmen gegen den Fichtenborkenkäfer beschrieben (Lockstoff-Fallen, Fangbäume, Entrindung). Des Weiteren befaßt sich dieser Teil mit der Problematik des Einzel- und Gruppenschutzes von Setzlingen (wobei dem Einzelschutz Vorrang eingeräumt wird – Umzäunung der Setzlinge mittels dreier Pfähle). Es werden detaillierte Informationen geboten, sowohl über die Erneuerung der Bestände, Nach- und Unterpflanzungen in den höchsten Vegetationsstufen, als auch über Rekonstruktionen der Bestände.

Ochrona zwierząt

Ochrona fauny

Fauna Protection

Der Schutz der Fauna

Roman Rapala

W 2006 roku na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego realizowano 8 tematów badawczych z zakresu zoologii i ekologii zwierząt:

- Wpływ czynników środowiskowych na zgrupowania kornikowatych (Scolytidae) drzewostanów KPN. Temat realizowany przez mgr inż. Dariusza Kusia, pracownika Karkonoskiego Parku Narodowego.
- Zimowe zagęszczenie tropów ssaków drapieżnych w powiązaniu z infrastrukturą narciarską w zachodniej części Karkonoszy. Temat realizowany przez inż. Romana Rapalę pracownika Karkonoskiego Parku Narodowego.
- Wybrane aspekty ekologii wiewiórki (*Sciurus vulgaris*) w Karkonoszach i okolicach. Temat realizowany przez zespół w składzie: Ewa Rusek, Tomasz Zając, Roman Krzysztofiak z Katedry Zoologii i Ekologii Akademii Rolniczej we Wrocławiu.
- Inwentaryzacja herpetologiczna na obszarze Karkonoskiego Parku Narodowego. Temat realizowany przez Panią Ewę Leś z Instytutu Zoologii Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Monitoring a vyzkum slavika modracka (*Luscinia svecica*) a lindusky lucni (*Anthus pratensis*) v Krkonosich Ornitologicka labotar. Univerzita Palackeho w Olomouci. Temat realizowany przez zespół w składzie: Vaclav Pavel, Bohumir Hutny, Tereza Kumstatova, Ales Svoboda, Lucia Turcokova.
- Kuczmany rodzaju *Dasyhelea* (Diptera: Ceratopogonidae) bagien i torfowisk Polski. Temat realizowany przez Panią Patrycję Dominiak z Katedry Zoologii Bezkręgowców uniwersytetu Gdańskiego.
- Makrozoobentos i okrzemki potoków sudeckich. Temat realizowany przez dr Jana Błachuta oraz dr Joannę Picińską-Fałtynowicz z IMGW Oddział we Wrocławiu.
- Ekologia cietrzewia w Karkonoszach. Temat realizowany przez mgr Artura Pałuckiego z Karkonoskiego Parku Narodowego oraz przez Adriana Janikowskiego z Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy.

Ochrana fauny uvádí přehled osmi výzkumných témat realizovaných v r. 2006 na území KPN.

Fauna Protection presents an overview of eight research topics that were carried out inside KPN's territory in 2006.

Der Schutz der Fauna enthält eine Übersicht von acht Forschungsthemen, die im Jahre 2006 auf dem Gebiet des KPN realisiert worden sind.

Ochrana zwierząt łownych w Karkonoskim Parku Narodowym

Ochrana zvěře

Game Protection

Der Wildschutz

Roman Rapala

W ramach ochrony zwierząt łownych prowadzono dokarmianie w okresie zimowym. Do tych celów w 2006 roku Karkonoski Park Narodowy zakupił 8 ton siana, 20 balotów sianokiszonki, 4 000 szt. liściarki, 26 kostek soli.

W grudniu miał miejsce pożar jednego z siedmiu rozmieszczonych na terenie Parku paśników – urządzeń łowieckich. Paśnik spłonął doszczętnie. Na jego miejscu, jeszcze w 2006 r. udało się wybudować nową konstrukcję.

W zadaniach ochronnych na rok 2006 została ustalona następująca ilość zwierzyny przeznaczonej do odstrzałów redukcyjnych: jeleni – 40 szt.; sarna – 10 szt.

Zima w sezonie 2005–2006 r. w związku z grubą i długo zalegającą pokrywą śnieżną, była wyjątkowo uciążliwa dla zwierzyny. Odzwierciedliło się to zwiększeniem śmiertelności wśród zwierzyny płowej. Odnotowano na terenie Parku 17 upadków naturalnych: 1 jeleni, 5 łań, 4 cielaki i 7 saren. Planowaną redukcję zwierzyny łownej pomniejszono o zgłoszone upadki naturalne.

Podczas okresu polowań, od 15 października do 15 grudnia 2006 dokonano redukcji jednego jelenia byka w I klasie wieku, oraz dwóch łań. Realizacja planu w stopniu minimalnym, była spowodowana nietypowymi jak na tą porę roku warunkami atmosferycznymi. Brak opadów śniegu w okresie prowadzenia redukcji, spowodował zatrzymanie populacji jelenia w wyższych partiach Karkonoszy. Obszary te w znacznym stopniu pokrywają się ze strefą ochrony ścisłej oraz czynnej zachowawczej, gdzie zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Karkonoskiego Parku Narodowego nie wykonuje się odstrzałów redukcyjnych.

Ochrana zvěře informuje o početních stavech zvěře jelení a srnčí. Zima 2005/2006 byla tvrdá a na její následky se zvýšil úhyn. Kvůli tomu bylo nutno snížit plánovaný odstřel – redukcí jelenovitých v roce 2006. Informace o lednovém požáru mysliveckého zařízení.

Game Protection informs its readers about the number of deer and roe. Winter 2005/2006 was harsh and in consequence there were higher losses. On account of this fact it was necessary to decrease the planned amount for hunting – reduction of the number of deer to be shot in 2006. It further gives information regarding a fire at a hunting facility in January.

Der Wildschutz informiert über die zahlenmäßigen Bestände des Rot- und Rehwildes. Der Winter 2005/2006 war hart, infolgedessen kam es zu erhöhten Tierverlusten. Demzufolge mußte der für das Jahr 2006 geplante Abschluß zur Reduzierung hirschartiger Arten verringert werden. Informationen zum Brand einer Forsteinrichtung im Januar.

Sprawozdanie z działalności edukacyjnej Karkonoskiego Centrum Edukacji Ekologicznej w 2006 roku.

Zpráva o výchovné činnosti Krkonošského Centra ekologické výchovy v roce 2006

Report on the Activities of the Krkonoše Mountains' Environmental Education Centre in 2006

Bericht über die erzieherische Tätigkeit des Riesengebirgszentrums für Umwelterziehung im Jahre 2006.

Z oferty edukacyjnej KCEE w 2006 roku zrealizowano:

I. Praca z placówkami oświatowymi:

1. Prelekcje o Karkonoskim Parku Narodowym i przyrodzie Karkonoszy połączone z zajęciami na ścieżce dydaktycznej „Szrenica” – w ramach programu „4 × Park”. Z tej formy skorzystało łącznie 38 placówek, w tym: 3 przedszkola, 11 szkół podstawowych, 12 gimnazjów, 8 szkół średnich, 2 zespoły szkół specjalnych, 1 ośrodek szkolno – wychowawczy, 1 świetlica środowiskowa. Placówki te prezentują różny stopień zaawansowania w programie, część z nich będzie go kontynuować w przyszłym roku szkolnym.
2. Tylko wybrane, pojedyncze elementy Programu (prezentacje „wyjazdowe” albo tylko zajęcia w terenie), wzięły w nich udział 3 przedszkola, 4 szkoły podstawowe, 3 gimnazja, 2 szkoły średnie, 2 szkoły specjalne).
3. Współpraca ze szkołami wyższymi (prelekcja połączona z zajęciami terenowymi):
 - Akademia Rolnicza we Wrocławiu – 1×
 - Akademia Świętokrzyska Kielce – 2×
 - Wyższa Szkoła Zawodowa Lublin – 1×

Szkolenie przewodników DFP

Monitoring ruchu turystycznego

II. Praca z instytucjami:

1. Liga Ochrony Przyrody – obsłużyliśmy 4 konkursy Przyrodniczo-Ekologiczne dla szkół podstawowych:
2. Powiatowe Centrum Edukacji w Lwówku Śląskim.
3. Schronisko dla Małych Zwierząt w Jeleniej Górze.
4. GOPR – 4 szkolenia
5. Przedsiębiorstwo Turystyczne „Raftur” z Łodzi.
6. Kuratorium.
7. Referat Promocji Miasta Szklarska Poręba.
8. Jeleniogórski Związek Literatów
9. Związek Gmin Karkonoskich
10. Stowarzyszenie Miłośników Kowar
11. UNEP- GRID Warszawa
12. Leśny Bank Genów w Kostrzycy

III. Wystawy – w Galerii KCEE:

1. Fotografia przyrodnicza Libora Dostala
2. Wystawa pokonkursowa prac plastycznych dzieci przedszkolnych
3. Wystawa fotografii Andrzeja Raja „Rajskie Karkonosze”: w Galerii KCEE,
4. Wystawa „Przyroda Karkonoskiego Parku Narodowego” – wypożyczona do Domu Wczasów Dziecięcych i Promocji Zdrowia w Szklarskiej Porębie.

IV. Imprezy edukacyjne

1. Warsztaty dla dyrektorów szkół i przedszkoli z Wrocławia
2. Międzyszkolny konkurs „Wiem wszystko o KPN”.
3. Dzień Ziemi – obchody lokalne
4. Sprzątanie Świata,
5. Warsztaty dla dziennikarzy (Szklarka – KCEE) z pokazowymi zajęciami na ścieżce dydaktycznej do Wodospadu Szklarki (Leszek Skrętkowicz),
6. Warsztaty edukacyjne dla dyrektorów przedszkoli z Wrocławia – 2×,
7. VII Piknik Edukacyjny „EKOART – edukacja bez granic”: filia DODN Jelenia Góra (konferencja naukowa dla nauczycieli „ Edukacja ekologiczna dla ponadgranicznego porozumienia” + warsztaty – z udziałem czeskich partnerów),
8. Festyn Franciszkański .

V. Praca z zainteresowanymi przyrodniczo:

1. Koło Ekologiczne z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Szklarskiej Porębie
2. Koło Przyrodnicze ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Szklarskiej Porębie
3. Koło Naukowe ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Szklarskiej Porębie
4. Konkurs dla szkół gimnazjalnych w regionie („Bioróżnorodność i formy ochrony przyrody w Polsce”, organizator: Białowiecki Park Narodowy, koordynator w KPN: Karolina Dobrowolska).

VI. Współpraca transgraniczna:

1. Warsztaty przyrodnicze dla dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Szklarskiej Porębie w Ośrodku Edukacji Ekologicznej „Rychorska bouda”
2. Projekt „Dzieci Karkonoszy” – w dniach 14 – 17.06.2006 odbyła się II edycja projektu sfinansowana przez fundusz Interreg IIIa. W projekcie wzięło udział 20 dzieci polskich i 20 czeskich.
3. Wizja „Karkonosze 2006”
4. Kurs języka czeskiego – w ramach porozumienia KPN – DODN zorganizowano kurs języka czeskiego dla pracowników Parku i dla chętnych nauczycieli z rejonu przygranicznego. Czas trwania: 5. 3. 2005 – 27. 4. 2006 (2 semestry), kurs zakończył się egzaminem, kursanci otrzymali świadectwa. Lektor: dr Josef Pivonka (KRNAP).
5. „Putiak” – polsko – czeski rajd edukacyjno – naukowy,
6. Wizyta konsultacyjna pracowników edukacyjnych KRNAP,
7. Wizyta delegacji Uniwersytetu Monachijskiego,
8. Prezentacja projektu „Dzieci Karkonoszy” na konferencji podczas Pikniku Edukacyjnego (Martin Bartos, Sabina Tabaka),
9. „Edukacja ekologiczna w Karkonoszach w aspekcie współpracy transgranicznej” – wspólne polsko – czeskie wystąpienie na uroczystości otwarcia KCEE (Sabina Tabaka, Josef Pivonka).

VII. Imprezy masowe:

1. Dzień Ziemi na Polach Mokotowskich w Warszawie.
2. Targi Turystyczne „Tourtec 2006” na Rynku Jeleniogórskim
3. Turniej 4 Stoków
4. Śniegolepy
5. Ekologiczna Majówka – plener malarski w Szklarskiej Porębie
6. Kowarska Majówka
7. Ogólnopolskie seminarium dla uczniów „Globe Games”

VIII. Uroczystości i konferencje:

1. Otwarcie wystawy Libora Dostala.
2. Sesja Rady Miasta Szklarska Poręba
3. Konferencja ODN
4. Konferencja dla kierowników schronisk
5. „Leśnicy polscy – polskim orłom”
6. Warsztaty dla GOPR
7. Cykl szkoleniowy dla przewodników PTTK
8. Konferencja doktorantów geologii
9. Uroczyste podpisanie porozumienia o współpracy: KCEE – Przedszkole nr 2 w Szklarskiej Porębie.
10. Sympozjum Ekologiczne w Lwówku Śląskim

11. Uroczyste otwarcie KCEE (otwarcie oficjalne z udziałem zaproszonych gości +dzień otwarty dla mieszkańców i turystów),
12. Uroczyste posiedzenie Rady Naukowej KPN,
13. Wizyta Księdza Biskupa Stefana Cichego,
14. Polsko – czeska konferencja „Geoekologiczne problemy Karkonoszy”(Roksana Knapik i Karolina Dobrowolska).

Podsumowanie:

W 2006 roku z oferty edukacyjnej Karkonoskiego Centrum Edukacji Ekologicznej skorzystało 5122 (nie licząc gości zwiedzających wystawy i uczestników imprez masowych) zainteresowanych – uczniów, nauczycieli, okolicznych mieszkańców.

Obsłużyliśmy łącznie 52 placówki oświatowe i 12 instytucji. Służymy też stale informacją i pomocą zainteresowanym turystom, którzy przypadkowo odwiedzają nasz obiekt.

Zpráva uvádí přehled toho, co bylo z nabídky KCEE v roce 2006 realizováno – osvětová pracoviště, zaměstnání v Centru i v terénu, práce s institucemi, výchovné programy, konference, práce v přírodovědně zaměřených soutěžích, přeshraniční spolupráce (Rýchorská bouda, kurz češtiny, Vize Krkonoše 2006 atd.), masové akce typu Den Země, běžná činnost pro širokou veřejnost .

This report brings a survey of activities that were carried out on the basis of the Centre's proposal in 2006 - educational centres, employment in the Centre and in field work, working with institutions, educational programmes, conferences, working on nature science oriented competitions, cross-boarder collaboration (Rýchorská Bouda, Czech language course, The Krkonoše Mountains 2006 Vision etc.), massive public events such as Earth Day, usual activities for the vast public.

Der Bericht enthält eine Übersicht, was aus dem Angebotsprogramm von KCEE im Jahre 2006 realisiert wurde – Aufklärungsstätten, Arbeit im Zentrum und im Terrain und mit Institutionen, erzieherische Programme, Konferenzen, Arbeiten in naturwissenschaftlich orientierten Wettbewerben, grenzüberschreitende Zusammenarbeit (Rehornbaude, Tschechischkurse, Riesengebirgsvision 2006 usw.), Massenveranstaltungen vom Typ „Tag der Erde“, sowie die übliche Öffentlichkeitsarbeit.

Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej

Krkonošské centrum ekologické výchovy

The Krkonoše Mountains' Environmental Education Centre

Riesengebirgszentrum für Umwelterziehung

Karkonoskie Centrum Edukacji Ekologicznej jest placówką Karkonoskiego Parku Narodowego, koordynującą zadania Parku w zakresie edukacji ekologicznej.

W KCEE w bardzo atrakcyjny sposób prezentujemy unikatową przyrodę Karkonoszy. W trakcie wizyty zwiedzający poznają świat przyrody ożywionej i nieożywionej polskiej i czeskiej strony gór. Kilka sal interaktywnie prezentuje: kotły polodowcowe, torfowiska, faunę i florę, lasy, zjawiska przyrodnicze oraz wielostronny wpływ człowieka na góry. Atrakcyjność ekspozycji podnoszą wielkoformatowe panoramy, dotykowa makieta Karkonoszy oraz wersje językowe: polska, czeska, niemiecka i angielska. Pokazy filmów,

diaporam i różnego rodzaju prezentacje odbywają się w komfortowej sali projekcyjnej. Uzupełnienie stanowi sala wystaw czasowych oraz biblioteka z czytelnią.

Poza udostępnieniem ekspozycji w Karkonoskim Centrum Edukacji Ekologicznej, w opraciu o kadre pracowników edukacyjnych, prowadzone są zajęcia dla zorganizowanych grup szkolnych, nauczycieli, studentów oraz społeczności lokalnej. Na miejscu można zakupić książki, mapy, foldery i inne wydawnictwa promujące Karkonosze. W pobliżu KCEE rozpoczyna się „Ścieżka przyrodnicza na Szrenicę“.

Obiekt jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych.

Projekt sfinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (WFOŚiGW we Wrocławiu), Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), Fundacji Ekofundusz w Warszawie (Ekofundusz) oraz przy wsparciu Ministerstwa Środowiska.

KCEE je pracoviště KPN koordinující úkoly Parku v oblasti ekologické výchovy. Velice atraktivním způsobem seznamuje návštěvníka chtivého poznání s přírodními zajímavostmi Krkonoš. Přitažlivost expozice zvyšuje moderní zařízení – velkoformátová panorama, dotykové makety aj. Uvedeny jsou možnosti použití KCEE širokou veřejností.

The Centre Falls under the KPN and it coordinates the Parks' tasks in the area related to environmental education. It introduces in a very attractive way the Krkonoše Mountains points of interests to information hungry visitors. The attractiveness of the exposition is increased by modern technology (such as large format panorama, tangible models etc.). The centre is open to the public.

Das KCEE ist eine Arbeitsstätte des KPN, der die Aufgaben des Nationalparks auf dem Gebiet der Umwelterziehung koordiniert. Auf äußerst attraktive Weise macht es lernfreudige Besucher mit interessanten Naturphänomenen des Riesengebirges bekannt. Die Attraktivität der Ausstellung wird durch moderne Einrichtungen noch erhöht – großformatige Panoramen, Modelle zum Angreifen Dabei werden die Möglichkeiten zur Nutzung durch die breite Öffentlichkeit angeführt.

Sprawozdanie z działalności pracowni GIS w roku 2006.

Zpráva o činnosti pracoviště GIS v roce 2006

Report on GIS Centre Activities in 2006

Der Bericht über die Tätigkeit der GIS-Arbeitsstätte im Jahre 2006

W roku 2006 podjęto następujące działania w zakresie Informatyki i GIS:

1. Uzupełnienie i reorganizacja baz danych geograficznych:
 - bazy leśne (analizy, reorganizacja),
 - geomorfologia z Planu Ochrony z 97 r.,
 - inwentaryzacji szlaków turystycznych (pomiary terenowe, opracowanie bazy danych o obiektach turystycznych) – wspólnie z Działem Udostępniania Parku,
 - opracowanie historycznych warstw informacyjnych (obróbka rastrów, digitalizacja i kodowanie mapy leśnej z 1990r).
2. Współpraca z czeskim KRNAP w zakresie GIS w ramach projektu SISTEMaaPARC:
 - czynny udział w spotkaniach warsztatowych,
 - udział w projekcie „GIS dla Karkonoszy”, którego efektem jest udostępnienie map Karkonoszy w Internecie na stronach czeskiego KRNAP (<http://maps.krnep.cz>)
3. Działalność w zakresie analiz, obróbki i udostępnienia danych:
 - przygotowanie i udostępnienie danych dla instytucji naukowych,
 - analizy i opracowania w ramach konferencji „Geoekologiczne Problemy Karkonoszy” – dla pracowników Parku i naukowych instytucji współpracujących z KPN,
 - opracowanie podkładów dla celów projektowych pod inwestycje narciarskie na Szrenicy,
4. Działalność w zakresie konserwacji i utrzymanie sieci oraz sprzętu komputerowego i oprogramowania:
 - uruchomienie (instalacja i konfiguracja) serwera bazy danych „MS SQL Server”,
 - bieżące naprawy serwisowe w ramach potrzeb,
5. Szkolenia pracowników Parku w zakresie budowy baz danych, pozyskiwania danych, obsługi ArcPad i GPS.
6. Udział w konferencjach i spotkaniach dot. rozwoju GIS w polskich Parkach Narodowych oraz czynny udział w przygotowywaniu wniosku do NFOŚiGW pt. „Opracowanie i wdrożenie systemu informatycznego „Parki narodowe”.

Zpráva o činnosti pracoviště GIS v roce 2006 obsahuje soupis činností v oboru informatiky a GIS. Proběhlo doplnění a reorganizace báze geografických dat, spolupráce se Správou KRNAP v rámci programu SISTEMaaPARC aj.

Report on GIS Centre Activities in 2006 includes an overview of activities carried out in the information science and GIS section. Geographical database was complemented and reorganized, and there was also cooperation with KRNAP Administration within the SISTEMaaPARC programme, etc.

Der Bericht über die Tätigkeit der GIS-Arbeitsstätte im Jahre 2006 beinhaltet eine Auflistung der Tätigkeiten im Bereich von Informatik und GIS. Die geographische Datenbasis wurde vervollständigt und reorganisiert, im Rahmen des Programms SISTEMaaPARC wurde die Zusammenarbeit mit der Verwaltung des KRNAP vertieft, u.a.m.

Udostępnianie Parku dla turystyki

Zpřístupnění Parku turistům

Making the Park Accessible to Tourists

Erschließung des Parks zu Tourismuszwecken

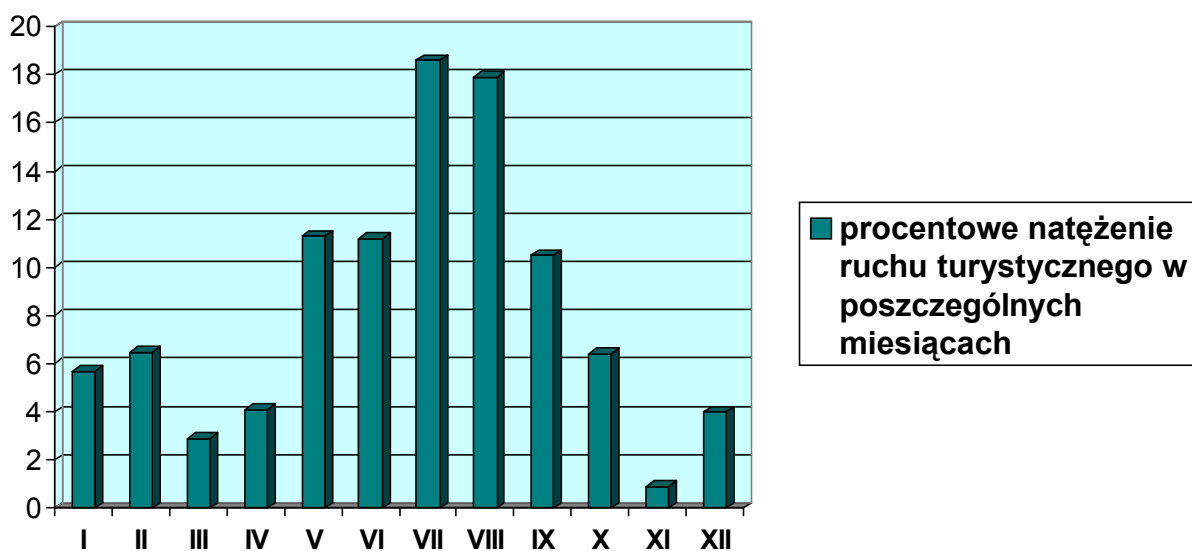
Karkonoski Park Narodowy w 2006 roku odwiedziło 1,5 do 2 mln turystów, z czego 735 410 osób uiściło opłatę za wstęp i udostępnianie obszaru Parku. Szacuje się, że pozostała ilość zwiedzających to mieszkańcy gmin, na których położony jest KPN. Od osób tych, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody nie pobiera się opłat za wstęp do Karkonoskiego Parku Narodowego.

Ceny biletów wstępu w ostatnich dwóch latach nie uległy zmianie i są następujące:

- bilet jednodniowy: normalny – 4 zł., ulgowy – 2 zł.
- bilet trzydniowy: normalny – 8 zł., ulgowy – 4 zł.,
- bilet zbiorowy jednodniowy (dla 10 osób): normalny – 28 zł., ulgowy – 14 zł.

Analiza sprzedaży biletów do KPN w 2006 roku, sprzedaży biletów przez koleje linowe na Kopę i Szrenicę oraz prowadzonych akcji monitorowania ruchu turystycznego pozwala na określenie następujących cech ruchu turystycznego w Karkonoskim Parku Narodowym :

- Największy ruch turystyczny ma miejsce w miesiącach: V–VIII
- Najmniej intensywny ruch turystyczny odbywa się w miesiącach: XI–XII
- Rozkład sezonowy ruchu turystycznego: 80% – wiosna, lato jesień; 20% – zima
- Procentowe natężenie ruchu turystycznego w Karkonoskim Parku Narodowym, w poszczególnych miesiącach prezentuje się następująco:

Przedstawiony powyżej rozkład i natężenie ruchu turystycznego dotyczy obszaru całego Parku. Wyraźnemu zróżnicowaniu sezonowemu towarzyszy również zróżnicowanie przestrzenne. Nadal utrzymuje się wyraźna tendencja koncentracji ruchu turystycznego w niektórych rejonach KPN: Śnieżka – Śląski Dom, Samotnia, Chojnik, Wodospad Szklarki, Wodospad Kamieńczyka, Szrenica, Śnieżne Kotły.

Uzyskane z opłat za wstęp i udostępnianie obszaru Parku środki finansowe pozwoliły na wykonanie koniecznych prac mających na celu poprawę obsługi ruchu turystycznego.

W 2006 r. w ramach bieżących remontów oraz zabudowy przeciwoerozyjnej prowadzono prace remontowe kolejnych odcinków szlaków. W miarę posiadanych środków prowadzono także na terenie wszystkich obwodów ochronnych bieżące naprawy i konserwację szlaków oraz ich zabezpieczanie przed ulewnymi deszczami, uzupełniano ich oznakowanie (montaż tablic informacyjnych) i zabezpieczenie (naprawa ogrodzeń, montaż i konserwacja barier przy punktach widokowych, czyszczenie przepustów i rowów, przecinanie powalonych na szlakach drzew) – razem 5516 rbg. Dokonywano także bieżących napraw i konserwacji wyposażenia miejsc odpoczynku (wiaty, stoły, ławy, kosze na śmieci) oraz elementów Systemu Informacji Wizualnej (mapy, pulpity i tablice edukacyjno – informacyjne) – 478 rbg. Przed sezonem zimowym wykonano także znakowanie (tyczkowanie) szlaków zimowych (1 036 rbg.) oraz zabezpieczenie miejsc szczególnie niebezpiecznych poprzez ustawienie tablic ostrzegawczych. Przez cały rok prowadzono na bieżąco sprzątanie szlaków i stref wypoczynkowych z pozostawionych przez turystów śmieci (5 287 rbg.).

W dniach 23–25 czerwca 2006 roku odbyło się kolejne szkolenie przewodników zrzeszonych w Dolnośląskiej Federacji Przewodników PTTK we Wrocławiu. Szkolenia te, prowadzone na terenie dolnośląskich parków narodowych (Karkonoski Park Narodowy i Park Narodowy Gór Stołowych) mają swoją tradycję będącą efektem podpisanego w grudniu 2002 roku Porozumienia w sprawie przewodnictwa turystycznego na terenach parków narodowych województwa dolnośląskiego. Porozumienie to określa zasady współpracy dyrekcji parków z federacją, między innymi w zakresie organizowania corocznych spotkań szkoleniowych. W czasie szkoleń przewodnicy pogłębiają swoją wiedzę przyrodniczą, krajoznawczą, kulturową i historyczną na temat parków narodowych. Spotkania odbywają się przede wszystkim w terenie i prowadzone są przez pracowników parków narodowych. Obszar szkoleń w Karkonoszach nie ogranicza się do polskiego parku narodowego. Dzięki gościnności kolegów z czeskiej strony gór i dobrej współpracy obydwu parków narodowych, już dwukrotnie szkolenie przewodników odbyło się na terenie Krkonošského národního parku.

W dniach 12–20 sierpnia 2006 r. została zorganizowana siódma edycja monitorowania ruchu turystycznego na terenie KPN, prowadzonego wspólnie z czeskim parkiem narodowym KRNAP. Monitoring prowadzony był w wytypowanych węzłach szlaków turystycznych (Szrenica, Twarożnik, Równia Pod Śnieżką) i obejmował badania określające:

- maksymalną liczbę turystów odwiedzających wybrane miejsca na terenie Parku,
- czasowe zróżnicowanie ruchu turystycznego w ujęciu tygodniowym oraz w ciągu dnia,
- poziom świadomości ekologicznej i znajomość środowiska przyrodniczego Karkonoszy osób zwiedzających Park, długość ich pobytu w górach, preferowane formy aktywności turystycznej, ich zdanie na temat intensywności ruchu turystycznego oraz opinie na temat istniejącej infrastruktury turystycznej.

Analiza ruchu turystycznego na terenie KPN (dynamika oraz formy turystyki), opracowana na podstawie pobieranych opłat za wstęp i udostępnianie obszaru Parku w latach 2003–2005, została zaprezentowana w formie referatu na VI Międzynarodowej Konferencji „Geoekologiczne problemy Karkonoszy” (3–5 października 2006 r.) i opracowana w artykule przygotowanym do publikacji w roczniku Opera Corcontica w 2007 roku.

KPN navštívilo v roce 2006 cca 1,5 – 2 mil. turistů z nichž 735 410 osob zaplatilo vstupné. Článek uvádí podrobnou analýzu návštěvnosti, zabývá se škodami způsobenými turistickou činností, opravou chodníků a protierozních opatření podél cest. Taktéž informuje o průvodcovské činnosti a školení průvodců PTTK.

Ca 1.5 – 2 million tourists visited KPN in 2006. 735 410 people from that amount paid an entrance fee. The report also gives a detailed analysis of visit destinations; it deals with damages related to tourist activities, repair of sidewalks and anti-erosion measures along paths. It also informs us about the activities of guides and PTTK guide training.

Der KPN wurde im Jahre 2006 von ca. 1,5 – 2 Mio. Touristen aufgesucht, von denen 735 410 Personen Eintritt bezahlten. Der Artikel beschäftigt sich mit einer eingehenden Analyse der Besucherzahlen, mit den Schäden, die durch touristische Tätigkeiten verursacht werden, sowie mit der Erneuerung von Wanderwegen und Erosionsschutzmaßnahmen entlang der Wege. Darüber hinaus informiert er über die Tätigkeit von Wanderführern und deren Schulung durch PTTK.

you can
Canon

EOS 400D DIGITAL Výjimečné záběry jsou všude kolem, jen čekají až je zachytíte. S možností až tří snímků za sekundu a zapnutí fotoaparátu za 0,2 s je nová digitální zrcadlovka EOS 400D stejně spontánní jako vy. Chcete si hrát? Více informací na www.canon.cz

Welcome to
the playground.

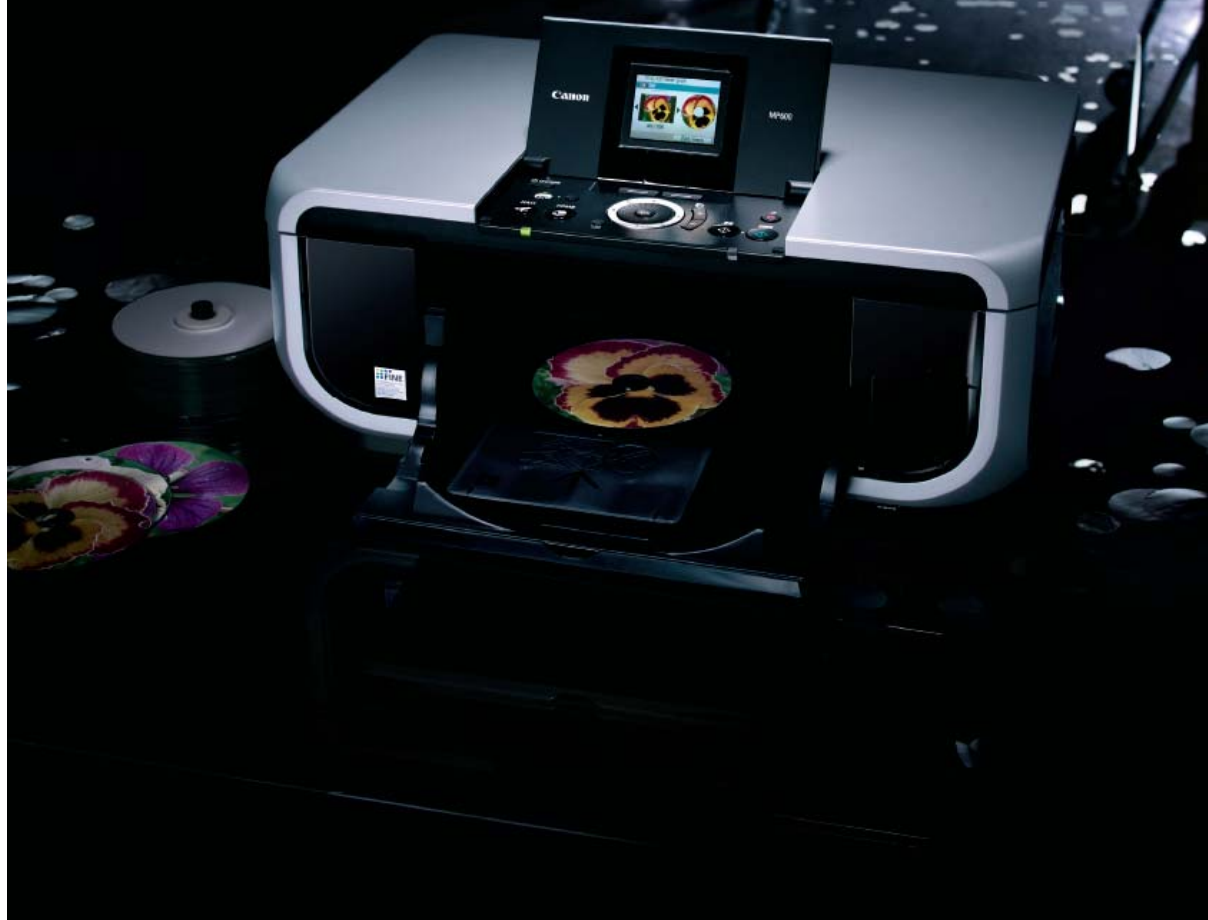

you can
Canon

Cokoli vás napadne, PIXMA MP600 vám to pomůže ztvárnit.
S fotografickým zařízením All-In-One PIXMA MP600 se snadným
ovládáním pomocí skrolovacího kolečka a 6,3" barevného TFT
displeje je tvořivost nejenom snadná, ale i zábavná.
www.canon.cz

PIXMA MP600

My PIXMA.
My way.

ROČENKA

Správy Krkonošského národního parku 2006

Připravil kolektiv autorů Správy KRNAP

Redakce: Bc. Radek Drahný

Vydala: Správa KRNAP, Vrchlabí v roce 2007

Polské resumé: Andrzej Magala

Anglické resumé: Lenka Kršiaková

Německé resumé: H. J. Warsow

Fotografie: Karel Hník, Jitka Kopáčová, Radek Drahný, Kamila Antošová, Olga Hartmanová, Jitka Zahradníková, Jan Materna, Petr Toman, Radovan Vlček, archiv Správy KRNAP, archiv Správy KPN

Obálka: Vladimír Vít

ALMANACH

Zarząd Karkonoskiego Parku Narodowego 2006

Opracował zespół autorów Zarządu KRNAP

Redakcja: Bc. Radek Drahný

Wydał: Zarząd KRNAP, Vrchlabí w 2007

Polskie resumé: Andrzej Magala

Angielskie resumé: Lenka Kršiaková

Niemieckie resumé: H. J. Warsow

Fotografie: Karel Hník, Jitka Kopáčová, Radek Drahný, Kamila Antošová, Olga Hartmanová, Jitka Zahradníková, Jan Materna, Petr Toman, Radovan Vlček, archiwum Dyrekcii KRNAP, archiwum Dyrekcii KPN

Okładka: Vladimír Vít

YEARBOOK

Of The Krkonoše Mountains National Park Administration 2006

Prepared by a Team of KRNAP Administration's Workers

Edited By: Radek Drahný

Published by: Správa KRNAP [KRNAP Administration] in 2007

Polish Summary: Andrzej Magala

English Summary: Lenka Kršiaková

German Summary: H. J. Warsow

Photographs: Karel Hník, Jitka Kopáčová, Radek Drahný, Kamila Antošová, Olga Hartmanová, Jitka Zahradníková, Jan Materna, Petr Toman, Radovan Vlček, archiv of the KRNAP and the KPN Administration

Cover: Vladimír Vít

JAHRBUCH

Verwaltung des Riesengebirgsnationalparks 2006

Wurde von einem Autorenkollektiv der KRNAP-Verwaltung vorbereitet.

Redaktion: Bc. Radek Drahný

Herausgegeben von der Verwaltung des KRNAP, Vrchlabí 2007

Polnisches Resümee: Andrzej Magala

Englisches Resümee: Lenka Kršiaková

Deutsches Resümee: H. J. Warsow

Fotografien: Karel Hník, Jitka Kopáčová, Radek Drahný, Kamila Antošová, Olga Hartmanová, Jitka Zahradníková, Jan Materna, Petr Toman, Radovan Vlček, Archiv der KRNAP-Verwaltung, Archiv der KPN-Verwaltung, Umschlag: Vladimír Vít